

STREDA, 3. SEPTEMBRA 2008

PRESEDÁ: Diana WALLIS

podpredsedníčka

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 9.00 h.)

2. Situácia v Gruzínsku (predložené návrhy uznesení): pozri zápisnicu

3. Klasifikácia, označovanie a balenie látok a zmesí - Klasifikácia, označovanie a balenie látok a zmesí (zmena a doplnenie smerníc 76/768/EHS, 88/378/EHS, 1999/13/ES, 2000/53/ES, 2002/96/ES a 2004/24/ES) - Klasifikácia, označovanie a balenie látok a zmesí (zmena a doplnenie nariadenia (ES) č. 648/2004) (rozprava)

Predseda júca. – Prvým bodom rokovania je spoločná rozprava o

– správe, ktorú predkladá pani Amalia Sartoriová, v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, ktorým sa mení a dopĺňa smernica 67/548/EHS a nariadenie (ES) č. 1907/2006 (KOM(2007)0355 - C6-0197/2007 - 2007/0121(COD)) (A6-0140/2008),

– správe, ktorú predkladá pani Amalia Sartoriová, v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 76/768/EHS, 88/378/EHS, 1999/13/ES a smernice 2000/53/ES, 2002/96/ES a 2004/42/ES s cieľom prispôsobiť ich nariadeniu (ES) ... o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, a ktorým sa mení a dopĺňa smernica 67/548/EHS a nariadenie (ES) č. 1907/2006 (KOM(2007)0611 - C6-0347/2007 - 2007/0212(COD)) (A6-0142/2008), a

– správe, ktorú predkladá pani Amalia Sartoriová, v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 648/2004 s cieľom prispôsobiť ho nariadeniu (ES) ... o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, a ktorým sa mení a dopĺňa smernica 67/548/EHS a nariadenie (ES) č. 1907/2006 (KOM(2007)0613 - C6-0349/2007 - 2007/0213(COD)) (A6-0141/2008).

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy, vážení páni, v mene svojho kolegu, pána komisára Dimasa, by som sa chcel v prvom rade poďakovať pani spravodajkyňi Sartoriovej za jej dôkladnú prácu pri príprave tohto zložitého návrhu. Komisiu nesmierne teší skutočnosť, že práca pani Sartoriovej umožnila dosiahnutie dohody s Radou už v prvom čítaní. Ešte raz chcem zdôrazniť, že sa zaoberáme otázkou chemikálií a ochrany ľudí a životného prostredia pred ich možnými nebezpečnými účinkami.

Chemikálie nie sú výlučne európskym problémom ani európskym monopolom. K ich výrobe, obchodovaniu a používaniu dochádza na celom svete, pričom riziká spojené s ich používaním sú rovnaké bez ohľadu na konkrétnu lokalitu. Z toho dôvodu je pochopiteľné, že sa usilujeme vytvoriť celosvetový systém na popisovanie a označovanie týchto rizík. Právne predpisy, ktoré sa dnes chystáme prijať, vytvárajú základ pre jednotné globálne environmentálne, zdravotné a bezpečnostné informácie o potenciálne nebezpečných chemikáliách.

Ochrana zdravia a životného prostredia sa stane transparentnou a celosvetovo porovnateľnou jedine vtedy, ak sa na určovanie a označovanie rizík, ktoré môžu predstavovať jednotlivé chemikálie, budú používať harmonizované meracie štandardy. Nesmieme podceňovať ani hospodárske výhody. Európske podniky dosiahnu úsporu prostriedkov, pretože už viac nebudú musieť vykonávať postupy na hodnotenie chemických rizík, ktoré sa v jednotlivých krajinách uplatňujú na základe rozdielnych kritérií a odlišných systémov. Táto harmonizácia prinesie prospech aj profesionálnym používateľom, ako aj spotrebiteľom chemikálií na celom svete. Osoby, ktoré pracujú s chemikáliami, sa už viac nebudú musieť oboznamovať s niekoľkými odlišnými systémami, aby dokázali určiť, akú úroveň rizika môže určitá chemikália predstavovať.

Kompromis, ktorý navrhuje pani spravodajkyňa, je vyvážený a kladie osobitný dôraz na otázky, ako sú funkčnosť a prehľadnosť ustanovení. Aj keď je počet pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov predložených spoločne pracujúcimi zákonodarnými orgánmi skutočne veľký, žiadnym zásadným spôsobom sa nimi nemenia základné zásady ani základná štruktúra pôvodného návrhu Komisie. Z toho dôvodu môže Komisia s týmito návrhmi súhlasiť. Dokonca aj počas prípravy tohto návrhu sa Komisia usilovala, aby súčasná veľmi vysoká úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia zostala neporušená. Som veľmi rád, že Parlament aj Rada majú na túto otázku rovnaký názor ako my. Úzka a konštruktívna spolupráca medzi Parlamentom, Radou a Komisiou mala veľmi pozitívny vplyv na proces rokovaní a prispela k tomu, ako som už povedal, že môžeme súhlasiť so všetkými kompromisnými návrhmi pani Sartoriovej.

Amalia Sartori, spravodajkyňa. – (IT) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy, vážení páni, ako som pripomenula aj pánovi komisárovi, v posledných mesiacoch sme sa opakovane venovali otázke klasifikácie, označovania a balenia chemických látok a zmesí – systému, ktorý je známy skôr pod skratkou „GHS“, pre ktorý som spravodajkyňou.

Z toho dôvodu by som namiesto diskusie o technických detailoch tohto spisu rada začala vyslovením poďakovania svojim kolegom a tieňovým spravodajcom, s ktorými som spoločne pracovala na vytvorení konštruktívneho a nesmierne prínosného dialógu založeného na rozsiahlej spolupráci a transparentnosti. Predovšetkým by som sa chcela všetkým poďakovať za podporu a dôveru, ktorú ste do mňa vložili. Poskytli ste mi tým dostatočné zázemie na dosiahnutie úspešného výsledku rokovaní s Radou a Komisiou.

Chcela by som sa poďakovať spravodajcom príslušných výborov požiadaných o stanovisko, t. j. pani Laperrouzeovej za Výbor pre priemysel, výskum a energetiku a pánovi Schwabovi za Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, ktorí boli do tohto procesu zapojení na základe postupu rozšírenej spolupráce. Stanoviská, ktoré prijali oba spomínané výbory, v skutočnosti ešte viac doplnili a rozšírili pôvodný návrh, čím zvýšili jeho účinnosť a jednoduchosť pre koncových používateľov, pod ktorými mám na mysli spotrebiteľov, podniky, obchodné združenia, dozorné orgány a členské štáty. Chcela by som tiež oceniť vynikajúcu prácu našich parlamentných úradníkov a členov skupín, ktoré nám pomáhali, ako aj predstaviteľov Komisie a Rady.

Počas posledných niekoľkých mesiacov sme sa všetci usilovali a pracovali v smere čo najväčšieho zníženia počtu pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov a dosiahnutia konsenzu v konkrétnych kompromisoch. Po troch mesiacoch tripartitných technických diskusií s ďalšími inštitúciami sa nám podarilo s Radou dohodnúť na uspokojivom kompromisnom balíku, ktorý dňa 27. júna schválil výbor COREPER, a ktorý nám umožní – v prípade, ak dnešné hlasovanie dopadne úspešne – dospieť k úspešnému záveru už v prvom čítaní.

Pomocou týchto nových právnych predpisov musíme na jednej strane dodržať záväzky, ktoré sme na seba prevzali na medzinárodnej úrovni – a týmto spôsobom zabezpečiť súlad GHS OSN s našimi vlastnými právnymi predpismi pokiaľ ide o obsah – a na strane druhej dodržať súčasné lehoty požadované našimi vlastnými právnymi predpismi v nariadení REACH.

Toto nové nariadenie nám umožní dosiahnuť úspech súčasne v dvoch oblastiach: v poskytovaní lepšej ochrany používateľom týchto látok a v dosahovaní vyššej konkurencieschopnosti a účinnosti našich podnikov. Na základe týchto nových pravidiel, ktoré sú identické na celom svete, nebude môcť byť ten istý produkt označovaný v niektorých krajinách za škodlivejší, prípadne menej škodlivý, než v iných krajinách. Doteraz to tak nebolo. Táto situácia je nielen nelogická, vzhľadom na skutočnosť, že tá istá látka predstavuje rovnaké riziká bez ohľadu na to, kde sa nachádza, ale tiež nesmierne nebezpečná, ak dochádza k vývozu týchto produktov z jednej krajiny do inej, kde môžu skončiť v rukách osôb, ktoré nemajú žiadnu potuchu o rizikách produktu, ktorý používajú.

Z toho dôvodu sa domnievam, že náš návrh môže poskytnúť účinnú odpoveď spotrebiteľom a zamestnancom v tomto sektore, predovšetkým v obrovskom počte malých a stredných podnikov, pričom teraz nemám na mysli len všetkých našich občanov a všetkých Európanov, ale tiež všetkých ľudí na celom svete.

Anne Laperrouze, spravodajkyňa Výboru pre priemysel, výskum a energetiku požiadaného o stanovisko. – (FR) Vážená pani predsedajúca, vážený pán komisár, vážené dámy, vážení páni, v prvom rade by som chcela zablahoželať našej spravodajkyňi, pani Sartoriovej, a tieňovým spravodajcom z ostatných skupín. Myslím si, že práca, ktorú sme vykonali – aj keď nebola jednoduchá, vzhľadom na 2 000 strán textu – priniesla skutočný pokrok.

Budem v prvom rade hovoriť v mene Výboru pre priemysel, výskum a energetiku, vzhľadom na to, že som bola spravodajkyňou tohto výboru požiadaného o stanovisko, v druhom rade budem tiež hovoriť v mene svojej politickej skupiny.

Výbor pre priemysel prijal rôzne pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, a ja by som chcela v krátkosti spomenúť najdôležitejšie z nich.

Museli sme vziať do úvahy situáciu malých a stredných podnikov, ktoré prejavili svoj záujem o túto otázku počas prípravných konzultácií iniciovaných Komisiou. Do spomínaných online konzultácií organizovaných Komisiou v období medzi 21. augustom a 21. októbrom 2006 sa zapojilo až 45 % spomedzi 360 podnikov zamestnávajúcich menej než 250 zamestnancov.

Náš výbor veľmi intenzívne upozorňoval na skutočnosť, že účelom GHS je okrem poskytovania potrebných informácií aj ochrana spotrebiteľov a životného prostredia. Vyzvali sme členské štáty, aby zaviedli postup, ktorý by v určitých sektoroch výroby pomáhal všetkým dodávateľom, predovšetkým však malým a stredným podnikom, určiť správnu klasifikáciu, označovanie a balenie týchto látok a zmesí.

Náš výbor zároveň prisudzoval veľkú dôležitosť súladu s nariadením REACH a z toho dôvodu predložil pozmeňujúce a doplňujúce návrhy týkajúce sa tonáže.

Nakoniec, nielen kvôli snahe vyhnúť sa duplicite právnych predpisov o balení, chcel náš výbor odhadnúť pravdepodobnosť vzniku sporov súvisiacich s interpretáciou požiadaviek tohto nariadenia, v tomto prípade sporov medzi dodávateľom a členským štátom, a potrebu postupu, ktorý by zabezpečil harmonizáciu klasifikácie.

Teraz sa dostávam k svojej úlohe tieňovej spravodajkyne pre skupinu ALDE, pričom by som chcela zdôrazniť niektoré hlavné zásady nášho prístupu.

Samozrejme vítame túto iniciatívu. Globálny prístup je úplne v súlade s cieľom účinnejšej ochrany zdravia a životného prostredia pri súčasnom vytvorení podmienok pre obchodovanie s produktmi.

Keďže ide o globálny systém, je dôležité, aby budúce nariadenie neuvažovalo na európske podniky také obmedzenia, ktoré sa nebudú uplatňovať voči ich medzinárodným konkurentom. Je skutočne žiadúce, aby bol tento návrh v súlade s nariadením REACH pokiaľ ide o časové harmonogramy a prístup založený na tonáži, ale tiež pokiaľ ide o prílohy, v poslednom rade prílohu VI.

Pokiaľ ide o informácie pripájané k dokončeným produktom, samozrejme za predpokladu, že sa Európska komisia rozhodne zahrnúť aj fázu po výrobe, hlavnou zásadou musí byť kvalita a závažnosť informácií, nie ich kvantita. Naša skupina sa domnieva, že je dôležité uznať existenciu a hodnotu aj iných zdrojov informácií, predovšetkým od mimovládnych organizácií a odvetvia, ale tiež dôležitosť komunikačných nástrojov, napríklad internetu. Zároveň je potrebné ochrániť dôvernosť niektorých informácií. V poslednom rade nesmú tieto právne predpisy spôsobiť nárast testovania na zvieratách.

Z dôvodu prísneho harmonogramu, ale tiež z dôvodu komplexnosti príloh, si spomínam, že sa poslanci Európskeho parlamentu rozhodli nepristúpiť k ich zmene a doplneniu. Cieľom tohto rozhodnutia bolo tiež podporiť rokovania. Išlo o veľmi dôležitý ústupok zo strany Parlamentu. V súvislosti s touto otázkou sme si však všimli, že jedna z príloh vytvára pre príslušné priemyselné odvetvia významný problém pokiaľ ide o dosiahnutie okamžitého súladu a o jej vykonávanie.

Prílohu VI tvorí zoznam látok s harmonizovanou klasifikáciou na európskej úrovni. Podobný zoznam však už existuje, pričom dané odvetvie tento existujúci zoznam používa na klasifikáciu a označovanie zmesí. Keď sa však uskutočnil transfer, došlo v tomto zozname k určitým úpravám, ktoré sa budú musieť začať uplatňovať akonáhle vstúpi do platnosti GHS, aj keď v prípade technických úprav predstavuje časový harmonogram na ich vykonanie minimálne 18 mesiacov.

Táto zmena znepokojuje mnohé malé a stredné podniky. Je nesmierne dôležité, aby sa nám podarilo dosiahnuť dohodu s Radou už v prvom čítaní, a aby sme čo najskôr prestali vydávať nové ustanovenia, aby sme poskytli danému odvetviu a jeho spotrebiteľom dostatočný čas na prispôbenie sa novému systému a dosiahli funkčnosť tohto systému do konca roka 2008.

Z toho dôvodu žiadam Komisiu, aby predložila riešenie, ktoré poskytne danému odvetviu dostatok času na to, aby zabezpečilo súlad s požiadavkami nariadenia bez toho, aby to vyvolalo neúmerné následky.

Pokiaľ ide o trialóg, s výnimkou spomínaného problému s prílohou je podľa môjho názoru text, ktorý sa predkladá na hlasovanie, dobrý. Chcela by som len upozorniť na niekoľko hlavných bodov. Veľa sme tu hovorili o perzistentných, bioakumulatívnych a toxických látkach (PBT). Na tieto látky sa GHS OSN nevzťahuje. Parlament dosiahol s Európskou komisiou dohodu, ktorej cieľom je presadiť klasifikáciu týchto látok na úrovni OSN. Parlament zároveň zabezpečil zrušenie rozdelenia kategórie „podráždenia oka“ na podkategórie, čo by nepochybne viedlo k zvýšenému počtu testovaní na zvieratách bez toho, aby to prinieslo akúkoľvek skutočnú pridanú hodnotu. Môžeme tiež vyhlásiť, že testovanie na ľuďoch je pre výlučné účely tohto nariadenia zakázané, a že GHS OSN predstavuje dynamický proces – vytvoril sa mechanizmus, ktorý umožňuje, aby boli zmeny v GHS OSN zohľadňované európskym GHS. Vyváženým spôsobom je chránená aj dôverynosť informácií.

Zároveň je zabezpečený súlad s nariadením REACH, pričom Parlament akceptoval nulovú toleranciu pre zásoby a oznámenia, aj keď sme pre určité kategórie produktov pôvodne chceli zaviesť toleranciu jednej tony. Táto nulová tolerancia bola prijatá vzhľadom na to, že látky a zmesi určené výlučne na účely výskumu a vývoja sú z rozsahu uplatňovania vynechané.

Myslím si, že sa nám podarilo urobiť kus dobrej práce a dúfam, že hlasovanie dopadne dobre a GHS sa bude uplatňovať správnym spôsobom.

Andreas Schwab, spravodajca Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa požiadaneho o stanovisko. – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážený pán komisár, vážené dámy, vážení páni, chcel by som v prvom rade povedať, že Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa s veľkým potešením privítal kompromis, ktorý predstavila pani Sartoriová v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín. Domnievame sa, že toto riešenie predstavuje kvalitný kompromis a veľmi dobré riešenie pre chemické podniky na európskom vnútornom trhu, z ktorých väčšina pôsobí globálne, ale aj pre spotrebiteľov, a že sa nám tiež podarilo dosiahnuť veľmi dobrý kompromis pre spotrebiteľov so zvýšenou citlivosťou.

Tento výsledok bolo možné dosiahnuť len vďaka priateľskej a neochvejnej spolupráci medzi spravodajcami. Chcel by som sa osobitne poďakovať pani Sartoriovej za spôsob, akým viedla rokovania – vrátane rokovaní v rámci trialógu – pretože nemám absolútne žiadne pochybnosti, že v konečnom dôsledku bol práve tento spôsob kľúčom k dosiahnutiu riešenia, ktoré spĺňalo očakávania všetkých zúčastnených.

Vítam tento konečný výsledok, pretože sa domnievam, že z hľadiska vnútorného trhu a podnikov – predovšetkým chemických podnikov, ktorých skúsenosti na európskej úrovni pokiaľ ide o nariadenie REACH neboli stopercentne pozitívne – môže byť globálny harmonizovaný systém klasifikácie a označovania chemikálií (GHS), ako univerzálne usmernenie vypracované Organizáciou Spojených národov, vykonávaný na európskom vnútornom trhu veľmi „nebyrokratickým“ spôsobom a s praktickým zameraním. V rámci európskeho vnútorného trhu to prinesie priame konkurenčné výhody pre podniky, ktoré na tomto trhu aktívne pôsobia, pretože harmonizované označovanie predstavuje v porovnaní s existujúcim nariadením, ktoré sa v niektorých periférnych oblastiach ešte aj dnes odlišuje, dôležitý krok vpred.

Pán komisár, počas diskusií v rámci trialógu sme krátko hovorili aj o skutočnosti, že právne predpisy o preprave týchto spotrebných tovarov neboli ešte stále harmonizované, a že by z toho dôvodu stálo za úvahu, či by sme v nadchádzajúcich mesiacoch nemali našu pozornosť presunúť smerom k právnym predpisom na prepravu chemikálií.

Po druhé, rozhodnutie neotvárať prílohy bolo správne – na tomto mieste by som chcel vyjadriť svoju podporu pani Laperrouzeovej zo skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu, s ktorou sa mi tiež výborne spolupracovalo – pretože tento krok nám umožnil zabrániť tomu, aby sa táto diskusia premenila na diskusiu podobnú tej, ktorá sa týkala nariadenia REACH. Aj keď to znamenalo, že niektoré individuálne body, ktoré sme si želali zlepšiť, boli vynechané, so spätným poznaním môžeme povedať, sme si zvolili skutočne tú správnu cestu.

V každom prípade by som chcel vyjadriť svoju výslovnú podporu želaniu pani Laperrouzeovej, aby sa v prílohe 6 vytvorila prechodná lehota pre látky, ktoré boli v tejto prílohe zmenené alebo doplnené, pretože na začiatku konzultácií sme nemohli predvídať, že tieto látky nebudú súčasťou riešenia, na ktorom sa dohodneme. Pán komisár, veľmi by som ocenil, keby ste vo svojej odpovedi mohli v krátkosti spomenúť aj túto otázku.

Používatelia chemického spotrebného tovaru nie sú spravidla dobre oboznámení so zložením týchto tovarov. Počas diskusií o GHS sme preto kládli osobitný dôraz na to, aby sa vykonával takým spôsobom, ktorý by bol praktický pre spotrebiteľov. Aj keď nebolo možné detailne posúdiť každý jednotlivý prípad, našli sme

riešenie – aspoň pre najbežnejšie spotrebné tovary, ako je prací prášok alebo čistiace prostriedky – ktoré umožní, aby boli spotrebitelia informovaní o množstve chemikálií, ktoré sa nachádzajú v týchto produktoch, a zároveň ich mohli v budúcnosti používať rovnakým spôsobom, akým ich používali aj v minulosti.

Možno by bolo lepšie, keby som uviedol príklad: v minulosti bolo možné používať čistiace prostriedky jedine vo veľkých niekoľkolitrových fľašiach. Čoraz ekologickejšie technológie pri výrobe a používaní týchto produktov však umožnili, aby sa požadované množstvo týchto prostriedkov na umývanie riadu čoraz viac zmenšovalo, pričom v súčasnosti je najväčší objem fliaš, ktoré môžeme nájsť v kuchyni, už len 300 prípadne 500 ml.

Koncentrácia chemikálií v týchto produktoch sa nepochybne zvýšila, ale pre spotrebiteľov je táto skutočnosť porovnateľná so súčasným riešením GHS, pretože vieme, že ľudia tieto produkty používajú každý deň a z toho dôvodu sme ich nemuseli nadmerne klasifikovať.

Tým som spomenul všetky body týkajúce sa vnútorného trhu. Ďakujem vám za pozornosť.

Guido Sacconi, v mene skupiny PSE. – (IT) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy, vážení páni, v situácii ako je táto, v ktorej vládne všeobecný súhlas, existuje riziko, že sa naša diskusia bude opakovať. Vzhľadom na to, že úplne súhlasím s tým, čo tu povedali moji kolegovia a kolegyne, osobne by som chcel upozorniť len na tri veľmi krátke politické body.

Mojím prvým bodom je prirodzene ocenenie vytrvalosti, ktorú od začiatku preukazovala naša pani spravodajkyňa. Už od prvých stretnutí prejavovala svoju politickú odhodlanosť schváliť tento spis už v prvom čítaní. V skutočnosti by sa takmer dalo povedať, že nám vykrútila ruky a prinútila nás k tomu. Všetci sme však boli presvedčení, že takýto postup je nevyhnutný, ak chceme tieto právne predpisy zaviesť čo najskôr a dosiahnuť tak okamžitú klasifikáciu všetkých látok a urobiť skutočný krok smerom k prísnejším normám na ochranu zdravia spotrebiteľov, ale tiež – s týmto bodom úplne súhlasím – zdravia zamestnancov, ktorí tieto látky používajú v mnohých sektoroch, predovšetkým v rámci komplikovanejšieho kontextu malých podnikov.

Po druhé, vyvarovali sme sa narastajúcej hrozby v podobe opätovného otvorenia starých diskusií, ktoré boli založené do zásuviek prijatím nariadenia REACH. Táto skutočnosť mňa osobne veľmi potešila. Pokiaľ ide o medzinárodnú úroveň, podľa môjho názoru už samotný fakt, že nariadenie REACH sa na medzinárodnej úrovni čoraz viac využíva ako referenčné nariadenie, kde ho aj iné krajiny používajú ako vzor pri prijímaní svojich vlastných vnútroštátnych právnych predpisov, je nesmierne potešujúci.

V každom prípade však ustanovenia týkajúce sa klasifikácie látok, o ktorých sa chystáme hlasovať, musia byť prispôbené a integrované, aby boli v súlade so základným nariadením o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí bez toho, aby k nemu pridávali akékoľvek nové prvky.

V konečnom dôsledku to znamená, ako určite všetci prítomní páni poslanci a pani poslankyne vedia, že GHS nie je posledným slovom k téme klasifikácie a označovania látok. Veľa sa diskutovalo o PBT. Nesmieme zabúdať, že ide o pokračujúci proces. V súčasnej dobe budeme vykonávať to, čo už máme k dispozícii, a klasifikovať látky, pre ktoré už OSN vykonala analýzu rizík. Akonáhle však budeme mať k dispozícii nové rizikové kategórie a výsledky nových štúdií, budeme v súlade s nimi aktualizovať aj GHS. Z toho dôvodu ide o pokračujúci proces.

Liam Aylward, v mene skupiny UEN. – (GA) Vážená pani predsedajúca, životné prostredie a verejné zdravie ovplyvňuje každého občana. Tieto právne predpisy sú priamo prepojené s oboma spomínanými oblasťami. Parlament hlasoval za prijatie systému REACH, ktorý je už v súčasnej dobe funkčný a chráni ľudské zdravie a životné prostredie pred hrozbami chemikálií. Cieľom systému REACH je zabezpečiť, aby výrobcovia a dovozcovia vykonávali registráciu, klasifikáciu a autorizáciu chemikálií. Nevyhnutná súčasť tohto systému zabezpečuje, že verejnosť dostáva o týchto chemikáliách informácie prostredníctvom ich označovania.

Môžem skutočne jedine pochváliť tieto právne predpisy a pána komisára, pretože sa im podarilo zaradiť systém EÚ na rovnakú úroveň s GHS (globálnym harmonizovaným systémom klasifikácie a označovania) OSN. Verejnosť bude informovaná o nebezpečenstvách chemikálií prostredníctvom piktogramov, ktoré budú znázorňovať riziká výbuchu, požiaru, rakoviny a otravy. Prijatie systému GHS krajinami na celom svete prinesie výhody celému priemyselnému odvetviu. Aj verejnosť bude mať väčšiu dôveru v chemikálie, ktoré majú značky a jasné a presné označenie.

Carl Schlyter, v mene skupiny Verts/ALE. – (SV) Veľmi často tu hovoríme o preberaní iniciatívy v oblasti klimatických zmien. Keby sme však skutočne chceli prejavovať holistický prístup k životnému prostrediu,

potom by sme doslova skopírovali právne predpisy OSN do nášho textu. Namiesto toho odstraňujeme kategóriu päť akútnej toxicity. Prečo to robíme? Robíme to zo skutočne bizarného dôvodu, že v opačnom prípade by vzrástol počet látok, ktoré by museli byť klasifikované a označené. Skutočný dôvod nemá teda absolútne nič spoločné s akoukoľvek environmentálnou logikou alebo logikou v oblasti zdravia. My jednoducho nechceme skopírovať kategóriu päť, pretože by to znamenalo zvýšenie počtu látok. Nechceme to urobiť aj napriek skutočnosti, že zmyslom celej tejto iniciatívy je vytvoriť spoločné globálne normy, ktoré by mali pozitívny vplyv na obchod a v tomto konkrétnom prípade aj na životné prostredie a informovanosť spotrebiteľov. Aj keď som bojoval za opätovné zavedenie kategórie päť akútnej toxicity, bol som vo svojom úsilí, bohužiaľ, neúspešný.

Ďalšia z vecí, ktorú sme podporovali, ktorú sa nám však tentokrát spoločne s Radou podarilo presadiť, bolo zabrániť návrhu na zníženie klasifikačný limit 10 kg. Chcel by som sa Rade poďakovať za to, že bola v tejto otázke neústupná. Pozitívnym spôsobom prispela aj Komisia, ak by totiž tento návrh prešiel hlasovaním, spochybnilo by sa tým celé nariadenie REACH. Cieľom nariadenia REACH bolo hodnotiť chemikálie, zisťovať, či sú nebezpečné, a registrovať ich. Toto nariadenie však hodnotí a registruje iba 30 000 najčastejšie používaných chemikálií, t. j. tých, ktoré sa používajú v najväčších množstvách. Zvyšnými 70 000 chemikáliami, ktoré používame, sa budú zaoberať iné právne predpisy. Z toho dôvodu je veľmi dobré, že sa nám podarilo zachovať pôvodný limit, a že na klasifikáciu chemikálií nebol zavedený nižší limit. Ak by bol spomínaný návrh schválený, potom by systém GHS nebol komplementárny s nariadením REACH. Som veľmi rád, že sa tak nestalo, a že tento text môžem podporiť.

Som tiež veľmi rád, že sa nám v súvislosti s testovaním na zvieratách podarilo zabrániť zbytočnému rozdeleniu do kategórií, napríklad pri testoch podráždenia oka.

Vzhľadom na to, že sa nám podarilo zaznamenať tieto dve víťazstvá, môžem hlasovať za túto správu. Chcel by som však skutočne zdôrazniť, že aj keď sa nám do súčasného textu nepodarilo zaradiť veľmi nebezpečné PBT chemikálie ani zoznam pre prioritné hodnotenie, aspoň sme získali text, v ktorom sa uvádza, že tieto iniciatívny budeme podporovať na úrovni OSN, a že budú zahrnuté do systému OSN. Bol by som veľmi rád, keby Komisia na dosiahnutí tohto cieľa skutočne tvrdo pracovala, pretože je veľmi dôležitý. V opačnom prípade bude naša politika v oblasti chemikálií absolútne neúspešná. Je veľmi dôležité, aby boli tieto látky rýchlo začlenené do systému OSN, pretože sa nám v tomto smere zatiaľ nepodarilo urobiť ani prvý krok.

Čo táto situácia znamená pre spotrebiteľov? Nebudú o rizikách chemikálií informovaní tak dobre, ako by mohli byť, a to je poľutovaniahodné. Bude im však aspoň poskytnutý slušný štandard a základná ochrana, vďaka ktorej sa budú môcť chrániť pred nebezpečnými chemikáliami. Nakoniec sme teda dospeli ku kompromisu, s ktorým nie je nikto spokojný. Takýto výsledok je však zrejme bežný.

Avril Doyle, v mene skupiny PPE-DE. – Vážená pani predsedajúca, chemikálie tvoria prirodzenú a dôležitú súčasť nášho životného prostredia. Aj keď sa nad tým často nezamýšľame, chemikálie používame každý deň. Moderný svet by bez nich nemohol fungovať. Pomáhajú udržiavať naše potraviny čerstvé, naše telo čisté, pomáhajú v raste našim rastlinám a poháňajú naše automobily. V prípade, ak sa správne používajú, a ak sa s nimi správne zaobchádza, môžeme vďaka chemikáliám žiť dlhší a zdravší život.

Toto navrhované nariadenie, ktoré dopĺňa nariadenie REACH a uvádza do súladu systém Európskej únie na klasifikáciu, označovanie a balenie látok a zmesí s globálnym harmonizovaným systémom OSN, je rozumným a vyváženým návrhom.

Ak chceme za rozumnú cenu využívať výhody, ktoré prinášajú chemikálie, potom musíme akceptovať, že budú existovať aj určité riziká. Z toho dôvodu potrebujeme dosiahnuť rovnováhu medzi týmito rizikami a výhodami a zároveň kontrolovať riziká spojené s chemikáliami ich dôkladným označovaním, reguláciou založenou na vedeckých poznatkoch a inovačnými technológiami. Potrebujeme tiež dosiahnuť rovnováhu medzi správnym vykonávaním medzinárodných záväzkov, ku ktorým sa Európska únia zaviazala v rámci Hospodárskej a sociálnej rady Organizácie Spojených národov na Svetovom samite o udržateľnom rozvoji, ktorý sa konal v Johannesburgu v septembri 2002, a zároveň zabrániť situácii, v ktorej by bola na podniky uvalená zbytočná záťaž v podobe nepraktického a príliš náročného označovania.

Na tento účel som k touto návrhu predložila niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov. Domnievam sa, že je obzvlášť dôležité zabezpečiť, aby klasifikácia produktov neviedla k zmätkom medzi spotrebiteľmi, prípadne poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Príliš veľa informácií má rovnaký efekt ako žiadne informácie. Z toho dôvodu som predložila pozmeňujúci a doplňujúci návrh týkajúci sa balenia produktov, ktoré sa vyznačujú napríklad neobvyklým tvarom, prípadne sú príliš malé na to, aby na nich mohol byť

pripevnený štítok. V týchto prípadoch by mala byť informácia označujúca riziká zobrazená nejakým iným vhodným spôsobom, napríklad v podobe pripevnených visačiek.

Chcela by som sa osobitne poďakovať pani spravodajkyni Sartoriovej za to, že podporila moje pozmeňujúce a doplnujúce návrhy, ako aj za vynikajúcu prácu, ktorú odvieďla pri príprave tejto správy.

Aj keď sú existujúce nariadenia pre oblasť identifikácie a komunikácie o nebezpečných vlastnostiach chemikálií v mnohých ohľadoch podobné, niektoré rozdiely medzi nimi sú dostatočne významné, aby spôsobili ich rozdielnú klasifikáciu a označovanie, prípadne rozdielnu kartu bezpečnostných údajov. Dúfajme, že globálny harmonizovaný systém (GHS) účinným spôsobom zjednotí tieto rozdielne klasifikácie. Výhody, ktoré prináša používanie chemikálií, vysoko prevyšujú riziká, ktoré sú s nimi spojené. Toto tvrdenie je obzvlášť pravdivé od zavedenia právnych predpisov v oblasti registrácie, hodnotenia a autorizácie chemikálií známych ako REACH.

Všetci si musíme uvedomiť, že chemikálie môžu vo svojich rozličných životných etapách, od ich výroby až po ich manipuláciu, prepravu a používanie, predstavovať potenciálnu hrozbu pre ľudské zdravie a životné prostredie. V tejto súvislosti sa očakáva, že dohoda o GHS medzi OSN a EÚ prinesie zlepšenie ochrany ľudského zdravia a životného prostredia a zároveň poskytne podnikom vyššiu prehľadnosť, predovšetkým podnikom, ktoré sa angažujú v medzinárodnom obchode.

Potenciálne aj keď zvládnuteľné riziká súvisiace s chemikáliami zdôrazňujú potrebu prijatia právnych predpisov s globálnym harmonizovaným prístupom k baleniu a označovaniu chemikálií. V tejto súvislosti som s potešením privítala dohodu na znení textu medzi Radou a Parlamentom zo dňa 27. júna, a ešte raz by som chcela zablahoželať našej pani spravodajkyni k práci, ktorú vykonala na tomto zložitom, ale veľmi dôležitom dokumente.

Jens Holm, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (SV) Veľmi vážne budú zasiahnuté práve osoby pracujúce v odvetví výroby chemikálií. Na základe fínskej štúdie je približne 32 miliónov občanov Európskej únie na svojich pracoviskách každodenne vystavených karcinogénnym chemikáliám.

Je našou úlohou zakázať používanie najnebezpečnejších chemikálií a vykonávať kontrolu nad všetkými chemikáliami vo všeobecnosti. Toto bolo hlavným cieľom právnych predpisov o chemikáliách REACH, o ktorom sme rozhodli minulý rok. Výsledky nariadenia REACH sú diskutabilné. Podľa môjho názoru bol konečný výsledok lobovaním zo strany odvetvia oslabený a rozdrobený na kúsky. Aspoň však môžeme povedať, že najďalekosiahlejšie právne predpisy pre oblasť chemikálií sú zavedené.

Globálny harmonizovaný systém klasifikácie a označovania chemikálií (GHS) aj naďalej plní komplementárnu funkciu k nariadeniu REACH. Cieľom systému GHS je poskytovať zamestnancom a spotrebiteľom informácie o chemikáliách. Cieľom tohto systému je klasifikovať a označiť tisíce látok a zmesí, ktoré nás obklopujú. Systém GHS je v skutočnosti dohovorom OSN, ktorý teraz musíme vykonávať aj na úrovni Európskej únie. Keď bude systém GHS schválený – bohužiaľ, v prípade látok to bude až v roku 2010 a v prípade zmesí dokonca až v roku 2015 – všetky chemikálie bude možné jednoducho identifikovať. Jeho účelom je poskytnúť lepšie informácie miliónom zamestnancov, ktorí každodenne prichádzajú do kontaktu s chemikáliami, ako aj spotrebiteľom, ktorí musia mať informácie o tom, čo vlastne kupujú. Označovanie zároveň prispeje k všeobecnému zlepšeniu verejného zdravia a životného prostredia.

Priemysel bude mať zasa k dispozícii súdržnejšie právne predpisy, ktoré podporia medzinárodný obchod. Ide skutočne o veľký krok vpred a z toho dôvodu naša Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordickej zelenej ľavice podporuje tento kompromis.

Je však škoda, že sme nezašli tak ďaleko, ako sme mohli. Chemikálie, ktoré sú perzistentné, bioakumulatívne a toxické (PBT), nebudú označené. Namiesto toho tento kompromis znamená, že sa otázkou PBT budeme zaoberať na úrovni OSN. Ide o vážny nedostatok v dohode. Prečo nerozhodneme, že chemikálie PBT budú mať rovnaký štatút ako všetky ostatné chemikálie, a budú sa tiež označovať? Teraz nám ostáva len dúfať, že tlak v súvislosti s otázkou PBT bude prichádzať zo strany iných krajín. Myslím si, že z dlhodobého hľadiska to tak aj bude.

Napriek tejto skutočnosti ide o kvalitný kompromis, ktorý zabezpečí, že milióny Európanov, zamestnancov a spotrebiteľov budú mať k dispozícii viac informácií o desiatkach tisíc chemikálií, ktoré nás obklopujú. Ide o významné a dôležité rozhodnutie pre každého, kto trpí rakovinou, alergiami, prípadne kožnou chorobou zapríčinenou chemikáliami.

Graham Booth, v mene skupiny IND/DEM. – Vážená pani predsedajúca, teraz, keď si nariadenie REACH vyberá svoju krutú daň na výrobnom priemysle, predovšetkým na malých podnikoch, a počet testovaní na zvieratách prudko narastá, prichádzajú vo forme A6-0140/2008 ďalšie nariadenia od fanatikov svetových vlád z organizácie UNESCO o tom, ako klasifikovať, označovať a baliť výsledky ich predchádzajúcich nápadov.

Vzhľadom na smäd komerčnej a politickej elity, ktorá tvorí Európsku úniu, po antidemokratickej svetovej nadvláde sa táto elita ponáhľa s vykonávaním týchto nariadení rovnako, ako sa ponáhľala s vykonávaním nariadenia REACH. Poskytli nám záplavu záruk o svojich dobrých úmysloch, ktoré môžu na chvíľu ochrániť, prípadne oklamať, ich takzvaných akcionárov, nedokážu však pomôcť veľkému počtu nezamestnaných, ktoré tieto opatrenia začínajú produkovať.

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 10, 12, 39 a 42, ktoré za určitých okolností dávajú prednosť obmedzeniu pokusov na zvieratách pred zachovávaním litery zákona, predstavujú iba omrvinku uznania verejnej mienky padajúcu zo stola pánov. Chápem, že je to z dôvodu tlaku vyvíjaného zo strany vplyvných environmentálnych skupín, od ktorých podpory je Európska únia do veľkej miery závislá. Uprednostnenie blaha ostatných primátov pred blahom ľudí, ktorým sa zaoberá pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 40, s cieľom uspokojiť požiadavky týchto skupín, však nepochybne zachádza až príliš ďaleko. V každom prípade je však akákoľvek pozitívna iniciatíva v despotickom a fanatickom procese tvorby právnych predpisov EÚ zriedkavosťou, ktorá stojí za povšimnutie.

Pokiaľ ide o zvyšnú časť dokumentu, neexistuje žiadny dôvod, pre ktorý by nemohli byť rozumné bezpečnostné normy dobrovoľne prijaté demokratickými členskými štátmi s nezávislým súdnictvom a slobodným verejným prístupom k súdnym systémom. Nadnárodné vyhlášky sa môžu javiť ako jednoduchá možnosť. Nevypočítateľná centralizovaná moc, ku ktorej prispievajú smernicou po smernici, bez potrebného mandátu, však nie je iba pekným príbehom, ktorý sa skončil tragicky, ale aj primárnym a hrozným následkom týchto vyhlášok.

Tvrdenie, ktoré sa uvádza v odôvodnení č. 7, že tieto právne predpisy vytvoria konkurenčnú výhodu pre priemysel a v prvom rade pre malé a stredné podniky, ako sa uvádza v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 1, je jednoducho smiešne. Ako vždy, aj teraz budú mať veľkí obchodní magnáti prospech z neúspechu svojich menších konkurentov. Stane sa z nich ešte väčšia ryba v menšom rybníku, prípadne sa presunú do zahraničia, ďaleko od poklonkovania Európskej únii a jej absurdným obmedzeniam. Obchodníci zo zámorských krajín budú medzi sebou obchodovať s oveľa väčším ziskom, než s nami. Rozmach sa skončil. Začala recesia, a pod záťažou nariadení EÚ, akým je napríklad A6-0140/2008, klesajú naše hospodárstva ku dnu ako balvany.

Každý, kto sa nachádza blízko pri koryte, môže svojim voličom povedať v ich vlastnom jazyku čokoľvek, čo si zaumieni, bez strachu, že začujú, čo hovoria jeho kolegovia svojim voličom v iných krajinách. V Európskej únii neexistuje žiadna spoločná voličská základňa, a žiadna ani najbližšie jedno alebo dve storočia existovať nemôže, až kým všetci v Európskej únii nebudú rozprávať jedným jazykom. Kým však taká doba nastane, z demokracie v Európskej únii zostane len vtip, temný a nebezpečný vtip. Vaše privilégiá sú však obrovské. Prečo by ste sa teda touto otázkou alebo inými bláznivými a kontraproduktívnymi zákonmi, ktoré neustále schvaľujete, mali zaoberať? A prečo by na tom malo záležať mne, vzhľadom na to, že na konci tohto mesiaca odchádzam do dôchodku? Keď som si prečítal pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 28, uvedomil som si, prečo už mám týchto nezmyslov plné zuby. Uvádza sa v ňom: „prípravok je zmes alebo roztok pozostávajúci z dvoch alebo viacerých látok; zmes a prípravok sú synonymá.“ Ako by sme len prežili bez tohto štátu, ktorý nám ako nejaká „super pestúňka“ vysvetľuje tieto skutočnosti, a ako som sa ja, preboha, mohol dožiť zrelého veku 68 rokov, keď som svoje detské roky strávil žuvaním olovnatej farby na drevenom ráme svojej detskej postieľky? Zrejme som tým zamestnal svoje protilátky, v dobe, keď sme ešte nejaké protilátky mali.

Každé ťažkopádne nariadenie posúva Európsku úniu bližšie k jej kolapsu. Aj keď ma táto skutočnosť teší, je mi veľmi ľúto škôd, ktoré rok čo rok páchate na 27 bývalých demokraciách.

Jim Allister (NI). - Vážená pani predsedajúca, z môjho pohľadu je absolútne logické, že vzhľadom na fakt, že chemikálie sa vyrábajú globálne a globálne sa s nimi aj obchoduje, popis rizík na ich balení by sa medzi jednotlivými krajinami nemal odlišovať, pretože by to ohrozilo spotrebiteľov a prinieslo nevýhody tým, ktorí popisujú riziká správnym spôsobom.

Všimol som si však, že tento „globálny harmonizovaný“ systém nie je v súčasnosti príliš globálny. Je skôr sporadický, než globálny. Som zvedavý, či budú aj ostatné krajiny nasledovať príklad Európskej únie a zavádzať

tento systém OSN. Som tiež zvedavý, aký vplyv na podniky v Európskej únii by mala skutočnosť, ak by tak neurobili.

Pri vykonávaní týchto opatrení potrebujeme dosiahnuť rovnováhu. Po prvé, je nesmierne dôležité, aby sme nezaviedli nadmernú klasifikáciu produktov, ktorá by spôsobila v spotrebiteľoch aj poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zmätok.

Po druhé, potrebujeme tieto medzinárodné záväzky vykonávať bez toho, aby sme tým vytvorili zbytočnú záťaž pre naše podniky. Množstvo spoločností vyjadrilo svoje obavy v súvislosti s nákladmi na ich vykonávanie. Prinesie to vysoké výdavky na informačné technológie a školenia, ako aj náklady na zmenu balenia, ktoré nesmieme podceňovať, obzvlášť v prípade malých podnikov. Chcel by som opätovne zdôrazniť obavy, že malé a stredné podniky, by sa mohli stať obeťami týchto opatrení, predovšetkým ak obchodujú na zámorských trhoch, kedy by tieto náklady mohli byť pre nich neúnosné.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). - (FI) Vážená pani predsedajúca, diskusia o veľmi nedávnom európskom nariadení o chemických látkach (REACH) je ešte stále v našej živej pamäti. Bol to jeden z najťažších legislatívnych balíkov v tomto volebnom období. Nariadenie o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, ktorým sa momentálne zaoberáme, je sčasti založené na nariadení REACH, ktoré iba nedávno vstúpilo do platnosti, a ktoré zároveň dopĺňa. Práve z toho dôvodu vyvolalo už vopred množstvo otázok.

Túžba Komisie dosiahnuť dohodu už v prvom čítaní sa pôvodne javila ako príliš ambiciózná vzhľadom na skutočnosť, že Parlament predtým naznačil svoj záujem o právne predpisy v oblasti chemických látok. Z toho dôvodu môžem v súvislosti s touto technickou správou skutočne iba oceniť chvályhodnú prácu a vodcovstvo svojej kolegyne, pani Sartoriovej, ako aj skutočnosť, s akou sa jej podarilo odolať pokušeniu rozsiahlej revízie spomínaného nariadenia a zakomponovania napríklad nových odsekov a klasifikácie látok do príloh, čo by spôsobilo spomalenie celého procesu a mohlo by dokonca zabrániť vstupu tohto nariadenia do platnosti.

Správou, ktorá si prerazila cestu jednotlivými výbormi, sa veľmi pravdepodobne podarí dosiahnuť ciele, ktoré sme si pre dané nariadenie stanovili, predovšetkým pokiaľ ide o harmonizáciu a zjednodušenie právnych predpisov. Systém GHS a nariadenie REACH sa navzájom dopĺňajú, pričom ich účelom nie je iba podpora práce výrobcov a distribútorov chemických látok. Jasné a bezpečné označovanie bude zároveň znamenať návrat spotrebiteľskej dôvery k týmto výrobcom a distribútorom.

Keď sa vo výbore začala práca na tomto nariadení, ľudia sa obávali, že nariadenie GHS spôsobí, že veľké množstvo chemických prípravkov bude musieť byť napríklad klasifikované rovnakým spôsobom ako žieravé. To by znamenalo, že prípravky na prečistenie potrubia a čistiace prostriedky by mali rovnakú klasifikáciu a rovnaké označenie na balení. Výsledkom toho by bolo, že spotrebitelia by neboli schopní rozlíšiť medzi nebezpečnými produktmi a miernejšími prípravkami. V súčasnosti však klasifikácia chemických látok odráža ich skutočné potenciálne nebezpečenstvo v súlade s ich očakávanými účinkami.

Cieľom tohto systému, ktorý je založený na dohode OSN, je, aby sa na celom svete uplatňovali rovnaké kritériá na klasifikáciu a označovanie chemikálií, ako aj na nariadenia o preprave, predaji a používaní chemikálií. Na základe dohody by mal byť tento systém funkčný do konca roku 2008. Ešte stále nám zostáva niekoľko mesiacov.

Gyula Hegyi (PSE). - Vážená pani predsedajúca, globálna harmonizácia klasifikácie, označovania a balenia látok a zmesí je vítaná. Európska únia by mala zohrávať vedúcu úlohu pri ochrane našich občanov pred nebezpečnými chemikáliami. Celá iniciatíva pochádza od OSN, a z toho dôvodu ide o globálny projekt. Globálny harmonizovaný systém je sľubným znamením globálnej spolupráce v otázkach životného prostredia. Z toho dôvodu podporujem prijatie kompromisu v podobe správy pani Sartoriovej.

Z dôvodu zabezpečenia vhodného označovania a bezpečného používania chemikálií som predložil viac ako 20 pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov. Výbor ENVI schválil sedemnásť z nich. Rovnaký výbor pre životné prostredie však prijal aj niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov predložených pani spravodajkyňou, ktoré by znamenali oslabenie práv spotrebiteľov, pokiaľ ide o informácie o rizikách chemikálií nachádzajúcich sa v produktoch.

Socialistická skupina hlasovala spolu so mnou proti týmto návrhom, pretože pre nás majú záujmy spotrebiteľov prvoradý význam. Som veľmi rád, že nový kompromis už neobsahuje tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy zamerané proti spotrebiteľom, a z toho dôvodu navrhujem, aby sme tento kompromis prijali. Aj keď nespĺňa všetky moje predstavy, zavedenie systému GHS do našich právnych predpisov už viac nemôžeme odkladať.

Prijmeme ako základnú zásadu skutočnosť, že podniky by sa nemali dovolávať práva na dôvernosť obchodných informácií v prípadoch, v ktorých umiestňujú na trh nebezpečné chemikálie. Spotrebitelia musia mať v súvislosti s rizikami právo na všetky potrebné informácie.

Samozrejme záleží na maličkostiach, a preto uvidíme, ako bude systém GHS fungovať v praxi, ako budú symboly označujúce riziká zobrazené na produktoch daného odvetvia, a či budú spotrebitelia týmto symbolom a varovaniam rozumieť. Tieto informácie by mali byť jasné a ľahko zrozumiteľné. Celkovo dúfam, že GHS bude dobrým nástrojom na prezentáciu výsledkov nariadenia REACH verejnosti, aby mohli spotrebitelia oveľa viac dôverovať chemikáliám, čo zároveň prinesie prospech aj nášmu priemyslu.

Môj asistent, Gergely Simon, ktorý na tomto, ako aj na mnohých ďalších spisoch vykonal veľké množstvo práce, sa chystá v najbližšej budúcnosti opustiť Parlament. Chcel by som sa mu poďakovať za jeho príspevok k nášmu spoločnému cieľu, ktorým je chemicky bezpečnejšia Európa.

Hiltrud Breyer (Verts/ALE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, všetci vieme, že chemikálie sa vyrábajú na celom svete a celosvetovo sa s nimi aj obchoduje. Rovnako globálne sú aj nebezpečenstvá a riziká s nimi spojené. Z toho dôvodu potrebujeme usmernenia v podobe jasnej klasifikácie a označovania, ktoré sa budú uplatňovať globálne. Bola by som rada, keby Európska únia sedela za volantom vozidla poháňajúceho veľmi jasné označovanie a silnú spotrebiteľskú ochranu. Dnes som tu však počula mnohých rečníkov, ktorí tvrdili, že namiesto miesta za volantom by Európska únia mala skôr sedieť v brzdiacom vozidle.

Aj keď túto politickú dohodu dokážem akceptovať, nie som ňou príliš nadšená. Áno, podarilo sa nám urobiť dôležitý krok smerom k väčšej bezpečnosti ľudí a životného prostredia. Teší ma aj to, že aj napriek správe od Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, ktorá sa týkala limitných hodnôt pre označovanie, ktoré bolo voči danému odvetviu až príliš zhovievavé – objem údajov použitých pre klasifikáciu mal byť uvedený na štítku – sa nám v rámci rokovaní s Radou a Komisiou podarilo tieto škody obmedziť. Teší ma, že v súvislosti s požiadavkou na označovanie už viac neexistujú žiadne limitné hodnoty založené na tonáži, že neexistujú žiadne medzery v zákonoch, ktoré by mohli dané odvetvie využiť, a že navrhovaný systém klasifikácie presúva pozornosť od testovania na zvieratách smerom k alternatívnym postupom.

Rada by som však videla zlepšenie označovania perzistentných, bioakumulatívnych a toxických látok a vytvorenie novej kategórie „akútna toxicita“, pretože ide o nesmierne aktuálnu otázku, v ktorej sme mali preukázať ochotu konať. Myslím si, že sme dnes vyslali dôležitý signál pre zvýšenú bezpečnosť ľudí a životného prostredia, nesmieme však zaspáť na vavrínoch. Táto téma nás bude zjavne zamestnávať aj v budúcnosti, pretože ešte stále existuje veľký priestor na zlepšenie.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Vážená pani predsedajúca, v súčasnosti už existujú globálne nariadenia v oblasti účtovníctva, globálne potravinové štandardy v Codex Alimentarius, globálne daňové štandardy a dohovory o dvojitoľm zdaňovaní vychádzajúce z modelu OSN. Teraz budeme mať aj globálne štandardy pre označovanie, klasifikáciu, balenie a tonáž chemických látok.

Globálne právne predpisy Hospodárskej a sociálnej rady OSN z roku 2002 (všeobecný harmonizovaný systém) sa transponujú do právnych predpisov Spoločenstva.

Globálna harmonizácia nepochybne prináša určitú hodnotu všetkým účastníkom – spotrebiteľom, používateľom aj malým a stredným podnikom – mimo týchto 2 000 strán a postupov, príloh a zoznamov nám však toto nariadenie ukazuje, že európska normalizácia nie je dostačujúca pre riešenie celosvetových problémov. Globálne problémy si vyžadujú globálne riešenia, čo znamená, že britský ministerský predseda, pán Gordon Brown, mal pravdu, keď povedal, že medzi úrovňou OSN a globálnou úrovňou sa európska úroveň stáva čoraz viac zastaralou, staromódnou a v konečnom dôsledku tiež nepoužiteľnou.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážené dámy, vážení páni, prestáva byť únosné, aby v rámci jednotného európskeho trhu platili rôzne vnútroštátne právne predpisy pre obchodovanie, obzvlášť v prípade nebezpečných látok. Zjednotenie klasifikácie a označovania nebezpečných chemických látok a zmesí je dobrou správou pre spotrebiteľov, pretože navrhovaná harmonizácia zvýši ochranu ich zdravia a životného prostredia. Pre konkurencieschopnosť európskeho priemyslu je zase výbornou správou to, že toto komplexné nariadenie týkajúce sa prepravy, dodávania a používania nebezpečných látok bude platiť nielen v Európskej únii, ale vďaka odporúčaniu OSN aj v ostatných krajinách sveta.

Toto nariadenie nadväzuje na nariadenie REACH, navyše však ešte zavádza triedu a kategóriu nebezpečnosti. Na štítkoch budú uvedené pokyny pre manipuláciu a povinné grafické symboly a piktogramy, ktoré budú

zrozumiteľné všetkým ľuďom na celom svete. Nové požiadavky na balenie a uzávery zaistia ochranu proti otvoreniu nádob deťmi a umožnia tiež označovanie pre nevidiacich. Kritici varujú pred vyššími nákladmi súvisiacimi so zmenou označovania, vytvorením takzvaných bezpečnostných listov a zavedením nových technológií balenia. Som presvedčená, že tieto krátkodobé výdavky budú nižšie, než dlhodobé úspory nákladov súvisiace so zrušením dnešného rôzneho označovania výrobkov podľa miesta určenia. Doba vykonávania rozložená medzi obdobie rokov 2010 až 2015 je voči priemyslu tiež dostatočne ohľaduplná.

Veľmi oceňujem, že sa mojej kolegyni, pani Amalii Sartoriovej, podarilo dosiahnuť vynikajúci kompromis v rámci Parlamentu a zároveň tiež s Radou. Po mnohých mesiacoch trvania diskusií o výhradách návrhu Komisie sa jej podarilo dosiahnuť veľké zlepšenie a vyváženosť, a z toho dôvodu by som chcela veľmi apelovať, aby sme zajtra tento návrh prijali už v prvom čítaní. Je to príklad skvelej práce parlamentných spravodajcov s tímami Rady a Komisie.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, dnes tu diskutujeme o veľmi dôležitom nariadení, ktoré vzišlo z rozpravy a neskôr z rozhodnutia OSN. V tejto rozprave, ktorá bola zavŕšená prijatím globálneho harmonizovaného systému klasifikácie a označovania chemických látok a zmesí Hospodárskou a sociálnou radou OSN, zohrávali veľmi aktívnu a významnú úlohu všetky členské štáty, nielen OSN, predovšetkým však Európska únia a tiež Európska komisia. To znamená, že systém, ktorý sa počas tejto rozpravy ukoval, je aj naším systémom. Je preto dobré, že dnes prispôbujeme a dávame do súladu naše nariadenia o používaní chemikálií s týmto systémom, pričom zároveň zabezpečujeme a prajeme si zabezpečiť, aby naši občania – občania Európskej únie – ako aj životné prostredie boli chránení pred následkami používania nebezpečných látok, pretože cieľom tejto harmonizácie, klasifikácie a označovania nebezpečných látok je zlepšiť úroveň ochrany zdravia, ako aj stav životného prostredia.

Chémia ovplyvňuje ľudí rovnakým spôsobom všade na svete. Keď si kupujete výrobok, nemusíte vedieť, z čoho je zložený. Mali by ste však vedieť, že si kupujete bezpečný výrobok. Mali byť ste byť schopný dôverovať výrobcovi a zakúpenému produktu. V tejto súvislosti je našou úlohou zabezpečiť vhodné označovanie, ktoré sa ešte stále do veľkej miery rôzni. Produkt, ktorý je v jednom štáte označený ako nebezpečný, je inom štáte zase označovaný ako toxický, a v treťom zase ako škodlivý. Je skutočne nemysliteľné, aby hospodárstvo a obchod fungovali takýmto spôsobom. Z toho dôvodu vítam túto správu a dnešnú diskusiu. Myslím si, že sa angažujeme v otázke, ktorá je veľmi dôležitá.

Chcela by som upozorniť na ešte jednu skutočnosť, konkrétne na následky spojené s potrebou poskytovať informácie o označovaní. Mám na mysli informácie, ktoré potrebujú poznať všetci, ktorí pôsobia v odvetví odpadového hospodárstva. Odpad z chemických produktov, ktorý je a aj naďalej bude otázkou obrovského významu pre naše životné prostredie, musí tiež tvoriť súčasť tej časti, ktorá uzatvára celý cyklus riadenia chemickým produktom a látok a následnej likvidácie odpadu z nebezpečných produktov. Pokúsme sa poskytnúť európskym občanom kvalitný produkt a vytvoriť v nich pocit chemickej bezpečnosti.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy, vážení páni, zdá sa, že vynikajúca práca pani Sartoriovej predstavuje najlepší legislatívny výsledok na aktualizáciu právnych predpisov a s tým spojenú lepšiu reguláciu niektorých aspektov chemického spracovania. Táto správa si zaslúži chválu nielen preto, že spĺňa požiadavky harmonizačného programu OSN, ale tiež preto, že sa zdá byť súdržná a rieši potreby výrobcov a spotrebiteľov, a samozrejme aj životného prostredia, do takej miery, do akej je to objektívne možné.

Ako obyčajne, ani teraz nie sú niektorí moji kolegovia a kolegyně úplne spokojní. Mám dojem, že nás k tomu až príliš často, pod zámienkou ochrany životného prostredia, núti vo svetle vedeckého a technologického pokroku ideologická radikalizácia. Zhodou okolností, a z úplne iných dôvodov, než som spomínal, kladú krajiny mimo Európskej únie, v neposlednom rade tiež Čína, na prvé miesto svoje hospodárstvo, tým, že umožňujú výrobu, prepravu a skladovanie chemikálií v podmienkach, ktoré vážne porušujú všetko, čo sa tu celkom správne snažíme ochrániť.

Správa pani Sartoriovej predstavuje základný krok vpred, pretože harmonizuje klasifikáciu látok a noriem pre označovanie a balenie nebezpečných látok a zmesí. Nepochybne tým prispeje k zlepšeniu bezpečnosti a lepšej prevencii pred rizikami, ktoré ohrozujú zdravie a bezpečnosť spotrebiteľov a zamestnancov, ale aj rizikami ohrozujúcimi životné prostredie.

V súčasnosti je možné, aby krajiny klasifikovali tú istú latku veľmi odlišným spôsobom, na základe rozdielnych klasifikačných systémov, ktoré sú v platnosti, pričom tieto rozdiely môžu byť také veľké, že môžu predstavovať riziko. Môže sa stať, že látky, ktoré sa v Európe klasifikujú ako nebezpečné, nemusia v niektorých iných krajinách, napríklad v Číne, obsahovať na svojom balení vôbec žiadne upozornenia.

Táto situácia vytvára nielen nespravodlivú konkurenčnú výhodu, znamená tiež vážnu hrozbu pre spotrebiteľov na celom svete, pričom táto skutočnosť, vážené dámy a páni, aj keď ju často kritizujeme, je, bohužiaľ, pravdivá obzvlášť na globálnom trhu.

Åsa Westlund (PSE). - (SV) Vážená pani predsedajúca, musím sa priznať, že než som začala pracovať na environmentálnych otázkach, boli moje vedomosti o chemikáliách relatívne obmedzené. Čím viac som sa však o tejto téme dozvedela, tým skeptickejšie som sa stala k používaniu takého veľkého množstva chemikálií v našej dnešnej spoločnosti. Nedávno som napríklad čítala, že v mojej vlasti, vo Švédsku, dramaticky vzrástla spotreba chemikálií, ktoré sa používajú v prípravkoch na čistenie domácností. Nikto nedokáže odhadnúť skutočný účinok týchto chemikálií na naše zdravie. Vieme však povedať, že už v súčasnosti, a nielen vo Švédsku, je každoročne hospitalizovaných mnoho detí, ktoré požili akútne toxické chemikálie nachádzajúce sa v prípravkoch pre domácnosti, a to aj napriek faktu, že chemické prípravky v súčasnosti obsahujú varovné označenia, ktoré na toto nebezpečenstvo upozorňujú.

Vďaka rozhodnutiu, ktoré sme dnes popoludní prijali, však tieto varovné označenia, bohužiaľ, zmiznú z mnohých produktov. Spoločne s niektorými kolegami som sa snažila túto situáciu zmeniť a zabezpečiť, aby bolo súčasné označovanie bežných produktov pre domácnosti zachované. Bohužiaľ, sa tak nestane. Je mi to veľmi ľúto, pretože to znamená stratu dôležitých informácií pre spotrebiteľov.

V každom prípade však vítam skutočnosť, že Európska únia bude mať harmonizované právne predpisy o klasifikácii, označovaní a balení, ktoré budú predstavovať doplnok k nariadeniu REACH, a že táto harmonizácia bola vypracovaná na základe existujúceho dobrovoľného medzinárodného systému. Uľahčuje sa tým život spotrebiteľom aj podnikom. Potom, čo dnes dospejeme k určitému rozhodnutiu, bude nesmierne dôležité, aby všetky príslušné vnútroštátne orgány prevzali na seba zodpovednosť za sprostredkovanie informácií o novom systéme označovania nielen podnikom, ale tiež v širšej rovine, t. j. rôznym spotrebiteľským skupinám.

Z toho dôvodu by som chcela využiť túto príležitosť a vyzvať Komisiu a pána komisára Verheugena, aby vykonali následnú kontrolu toho, ako, a s akým úspechom, sa tieto opatrenia vykonávajú, aby sme sa dozvedeli, či európski spotrebiteľia porozumeli novému významu označovania.

Rovana Plumb (PSE). - (RO) Vážená pani predsedajúca, tento návrh nariadenia zabezpečuje spolu s ďalšími dvoma nariadeniami – nariadením o detergentoch a rozhodnutím o zmene a doplnení následných právnych predpisov – harmonizáciu európskych a svetových právnych predpisov o klasifikácii, označovaní a balení chemikálií. Vykonávanie týchto právnych predpisov bude mať pozitívne účinky na ľudské zdravie, ochranu životného prostredia a chemický priemysel. Rozvoj obchodu v podmienkach bezpečnosti a poskytovanie informácií spotrebiteľom je veľmi dôležité.

Vykonávanie systému GHS je potrebné zosúladiť s presadzovaním vykonávania smernice REACH výrobcami, ktorých je v Európskej únii približne 27 000, pričom až 95 % z nich tvoria malé a stredné podniky, a s rozvojom obchodu s krajinami mimo Európskej únie, konkrétne 25 % celkového objemu obchodu Európskej únie. Žiadam Komisiu, aby nestiahla návrh na vykonávanie nového nariadenia počas celého cyklu riadenia produktu vrátane etapy, v ktorom sa z produktu stáva odpad.

Blahoželám pani spravodajkyni k vynikajúcej práci.

Edít Herczog (PSE). - (HU) Vážená pani predsedajúca, ďakujem za slovo. V prvom rade by som chcela zablahoželať Komisii a spravodajcom, pretože sa im podarilo vytvoriť konštruktívnu diskusiu o návrhu OSN a pláne REACH, ktorý sme nedávno prijali, výsledkom čoho bolo dosiahnutie pokroku. Najväčšou výhodou tohto pokroku je z pohľadu Výboru pre vnútorný trh, spotrebiteľov aj podnikov štandardizované označovanie. Nezabúdajme však, že označovaním sa chemické látky nestanú bezpečnejšie! Väčšia bezpečnosť sa dosahuje bezpečným používaním a lepšími voľbami zo strany spotrebiteľov, a preto musíme zabezpečiť, aby tento návrh právnych predpisov predstavoval posun v tomto smere, a aby sa stretol s pozitívnym ohlasom. Nakoniec by som chcela povedať a zamerať vašu pozornosť na skutočnosť, že sa Európskej únii podarilo na pôde OSN spojiť svoje sily. Teraz však musíme v spolupráci s OSN urobiť všetko, čo je v našich silách, aby tieto právne predpisy prijal aj zvyšok sveta. Navrhujem to preto, aby sme pre naše právne predpisy o chemickom priemysle našli nasledovníkov aj medzi zvyškom sveta, v transatlantickej hospodárskej rade a v ďalších medzinárodných fórach. Ďakujem vám za pozornosť.

Alessandro Foglietta (UEN). - (IT) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy, vážení páni, chcel by som zablahoželať pani spravodajkyni Sartoriovej a tiež tieňovým spravodajcom, Rade a Komisii k tomu, že sa im podarilo dosiahnuť dohodu o balíku GHS už v prvom čítaní.

Podarilo sa nám dosiahnuť cieľ, ktorý sme si vytýčili, t. j. zabezpečiť čo najrýchlejšie fungovanie tohto nového systému a jeho súlad s nariadením REACH, a zároveň zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia a splniť komerčné potreby podnikov, ktoré môžu teraz jednoduchšie preniknúť na zahraničné trhy.

Keď už bude systém GHS zavedený, podniky budú môcť fungovať na základe klasifikačného systému látok harmonizovaného na medzinárodnej úrovni, ktorý okrem iného umožní jednoduchší prístup k právnym predpisom o látkach prostredníctvom Európskej chemickej agentúry. Pomocou tohto nariadenia, ktorým sa v Európskej únii zavádzajú medzinárodné kritéria na klasifikáciu a označovanie nebezpečných látok a zmesí, zabezpečíme, že naše podniky budú pripravené otvoriť sa globálnemu trhu. Prospech z tohto nariadenia budú mať nepochybne aj spotrebitelia, ktorí budú môcť jednoduchšie rozpoznať nebezpečné látky, medzi ktoré patria napríklad toxické, žieravé a dráždivé látky.

Systém označovania GHS pomôže vďaka svojim jednotným piktogramom, ktoré budú jednoduchšie zrozumiteľné, identifikovať riziká plynúce z látok, ktoré sa nachádzajú v produktoch každodenného použitia, akými sú detergenty a mydlá. Okrem toho pomôže systém GHS, ktorý v prípade mnohých chemických látok vyžaduje, aby boli uzávery na ich balení uzatvorené pomocou osobitných bezpečnostných prístrojov, ochrániť naše deti pred nebezpečnými úrazmi v domácnosti spôsobenými náhodným požitím toxických alebo žieravých látok.

Systém GHS si bude samozrejme vyžadovať určité úsilie zo strany podnikov, predovšetkým malých a stredných podnikov, ktoré by mali tomuto novému systému dôverovať. Systém zavedie sedem nových rizikových kategórií a novú klasifikáciu pre systém dopravy. Práve z toho dôvodu nás nesmierne teší dohoda, ktorú sa podarilo dosiahnuť s Radou, v ktorej bola zohľadnená aj podpora, informácie a požiadavky na zábeh, predovšetkým pre malé a stredné podniky.

Dohoda zároveň berie do úvahy konsenzus o potrebe čo najväčšieho obmedzenia testovania na zvieratách a akejkolvek duplikácie týchto testov, ktorý sa dosiahol medzi všetkými parlamentnými skupinami. Vzhľadom na všetky horeuvedené dôvody bude moja skupina hlasovať za predložený balík.

Carl Schlyter (Verts/ALE). - (SV) Chcel by som len reagovať na slová môjho kolegu, pána poslanca Bootha, ktorý hovoril o tom, že environmentálne hnutie chce ochraňovať ľudí, ale nie zvieratá. Zdá sa, že túto otázku nesprávne pochopil. Je to otázka klasifikácie. V textoch, o ktorých hovoril pán Booth, sa uvádza, že s chemickou zmesou sa nesmie manipulovať výlučne pre účely klasifikácie s cieľom dosiahnuť splnenie určitého limitu, t. j. že nie je dovolené vykonávať veľký počet testov na zvieratách výlučne s cieľom vyhnúť sa označovaniu. Znamenalo by to totiž používanie chemických zmesí, ktoré by obsahovali nebezpečné látky, aj keď iného druhu, a ktoré by tým pádom v podstate nespĺňali limit stanovený pre označovanie. V týchto prípadoch by teda bola jediným cieľom vykonávaných pokusov na zvieratách snaha vyhnúť sa označovaniu. Presne z toho dôvodu potrebujeme spomínané texty.

V tomto prípade sa berie ohľad na ľudské aj zvieracie zdravie. Podarilo sa nám predísť testovaniu na zvieratách, ľudia však budú dostávať správne informácie o chemikáliách, aby mohli prijať správne kroky na ochranu pre nimi. Pán Booth teda túto otázku skutočne nesprávne pochopil!

PREDSEDÁ: PANI ROURE

podpredsedníčka

Günter Verheugen, *podpredseda Komisie.* - (DE) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy, vážení páni, táto dynamická a živá diskusia nám ukázala, že sa zaoberáme dôležitou a ďalekosiahlou otázkou. Myslím si, že dnes môžeme povedať, že podniknutím tohto kroku sa zavíši intenzívna legislatívna práca v oblasti chemického priemyslu a výroby a používania chemikálií v Európe – práca, ktorá si vyžiadala mnoho rokov.

Využívajúc priliehavú metaforu, ktorú vo svojom prejave použila pani Breyerová, by som chcel jednu vec uviesť na pravú mieru. Kto sedí za volantom, a kto v brzdiacom vozidle? Jedno je isté: pokiaľ ide o právne predpisy pre oblasť chemikálií, Európska únia sedí za volantom celého sveta. Nikde inde vo svete neexistujú také nariadenia, aké sme zaviedli my, a nikde inde sa na chemický priemysel nekladú také požiadavky, aké naň kladieme my. Z toho dôvodu je Komisia pevne presvedčená, že v súvislosti s horizontálnymi právnymi predpismi pre toto odvetvie je potrebných ešte niekoľko rokov, v ktorých by sme zaviedli do praxe opatrenia, na ktorých sme sa dohodli, a že by sme sa zároveň v tejto chvíli nemali púšťať do akýchkoľvek ďalších veľkých projektov. Existuje dobrý dôvod, pre ktorý právne predpisy REACH poskytujú obdobie na preskúmanie, pričom by sme mali skutočne veľmi dôkladne dodržiavať obdobia, na ktorých sa dohodli zákonodarcovia.

To znamená, že Komisia bude svoje správy a návrhy predkladať vždy načas. Pokiaľ ide o veľké horizontálne iniciatívy, dovoľte mi zopakovať, že Komisia v najbližšej budúcnosti nezamýšľa v tejto súvislosti predkladať žiadne nové návrhy.

Môžem vás uistiť o globálnej účinnosti tohto systému. Všetky informácie, ktoré mám k dispozícii, ukazujú, že všade na svete sa príslušné subjekty angažujú a tvrdo pracujú na vykonávaní tohto systému, o ktorom sa rozhodlo na pôde OSN. Pokiaľ ide o samotné vykonávanie, nachádzame sa jednoznačne na čele celej skupiny. Myslím si, že mnohé významné krajiny čakali presne na tento krok, ktorý sme dnes podnikli, pretože chcú založiť svoje vlastné právne predpisy a ich vykonávanie na vzore Európskej únie. Očakávam, že tieto procesy budú teraz zavŕšené v mnohých krajinách.

Pán Schwab položil veľmi zaujímavú otázku, či by príloha 6 nemala obsahovať aj prechodné lehoty pre prahové hodnoty konzervácie, ktoré boli odstránené s cieľom dosiahnuť kompromis medzi politickými stranami. Môžem povedať len toľko, že Komisia nevidí v zavedení prechodných lehôt žiadny problém. Ja osobne ich považujem za potrebné a vhodné, ich vynechanie v právnych predpisoch však nebolo náhodné. Bolo súčasťou celkového kompromisu, pričom, ak vezmeme do úvahy všetky okolnosti, nemyslím si, že by bolo vhodné, aby Komisia umožnila, aby otázka prechodných lehôt pre niekoľko produktov spôsobila krach celého kompromisu. Postaráme sa však o to, aby sa zábery zákonodarcov dosiahli vhodnou formou.

Aj ja cítim rovnaké znepokojenie ako tí, čo vyjadrili svoje starosti v súvislosti s testovaním na zvieratách. Skutočne dúfam, že tieto právne predpisy nebudú mať za následok zvýšenie počtu pokusov na zvieratách. Je dôležité, aby bolo v súvislosti s týmito právnymi predpismi absolútne zakázané testovanie na primátoch. Ešte raz by som chcel zdôrazniť, že Komisia bude vynakladať všetko svoje úsilie, aby do najvyššej možnej miery obmedzila uskutočňovanie testov na zvieratách. Z môjho pohľadu to znamená, že musíme zvyšovať naše úsilie zamerané na nájdenie uznávaných alternatívnych metód, ktoré by nahradili testovanie na zvieratách. Každý, koho táto otázka znepokojuje, si môže byť istý, že som na jeho strane.

Na záver mi dovoľte povedať, že podľa mňa máme pred sebou právne predpisy, ktoré prinášajú výhody pre každú zo zúčastnených strán. Som skutočne povďačný každému, kto sa na ich príprave podieľal.

Amalia Sartori, spravodajkyňa. – (IT) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy, vážení páni, dnešná rozprava ma nesmierne potešila. Chcela by som sa poďakovať všetkým poslancom a poslankyniam, ktorí do tejto rozpravy prispeli, a chcela by som im zároveň poďakovať za ich slová podpory v súvislosti s prácou, ktorú som vykonala, a ktorú bolo možné vykonať jedine s ich pomocou a s pomocou tieňových spravodajcov a spravodajcov Výboru pre priemysel, výskum a energetiku a Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa požiadaných o stanovisko. Zdá sa, že väčšina rečníkov, ktorí dnes vystúpili, je spokojná s výsledkami, ktoré sa nám podarilo dosiahnuť.

Vítam stanovisko jedného z rečníkov, ktorý povedal, že dokonca aj GHS je prebiehajúcim procesom, a okrem toho je tiež pracovnou metódou, ktorú sme zaviedli. V týchto situáciách je to skutočne výstižné označenie, pričom si uvedomujeme, že svet sa bude aj naďalej meniť a vyvíjať a z toho dôvodu sme v tomto nariadení, podobne ako v prípade nariadenia REACH a ďalších nariadení, dbali na to, aby sme vytvorili veľmi konkrétny a presný regulačný rámec a ponechali priestor na budúce zmeny založené na týchto kritériách, aj keď aj samotné kritériá sú vopred stanovené. Takto som to aspoň pochopila z prejavu pána komisára, ktorý hovoril hneď pred mnou o tom, že schvaľuje časť rozpravy, ktorá práve prebehla.

Uvedomujeme si, že dnes ratifikujeme nariadenie, ktoré sa teší zo širokej podpory, a ktoré pomôže priniesť prospech spotrebiteľom aj zamestnancom v tomto sektore, ktorí tvoria prevažnú väčšinu populácie. Vieme, že ide o pravidlá, ktoré sa budú používať ako rámec a ako nepopierateľný a nespochybniteľný referenčný bod. Ešte raz by som chcela zdôrazniť, že žijeme v neustále sa meniacom svete, aj pokiaľ ide o tieto pravidlá, ktoré patria do právomocí Komisie.

Predseda júca. – Spoločná rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční dnes.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písomne. – (RO) Návrh rozhodnutia, ktorým sa zavádza globálny harmonizovaný systém klasifikácie, označovania a balenia chemikálií (GHS) predstavuje dôležitý krok v oblasti ochrany životného prostredia, spotrebiteľov, ktorí budú mať väčšie právomoci pri výbere, ako aj podnikov, ktoré majú záujem vstúpiť na medzinárodný trh.

Harmonizované používanie označení a jednotný popis nebezpečenstiev plynúcich z chemikálií vytvára v spotrebiteľoch vyššiu dôveru v tieto produkty a zároveň podporuje medzinárodný obchod, vzhľadom na to, že priemysel bude môcť používať rovnaké označenia vo všetkých regiónoch, do ktorých bude svoje produkty vyvážať. Okrem toho je harmonizovaný systém klasifikácie chemických látok kľúčovým faktorom pre zabezpečenie voľného pohybu tovarov v rámci vnútorného trhu.

V každom prípade sa však musíme ubezpečiť, že sa týmto nariadením nezvýši počet testovaní na stavovcoch s cieľom harmonizovať klasifikačné kritériá, a že sa tieto testy budú vykonávať jedine vtedy, ak nebudú existovať žiadne alternatívne riešenia, ktoré by zabezpečili rovnakú úroveň kvality.

Globálny harmonizovaný systém klasifikácie by mal umožniť používanie metód, ktoré nezahŕňajú testovania na zvieratách, a to aj v prípade, ak by si ich overenie vyžiadalo dlhý a nákladný byrokratický proces. Vzhľadom na to, že testovania na zvieratách neboli nikdy oficiálne potvrdené, autorizácia alternatívnych testovaní sa javí ako zbytočná záťaž. Napriek tomu je však potrebné podporovať výskum v tejto oblasti.

Richard Seeber (PPE-DE), písomne. – (DE) V tomto modernom svete prichádzajú spotrebiteľia čoraz častejšie do kontaktu s rôznymi látkami, z ktorých niektoré môžu byť nebezpečné.

Ak chceme niektoré produkty, vrátane produktov, ktoré mnohí z nás používajú každý deň, používať bezpečne a spôsobom, ktorý neohrozuje naše zdravie, je nesmierne dôležité poznať informácie o látkach, ktoré obsahujú. Globálny harmonizovaný systém klasifikácie a označovania chemických látok a zmení (GHS), ktorý bol vytvorený v roku 2002 na úrovni OSN s aktívnym príspevom Európskej únie, sa má tento rok začať vykonávať vo všetkých členských štátoch. Jednou z hlavných výhod tohto systému je používanie univerzálnych piktoqramov na znázornenie rizík. Vďaka nim môžu spotrebiteľia aj obchodníci okamžite určiť, či určitý produkt obsahuje niektoré látky, ktoré môžu byť nebezpečné. Okrem toho zavádza systém GHS aj štandardizované definície, napríklad LD50 (smrteľná dávka 50), ktoré veľmi jasne informujú o rizikách, ktoré sa viažu na určitú látku. Spoločenstvo a Európsky parlament si stanovili za svoj cieľ obmedziť do najvyššej možnej miery počet testovaní na zvieratách uskutočňovaných pre účely hodnotenia látok.

Okrem toho boli pre orgány v členských štátoch vypracované presnejšie definície a jasnejšie usmernenia. Úspešné vykonávanie systému GHS predstavuje dôležitý míľnik pri vytváraní skutočného európskeho vnútorného trhu a prinesie výhody aj v súvislosti s medzinárodným obchodom.

4. Typové schvaľovanie vozidiel s vodíkovým pohonom (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom rokovania je správa, ktorú predkladá pani Anja Weisgerberová, v mene Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o typovom schvaľovaní vozidiel s vodíkovým pohonom, ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2007/46/ES (KOM(2007)0593 – C6-0342/2007 – 2007/0214(COD) (A6-0201/2008)).

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy, vážení páni, znova raz diskutujeme o automobile budúcnosti – o téme, ktorou sa Európsky parlament už tento týždeň intenzívne zaoberal v inej súvislosti.

Dnes diskutujeme o technickej príležitosti, ktorá by nám mohla pomôcť vyriešiť environmentálne problémy, ktoré spôsobujú dopravné prostriedky. Dovoľte mi to zopakovať: ide o otázku, ktorá by nám mohla pomôcť. Nevieme, či sa potenciál tejto príležitosti bude dať vykonávať vo veľkom, mali by sme ju však naplno využiť. O tom to celé je.

Všetci sa zhodujeme v tom, že trvalo udržateľná mobilita bude predstavovať jednu z kľúčových výziev, s ktorými sa budeme musieť v najbližších rokoch vysporiadať. Nechceme obmedzovať právo európskych občanov na individuálnu mobilitu. Na druhej strane však nesmú existovať žiadne pochybnosti, že toto právo na individuálnu mobilitu – zjednodušene povedané, právo vlastniť, používať a viesť automobil – musí byť vykonávané takým spôsobom, ktorý nezapríčiní zničenie nášho životného prostredia, a to znamená, že potrebujeme automobily, ktoré sú ohľaduplné voči životnému prostrediu.

Dovoľte mi uviesť jednu poznámku: táto otázka nie je dôležitá a naliehavá len z dôvodu stavu nášho životného prostredia, ale získava čoraz väčší význam aj z hospodárskeho hľadiska. Tradičný motor s vnútorným spaľovaním je už zastaralý, pretože spotreba paliva je v súčasnosti už príliš vysoká. Musíme urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme znížili spotrebu fosílnych palív všade tam, kde k nej dochádza.

Na základe týchto skutočností sa vynára otázka, či môžeme nejakým spôsobom napomôcť vývoj vozidiel s vodíkovým pohonom. Presne táto myšlienka viedla k návrhu zo strany Komisie, konkrétne k návrhu typového schvaľovania vozidiel s vodíkovým pohonom.

Chcel by som sa v prvom rade poďakovať pani spravodajkyňi Weisgerberovej za jej konštruktívnu a úspešnú prácu na tomto návrhu. Veľmi ma teší, že vďaka jej práci bolo možné dosiahnuť dohodu už v prvom čítaní.

V súčasnosti ešte nevieme povedať, ktorá technológia je pre trvalo udržateľnú mobilitu najlepšia. Ak si prečítate noviny alebo pozriete televíziu, každý deň sa môžete stretnúť s inými závermi. Niektorí hovoria o palivových článkoch, iní zasa o automobiloch na elektrický pohon a ďalší spomínajú inovačné vysokovýkonné batérie. Vodíkovému pohonu konkuruje mnoho ďalších alternatív, prinajmenšom elektrické motory a palivové články.

Našou úlohou je stanoviť bezpečnostné nariadenia pre tieto sľubné technológie a zároveň si zachovať prísnu technologickú neutralitu. Vodík samozrejme patrí medzi tieto technológie. Vodík dokáže nahradiť konvenčné palivá a dosiahnuť rozsiahle zníženie škodlivých vplyvov cestnej dopravy na životné prostredie. Chcel by som však v zátvorkách dodať, že všetky tieto úvahy budú mať zmysel jedine vtedy, ak sa nám podarí vyrábať vodík spôsobom, ktorý bude ohľaduplný voči životnému prostrediu. Ak sa pri výrobe vodíka bude používať „špinavá“ energia, potom bude jediným výsledkom týchto krokov iba presunutie daného problému.

Toto navrhované nariadenie začlení vozidlá na vodíkový pohon do európskeho systému typového schvaľovania. Tým sa dosiahne, že k vozidlám na vodíkový pohon sa bude pristupovať rovnako ako k vozidlám na tradičný pohon, t. j. že pre územie celej Európskej únie bude potrebné iba jedno povolenie. Postup vydania povolenia je menej ťažkopádny a oveľa menej nákladný. Výrobcovia môžu vybaviť všetky formality v jedinom styčnom bode, čím dosiahnu výrazné úspory. Dosiahne sa tým vyššia konkurencieschopnosť európskeho priemyslu a menšie administratívne zaťaženie.

Vodík má iné vlastnosti než konvenčné palivá, akými sú benzín alebo nafta, preto je prioritou tohto návrhu stanoviť potrebné bezpečnostné požiadavky. Musíme predovšetkým zabezpečiť, aby bolo uskladnenie vodíka v automobiloch absolútne bezpečné. Týmto nariadením sa dosiahne, že všetky vozidlá s vodíkovým pohonom, ktoré sa budú pohybovať po cestách Európskej únie, budú rovnako bezpečné, ako vozidlá s konvenčným pohonom. Dúfajme, že sa nám tým zároveň podarí zvýšiť dôveru verejnosti v neznáme nové technológie. Tento návrh tiež zavádza systém identifikácie vozidiel, aby ich záchranné služby mohli jednoducho rozoznať.

Úzka spolupráca medzi Parlamentom, Radou a Komisiou mala pozitívny vplyv na výsledok rokovaní, a preto môžem iba súhlasiť so všetkým navrhovanými úpravami, ktoré pripravila vaša spravodajkyňa, pani Weisgerberová.

Anja Weisgerber, spravodajkyňa. – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážený pán komisár, vážené dámy, vážení páni, zásoby fosílnych palív sú vyčerpateľné. Dopyt po nich rastie a tlačí ceny nahor – môžeme sa o tom každodenne presvedčiť na čerpacích staniaciach. Očakávanie, že zásoby ropy, zemného plynu a uhlia sa v budúcnosti vyčerpajú, je jedným z dôvodov rastúcich cien. Z toho dôvodu potrebujeme začať okamžite skúmať technológie, ktoré by mohli v budúcnosti nahradiť fosílna palivá.

Jednou z alternatív – pričom pán komisár veľmi správne zdôraznil, že ide len o jednu z viacerých možností, v každom prípade však ide o alternatívu – je vodíková technológia. Vozidlá na vodíkový pohon ešte prirodzene nie sú pripravené vstúpiť na trh, pripravuje sa však niekoľko projektov, ktoré sa túto situáciu chystajú zmeniť. Len nedávno sa s veľmi pozitívnou hodnotiacou správou podarilo dokončiť „diaľničný“ projekt Európskej únie.

Ministri EÚ zodpovední za výskum vytvorili vo februári dlhodobé verejno-súkromné partnerstvo s cieľom pripraviť v období rokov 2015 až 2025 vstup vodíkových technológií a technológií založených na palivových článkoch na trh. Do tohto výskumného programu sa v najbližších niekoľkých rokoch plánuje investovať približne 940 miliónov EUR, pričom každá strana tohto partnerstva – verejné orgány aj súkromní investori – prispieje jednou polovicou tejto sumy.

Môžeme vidieť, že sa skutočne pripravuje pôda pre vstup vozidiel s vodíkovým pohonom na trh. Skutočnosť, že cena palivových článkov je v súčasnosti ešte stále vysoká, nemôže byť chápaná ako argument proti vodíkovej technológii, pretože podobným vývojom prechádzajú všetky technológie budúcnosti. Prvý digitálny fotoaparát s rozlíšením 0,5 megapixela bol pred mnohými rokmi vyvinutý pre vesmírne cestovanie a jeho cena bola približne 10 miliónov EUR. Dnes však už takmer každý vlastní digitálny fotoaparát.

Súčasný nariadenie poskytne v budúcnosti harmonizované technické predpisy pre prvé schválenia vozidiel s vodíkovým pohonom v celej Európe. Zjednotené kritériá majú kľúčový význam pri podpore tejto technológie a zachovaní vysokej úrovne bezpečnosti a environmentálnej ochrany.

Vozidlá s vodíkovým pohonom v súčasnosti nie sú zahrnuté v systéme typového schvaľovania Európskej komisie, takže členské štáty môžu pre tento typ vozidiel vydávať jednorázové povolenia. V niektorých členských štátoch sa tak deje, v iných je však táto oblasť úplne neznáma. Pri vydávaní povolení pomocou tohto postupu existuje riziko, že každý členský štát si stanoví svoje vlastné podmienky pre vydanie povolenia, čo by spôsobilo narušenie vnútorného trhu. Znamenalo by to vysoké náklady pre výrobcov a bezpečnostné riziká.

Vodík predstavuje jeden z energetických smerov budúcnosti. Z toho dôvodu je našou úlohou, ktorú si splníme prijatím tohto nariadenia, vytvoriť politické rámcové podmienky pre používanie tejto technológie budúcnosti prostredníctvom vytvorenia jednotných kritérií schvaľovania. Som veľmi rada, že sa nám už v prvom čítaní podarilo dosiahnuť dohodu v rámci politických strán, a že spolupráca medzi Radou a Komisiou bola na takej výbornej úrovni. Chcela by som sa za túto vynikajúcu spoluprácu poďakovať tieňovým spravodajcom. Chcela by som tiež osobitne vyzdvihnúť dvoch poslancov – pána Bulfona a pána Mandersa. Vďaka nim bolo možné dosiahnuť dohodu už v prvom čítaní. Naša pozornosť sa zameriavala na otázku označovania vozidiel s vodíkovým pohonom.

Vozidlá s vodíkovým pohonom sú rovnako bezpečné ako osobné automobily poháňané benzínom alebo naftou. Na základe tohto nariadenia budú musieť absolvovať rovnako prísne bezpečnostné testy ako všetky ostatné vozidlá. Je však zmysluplné, aby záchranné služby, keď dorazia na miesto nehody, dokázali určiť, že ide o vozidlá s vodíkovým pohonom, aby na základe toho mohli zohľadniť určité detaily. Nemalo by to znamenať, že by sa na vozidlá s vodíkovým pohonom malo pozeráť zaujato, pretože, ako som už povedala, tieto vozidlá sú rovnako bezpečné, ako vozidlá poháňané tradičnými palivami. Ide o veľmi dôležitú skutočnosť, ktorú by som dnes rada zdôraznila.

Z toho dôvodu navrhujeme, aby mali vozidlá s vodíkovým pohonom diskkrétne označenia na dieloch, ktoré obsahujú vodík. Vďaka spolupráci medzi Komisiou a Radou sa nám podarilo Komisiou navrhovaný text ešte viac vylepšiť a nahradiť slovo „označenie“ slovom „identifikácia“, pretože z dlhodobého hľadiska by toto označenie malo a mohlo byť nahradené elektronickou identifikáciou, ktorej súčasťou je aj inteligentný systém núdzového volania nazývaný „e-Call“.

Objavili sa aj niektoré ďalšie otázky. Na záver sa možno ešte v krátkosti vrátim k otázke infraštruktúry vodíkových čerpacích staníc, teraz sa však už teším na vypočutie si živej diskusie a som veľmi zvedavá na vaše postrehy.

Alojz Peterle, spravodajca Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín požiadaného o stanovisko. – (SL) Chcel by som sa poďakovať svojej kolegyni, pani Dr. Weisgerberovej, za jej vynikajúcu správu a vyjadriť svoju spokojnosť s tým, že sa nám s Radou v takom krátkom čase podarilo dosiahnuť taký vysoký stupeň konsenzu. Toto nariadenie nás veľmi presvedčivo stavia na stranu nových energetických a environmentálnych politík, čo bude mať nepochybne pozitívny účinok aj na verejné zdravie. Súhlasím s pánom komisárom, že musíme túto príležitosť naplno využiť. Toto nariadenie je jedným z prvých krokov. Je súčasťou odpovede na súčasné energetické a environmentálne výzvy, v ktorých vodík zohráva jednu z kľúčových úloh. Nemáme pritom na mysli iba vodík samotný, ale vodík ako súčasť väčšieho celku, a taktiež tu nehovoríme o jednotlivých členských štátoch, ale o celej Európskej únii.

Je veľmi dôležité použiť správnu dynamiku na vytvorenie celého kontextu vykonávania. V tomto kontexte by sme mali zohľadniť tiež všetky skutočnosti, ktoré sú v záujme našich občanov, začínajúc infraštruktúrou. Dynamika rozvoja a predovšetkým problém rýchleho rozvoja nových technológií sú v súčasných energeticky nesmierne náročných podmienkach veľmi dôležité. Vidím významné možnosti uplatnenia nových technológií v tom zmysle, že umožňujú vykonávať decentralizovanú výrobu vodíka. Taktiež, pokiaľ sa použijú spolu so solárnymi technológiami, bude možné rozptýliť výrobu v súčasnosti známych energetických zdrojov a znížiť závislosť od nich. Podľa môjho názoru by Komisia mohla úspešne podporovať a urýchliť vývoj v tomto smere.

Malcolm Harbour, v mene skupiny PPE-DE. – Vážená pani predsedajúca, chcel by som sa srdečne poďakovať pani Weisgerberovej, ako spravodajkyňi v mene výboru a samozrejme tiež ako členke mojej vlastnej politickej skupiny, ktorá podľa môjho názoru opäť raz ukázala svoje majstrovstvo pokiaľ ide o komplexné a technické spisy, vzhľadom na to, že už v minulosti veľmi účinne pracovala na niekoľkých emisných spisoch ako spravodajkyňa stanoviska. Som však skutočne veľmi rád, že teraz má svoju vlastnú správu, a chcel by som

jej zablahoželať k veľkej dôkladnosti, s akou sa zhostila tejto dôležitej úlohy. Vzhľadom na to, že som bol sám spravodajcom pre celkovú smernicu o typových schváleniach, viem si predstaviť, koľko práce si táto správa vyžadovala.

Chcel by som sa tiež poďakovať pánovi Günterovi Verheugenovi a jeho tímu v rámci Komisie za veľmi rýchle napredovanie a včasné predloženie tohto dôležitého návrhu, ktorý účinným spôsobom zakomponuje do hlavnej smernice o typových schváleniach konkrétne požiadavky pre vozidlá s vodíkovým pohonom. Myslím si, že sa tým ukazuje skutočná dôležitosť tohto spoločného rámca pre typové schvaľovanie motorových vozidiel, ktorý sa nám podarilo vytvoriť, a vďaka ktorému môžeme pružne reagovať a zakomponovávať doň tieto nové vývojové trendy.

V tejto súvislosti by som chcel iba zdôrazniť to, čo tu už spomenulo mnoho mojich kolegov, predovšetkým však z môjho vlastného pohľadu, vzhľadom na to, že som ako poslanec tohto Parlamentu pracoval s Komisiou na skupine CARS 21, ktorá bola vytvorená s cieľom vypracovať konkurenčnú stratégiu pre automobilový priemysel pre 21. storočie – to je aj význam skratky CARS 21 – pričom tento návrh je očividne návrhom 21. storočia. Dôležité však je, že poskytuje výrobnému priemyslu – a nielen veľkým výrobcam, ale aj mnohým podnikom, ktoré pôsobia v oblasti vývoja systémov a komponentov, ktoré pomôžu posunúť vývoj vozidiel s vodíkovým pohonom dopredu – jasný legislatívny rámec, v rámci ktorého môžu v súčasnosti pracovať. Nemusia naňho čakať. To je skutočne veľká výhoda a znamená to, že budeme mať pre celú Európu jeden zjednotený rámec – jeden rámec – a to znamená, že ak niekto potom splní tieto požiadavky, bude môcť svoje vozidlá predávať aj všade inde.

To však samo osebe nestačí, a preto som veľmi rád, že pani Anja zahrnula do svojej správy aj konkrétnu požiadavku na Komisiu, aby vyhlásila: „Chceme vytvoriť z bezpečnostných požiadaviek pre vozidlá s vodíkovým pohonom globálne požiadavky“. Na celom svete sa v súčasnosti pracuje na normách pre vozidlá s vodíkovým pohonom. Teraz je skutočne ten pravý čas, aby sme túto otázku posunuli globálnej pracovnej skupine pre motorové vozidlá, pretože by bolo skutočne vhodné, keby sme tento súbor globálnych noriem pre vozidlá s vodíkovým pohonom mali k dispozícii čo najskôr. Zároveň však chceme, aby mala Európa vedúce postavenie pri vývoji týchto technológií. Oba tieto ciele môžeme na základe tohto návrhu dosiahnuť.

Wolfgang Bulfon, v mene skupiny PSE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážený pán komisár, vážené dámy, vážení páni, jednotný celoeurópsky postup pri vydávaní povolení pre vozidlá s vodíkovým pohonom by pomohol prekonať prinajmenšom jednu prekážku vývoja ekologických foriem mobility. V oblasti miestnej verejnej dopravy už v súčasnosti existuje niekoľko sľubných projektov, čo znamená, že sériová výroba automobilov s vodíkovým pohonom na seba už skutočne nenechá dlho čakať. Musíme sa však pýtať na to, akým spôsobom sa bude tento vodík získavať. To, či bude konečný výsledok pokiaľ ide o emisie CO₂ priaznivý, závisí do veľmi veľkej miery od spôsobu, akým sa bude vodík v budúcnosti vyrábať. Bude úplne nezmyselné, ak sa pri výrobe vodíka dostane do ovzdušia ešte viac CO₂, než sa ušetrí vďaka vodíkovému pohonu. Zároveň však musíme zabezpečiť, aby bola vytvorená a vybudovaná vhodná infraštruktúra vodíkových čerpacích staníc, pretože aj vozidlá s vodíkovým pohonom potrebujú tankovať. Je to predovšetkým výzva pre členské štáty.

Jasné usmernenia v tejto správe vytvárajú právny rámec, ktorý podporuje ďalší rozvoj tejto sľubnej technológie, ale aj mnohých ďalších inovácií. Predseda tejto snemovne, pán Pöttering, hovoril o vozidlách na vodíkový pohon zo svojej vlastnej skúsenosti. Možno by stálo za úvahu využiť tieto jeho skúsenosti pri úprave parlamentného vozového parku – v každom prípade ide o návrh, ktorý stojí za úvahu.

Nakoniec by som sa chcel čo najsrdečnejšie poďakovať pani Weisgerberovej za jej príjemnú spoluprácu pri príprave a vypracovávaní tejto správy.

Vladko Todorov Panayotov, v mene skupiny ALDE. – (BG) Zahrnutie vozidiel s vodíkovým pohonom do celkového normatívneho rámca Európskeho spoločenstva má nesmierne veľký význam, pretože súčasné zákonné postupy pre typové schvaľovanie nezaručujú vozidlám identickej kvality vstup na celý trh Európskej únie.

Prijatie nariadenia Európskej únie by zaručilo, že všetky vozidlá s vodíkovým pohonom uvoľnené na trh by boli vyrábané, testované a označované v súlade so spoločnými štandardmi, a že ich úroveň bezpečnosti by bola minimálne na tej istej úrovni, ako v prípade vozidiel na konvenčný pohon. Spoločné nariadenie by zároveň zaručilo zjednotenie úsilia zameraného na zavedenie vodíka ako paliva energeticky udržateľným spôsobom, t. j. aby sa jeho zavedením ako paliva pre motorové vozidlá dosiahla pozitívna celková environmentálna rovnováha. Celoeurópske nariadenie by malo tiež stanovovať spoločné požiadavky pre monitoring týchto motorových vozidiel a pre potrebnú infraštruktúru – čerpacie stanice.

Prijatie nariadenia Európskej únie by zároveň zaručilo uplatňovanie spoločných noriem pre výrobu a používanie vozidiel s vodíkovým pohonom vyrobených v tretích krajinách – Spojených štátoch, Ázijskom hospodárskom spoločenstve – a pomohlo by ochrániť európske záujmy.

Dovoľte mi tiež upozorniť, že v prípade nedostatočnej aktivity na úrovni Európskej únie pristúpia členské štáty k prijatiu svojich vlastných noriem pre vozidlá s vodíkovým pohonom, ktoré sa budú navzájom odlišovať. Táto situácia by mala nepriaznivý vplyv na spoločný trh a na šetrenie nákladov z rozsahu výroby, a spôsobila by tiež oneskorenie vo vývoji týchto vozidiel.

V súčasnosti, keď pre každý typ vozidla a jeho uvoľnenie na trh Európskej únie postačuje iba jedno jediné povolenie, by členské štáty mali sprístupniť svoje trhy vozidlám s vodíkovým pohonom. Schválenie tohto nariadenia urýchli zavedenie tejto ekologickej technológie na pohon vozidiel, čo následne umožní rýchlejší nástup environmentálnych výhod plynúcich z používania vozidiel s vodíkovým pohonom.

V neposlednom rade by sa tým vytvoril nový stimul pre výrobu vozidiel s vodíkovým pohonom, materiálov potrebných na ich výrobu a prostriedkov na ich kontrolu, čo by prispelo k rýchlejšiemu zavedeniu vodíkovej technológie v krajinách Európskej únie.

Leopold Józef Rutowicz, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážená pani predsedajúca, vážený pán komisár, príchod vozidiel s vodíkovým pohonom bude mať vplyv na ochranu zdravia a životného prostredia a tiež na skleníkový efekt, a vzhľadom na nedostatok tradičných uhl'ovodíkových palív má taktiež politický a hospodársky význam. Hlavný krok, ktorý musíme podniknúť, aby sa tieto vozidlá mohli objaviť na našom trhu, je vypracovať smernicu o typovom schvaľovaní motorových vozidiel s vodíkovým pohonom. V súvislosti s návrhom smernice a jeho pozmeňujúcimi a dopĺňujúcimi návrhmi by som chcel uviesť dve poznámky.

Po prvé, v návrhu sa nevyžaduje, aby sa v rámci výkonu typového schvaľovania kontrolovali aj pokyny pre servis a používanie. Vodíkové palivo predstavuje vďaka svojej vysokej energetickej hodnote obzvlášť nebezpečný produkt, pričom vodiči s ním prídu do kontaktu po prvýkrát.

Po druhé, stanoviť v návrhu termín preskúmania jeden rok po jeho vstupe do platnosti s cieľom zhodnotiť závery súvisiace s fungovaním tejto smernice a ďalších medzinárodných noriem v tejto oblasti.

Skupina Únia za Európu národov podporuje uzákonenie tejto smernice. Chcel by som sa pani Weisgerberovej poďakovať za vecnú správu.

Jaromír Kohlíček, v mene skupiny GUE/NGL. – (CS) Vážené dámy, vážení páni, po prečítaní dôvodovej správy k diskutovanému nariadeniu som zostal nemilo prekvapený. Vodík totiž umožňuje na jednej strane skladovať energiu a na strane druhej prakticky eliminovať významnú časť emisií. Smernica totiž počíta aj so zaradením do tradičných systémov. Preložené do normálnej reči: ide o využitie vodíka jeho spaľovaním.

Okrem problému spaľovania zmesi metán-vodík, o ktorom niečo viem, pretože spaľovaním som sa zaoberal vo svojej dizertačnej práci, by bolo pre dosiahnutie čistoty spalín podľa EURO 5 až 6 pre elimináciu oxidu dusíka potrebné pri použití bežných motorov používať aj močovinu.

Jedným z cieľov Európskej únie je v najbližšej dobe rozšíriť využitie vodíka v doprave. Táto oblasť by mala do roku 2020 zaznamenať dramatický rast. Je pravda, že technické problémy spojené so skladovaním a manipuláciou s vodíkom si vyžadujú jasné a jednotné predpisy vrátane označenia systémov, ktoré s vodíkom pracujú. V tomto s pani spravodajkyňou úplne súhlasím. Okrem toho by som ešte rád poznamenal, že v mnohých krajinách platí zákaz parkovania vozidiel vybavených tlakovými nádobami v uzatvorených, predovšetkým podzemných garážach. Aj z toho dôvodu je jednoduché označovanie nevyhnutnosťou.

Palivové vodíkové články predstavujú jeden zo sľubných experimentálnych pohonov vozidiel. Už dlhšiu dobu sa v mnohých mestách Európskej únie prevádzkuje skupina autobusov, ktoré využívajú tento zdroj energie. Verím, že pripravené a diskutované nariadenie umožní zjednotenie základných požiadaviek na technické vybavenie motorových vozidiel s vodíkovým pohonom. Dúfam, že sa tým lepšie vymedzí priestor pre ďalší rýchly technický rozvoj a prevádzkové overenie jednotlivých prvkov vodíkoveho systému vozidiel. Tým sa výrazne urýchli praktické využitie predovšetkým palivových článkov a vodík nebude vo väčšej miere využívaný v takzvaných tradičných systémoch, t. j. spaľovacích motoroch, čo je podľa môjho názoru nezmyselné. S touto výhradou tento dokument v mene celej skupiny GUE/NGL vrelo odporúčam na schválenie.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážený pán komisár, vážené dámy, vážení páni, správa pani Weisgerberovej je dokonalým príkladom spôsobu, akým sa európska politika prispôbuje

zmenám na trhu a napreduje rýchlymi krokmi k vytvoreniu proaktívnych štandardov a právnych základov pre technologické inovácie. Rada sa plánuje touto normalizáciu zaoberať o niekoľko mesiacov a na základe toho vyvodiť závery. V tejto diskusii bude znova zohrávať úlohu otázka toho, ako rýchlo budú tieto normy reagovať na technologický pokrok, ako rýchlo budú na tento technologický pokrok reagovať zákonodarcovia, a ako rýchlo sa dokážu tieto normy prispôbiť ekonomickej realite. Domnievam sa, že táto správa o typovom schvaľovaní vozidiel s vodíkovým pohonom urobí z Európy priekopníka zjednotenej regulačnej platformy pre vývoj vozidiel s vodíkovým pohonom.

To, že nebolo ešte stále rozhodnuté, či bude pri používaní vodíka ako paliva dodržaná zásada trvalej udržateľnosti, a či bude tento postup udržateľný aj z ekologického hľadiska, je skutočne pádnym argumentom. Na druhej strane však túto možnosť ešte nemôžeme ani vylúčiť. Z toho dôvodu si myslím, že prostredníctvom tejto správy vytvárame pre vedúce výskumné inštitúty na európskom vnútornom trhu, a predovšetkým pre vedúce podniky, kvalitné základy pre ďalší výskum. Táto skutočnosť je obzvlášť dôležitá vzhľadom na pozadie diskusie o politike CO₂ pre motorové vozidlá a túžbe dosiahnuť vyšší stupeň rôznorodosti pokiaľ ide o rôzne technológie, aby sme v konečnom dôsledku mohli s určitosťou stanoviť, ktoré vozidlo a ktorá technológia výroby motora je najvhodnejšia z pohľadu životného prostredia a ľudí.

Myslím si, že túto správu by sme mali zvlášť privítať z hľadiska vnútorného trhu, pretože skutočne integrovaný vnútorný trh sa nám podarí vytvoriť jedine pomocou harmonizácie typového schvaľovania vozidiel s vodíkovým pohonom v rôznych členských štátoch, čo nám umožní do najvyššej možnej miery využiť synergické efekty tohto trhu. Ako tu bolo už skôr spomínané, akékoľvek celosvetové schvaľovanie by malo byť samozrejme tiež založené na tomto základe. Dúfajme, že sa nám všetky tieto skutočnosti podarí správnym spôsobom zohľadniť. Prajem nám k tomu veľa úspechov!

Arlene McCarthy (PSE). - Vážená pani predsedajúca, chcela by som sa poďakovať našej spravodajkyni, pani Weisgerberovej, a tieňovým spravodajcom za prípravu tejto správy a za dosiahnutie veľmi dobrej dohody s Radou a Komisiou, pri ktorej sa im zároveň podarilo zachovať priority tohto Parlamentu. V dobe, keď sa ceny ropy v Európe zdvojnásobili a európski občania a ľudia na celom svete sú čoraz viac znepokojení účinkami klimatických zmien, je jasné, že potrebujeme novú nádej pre palivá budúcnosti.

Tento celoeurópsky právny predpis o vozidlách s vodíkovým pohonom môže vydláždíť cestu pre masovú výrobu týchto automobilov a v nie príliš vzdialenej budúcnosti ponúknuť európskym vodičom skutočné alternatívy. Predaj vozidiel s alternatívnym pohonom napríklad len v Spojenom kráľovstve vzrástol z len niekoľko sto kusov v roku 2000 na vyše 16 000 kusov v minulom roku. Vzrástol predaj automobilov na elektrický pohon, ako aj predaj ďalších alternatív, vozidlá s vodíkovým pohonom sa však v súčasnosti nachádzajú ešte len na úplnom začiatku masovej výroby. Myslím si, že tieto nové právne predpisy podporia vývoj týchto vozidiel a zároveň zabezpečia, aby boli spoľahlivé a bezpečné. Očakáva sa, že vďaka tomuto novému právnemu predpisu sa masová výroba v Európe spustí už v roku 2015, pričom do roku 2025 by približne 5 % vozidiel, ktoré sa budú pohybovať po cestách Európskej únie, mali tvoriť vozidlá s vodíkovým pohonom.

Environmentálne výhody automobilov s vodíkovým pohonom budú závisieť od zdroja energie použitej na výrobu vodíka. Môžu priamo pomôcť pri riešení problému znečistenia ovzdušia spôsobeného benzínom a znížení závislosti od ropy. Problém globálneho otepľovania však pomôžu vyriešiť jedine vtedy, ak sa bude vodík vyrábať trvalo udržateľným spôsobom. Z toho dôvodu silne podporujem pozmeňujúce a dopĺňajúce návrhy pani Weisgerberovej, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby sa vodíkové palivá vyrábali trvalo udržateľným spôsobom a aby sa pri ich výrobe do najvyššej možnej miery využívali obnoviteľné energie.

Je dôležité upozorniť, že automobily s vodíkovým pohonom môžu byť rovnako bezpečné ako automobily s benzínovým pohonom, záchranné tímy však v prípade nehody potrebujú vedieť o aký druh vozidla ide. Z toho dôvodu pani Weisgerberová zabezpečila, aby mohli záchranné služby tieto vozidlá okamžite identifikovať. Tieto právne predpisy pomáhajú dosiahnuť to, čo môže dosiahnuť iba Európska únia na silnom vnútornom trhu. Zabezpečujú vytvorenie celoeurópskeho trhu tovarov so spoločnými pravidlami a vysokými bezpečnostnými požiadavkami. Práve takýto trh je schopný vyrábať automobily budúcnosti s vodíkovým pohonom. Verím, že práve tieto právne predpisy, ak za nich budeme hlasovať, sú pre dosiahnutie tohto cieľa kľúčové.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) Návrh Komisie o typovom schvaľovaní motorových vozidiel s vodíkovým pohonom má veľmi veľký význam pri riešení problémov súvisiacich s hľadaním alternatívnych palív pre vozidlá, ochranou životného prostredia, klimatickými zmenami a ľudským zdravím. Chcela by som vás upozorniť na niekoľko otázok, ktoré majú pre vývoj vozidiel s vodíkovým pohonom veľký význam.

Po prvé, hlavným problémom vozidiel s vodíkovým pohonom nie je samotná výroba týchto vozidiel, ale ich tankovanie. V súčasnosti existuje v celej Európe iba 40 vodíkových čerpacích staníc. Vo Francúzsku sa napríklad nachádzajú iba dve takéto čerpacie stanice, v Španielsku iba jedna, a vo všetkých nových členských štátoch, ktoré vstúpili do Európskej únie v období rokov 2004 až 2007, nie je dokonca ani jedna takáto čerpacia stanica. V Spojených štátoch je dostatok vodíkových čerpacích staníc jedine v Kalifornii. Z toho dôvodu súhlasím s rečníkom, ktorý povedal, že je potrebné v čo najkratšom čase vybudovať v celej Európskej únii štandardizovanú sieť vodíkových čerpacích staníc. Bez vhodnej infraštruktúry zostanú vozidlá s vodíkovým pohonom unitárne.

Po druhé, vodík je iba nositeľom energie, nie je jej zdrojom, a preto je dôležité, aby sa vodíkové palivá vyrábali stabilným a ekologickým spôsobom. Potrebujeme aktívnejšie vykonávať vedecký výskum, ktorý by sa zameriaval na to, aby sme pri výrobe vodíka nemuseli používať fosílna palivá, a ktorý by zároveň ponúkol alternatívne metódy štiepenia vody na vodík a kyslík. Jednou z týchto metód by mohla byť fotolýza, aj keď v tejto oblasti je ešte stále potrebné vykonať dôkladný vedecký výskum. Okrem toho by výroba vodíka, ktorá by nespôsobovala znečistenie, umožnila používať túto metódu aj v odvetviach mimo dopravy.

Po tretie, súhlasím s návrhom Komisie, aby sa používali zmesi zemného plynu a vodíka, ale len v podobe prechodného paliva, a len v krajinách ktoré majú vybudovanú kvalitnú infraštruktúru zemného plynu. Chcela by som tiež zdôrazniť, že Spojené štáty a Kanada sú na prvom mieste v oblasti vývoja a výroby vozidiel s vodíkovým pohonom, za ktorými tesne nasleduje Japonsko. Ani my by sme nemali ostať príliš pozadu.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, perspektíva budúcnosti s automobilmi s vodíkovým pohonom je skutočne vzrušujúca. Aj keď uplynie ešte veľa času, kým sa bude táto technológia uplatňovať v širšom rozsahu, je nesmierne dôležité, aby sme nariadenia o typovom schvaľovaní týchto vozidiel harmonizovali už teraz.

Základným cieľom nariadenia, o ktorom dnes diskutujeme, je zavedenie európskych kritérií pre typové schvaľovanie vozidiel s vodíkovým pohonom s cieľom zabezpečiť správne fungovanie trhu. Rozdielne kritériá pre typové schvaľovanie v jednotlivých členských štátoch v súčasnosti brzdia fungovanie tohto trhu, spôsobujú zbytočný nárast výrobných nákladov, ohrozujú bezpečnosť – čo je oblasť, na ktorú nesmieme zabúdať – a vytvárajú veľkú bariéru v rozvoji vodíkovej technológie v Európskej únii. Predovšetkým nesmieme dovoliť, aby nás táto skutočnosť len tak obišla, pretože nádej na nahradenie ropy v odvetví dopravy spočíva, spoločne s biopalivami a elektrickou energiou, vo vodíku. Zrejme najdôležitejšou skutočnosťou však je, že pri spaľovaní vodíka nevzniká oxid uhľitý, t. j. látka, ktorá má ešte stále škodlivé účinky na životné prostredie, ale voda. Logickým výsledkom tejto skutočnosti je zníženie znečistenia ovzdušia a tiež emisií CO₂, t. j. dosiahnutie cieľov, ktorým venujeme veľkú časť nášho úsilia, v neposlednom rade aj v rámci fóra Európskeho parlamentu.

Dosiahnutie všetkých týchto cieľov bude samozrejme závisieť od rozšírenia týchto technológií, ktoré – presne ako správne upozorňuje aj pani spravodajkyňa, ktorej by som chcel zablahoželať k tejto veľmi kvalitnej správe – okrem iného závisí aj od existencie siete vodíkových čerpacích staníc. Tieto čerpacie stanice by mali byť vybudované v rovnakom čase vo všetkých členských štátoch, aby k nim mohol mať prístup každý európsky občan. Dúfam tiež, že výrobcovia automobilov zareagujú na rastúci spotrebiteľský dopyt po vozidlách s vodíkovým pohonom, aby mohol spoločný trh v tejto oblasti fungovať správne.

Matthias Groote (PSE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážený pán komisár, vážena pani spravodajkyňa, vážené dámy, vážení páni, myslím si, že máme pred sebou dobrý príklad toho, ako je politika schopná konať, pretože povolenia pre typové schvaľovanie vozidiel s vodíkovým pohonom budú v budúcnosti k dispozícii aj napriek tomu, že samotná technológia ešte k dispozícii nie je.

V tomto Parlamente venujeme veľa času diskusiám o znížení emisií CO₂ z vozidiel, predovšetkým nákladných vozidiel. Toto by mohla byť jedna z ciest ako znížiť tieto emisie. Je však dôležité – pričom teraz hovorím v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, ktorého som bol tieňovým spravodajcom – aby sme pri výrobe vodíka používali obnoviteľné energie. Zároveň sa tým ponúka príležitosť uskladňovať energiu z obnoviteľných zdrojov, ktorú by sme potom mohli použiť pre automobily. Bol by to krok správnym smerom. Touto témou by sme sa mali naďalej zaoberať aj v budúcnosti.

Zároveň je však dôležité vybudovať infraštruktúru čerpacích staníc. Môžeme napríklad vidieť, že infraštruktúra pre vozidlá poháňané stlačeným zemným plynom (CNG) má ešte stále veľmi veľké rezervy. Tieto vozidlá už síce sú k dispozícii, ale spotrebitelia, t. j. vodiči, ešte stále váhajú s ich kúpou, pretože nie je zaručená dostupnosť paliva. V budúcich diskusiách sa potrebujeme na túto oblasť zamerať.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi využiť túto príležitosť, aby som zablahožela pani spravodajkyni a Komisii k iniciatíve, ktorej cieľom je nájsť nové energetické zdroje pre vozidlá, ako aj nové zdroje na získavanie energie.

Táto iniciatíva sleduje tri ciele. Prvým je náš pokračujúci odklon od závislosti od ropy. Druhý cieľ súvisí s emisiami CO₂. Tretí cieľ, ktorý je skutočne veľmi dôležitý, sa týka stabilizácie a zníženia nákladov súvisiacich s používaním motorových vozidiel pre tých, ktorí ich používajú.

Podľa môjho názoru pokrýva diskutovaný dokument tri oblasti. Prvou je označovanie vozidiel s vodíkovým pohonom. Druhú tvoria požiadavky na čerpacie stanice (ich rozmiestnenie a vybudovanie). Poslednou, treťou oblasťou, ktorú považujem za dôležitú, je oblasť bezpečného prevádzkovania vozidiel s vodíkovým pohonom. Toto nariadenie v prvom rade vytvára právny rámec, ktorý stanovuje, akým spôsobom by sme mali túto energiu používať, v druhom rade poskytuje požiadavky na infraštruktúru, ktoré zabezpečujú splnenie základných predpokladaných podmienok pre vývoj nových technológií.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) V odvetví dopravy je potrebné vyvíjať vytrvalé úsilie zamerané na uvedenie na trh vozidiel s alternatívnym pohonom, ktoré by prispievali k významnému zlepšeniu kvality ovzdušia v mestskom prostredí.

Spoločné normy pre schvaľovanie motorov s vodíkovým pohonom sú potrebné z dôvodu zaručenia bezpečnosti pri používaní vodíka pre pohon vozidiel. Používaním vodíka ako paliva, buď v podobe palivových článkov alebo v podobe motorov s vnútorným spaľovaním, sa nevytvárajú žiadne emisie uhlíka ani skleníkové plyny. Toto typové schvaľovanie motorových vozidiel s vodíkovým pohonom je založené na špecifikácii a dodržiavaní technických požiadaviek pre komponenty určené na výrobu vozidiel s vodíkovým pohonom.

Vzhľadom na vlastnosti vodíka si tieto vozidlá vyžadujú osobitný prístup zo strany záchranných služieb. Chcela by som zdôrazniť potrebu investícií zo strany členských štátov do skladovania a distribúcie alternatívnych palív, bez ktorých nebude možné výrazne zvýšiť počet vozidiel, ktoré sú ohľaduplnejšie voči životnému prostrediu.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, vzhľadom na to, že som sa snažil vmestiť do vymedzeného časového limitu jednej minúty, nestihol som spomenúť jeden dôležitý bod, ktorý by som chcel zdôrazniť ako výhodu tohto riešenia. Mám tým na mysli, že s týmto navrhovaným riešením prichádzame v dostatočnom predstihu a vytvárame tak podmienky pre modernosť. Môže to zároveň znamenať stimul pre hľadanie ešte väčšieho množstva technológií, a z toho dôvodu by som chcel vyjadriť svoje uznanie pánovi komisárovi Verheugenovi aj Komisii.

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy, vážení páni, som veľmi rád, že nám táto diskusia ukázala existenciu širokého konsenzu v mnohých otázkach: po prvé, široký konsenzus v otázke toho, že vodíková technológia predstavuje zaujímavý potenciálny spôsob, ktorý môže prispieť k riešeniu našich energetických problémov. Po druhé, konsenzus o tom, že vodíková technológia predstavuje potenciálne zaujímavú možnosť pre cestnú dopravu. A po tretie to, že veľmi široký konsenzus v otázke vodíkovej technológie vo všeobecnosti je samozrejme zmysluplný jedine vtedy, ak je výsledný celkový ekologický efekt pozitívny, t. j. ak sa vodík bude vyrábať z čistých energetických zdrojov. To je veľmi dôležitý výsledok.

Chcel by som vám oznámiť, že Komisia venuje osobitnú pozornosť vývoju vodíkových technológií v rámci siedmeho rámcového programu v oblasti výskumu. V rámci spoločnej technologickej iniciatívy sa pre výskum vodíkovej technológie vyčlenilo 800 miliónov EUR. A nielen pre výskum v oblasti vozidiel. Chcel by som sa totiž vyhnúť dojmu, že míňame 800 miliónov EUR len na výskum vodíka ako paliva. Tento výskum tvorí len časť celého projektu. Celkovým zámerom projektu je stanoviť jasné zásady pokiaľ ide o to, do akej miery môže vodík skutočne prispieť k drastickému zníženiu emisií CO₂, ktoré produkuje naša spoločnosť.

Spoločne s predsedom tohto Parlamentu, pánom Pötteringom, som mal počas určitej doby možnosť viesť automobil s vodíkovým pohonom. Môj osobný dojem je ten, technické problémy súvisiace s používaním vodíka v automobiloch sú už prakticky vyriešené. Potrebná technológia už teda existuje a je realizovateľná. To, čo nám však absolútne chýba – pričom to tu dnes bolo spomenuté už niekoľkokrát – je potrebná infraštruktúra.

Viem si predstaviť, že keď už bude tento návrh prijatý a bude priemyslu poskytovať svoju podporu, budeme sa musieť zaoberať aj otázkou, ktorú v tejto diskusii položil pán Bulfon. Ide o otázku, či by subjekty prevádzkujúce veľké vozové parky, ktoré sa používajú predovšetkým lokálne, napríklad Európsky parlament, národné parlamenty, vlády a Európska komisia, nemali ukazovať dobrý príklad len čo to bude možné a prostredníctvom svojich politík verejného obstarávania podporovať uvedenie tohto typu vozidiel na trh. V súčasnosti ide ešte stále iba o fantáziu, je to však niečo, na čo by sme nemali zabúdať, keď nastane vhodná doba.

Dovoľte mi ešte raz vysloviť svoje poďakovanie pani spravodajkyňi za jej skutočne vynikajúcu prácu, ako aj všetkým rečníkom z jednotlivých skupín a výborov, ktorí nám ukázali, že máme spoločnú víziu toho, ako by mohla vyzeráť budúcnosť automobilov v Európe.

Anja Weisgerber, spravodajkyňa. – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy, vážení páni, ďakujem vám za vaše veľmi zaujímavé prejavy. Chcela by som sa tiež poďakovať tieňovým spravodajcom, Komisii, predstaviteľom Rady a všetkým pracovníkom za ich fantastickú spoluprácu, ktorá bola kľúčom pre dosiahnutie tejto politickej jednoty už v prvom čítaní.

Ako sme videli, vodík je technológiou budúcnosti. Môže tvoriť súčasť odpovede na výzvy, ktoré so sebou prinášajú klimatické zmeny, a na potrebu zníženia emisií. Vodík predstavuje čistú alternatívu k fosílnym palivám, a v prípade, že sa bude vyrábať z obnoviteľných energií, prípadne z jadrovej energie, je jeho používanie ako nositeľa energie – presne ako to tu už odznelo, vodík je skutočne nositeľom energie – trvalo udržateľné. Toto je smer, ktorým sa musíme v najbližších rokoch uberať.

Fascinuje ma myšlienka úplne bezrizikového vodíkoveho cyklu, v ktorom sa bude vodík vyrábať z obnoviteľných energií a následne premieňať do plyného skupenstva. Táto myšlienka je skutočne fascinujúca. Túto technológiu som podporovala dávno predtým, než som vstúpila na pôdu tohto Parlamentu, a zároveň som na nej dlhú dobu dobrovoľne pracovala.

Dnes sme veci pohli správnym smerom. Vytvorili sme nevyhnutné podmienky pre to, aby sme v budúcnosti mohli mať jednotné nariadenie o typovom schvaľovaní. Zároveň sme ukázali cestu k medzinárodnému nariadeniu o typovom schvaľovaní a stanovili budúci smer výskumu a vývoja.

Presne ako povedal pán komisár Verheugen, potrebná technológia je v súčasnosti už k dispozícii. Teraz sa musíme zaoberať ďalšími otázkami súvisiacimi s infraštruktúrou. Otázka infraštruktúry čerpacích staníc sa bude riešiť pomocou verejno-súkromného partnerstva. Možno potom zistíme, že nebude dlho trvať, kým sa na našich cestách objavia skutočné vozidlá s vodíkovým pohonom, nielen ich prototypy.

Ešte raz vám chcem poďakovať za výbornú spoluprácu.

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční dnes.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Zita Pleštinská (PPE-DE), písomne. – (SK) Zásoby surovín na výrobu tradičných uhl'ovodíkových palív neustále ubúdajú, preto téma výskumu a vývoja nových alternatívnych pohonov v automobilovom priemysle je nanajvýš aktuálna.

Siedmy rámcový program EÚ vyčlenil 800 miliónov EUR na výskum vodíkovej technológie. Na základe výskumu sa javí vodík ako ideálna alternatíva klasických fosílnych palív. Použitie vodíka ako paliva budúcnosti v cestných vozidlách predstavuje riešenie mimoriadne priaznivé pre životné prostredie. Prináša nulové emisie zlúčenín uhlíka a skleníkových plynov. Prvé prototypy automobilov boli úspešne skúšané už aj v EP.

Aby bolo možné zabezpečiť fungovanie vnútorného trhu a zároveň poskytnúť vysoký stupeň bezpečnosti obyvateľstva a ochrany životného prostredia, je potrebné stanoviť pravidlá na konštrukciu motorových vozidiel poháňaných vodíkom na celoeurópskej úrovni. Jednotné pravidlá schvaľovania v celej EÚ sú minimálnym predpokladom pre možnosť uvádzania vozidiel na vodíkový pohon na trh. Úspešnosť zavedenia nových technológií závisí aj od včasného vybudovania primeranej siete vodíkových čerpacích staníc.

Verím, že aj dnešná rozprava zlepši dôveru európskych spotrebiteľov k používaniu nových technológií v automobilovom priemysle a zvýši podiel takto poháňaných vozidiel na európskom trhu.

Som presvedčená, že iba dobre technicky pripravená EÚ bude úspešná v súťaži s USA, Japonskom a Kóreou, ktoré vyvinuli v tejto oblasti už nemalé aktivity. Z tohto hľadiska považujem túto iniciatívu za veľmi pozitívnu.

(Rokovanie bolo prerušené o 11.00 hod. a pokračovalo o 11.30 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN ONESTA

podpredseda

5. Vyhlásenie predsedníctva

Predsedaajúci. – V mene Európskeho parlamentu by som chcel vyslať odkaz solidarity obetiam hurikánu Gustáv v karibskej oblasti.

Takmer 100 ľudí prišlo o život v Dominikánskej republike, na Jamajke, na Kajmaních ostrovoch a na Kube. Ďalšie tisícky ostali bez domova. Obyvatelia týchto rozvojových krajín, s ktorými udržiavame úzke vzťahy prostredníctvom Dohody z Cotonou – skupina krajín AKT – sa znova stali obeťami pustošenia novej prírodnej katastrofy v týchto regiónoch.

Európska únia pozorne monitoruje situáciu v postihnutých krajinách a posielala im humanitárnu pomoc. Európsky parlament bude samozrejme pozorne monitorovať dodávky humanitárnej pomoci pre krajiny tohto regiónu, predovšetkým prostredníctvom práce svojho Výboru pre rozvoj a prostredníctvom Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT – EÚ.

6. Mládež v rámci politík EÚ – Pohotovostná spolupráca pri hľadaní nezvestných detí (písomné vyhlásenia): pozri zápisnicu

7. Hlasovanie

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledku a ostatných podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu)

7.1. Klasifikácia, označovanie a balenie látok a zmesí (A6-0140/2008, Amalia Sartori) (hlasovanie)

7.2. Klasifikácia, označovanie a balenie látok a zmesí (zmena a doplnenie smerníc 76/768/EHS, 88/378/EHS, 1999/13/ES, 2000/53/ES, 2002/96/ES a 2004/24/ES) (A6-0142/2008, Amalia Sartori) (hlasovanie)

7.3. Klasifikácia, označovanie a balenie látok a zmesí (zmena a doplnenie nariadenia (ES) č. 648/2004) (A6-0141/2008, Amalia Sartori) (hlasovanie)

7.4. Typové schvaľovanie vozidiel s vodíkovým pohonom (A6-0201/2008, Anja Weisgerber) (hlasovanie)

7.5. Situácia v Gruzínsku (hlasovanie)

- Pred začiatkom hlasovania o odseku 19:

Elmar Brok, v mene skupiny PPE-DE. – (DE) Vážený pán predsedaajúci, pri vypracovávaní návrhu uznesenia sme použili predchádzajúci text, ktorého znenie v plnej miere nevyjadruje fakt, že sa medzičasom uskutočnilo stretnutie Európskej rady. Z toho dôvodu by som chcel navrhnúť, aby druhá časť tohto textu mala takéto znenie: „a z toho dôvodu víta rozhodnutie Európskej rady o nasadení“. V našom texte sa momentálne uvádza, že vyzývame Radu, aby tak urobila. Medzičasom však Rada toto rozhodnutie prijala. Z toho dôvodu by sme mali v súlade s touto skutočnosťou upraviť aj znenie daného textu.

(Parlament súhlasil s prijatím ústneho pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu)

- Pred začiatkom hlasovania o uznesení:

Martin Schulz, v mene skupiny PSE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, moja skupina včera viedla o tomto kompromisnom uznesení veľmi energickú diskusiu. Tento text sa v niektorých kľúčových bodoch líši od textu, ktorý sme pôvodne ako Socialistická skupina v Európskom parlamente navrhovali. Nechcel by som tým v akomkoľvek ohľade spochybniť rokovania, prípadne minimalizovať úspech vyjednávačov, ktorým sa podarilo dosiahnuť kompromisné uznesenie s ostatnými skupinami. Je tu však jedna skutočnosť, ktorú sa nám nedarí presadiť, ktorá však zohráva v tomto našom uznesení kľúčovú úlohu.

Aj napriek tomu, že táto skutočnosť, ktorú o chvíľu pomenujem, už viac nie je súčasťou daného textu, naša skupina sa rozhodla hlasovať za kompromisné uznesenie, pretože si myslíme, že je dôležité, aby Európsky parlament vyslal jednotný signál. Chcel by som však veľmi jasne vyhlásiť, že by sme v texte veľmi radi videli potlačenie agresívneho postoja pána prezidenta Saakašviliho a zároveň, na začiatku konfliktu, rezolútne odmietnutie absolútne nevhodného ...

(protesty z pravej a potlesk z ľavej strany auditória)

Boli by sme veľmi radi, keby boli v danom uznesení zahrnuté aj udalosti, ktoré sa stali na začiatku, keď už pre nič iné, tak aspoň preto, aby sme veľmi jasne vyhlásili, že ľudia, ktorí v súčasnosti tak nahlas protestujú, sú tí istí ľudia, ktorí chcú tieto konflikty ešte viac zintenzívniť, namiesto toho, aby sa ich pokúšali zmierniť.

(potlesk z ľavej a protesty z pravej strany auditória)

Predsedajúci. – Určite chápete, v tomto štádiu hlasovania nemám vôbec v úmysle znovu otvoriť diskusiu. Socialistická skupina v Európskom parlamente sa domnievala, že z dôvodu vysvetlenia svojho konečného hlasovania bolo potrebné urobiť predchádzajúcu poznámku. Myslím si, že každý pochopil, čo tým chcela povedať. Neexistuje žiadny dôvod znovu otvoriť diskusiu. Z toho dôvodu budeme pokračovať v hlasovaní o spoločnom návrhu uznesenia.

7.6. Spoločný referenčný rámec pre európske zmluvné právo (hlasovanie)

7.7. Osobitná správa Európskeho ombudsmana v súvislosti s návrhom odporúčania pre Komisiu vo veci sťažnosti 3453/2005/GG (A6-0289/2008, Proinsias De Rossa) (hlasovanie)

7.8. Rovnosť medzi ženami a mužmi – 2008 (A6-0325/2008, Iratxe García Pérez) (hlasovanie)

- Pred začiatkom hlasovania o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 5:

Iratxe García Pérez, spravodajkyňa. – (ES) Vážený pán predsedajúci, v hlasovacom zozname mojej skupiny, Socialistickej skupiny v Európskom parlamente, sme navrhovali hlasovať za pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 5, v prípade, ak by autori tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu súhlasili, že ide o dodatok. V rozhovoroch, ktoré sme s nimi viedli, však spomínaní autori na tento náš návrh nepristúpili. Z toho dôvodu si želáme, aby bol daný odsek ponechaný v pôvodnom znení, v akom bol uvedený v správe, a v prípade, že sa nedohodneme na tom, že pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 5 je dodatkom, budeme hlasovať proti tomuto pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu.

(Autori pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu, skupina GUE/NGL, súhlasili s návrhom)

7.9. Klonovanie zvierat na zabezpečenie potravín (hlasovanie)

(Rokovanie bolo prerušené o 11.55 hod. a pokračovalo o 12.00 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING*predseda***8. Slávnostná schôdza – Kostarika**

Predseda. – Bienvenido al Parlamento Europeo, Presidente Arias! Vážené dámy, vážení páni, prosím privítajte pána prezidenta Kostarickej republiky. Pán prezident Arias, v mene Európskeho parlamentu by som vás chcel medzi nami čo najsrdečnejšie privítať.

Vaša návšteva predstavuje míľnik vo vzťahoch medzi Európskym parlamentom, Európskou úniou, Kostarikou a Latinskou Amerikou.

Pán Dr. Óscar Arias, v rokoch 1986 až 1990 ste už raz boli prezidentom Kostariky. V roku 2006 ste boli znovu zvolený na štvorročné volebné obdobie. Ste najlepšie známy ako držiteľ Nobelovej ceny za mier, ktorá vám bola udelená v roku 1987 ako uznanie za vaše obrovské úsilie o dosiahnutie mieru v Strednej Amerike.

Úsilie pána prezidenta Ariasa v jeho úlohe medzinárodného sprostredkovateľa prinieslo ovocie v podobe mierovej dohody z Esquipulas, ktorú dňa 7. augusta 1987 podpísali prezidenti všetkých krajín Strednej Ameriky. Európska únia toto úsilie bezvýhradne podporovala.

Kostarický prezident je preto vzorom pre ľudí na celom svete. Raz povedal, že je nesmierne dôležité mať hodnoty, zásady a ideály a bojovať za nich. Pán prezident Arias, toto svoje tvrdenie potvrdzujete svojou prácou už mnoho rokov, a pred dvoma rokmi kostarickí občania ocenili výsledky tejto vašej práce vašim znovuzvolením.

Vo svojom prejave, ktorý som predniesol v máji tohto roku v Lime na zasadnutí piateho samitu Európskej únie, Latinskej Ameriky a Karibiku, som zdôrazňoval základný význam regionálnej integrácie v 21. storočí. Veľmi výstižne to vyjadril pán Jean Monnet, jeden zo zakladateľov Európskej únie, keď povedal, že ide o prípad „budovania únie medzi ľuďmi, nie spolupráce medzi štátmi“. Pán prezident Arias, vy ste sa k tejto myšlienke tiež prihlásili a aktívne pracovali na jej dosiahnutí.

Z pohľadu Európskeho parlamentu je žiadúce uzavrieť v blízkej budúcnosti dohodu o pridružení medzi Strednou Amerikou a Európskou úniou. Povedal som to aj na samite v Lime. Chcel by som zároveň dodať – o tejto téme sme podrobne diskutovali na našom stretnutí, ktoré sa len pred chvíľou skončilo – že kedykoľvek na niektorom mieste vypukne vojna, okamžite sa uvoľnia obrovské množstvá finančných prostriedkov v dolároch, eurách alebo akejkolvek inej mene, keď je však potrebné podporiť vytvorenie mierových vzťahov, potom sa krajiny dohadujú o oveľa menších sumách peňazí. Musíme dať mieru šancu!

(potlesk)

Toto je náš dnešný odkaz ostatným európskym inštitúciám.

Pán prezident, dovoľte mi na záver vysloviť nádej, že vy a vaša krajina budete aj naďalej zohrávať kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní úspešného ukončenia týchto rokovaní.

V mene všetkých poslancov a poslankýň Európskeho parlamentu by som vás chcel medzi nami ešte raz srdečne privítať. Dúfam, že vaša návšteva bude dobrým impulzom na prehĺbenie väzieb priateľstva medzi Európou, Kostarikou a Latinskou Amerikou.

Dámy a páni, dovoľte mi dodať pár slov „mimo záznam“. Je skutočne výborné, že medzi nás zavítal pán prezident Kostariky. Zároveň je veľmi peknou zhodou okolností – výnimočne mám dnes povolené hovoriť o veku dámy – že členka Európskej komisie zodpovedná za zahraničnú politiku, pani komisárka Ferrerová-Waldnerová, dnes oslavuje svoje šesťdesiate narodeniny. Je to ďalšia radostná príležitosť a zároveň dobrý dôvod, aby sme jej popriali všetko najlepšie k jej dnešnému sviatku.

(potlesk)

Óscar Rafael Arias Sánchez, prezident Kostarickej republiky. – (ES) Vážený pán predseda, chcel by som vás pozdraviť v mene malej americkej republiky, v ktorej žije a sníva 4,5 milióna jej obyvateľov, v ktorej sa podarilo dosiahnuť ideál v podobe spoločnosti bez armády, a v ktorej budeme už čoskoro oslavovať 110 rokov demokracie. Zdravím vás v mene malej americkej republiky, ktorá, aj napriek tomu, že bola v druhej polovici dvadsiateho storočia obklopená tými najhroznejšími diktátorskými režimami, nikdy nezažila na

vlastnej koži pocit útlaku, odmietla byť pešiakom v studenej vojne a odmietla používať zbrane na dosiahnutie mieru. Zdravím vás v mene Kostarikkej republiky.

Vážený pán predseda, dámy a páni:

Mojej dnešnej návšteve predchádzali dve udalosti, ktoré, aj keď sú navzájom oddelené stáročiami a desaťročiami, sú so súčasnosťou spojené rovnako pevným putom, ako dnešný ranný úsvit. Presne v tento deň sa pred 225 rokmi skončila podpísaním Parížskej dohody vojna za nezávislosť v Spojených štátoch – v podstate prvá vlna hnutí za nezávislosť naprieč celým americkým kontinentom. Rovnako v tento deň sa pred 69 rokmi začala druhá svetová vojna vyhlásením vojny Nemecku zo strany Francúzska a Spojeného kráľovstva a vznikom spojencov, medzi ktorých sa zaradila aj väčšia časť Ameriky. Tieto udalosti tu spomínam preto, že keď dnes vychádzam na toto pódium, ktoré je symbolom komunikácie medzi rôznymi ľuďmi, robím tak s plným vedomím historickej záťaže, ktorú nesiem na svojich pleciach, a ktorú na svojich pleciach nesiete aj vy, v podobe minulostí každého z národov, ktoré tu zastupujete. Neprišli sme tu preto, aby sme vytvorili vzťahy medzi našimi dvoma kontinentmi, ale preto, aby sme uznali, že tieto vzťahy existujú už dlhú dobu, a že akákoľvek snaha na ich zlepšenie by mala začínať úsilím porozumieť týmto vzťahom ako celku.

S úprimnosťou, ktorá by mala byť medzi priateľmi obvyklá, si musíme priznať, že naša spoločná história má pôvod v nadvláde jednej civilizácie nad druhou. Amerika sa pôvodne s Európou zoznámila cez jej moc, nie cez jej myšlienky. Dobývanie sprevádzal strach a kolonizáciu zasa rozhorčenie. Napriek tomu však musíme túto starodávnu kultúru obdivovať. Napriek bojom, ktoré sme museli bojovať, je nepopierateľné, že Európa zažala v našej zemi svetlo zdravého rozumu a vstúpila do nás oddanosť k najvyšším ľudským hodnotám – hodnotám, ktoré sme neopustili, ani keď sme získali nezávislosť.

Práve tieto hodnoty ma pred 21 rokmi, počas môjho prvého funkčného obdobia na poste prezidenta Kostariky, priviedli do Európy. V tom čase som prišiel žiadať, aby tento kontinent svojou silou pomohol úsiliu na dosiahnutie mieru v Strednej Amerike, kde uprostred občianskej vojny bojovalo o svoje životy päť národov. Krviprelievanie vtedy rozdeľovalo našich občanov a popudzovalo brata proti bratovi. Mocnosti tej doby nás v krutom experimente použili ako pokusné kráľiky na demonštráciu svojej sily: oni priniesli zbrane a my sme umierali. Počet obetí rástol. Podľa niektorých odhadov dosiahol ich celkový počet až 350 000 ľudí. V percentuálnom vyjadrení ide o rovnaký počet obetí, ako keby vo vojne v Iraku prišlo o život 4 milióny občanov Spojených štátov. Jedine dosiahnutím mieru sme mohli zaručiť budúcnosť nášho regiónu.

V tom čase bola Európa odpoveďou na naše modlitby. Morálna podpora zo strany tohto kontinentu legitimovala naše úsilie o nájdenie diplomatického riešenia týchto konfliktov – stredoamerické riešenie stredoamerických problémov. Medzinárodná pomoc, ktorú ste nám v tej dobe poskytovali, bola rozsiahla a veľkorysá, a bola symbolom skutočnej túžby Európy pomôcť národom v Strednej Amerike v dosahovaní pokroku.

Teraz, o 21 rokov neskôr, sa opäť vraciam do Európy, a podobne ako Fray Luis de León, keď bol po štyroch rokoch prepustený z väzenia, aj ja pociťujem nutkanie začať slovami: „Včera sme hovorili o...“, pretože v mnohých ohľadoch potrebujeme pokračovať presne na tom mieste, kde sme prestali. Vzťahy medzi Európou a Strednou Amerikou, ktoré boli v čase vojny také blízke, sa v čase mieru odcudzili. Pomoc Strednej Amerike zo strany Európy, ktorá bola v čase útlaku taká veľkorysá, sa v čase mieru stala skromnejšou. Nikdy nám ani len nenapadlo, keď že prekročíme prah mieru, ocitneme sa v kráľovstve zabudnutia. Povedal by som, že teraz je ten pravý čas, aby nám naši priatelia, ktorí nás podporovali v našich najťažších chvíľach, ukázali, že v tom budú pokračovať aj počas lepších časov, pretože tieto lepšie časy práve teraz zažívame.

Dnes by som chcel navrhnúť tri postupy, pomocou ktorých by sme mohli posilniť naše vzájomné väzby a bojovať bok po boku za vybudovanie utópií, o ktoré ste nás vy sami naučili usilovať: podpísanie dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Strednou Amerikou, kostarického konsenzu a „zmierenia s prírodou“.

Plne si uvedomujem, že v tejto snemovni sú zastúpené mnohé rozdielne názory na voľný obchod. Viem však aj to, že tieto názory sú vyjadrované z vysokopostavenej perspektívy tých, ktorí majú to šťastie, že žijú v rozvinutých národoch. Dnes by som vám chcel ponúknuť perspektívu našich nízko položených rovín. Pre krajinu, ako je tá moja, ktorá patrí medzi najmenšie na svete, je nemožné vyprodukovať všetko, čo spotrebuje. Sme odsúdení na to, aby z nás boli Feničania moderného veku. V dobe globalizácie je dilema, ktorej musia čeliť rozvojové národy, rovnako krutá ako jednoduchá: ak nedokážeme vyvážať čoraz viac tovarov a služieb, budeme vyvážať čoraz viac ľudí.

Je samozrejmé, že Európa musí predovšetkým sledovať záujmy svojich vlastných občanov. Samozrejmé je však aj to, že záujmy európskych občanov, a akejkol'vek inej svetovej rasy, sú čoraz viac určované spoločným osudom ľudstva. Žiadny národ sa nemôže vyvíjať a zároveň byť bezohľadný voči hladu, ignorancii, násiliu a chorobám, ktoré vládnu za jeho hranicami. Aj keď sú rozdiely medzi našimi národmi aj naďalej veľmi veľké, globálna diaspora bude aj naďalej privádzať tisíce ľudí ponad oceány, rieky a mestské múry s cieľom nájsť si uplatnenie, ktoré nedokázali nájsť vo svojich vlastných krajinách.

Dohoda o pridružení medzi Strednou Amerikou a Európskou úniou, ktorá môže byť prvou dohodou medzi regiónmi, ktorú sa Európskej únii podarí uzavrieť, predstavuje najbližšiu, najjasnejšiu a najaktuálnejšiu príležitosť pre Európu na oživenie svojej prítomnosti v Latinskej Amerike. Od vytvorenia stredoamerického spoločného trhu bolo len málo iniciatív, ktoré by mali vyšší potenciál na urýchlenie hospodárskeho rastu v stredoamerickej úžine, modernizáciu našich inštitúcií a poskytnutie nových príležitostí pre obyvateľov Strednej Ameriky, ktorí ešte aj dnes žijú v chudobe. Pre Európu by uzavretie tejto dohody znamenalo opätovné získanie vedúcej pozície, o ktorú prišla, a vyplnenie prázdneho miesta na čele zápasu za rozvoj Latinskej Ameriky. Včera sme boli spojencami za mier, dnes môžeme byť partnermi v rozvoji.

Medzi Strednou Amerikou a Európou však ešte stále existujú obrovské rozdiely, ktoré je potrebné vziať do úvahy. Prvým je rozdiel medzi našimi dvoma modelmi integrácie: Európa musí prijať skutočnosť, že integrácia Strednej Ameriky sa uskutočnila spôsobom, ktorý umožňoval náš inštitucionálny rozvoj. V súčasnosti sme najviac integrovaným regiónom v rozvojovom svete a z toho dôvodu si myslíme, že nie je spravodlivé, aby sa od nás, ako podmienka pre napredovanie v rokovaniach, požadovalo splnenie požiadaviek v oblasti integrácie – požiadaviek, ktoré sú pre Strednú Ameriku len veľmi ťažko splniteľné, a ktorých splnenie sa okrem toho nevyžaduje od iných svetových regiónov.

Druhým a pravdepodobne najdôležitejším rozdielom medzi našimi dvoma regiónmi je rozdiel v našej úrovni rozvoja: je nesmierne dôležité, aby obchodná časť spomínanej dohody umožňovala asymetrický prístup v prospech Strednej Ameriky, a aby sa predovšetkým vyvarovala hroznej praktiky v podobe ponechania prekážok práve v tých oblastiach, v ktorých má Stredná Amerika komparatívnu výhodu. Ak sa nám podarí dosiahnuť dohodu na základe týchto predpokladov, potom sa Európe podarí urobiť obrovský skok v prospech stredoamerického obyvateľstva, ale tiež v prospech Európy, pretože v dobách medzinárodnej krízy by mohla Európa výrazne ťažiť z hospodárstva, ktoré počas obdobia posledných piatich rokov rastie približne dvakrát rýchlejšie, než hospodárstvo Európy.

Európa môže začať zohrávať vedúcu úlohu v rozvojovom svete, najprv však musí zabezpečiť, že táto vedúca úloha skutočne pomôže rozvoju. Goethe povedal, že „nič viac neškodí novej pravde, než stará chyba“. Nemôžeme vstúpiť do novej etapy medzinárodnej spolupráce a zároveň so sebou niesť bremeno minulosti, predovšetkým bremeno vojenských výdavkov, ktoré je samo osebe skutočne urážlivé pre takmer 200 miliónov obyvateľov Latinskej Ameriky, ktorí sa utápajú v chudobe. Nastal čas, v ktorom sa musí medzinárodné finančné spoločenstvo naučiť oddeľovať zrna od pliev, a na základe predložených dôkazov uznať, ktoré výdavky prinášajú ľuďom zlepšenie ich životnej úrovne, a ktoré tak nerobia.

Skutočne nám neslúži ku cti, že v roku 2007 sa vojenské výdavky v Latinskej Amerike vyšplhali na 36 miliárd dolárov – v regióne, kde s jedinou výnimkou Kolumbie v súčasnosti nevládne žiadny ozbrojený konflikt. Suma, ktorú je potrebné zaplatiť za jediné lietadlo Sukhoi Su-30k, by vystačila na nákup približne 200 000 prenosných počítačov MIT Media Lab pre našich študentov. Suma, ktorú je potrebné zaplatiť za jedinú helikoptéru Black Hawk, by vystačila na finančné príspevky vo výške 100 dolárov mesačne pre 5 000 mladých ľudí v Latinskej Amerike. Rozvinuté štáty sveta nesmú svojou pomocou a zdrojmi podporovať rozhodnutie tých, ktorí dávajú prednosť výbave pre svojich vojakov pred vzdelaním pre svoje deti. Dámy a páni, práve z toho dôvodu vyhlásila moja vláda kostarický konsenzus – iniciatívu na vytvorenie mechanizmov na odpúšťanie dlhov a poskytovanie finančnej podpory rozvojovým krajinám, ktoré investujú viac prostriedkov do ochrany životného prostredia, vzdelávania, zdravotníctva a bývania pre svojich občanov a menej prostriedkov do zbrojenia a vojakov. Ešte stále verím, že sa nám s vašou pomocou jedného dňa podarí tento kostarický konsenzus premeniť na realitu.

Dúfam tiež, že sa nám podarí prijať plán, ktorý bude s týmto konsenzom úzko spätý: zmluvu o transfere zbraní, ktorú Kostarika navrhla na pôde OSN, a ktorá zakazuje krajinám vykonávať transfer zbraní štátom, skupinám alebo jednotlivcom, ak existuje dostatočný dôvod domnievať sa, že tieto zbrane budú použité na porušovanie ľudských práv alebo medzinárodného práva. Nevieť ako dlho ešte dokážeme prežiť, ak si neuvedomíme, že zabíjanie mnohých ľudí, každý deň po troške, je rovnako trestuhodné ako zabíjanie mnohých ľudí naraz v jeden deň. Ničivá sila 640 miliónov ručných a ľahkých zbraní, ktoré existujú vo svete, pričom až 74 % z nich je v rukách civilistov, sa ukázala byť smrteľnejšia než ničivá sila atómových bômb,

a predstavuje jednu z najväčších hnacích síl stojacu v pozadí verejnej neistoty na národnej aj medzinárodnej úrovni. Strach zo smrti nesmie byť faktorom, ktorý bude formovať budúcnosť našich občanov. Dnes môžeme urobiť niečo pre to, aby sme zabezpečili, že to tak nebude.

Chcel by som spomenúť už len jednu vec, ktorá taktiež súvisí s násilím a deštrukciou, no nielen pokiaľ ide o ľudské bytosti, týka sa všetkých foriem života. Každý les, ktorý vyrúbame, každá tona oxidu uhličitého, ktorú vypustíme do ovzdušia, každá rieka, ktorú znečistíme, nás posúvajú bližšie k bráne vyhynutia nášho druhu, na prahu ktorej, podobne ako pred bránami do Dantovho pekla, sa budeme musieť vzdať akejkolvek nádeje. Odmietam byť svedkom toho, ako ľudstvo prechádza touto bránou.

Pred šesťdesiatimi rokmi mal bývalý kostarický prezident, pán José Figueres, víziu o rozpustení národnej armády a vyhlásení mieru svetu. My sme v súčasnosti prijali rozhodnutie vyhlásiť „zmierenie s prírodou“. Vytýčili sme si cieľ stať sa do roku 2021, kedy budeme oslavovať 200. výročie nezávislosti, uhlíkovo neutrálnou krajinou. V minulom roku sme sa vďaka zasadaniu 5 miliónov stromov stali krajinou s najväčším počtom stromov na jedného obyvateľa a na jeden štvorcový kilometer na svete. V roku 2008 plánujeme zasadiť ďalších 7 miliónov stromov. Vedecké medzinárodné križiacku výpravu proti globálnemu otepľovaniu, a dnes vás chcem skromne požiadať, aby ste sa k nám pridali.

Globálne otepľovanie umožnilo pestovať olivovníky na anglickom pobreží, čo je skutočne alarmujúci signál pre vedeckú komunitu. Na rozdiel od príbehu z Biblie však tentokrát holubica vo svojom zobáku neprinesie olivovú ratolesť ako symbol mieru, ale ako symbol nebezpečenstva. Dnes nás všetkých vyzývam, aby sme túto holubicu poslali do najvzdialenejších kútov sveta, aby mohla pri svojom návrate niesť v zobáku vôľu zmeny prejavenu všetkými svetovými národmi. Jedine spoločne budeme schopní vytvoriť nové spojenectvo, tentokrát nie medzi Bohom a človekom, ale medzi človekom a Božím výtvorom.

Pán predseda:

Veľký argentínsky spisovateľ Jorge Luis Borges zvykol hovoriť, že je Európanom vo vyhnanstve, čím narážal na európsky pôvod veľkej časti obyvateľstva nášho amerického kontinentu. Po stáročíach miešania a výmeny rás žije v Európe pravdepodobne tiež mnoho „Američanov vo vyhnanstve“. Sme vyhnancami z geografického hľadiska, vzhľadom na oceán, a historického hľadiska, ktoré má podobu kyvadla, ktoré nás zbližuje a odcudzuje v závislosti od daných okolností. Myslím si, že je čas nastaviť toto kyvadlo do polohy zjednotenia a vybrať sa rovnakým smerom, akým fúkali vetry pred 180 miliónmi rokov, predtým, než sa na našej planéte objavili prvé trhliny, keď boli európsky a americký kontinent ešte spojené, a bolo možné prejsť pešo z Paríža do New Yorku.

Všetci patríme do jedného ľudského druhu, ktorý ešte stále dokáže vytrhať zo záhrady života tie najlepšie kvety. Naše sny sú spoločným dedičstvom a naše rozhodnutia ovplyvňujú životy iných, bez ohľadu na to, či sa nám to páči alebo nie. Myslím si, že to neznamená hrozbu, ale práve naopak, je to nepochybne vynikajúca príležitosť. Súhlasím s najväčším kostarickým básnikom Jorgem Debravom, ktorý povedal, že „zo všetkého najlepšie je vedomie, že máme moc oživiť aj tie najvzdialenejšie veci, ktorých sa dotkneme, rozširovať svoje obzory a nevidieť žiadne hranice, pretože všetky veci, ktoré vidíme sa spolu s nami stávajú nekonečné.“ Vôbec nepochybujem, že budeme schopní použiť túto nekonečnú moc pre dobro všetkých, Európanov aj Američanov, a že budeme bok po boku kráčať za hviezdou zajtrajška, v ktorom bude vládnuť väčšia spravodlivosť a sloboda.

(potlesk v stoj)

Predseda. – Vážený pán prezident Arias, v mene Európskeho parlamentu by som sa vám chcel čo najsrdečnejšie poďakovať za váš vynikajúci a distingvovaný prejav. Vaše slová potvrdili, že vy a vaša krajina zastupujete demokraciu a slobodu. Pracujete proti násiliu, terorizmu a diktátorstvu. Keď hovoríte, že Kostarika je malou krajinou, chcel by som zdôrazniť, že počet obyvateľov krajiny, prípadne jej rozloha, nie sú tie najdôležitejšie veci. oveľa dôležitejší je duch tejto krajiny a jej prezident. Každý, kto si vypočul váš prejav, vie, že prezident Arias a Kostarika stoja pevne za zásadami slobody a demokracie. Táto skutočnosť robí z Kostariky vo svete veľkú krajinu.

(potlesk)

Ste človekom mieru; presne z toho dôvodu vám bola v roku 1987 udelená Nobelova cena za mier. Vy ste sa však následne neodobrali na odpočinok. Ubehlo 21 rokov a v súčasnosti obhajujete mier medzi ľuďmi a zmierenie s prírodou. Európsky parlament stojí pri obhajovaní týchto zásad po vašom boku.

Chcel by som medzi nami zároveň privítať ministrov vašej vlády, ktorí vás sprevádzajú na vašej návšteve – pána ministra pre zahraničné vzťahy Stagna Ugarteho a pána ministra pre zahraničný obchod Ruiza Gutiérreza, ktorí sú tiež prítomní v tejto snemovni, a spolu s nimi aj mnohí občania Kostariky, ktorí žijú tu v Bruseli a v Belgicku. Buďte na svoju krajinu pyšní! Nie v nacionalistickom zmysle, pretože potom by mohli byť na seba hrdé aj krajiny, v ktorých vládne diktátorský režim a násilie. Buďte na svoju krajinu, Kostariku, pyšní, pretože obhajujete správne hodnoty: demokraciu, slobodu a mier.

Ešte raz sa vám chcem veľmi pekne poďakovať. Muchas gracias, pán prezident Arias.

(potlesk)

PRESEDÁ: PÁN ONESTA

podpredseda

9. Hlasovanie (pokračovanie)

Predsedajúci. – Budeme pokračovať v hlasovaní.

9.1. Vplyv marketingu a reklamy na rovnosť medzi ženami a mužmi (A6-0199/2008, Eva-Britt Svensson) (hlasovanie)

10. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

- Situácia v Gruzínsku (B6-0402/2008)

Michl Ebner (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som za toto uznesenie, a chcel by som osobitne poďakovať pánovi Brokovi za jeho úsilie o dosiahnutie širokého konsenzu v tejto otázke.

Domnievam sa, že aj napriek tomu, že je nesmierne dôležité viesť dialóg s Ruskom, musíme zabezpečiť, aby sme sa v súvislosti s našou energetickou politikou nestali úplne alebo prevažne závislí od Ruska, pretože by sme tým výrazne oslabili naše šance na vedenie dialógu. Nemali by sme zabúdať, že vojenská odpoveď zo strany Gruzínska má svoje korene v dlhej histórii provokácií zo strany separatistických síl, ktoré sa v súčasnej dobe výrazne zintenzívnili, a že Rusko využilo toto opatrenie na sebaobranu ako dôvod na inváziu. V každom prípade malo byť našou najvyššou prioritou dosiahnutie mierového riešenia tohto konfliktu. Chcel by som všetkým zainteresovaným zaželať dosiahnutie rýchleho úspechu, aby Krym, Lotyšsko, Litva a Kazachstan nestretol rovnaký osud, aký postretol Južné Osetsko.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Európski politici v súčasnosti prerušujú dlhé mlčanie a opisujú Ruské kroky v Gruzínsku ako neprimerané. Nie, v tomto prípade ide o ochranu práv ruských občanov v iných krajinách pomocou vojenskej agresie. Niektoré krajiny Európskej únie, ktoré zablokovali vyhladky Gruzínska a Ukrajiny na členstvo v NATO, umožnili Rusku, aby vykonávalo svoju agresívnu politiku pripájania území. Väčšina krajín Európskej únie je závislá od dovozu energie z Ruska. Obávajú sa, že dodávky plynu by mohli byť zastavené. Táto situácia umožňuje Rusku, aby začalo skutočne neprimeraným spôsobom diktovať svoje podmienky celej Európskej únii. Hlasovala som za toto uznesenie, aj keď sa domnievam, že pozícia Komisie a Parlamentu, pokiaľ ide o budúce vzťahy s Ruskom, nebola dostatočne jasne definovaná.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Zastaviť dohodu o liberalizácii víz, stiahnuť tzv. ruské mierotvorné jednotky a nahradiť ich medzinárodnými a – po tretie – nepokračovať v rozhovoroch o partnerstve a spolupráci s Ruskom – to je moje stanovisko a myslím si, že Európa by mala prinášať jednotné a jasné stanoviská k situácii v Gruzínsku a nezažmúriť oči nad hrubým zásahom Ruska do suverenity a integrity susedného štátu.

Moskva porušila medzinárodné dohovory, keď začiatkom augusta jej vojská prekročili hranice Gruzínska – hranice, ktoré v minulosti sama uznala. Ruské vojská vstúpili nielen na územie regiónu Južné Osetsko, ale postupovali hlbšie do vnútrozemia krajiny.

Ostro odsudzujem vyhlásenie Ruska o nezávislosti Abcházska a Južného Osetska. Nesmieme zabudnúť, že zatiaľ čo jedni oslavujú nezávislosť, Gruzínsko plače nad nevinnými ľuďmi, ktorí pri zákroku ruských vojsk

prišli o život aj o svoje domovy. Som presvedčený, že Európa musí vynaložiť nátlak a v rámci medzinárodného spoločenstva presadiť územnú celistvosť Gruzínska.

Slovenská republika rešpektovala princíp územnej celistvosti aj v prípade Kosova a dodnes neuznala jeho odtrhnutie od Srbska. V rovnakom duchu neuznávam nezávislosť gruzínskych regiónov a Južné Osetsko.

Toomas Savi (ALDE). - Vážený pán predsedajúci, ako jeden z autorov návrhu uznesenia o situácii v Gruzínsku som hlasoval za pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 1, ktorým vyzývame Medzinárodný olympijský výbor, aby vážne prehodnotil platnosť svojho rozhodnutia o usporiadaní zimných olympijských hier v roku 2014 v Soči, vzhľadom na nedávne udalosti, ktoré sa odohrali v neďalekej vzdialenosti od budúcich olympijských podujatí. Bolo by veľmi nezodpovedné, keby Medzinárodný olympijský výbor ohrozoval životy olympijských športovcov usporiadaním hier v takom nepredvídateľnom regióne.

Myslím si, že nemusím nikomu pripomínať, že dňa 5. septembra 1972, bolo v Mníchove zmasakrovaných 11 olympijských športovcov. Na tamajších olympijských hrách som sa zúčastnil ako lekár sovietskeho olympijského tímu a pamätám si, ako vplývali tieto tragické udalosti na olympijského ducha. Podobné udalosti by sa nemali už nikdy zopakovať.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, voči pánovi Schulzovi prechovávam značnú úctu, ale jeho dnešné vyjadrenie je neprijateľné. Dnes skoro ráno označil prezident Medvedev demokraticky zvoleného gruzínskeho prezidenta Saakašviliho za „politickú mŕtvolu“. Bolo by to hanebné už len z demokratického hľadiska, ale keď zvážime, že pán Medvedev je predstaviteľom režimu, ktorý dal zavraždiť predchodcu jeho predchodcu, Zviada Gamsakhurdia, a čečenského prezidenta, a v súčasnosti má na svedomí vraždu ingušského aktivistu za občianske práva, potom je tento výrok možné prirovnať k takmer fyzickej hrozbe.

Tu nejde o to, či máme pána Saakašviliho radi, alebo nie. Ide o našu povinnosť podporovať zvoleného zástupcu gruzínskych občanov, ktorí sa stali obeťou imperialistických krokov, a voči ktorým sa vyvíjajú snahy o ich udusenie. Z toho dôvodu sa domnievam, že je veľmi dôležité, aby sme po prijatí tohto rozhodnutia, ktoré vítam, zašli ešte o krok ďalej a vyslali do Gruzínska európske mierové jednotky. Nepotrebuje k tomu mandát OSN ani Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, pretože Gruzínsko je zvrchovaným štátom, ktorý nás o vyslanie týchto jednotiek požiadal. Musíme zároveň zabezpečiť, aby sa táto krajina mohla aj naďalej rozvíjať a prežívať v mieri, pretože prítomnosť ruských jednotiek na jej území, ktoré tam majú na základe rozhodnutia OSN a OBSE plniť úlohu mierových síl, je to isté, ako keby sme podpaľáčovi zverili úlohu šéfa požiarnikov.

Bogdan Pęk (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, aj keď je toto uznesenie o Gruzínsku dôležité a ja som hlasoval za jeho prijatie, mám pocit, že Európska únia, ktorá bola v súvislosti so situáciou v Gruzínsku postavená pred dôležitý test, v tomto teste zlyhala. Hlavným dôvodom tohto neúspechu je podľa môjho názoru existencia veľmi dôležitých nemeckých záujmov v tejto otázke, predovšetkým záujmov nemeckej ľavice a kancelára Schrödera. Pán Schulz tu dnes tieto záujmy veľmi jasne vyjadril.

Európska únia musí pochopiť, že z baltského ropovodu sa môže stať nástroj, ktorý bude môcť byť použitý na vydieranie Litvy, Lotyšska, Estónska, Poľska a tiež Bieloruska. Výstavba tohto ropovodu musí byť zrušená a Európska únia musí aj napriek svojim vyhláseniam už konečne zaujať postoj k jednotnej energetickej politike, v ktorej za žiadnych okolností neexistuje miesto pre baltský ropovod, aj napriek tomu, že sa to prieči určitým nemeckým záujmom. Nemci musia prijať fakt, že buď budujú zjednotenú Európsku úniu a ich vyhlásenia sú úprimné, alebo sa správajú pokrytecky a uprednostňujú svoje vlastné záujmy pred záujmami Európskej únie.

Milan Horáček (Verts/ALE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som za toto uznesenie, aj keď s určitými výhradami. Vojna medzi Ruskom a Gruzínskom zviditeľnila rozdielny postup pri riešení krízy. Gruzínsko má mnoho nevyriešených problémov, Rusko sa však svojimi machináciami, provokáciou a vojnovou brutalitou správa v súlade so svojou dlhodobou tradíciou poloázijských diktátorov. Táto situácia je nebezpečná nielen pre Ukrajinu, ale aj pre nás všetkých.

Našími silnými stránkami sú ľudské práva, demokracia, právny štát a sloboda, za ktorú sme všetci spoločne veľmi tvrdo bojovali – sloboda od závislosti a otroctva. Tieto hodnoty si naliehavo žiadajú, aby sme ich obraňovali prostredníctvom našej spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.

Charles Tannock (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, Britská delegácia Konzervatívnej strany podporila návrh uznesenia o Gruzínsku, ktoré bolo vo všeobecnosti vyvážené. Máme však výhrady voči odseku 19,

ktorý vyzýva na vojenskú misiu SBOP v Gruzínsku – aj keď by sme na druhej strane vôbec nenamietali voči prítomnosti civilného pozorovateľa EÚ v Gruzínsku.

Podobne je to aj v prípade odseku 30, v ktorom sa uvádza, že Lisabonská zmluva posilní pozíciu EÚ pri riadení tejto krízy. Toto tvrdenie je podľa nášho názoru nepodložené. Pokiaľ ide o dovoz ruskej ropy a plynu, podporujeme v rámci SZBP razantnejšiu spoločnú zahraničnú energetickú bezpečnostnú politiku, nevieme si však predstaviť, akým spôsobom by mohla Lisabonská zmluva ovplyvniť riadenie tejto krízy. Nejde tu o slabú globálnu pozíciu Európskej únie v zahraničných veciach, ale o šikanovanie a revanšizmus zo strany Ruska v Južnom Osetsku.

Richard Falbr (PSE). Zdržal som sa hlasovania, pretože odpoveď na otázku: „Je pravda, že Gruzínci zaútočili na spiacie mesto raketometmi?“ znie „Áno“.

- Európske zmluvné právo (B6-0374/2008)

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Vážený pán predsedajúci, súhlasíme s otázkou, ktorú zamýšľala Komisia položiť pán Lehne. V skutočnosti si myslíme, že problémy zmluvného práva v Európe by mali riešiť dve kľúčové potreby, ktoré idú ruka v ruku. Prvou je potreba zrozumiteľnosti a jednoduchosti, druhou je potreba bezpečnosti. Sme veľmi radi, že sa spravodajca rozhodol zohľadniť vynikajúcu prácu, ktorú vykonala „Société de législation comparée“, a dúfame, že sa táto práca bude vykonávať v súlade s naším spoločným dedičstvom, ktorým je rímske právo. Pravidlá zmluvnej autonómie, právoplatnosti, porušenia dohody a zverejnenia sú v našej civilizácii zakorenené už od staroveku. Presne na tieto pravidlá by sme sa mali odvolávať – na toto spoločné právne dedičstvo našej civilizácie.

Zároveň dúfame, že zjednotenie pravidiel o konflikte zákonov dostane prednosť pred zjednotením hmotných pravidiel s cieľom zabezpečiť bezpečné vykonávanie transakcií. Zmluvy uzavreté medzi osobami nachádzajúcimi sa na rôznych miestach a predovšetkým zložitá otázka týkajúca predbežnej ponuky, prípadne jednostranný sľub, súhlas, postupy, časové rozvrhy a dôkazy – všetky tieto skutočnosti je možné zjednotiť bez toho, aby bolo nevyhnutne potrebné zjednotiť hmotné pravidlá našich vnútroštátnych právnych predpisov.

- Správa: Proinsias De Rossa (A6-0289/2008)

Mario Borghezio (UEN). – (IT) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, pred niekoľkými dňami vyhlásili sardínski separatisti na malom ostrove neďaleko Sardínie, bez použitia násilia a v záujme ochrany životného prostredia, novú republiku s poetickým a polynézsky znejúcim názvom „Republika Maluventu“. Chcel by som upozorniť, že predsedovi už bola doručená mapa inšpirovaná mapou OSN a posvätnou zásadou ľudského sebaurčenia. Európa vždy stála po boku každého, kto bojoval za slobodu mierovými a demokratickými prostriedkami. Nech žije boj sardínskych občanov za svoje sebaurčenie!

- Správa: Iratxe García Pérez (A6-0325/2008)

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som proti správe pani Garcíe Pérezovej, aj napriek svojmu presvedčeniu, že muži a ženy sú si samozrejme navzájom rovní a musia teda poberať za rovnakú prácu rovnakú mzdu. Ešte stále až príliš často zabúdame, že rovnosť pohlaví je jedným z nesporných úspechov dnešnej Európy, európskeho sveta, západného sveta, a že táto zásada nie je v niektorých iných častiach sveta vôbec uzákonená. Nikdy by sme na to nemali zabúdať.

Toto je však len jeden aspekt tejto správy. Správa obsahuje aj veľké množstvo ďalších bodov, s ktorými zásadne nesúhlasím. Jedným z príkladov je podpora nekonečných volebných kvót pre ženy v tejto správe, ako keby ženy boli nejaké bezbranné stvorenia, ktoré si nedokážu získať post svojimi vlastnými schopnosťami. Ďalším príkladom je sústavná podpora potratov. Kladiem si otázku, čo vôbec hľadá táto téma v tejto správe.

Práve z týchto a mnohých ďalších dôvodov som hlasoval proti správe pani Garcíe Pérezovej.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, z akéhosi bizarného dôvodu som dnes porušil svoju celoživotnú tradíciu v tomto Parlamente a nehlasoval som proti správe Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť – namiesto toho som sa zdržal hlasovania.

V minulosti som sústavne hlasoval proti týmto správam, pretože zvyčajne obsahovali plno absolútnych nezmyslov. Ako ženatý otec dvoch dcér sa však snažím prečítať každé slovo v týchto správach a pochopiť, o čom vlastne hovorí.

Pokiaľ ide o výbor, od ktorého všetky tieto nezmysly pochádzajú, mám určité pochybnosti – skutočne si myslím, že v súčasnosti, keď už máme zriadený Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, už viac nepotrebujeme Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť.

Táto správa obsahuje niekoľko fráz – napríklad frázu „feminizácia chudoby“ – ktoré nemajú absolútne žiadny význam, znejú však veľmi dobre pre zástup užívateľiek PC tam vonku.

Zaujímalo by ma, aký by mal tento výbor názor povedzme na tie ženy, ktorým sa podarilo prelomiť spoločenské bariéry predsudkov: napríklad matku piatich detí, z ktorých najmladšie trpí Downovým syndrómom a najstaršia dcéra je zrejme v piatom mesiaci tehotenstva – ako v prípade možnej viceprezidentky Spojených štátov, pani Sarah Palinovej. Myslím si, že spomínanému výboru by sa vôbec nepáčilo, že jej sa podarilo tieto bariéry prelomiť. Napriek tomu som sa však zdržal hlasovania.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, aj keď podporujem rovnosť práv, hlasovala som proti uzneseniu o rovnoprávnosti medzi mužmi a ženami. V tomto uznesení sú zakomponované niektoré skryté body podporujúce potraty, čím dochádza k porušovaniu zásady subsidiarity v tejto oblasti. Vzhľadom na fakt, že pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 2, ktorým sa tieto body vymazávali z textu uznesenia, bol v hlasovaní odmietnutý, vznikla potreba odmietnuť celé uznesenie. Je skutočne hanebné, že Európsky parlament môže takým ľahkovážnym spôsobom porušovať základné zásady fungovania Európskej únie.

- Klonovanie zvierat (B6-0373/2008)

Hynek Fajmon (PPE-DE). – (CS) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som proti zákazu klonovania. Zákaz klonovania je útokom na slobodu vedeckého bádania a slobodu podnikania. Obmedzovanie týchto slobôd neprinesie Európskej únii žiadny prospech, práve naopak, zapríčini ďalší odchod vedcov do Spojených štátov amerických a iných svetových krajín, kde tieto zákazy neplatia. Zákaz obchodovania s týmito výrobkami potom povedie k ďalším obchodným sporom v rámci Svetovej obchodnej organizácie. Takýto vývoj si neželám.

Zdravotné a iné riziká klonovania musia byť v súlade s platnými postupmi a procedúrami náležite posúdené a takto získané výsledky musia byť oznámené verejnosti. Európsky úrad pre bezpečnosť potravín uskutočnil v prvej polovici tohto roku vedeckú konzultáciu na túto tému, pričom výsledky tejto konzultácie neposkytujú žiadne dôvody na zákaz klonovania.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, hlasovala som proti uzneseniu o zákaze klonovania zvierat v našich potravinových reťazcoch z dôvodu nedostatku vedeckých informácií, ktoré by podporili naše stanovisko v Parlamente. Bez ohľadu na to, či ide o legislatívne hlasovanie, uznesenie o parlamentnej otázke, alebo správu z vlastnej iniciatívy, rozhodnutia Európskeho parlamentu a hlasovania na plenárnej schôdzi by výrazne stratili na svojej hodnote, ak by nedokázali čeliť odbornej vedeckej kritike. Znamenalo by to oprávnené spochybnenie dôveryhodnosti a integrity našej práce.

- Správa: Eva-Britt Svensson (A6-0199/2008)

Ivo Strejček (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, hlasoval som proti správe pani Svenssonovej a ďakujem za príležitosť uviesť dôvody, pre ktoré som tak urobil.

Moje dôvody sú takéto: po prvé, žiadny spotrebiteľ a žiadny zákonodarca nemôže vedieť všetko. Z toho dôvodu tvorí reklama dôležitú súčasť obchodu. Po druhé, každá reklama (bohužiaľ alebo našťastie) musí byť vtieravá, príťažlivá, úderná a musí dokázať upútať pozornosť. Dôvodom tejto skutočnosti je fakt, že vždy existuje aspoň niekoľko výrobcov, ktorí predávajú rovnaký výrobok, pričom každý z nich chce predávať iba svoj vlastný výrobok. Po tretie, úsilie pani Svenssonovej si tieto zásady uvedomuje a pokúša sa vylepšiť trhové sily umelými legislatívnymi krokmi, ktoré poškodia a narušia prirodzené trhové sily prameniace zo vzťahu ponuky a dopytu. Preto som hlasoval proti.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Vážený pán predsedajúci, ak by som mal zhrnúť dôvody, pre ktoré som hlasoval proti správe pani Svenssonovej, mohol by som jednoducho povedať, že táto správa je úplným nezmyslom. Ide o neviem koľkú správu, v ktorej tento Parlament, ktorý je mimochodom považovaný za obhajcu slobody európskych občanov, vyzýva na obmedzovanie slobody a cenzúru. Niekoľko ustanovení uvedených v správe pani Svenssonovej, napríklad odsek 14 o cenzúre, je doslova akoby vyňatých z knihy 451 stupňov *Fahrenheita*, ktorá zobrazuje svet, v ktorom sú zakázané knihy a potláčané kritické myšlienky.

Voči Európskemu parlamentu som kritický tak či tak, musí však dbať na to, aby sa nestal terčom výsmechu a nestal sa z neho akýsi klon Najvyššieho sovietu.

Philip Claeys (NI). – (NL) Vážený pán predsedaajúci, chcel by som pani Svenssonovej zablahoželať. Jej správa predstavuje jeden z najviac povýšeneckých, intervencionistických a politicky korektných textov v celom tomto parlamentnom období. Zdá sa, že je skutočne presvedčená, že za reklamou a marketingom sa ukrýva veľká konšpirácia, ktorá začína pôsobiť už v prvých rokoch detskej socializácie, a ktorej cieľom je podporiť rodovú diskrimináciu a posilniť tak pretrvávajúce celoživotné nerovnosti medzi ženami a mužmi. Skutočne si to nevymýšľam: väčšiu časť predošlej vety som prevzal v jej doslovnom znení z odôvodnenia M, ktoré je súčasťou textu.

V správe sa samozrejme obhajuje viac právnych predpisov a zriadenie orgánov so špecifickou úlohou kontrolovať dodržiavanie všetkých týchto právnych predpisov. Ak by táto fráza nebola tak veľmi „rodovo necitlivá“, povedal by som, že sa tým vytvoria nové pracovné miesta pre priateľov a známych. Odsek 14 textu skutočne presahuje všetky medze, keď obhajuje odstránenie takzvaných „odkazov vyjadrujúcich rodové stereotypy“ z učebníc, hračiek, videohier, internetu a reklamy. Inými slovami, ide o cenzúru. Nevieť, či pojem „učebnice“ zahŕňa aj literatúru, ale ak áno, potom môžeme začať na uliciach okamžite páliť diela Shakespeara.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Vážený pán predsedaajúci, pri hlasovaní o tejto správe som sa vrátil k svojmu stereotypu a hlasoval som proti. Chcel by som uviesť pár dôvodov prečo som tak urobil.

K pani Svenssonovej, ktorá v tejto oblasti vykonala veľa práce a predstavuje jeden z najsilnejších ženských vzorov, ktoré môže tento Parlament ponúknuť, prechovávam veľkú úctu. Niektoré body tejto správy – z ktorých niektoré boli odmietnuté – však zneli takmer neveriteľne. V odseku 9 sú uvedené výzvy na vytvorenie rodovej myšlienkového polície. Odsek 13 obsahuje námietky voči tradičným rodovým úlohám a znenie odseku 14 nemá ďaleko od nenávisť voči novým vyobrazeniam na internete.

V reklame sa vždy používali mužské a ženské modely. Tie mužské zvyknú vyzeráť lepšie ako ja, a ženské zasa zvyčajne vyzerajú lepšie než, povedzme, niektoré poslankyne tohto Parlamentu. Taká je reklama. Dokonca aj Európska komisia – ak sa pozriete na jej internetové stránky alebo na akúkoľvek reklamu, ktorú má vyvesenú na svojich budovách – používa modely mužov a žien, ktoré vyzerajú o trochu lepšie než priemer.

Písomné vysvetlenia hlasovania

- Správa: Amalia Sartori (A6-0140/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström a Åsa Westlund (PSE), písomne. – (SV) Rozhodli sme sa hlasovať za túto správu, pretože jej cieľom je globálna harmonizácia klasifikácie, označovania a balenia chemikálií. Môže to prispieť k bezpečnejšej manipulácii s chemikáliami, čo bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie a zdravie.

Radi by sme však v správe videli aj označovanie chemikálií v kategórii päť.

Tieto chemikálie sa často nachádzajú v domácnostiach a sú jednou z hlavných príčin detských otráv.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Otvorenie diskusie o chemických látkach a úlohe, ktorú zohrávajú v našich životoch, na medzinárodnej úrovni sa datuje späť do roku 1980, najprv v rámci Medzinárodnej organizácie práce a neskôr v rámci Organizácie Spojených národov, ktorá v decembri roku 2002 prijala systém GHS (globálny harmonizovaný systém klasifikácie a označovania chemikálií) a v roku 2005 vykonala jeho revíziu.

Tieto rozhodnutia mali prostredníctvom prijatia niekoľkých dokumentov vplyv aj na úrovni Spoločenstva.

V súčasnosti sa v podstate zaoberáme iba návrhom nariadenia o klasifikácii a označovaní látok a zmesí, ktorým sa Európska únia snaží vykonávať medzinárodné kritériá pre klasifikáciu a označovanie nebezpečných látok a zmesí, známe tiež pod označením globálny harmonizovaný systém (GHS), dohodnuté v rámci Hospodárskej a sociálnej rady Organizácie Spojených národov.

Pri používaní tohto systému je cieľom zamerať sa na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia bez toho, aby sa tým obmedzil pohyb látok a zmesí, stanovením klasifikačných a informačných kritérií vrátane požiadaviek na označovanie a kariet bezpečnostných údajov. Tieto opatrenia pomáhajú zvyšovať bezpečnosť pri preprave nebezpečných tovarov, ako aj bezpečnosť a ochranu zdravia spotrebiteľov a zamestnancov, a prispievajú k ochrane životného prostredia. Z toho dôvodu sme hlasovali za tieto správy.

Marian Zlotea (PPE-DE), písomne. – (RO) Chemické látky sa vyrábajú a predávajú po celom svete a ich riziko je všade rovnaké. Pre látky, ktoré sú považované za nebezpečné v jednej krajine, platí v inej krajine úplne iný systém. Pre ten istý produkt by nemali v rôznych krajinách existovať rôzne označenia.

Okrem potreby informovať je hlavným cieľom GHS (globálne harmonizovaného systému) ochrana spotrebiteľov. Nové právne predpisy v oblasti klasifikácie, označovania a balenia látok a zmesí ponúka lepšiu ochranu ľudského zdravia a životného prostredia. Som presvedčený, že kompromisy, ktoré sme dosiahli, obsahujú dobré riešenie pre zdravie spotrebiteľov. Tí, ktorí chemické látky používajú pri práci, a spotrebiteľia po celom svete budú mať z globálnej harmonizácie len prospech.

Ihneď po presadení tejto správy sa zvýši ochrana ľudí, ktorí tieto nebezpečné látky používajú, a zvýši sa aj efektívnosť podnikov, keďže sa zníži množstvo nehôd. Používanie týchto nebezpečných látok bude bezpečnejšie a súčasne so zabezpečením lepšej ochrany spotrebiteľov poskytne používateľom správne, úplné a presné informácie.

- Správy: Amalia Sartori (A6-0140/2008) (A6-0141/2008) (A6-0142/2008)

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Správy pani Sartoriovej sa zaoberajú otázkami, ktoré majú veľký význam pre všetkých našich občanov. Chemikálie sa vyrábajú a obchoduje sa s nimi na celom svete, pričom riziká spojené s ich používaním sú rovnaké bez ohľadu na konkrétnu lokalitu. Z toho dôvodu je žiadúce, aby sa klasifikácia a označovanie nebezpečných chemikálií vhodným spôsobom harmonizovali. Balík, na ktorom sme sa dnes dohodli, predstavuje rozumný kompromis dosiahnutý v rámci politických skupín a inštitúcií, a z toho dôvodu som ho mohol podporiť.

- Správa: Anja Weisgerber (A6-0201/2008)

Sylwester Chruszcz (NI), písomne. – (PL) Táto správa legalizuje výrobu vozidiel s vodíkovým pohonom. Je jedným z mála dokumentov, ktoré uplatňujú dobre premyslený prístup k problému alternatívnych palív pre vozidlá. Zaslúži si pochvalu predovšetkým preto, že ide o úplne novú technológiu, ktorá je voči životnému prostrediu absolútne neškodná – vzhľadom na fakt, že pri spaľovaní vodíka je vedľajším produktom voda. Vôbec nepochybujem, že vypracovanie tohto dokumentu bolo inšpirované výrobcom vozidla, ktoré používal pán Hans-Gert Pöttering, aj napriek tomu som však s plným vedomím hlasoval za.

Hanne Dahl (IND/DEM), písomne. – (DA) Strana Junilistan podporuje používanie palivových článkov, v ktorých sa ako nosič energie používa vodík založený na obnoviteľných energiách, akými sú solárna a veterná energia alebo energia vln, v systéme dopravy, pretože ide o čisté palivo, t. j. nespôsobuje žiadne znečisťovanie ovzdušia časticami a zároveň je ho možné vyrábať pomocou obnoviteľných energií. Vo všeobecnosti však majú vozidlá s vodíkovým pohonom veľmi malú energetickú účinnosť pri prenose energie od zdroja do pohonu kolies, ktorá je na úrovni 20 %. Toto percento je oveľa vyššie v prípade vozidiel na elektrický pohon poháňaných lítiovými batériami, ktoré kontroluje počítač, pri ktorých je táto energetická účinnosť na úrovni 80 až 90 %. Milióny batérií by zároveň mohli vyriešiť problém skladovania obnoviteľnej energie. Z toho dôvodu by sme boli radi, keby Komisia prijala opatrenia na propagáciu tejto alternatívy.

Proinsias De Rossa (PSE), písomne. – Táto správa umožňuje premostiť existujúcu priepasť na vnútornom trhu v oblasti vozidiel s vodíkovým pohonom a zároveň berie do úvahy kľúčový význam ochrany spotrebiteľa.

Existuje tu skutočne naliehavá potreba zahrnúť vozidlá s vodíkovým pohonom do európskeho rámca pre typové schvaľovanie a podporiť tak výskum a vývoj tejto ekologickej technológie na celom vnútornom trhu.

Okrem toho boli vytvorené technické požiadavky s cieľom zabezpečiť spoľahlivosť a bezpečnosť vodíkových súčastí a systémov a zabezpečiť jasnú identifikáciu vozidiel s vodíkovým pohonom pomocou ich označovania, ktorá má veľký význam v prípade, ak by došlo k nehode. <B

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Hlasoval som za správu pani Weisgerberovej. Potenciál vodíka ako čistej formy energie je známy už dlhú dobu a technológie v tejto oblasti sa neustále zlepšujú. Vodíkový pohon však môže byť skutočne účinný jedine vo forme čistej a ekologickej energie, t. j. ak bude vodík pochádzať z trvalo udržateľných a v ideálnom prípade obnoviteľných zdrojov energie. Táto skutočnosť je uvedená aj v záverečnej správe.

Jörg Leichtfried (PSE), písomne. – (DE) Hlasujem za správu pani Weisbergerovej o typovom schvaľovaní vozidiel s vodíkovým pohonom.

Podpora ekologických alternatívnych palív v Európskej únii predstavuje dôležitý krok, ktorý je v súčasnej dobe potrebné jednoznačne podporiť. Vozidlá s vodíkovým pohonom tento účel spĺňajú, musia však zaručiť vysokú úroveň bezpečnosti a environmentálnej ochrany. Ak chceme zabezpečiť, že to tak skutočne bude, potrebujeme v Európskej únii naliehavo vytvoriť jednotné podmienky pre typové schvaľovanie. Bez celoeurópskych nariadení o klasifikácii vozidiel s vodíkovým pohonom existuje riziko, že jednorázové povolenia vydávané členskými štátmi spôsobia narušenie hospodárskej súťaže, a podniky zase zistia, že investície do vozidiel s vodíkovým pohonom sa už viac nevyplatia.

Jednotný systém typového schvaľovania poskytuje občanom ochranu celoeurópskej smernice a podporuje nárast počtu ekologických vozidiel, čo je veľmi dôležité.

David Martin (PSE), písomne. – Vítam správu pani Weisgerberovej o typovom schvaľovaní motorových vozidiel s vodíkovým pohonom. Táto správa predstavuje pozitívny krok, ktorý pomáha motivovať priemysel, aby zintenzívil svoje úsilie v oblasti výskumu a vývoja. Podpora uvedenia vozidiel s vodíkovým pohonom na vnútorný trh prispeje významnou mierou k dosiahnutiu európskych cieľov v oblasti klimatických zmien. Hlasoval som za odporúčania uvedené v tejto správe.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Neexistujú žiadne pochybnosti o tom, že vodíkový pohon je technológiou, ktorá má budúci potenciál, táto technológia však zatiaľ ešte zďaleka nedozrela. Nielenže sú obstarávacie náklady príliš vysoké, nákladná je aj výroba a skladovanie vodíka. Okrem toho, aj keď samotné automobily nebudú produkovat žiadne škodlivé emisie, ešte stále nie je jasné, ako vyrábať vodík spôsobom, ktorý spotrebuje čo najmenej energie a nebude produkovat oxid uhličitý.

Na záver chcem povedať, že ešte nevieme, či sa z vozidiel poháňaných batériami alebo palivovými článkami stane norma, napriek tomu je však dôležité, aby sme podporovali alternatívne technológie s cieľom znížiť našu závislosť od fosílnych palív. Z toho dôvodu som hlasoval za správu pani Weisgerberovej.

Eluned Morgan (PSE), písomne. – Hlasovala som za túto správu, pretože tieto právne prepisy vydláždia cestu k masovej výrobe týchto automobilov a v blízkej budúcnosti poskytnú európskym vodičom skutočnú alternatívu. Tento nový právny predpis pomôže stimulovať vývoj týchto automobilov a zároveň zabezpečí, aby boli spoľahlivé a bezpečné. Opatrenia uvedené v správe zároveň zabezpečia dosiahnutie maximálnych výhod pre životné prostredie plynúcich z používania vozidiel s vodíkovým pohonom.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písomne. – (RO) Výroba automobilových motorov založených na vodíku je zárukou vývoja ekologických prostriedkov prepravy v budúcnosti, ako aj ochrany verejného zdravia. Ak chceme používaním vozidiel s vodíkovým pohonom dosiahnuť environmentálne výhody, musíme zabezpečiť, aby sa vodík vyrábal trvalo udržateľným spôsobom, ktorý by prispieval k zníženiu hluku a zlepšeniu kvality ovzdušia.

Toto nariadenie zabezpečí, že systémy založené na vodíku budú rovnako bezpečné ako konvenčné technológie pohonu, čím pomôže motivovať príslušné odvetvie k výrobe tohto druhu vozidiel. Ak chceme urýchliť umiestnenie vozidiel s inovačnými technológiami pohonu na trh, je na tento účel potrebné vytvoriť vhodný rámec, aby odvetvie dopravy významným spôsobom prispievalo k čistejšej a bezpečnejšej budúcnosti.

Vzhľadom na globálne problémy zapríčinené klimatickými zmenami a nedostatkom energetických zdrojov by sa podpora vozidiel s vodíkovým pohonom mala vykonávať na medzinárodnej úrovni, predovšetkým v rozvojových krajinách a Spojených štátoch s cieľom zabezpečiť lepšiu ochranu životného prostredia pred globálnym otepľovaním.

Z toho dôvodu som hlasovala za tento návrh nariadenia, ktorý je prvým krokom k čistejšej Európe.

Peter Skinner (PSE), písomne. – Vzhľadom na súčasné a budúce problémy, ktoré postihujú motorové vozidlá poháňané ropou, je jasné, že vývoj alternatívnych palív je nesmierne dôležitý. Schválenie konkrétnych predpisov súvisiacich s touto oblasťou je preto dôležitým krokom vpred. Vzťah medzi celkovou spotrebou ropy v motorových vozidlách a nárastom ochorení dýchacej sústavy, ako aj sprievodný nárast znečistenia znamenajú, že návrh vozidla „novej generácie“ musí všetky tieto problémy vziať do úvahy.

Problém výroby vodíka prostredníctvom elektrickej energie vyvoláva samozrejme široké obavy vrátane otázky, ako získať energiu na výrobu samotnej elektrickej energie. Táto správa však pomáha posúvať túto diskusiu a odvetvie automobilu budúcnosti správnym smerom.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), písomne. – (PL) Vodík je všeobecne uznávaný ako ekologicky „najčistejšie“ a najpriateľnejšie palivo, pretože jeho spaľovaním v ovzduší alebo kyslíku vzniká jedine voda.

Aj napriek významným problémom súvisiacim so skladovaním a tankovaním vodíka nám nepretržitá práca výskumných centier na celom svete naznačuje, že ide o palivo budúcnosti. Vodík nám ako palivo dokáže poskytnúť ekologický a bezpečný zdroj energie.

Zavedenie typového schvaľovania na úrovni EÚ pre vozidlá s vodíkovým pohonom je kľúčom pre správne fungovanie jednotného trhu a zabezpečenie vysokej úrovne bezpečnosti a ochrany životného prostredia.

- Situácia v Gruzínsku (B6-0402/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Hlasujem za toto uznesenie v nádeji, že prispeje k rýchlemu a mierovému ukončeniu tejto tragickej krízy. Myslím si, že je potrebné potvrdiť dva aspekty: na jednej strane je to nespochybniteľná zásada nedotknuteľnosti územnej celistvosti jednotlivých štátov, a na strane druhej zdôraznenie potreby absolútneho dodržiavania práv dotknutých menších.

Je zjavné, že hlas medzinárodného spoločenstva je po udalostiach v Kosove nepochybne slabší a utrpela aj jeho dôveryhodnosť, napriek tomu je však potrebné zintenzívniť diplomatické úsilie s cieľom dosiahnuť vierohodné a konkrétne riešenie. Kým sú však svetové vlády zaneprázdnené týmto problémom, my musíme naliehavo hľadať riešenie narastajúcej humanitárnej krízy súvisiacej s prítomnosťou čoraz väčšieho počtu utečencov. Európska únia musí vytvoriť pracovnú skupinu, ktorej cieľom bude zmierniť utrpenie státisícov ľudí v núdzi.

Som v kontakte s medzinárodným styčným dôstojníkom UNICEF, ktorý mi potvrdil závažnosť tejto situácie. Dúfam, že Európska komisia v tomto prípade zohrá svoju úlohu, podobne, ako to urobila aj pri iných príležitostiach.

Giorgos Dimitrakopoulos (PPE-DE), písomne. – (EL) Poslanci Európskeho parlamentu za stranu Nová demokracia sa rozhodli zdržať konečného hlasovania o uznesení o situácii v Gruzínsku. Rozhodli sme sa tak urobiť preto, že zo znenia konečného návrhu uznesenia, o ktorom sa hlasovalo, sa vytratil pocit rovnováhy, ktorý bol prítomný v predchádzajúcich návrhoch uznesenia.

Glyn Ford (PSE), písomne. – Budem hlasovať za toto spoločné uznesenie, pretože je dôležité, aby Európska únia vyslala silný odkaz ruskému vedeniu. Napriek tomu však toto uznesenie obsahuje nedostatočnú kritiku a prisúdenie viny gruzínskej strane, ktorá zohrala pri vyvolaní tejto krízy vedúcu úlohu. Podľa môjho názoru Gruzínsko so svojím súčasným vedením určite nie je na ceste vstupu do NATO v dohľadnej budúcnosti.

Mojím druhým bodom je to, že táto kríza posilňuje a upevňuje potrebu európskej spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Čím skôr sa tento prvok Lisabonskej zmluvy vykoná, tým lepšie.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Situácia v Gruzínsku a stanovisko, ktoré sa k tejto situácii zaujme, patria do pôsobnosti zahraničnej politiky. Strana Junilistan zastáva názor, že Európsky parlament ani žiadna iná inštitúcia Európskej únie by nemali vydávať vyhlásenia o týchto otázkach, pretože zahraničná politika sa má vykonávať na národnej úrovni, nie na úrovni Európskej únie.

Vôbec nás neprekvapuje, že Európsky parlament sa snaží čo najviac využiť túto príležitosť na šírenie propagandy v prospech silnejšej spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a čo je ešte horšie, na vykonávanie Lisabonskej zmluvy. Dnes sme tu už mohli vidieť, že jednotlivé členské štáty majú na situáciu v Gruzínsku rozdielne názory. Z toho dôvodu nie je vhodné, aby Európska únia prehovárala jedným hlasom, pretože tento hlas bude hovoriť v rozpore s názormi mnohých členských štátov. Mnohé odkazy na NATO sú tiež veľmi problematické, pretože v Európskej únii existujú aj členské štáty, ktoré nie sú členmi NATO.

Situácia v Gruzínsku je veľmi vážna, predovšetkým z hľadiska veľkého počtu civilných obetí tohto konfliktu. Európska únia by však nemala vykonávať zahraničnú politiku, a z toho dôvodu sme hlasovali proti tomuto uzneseniu.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Uznesenie, ktoré schválila väčšina v tomto Parlamente, pričom my sme hlasovali proti, je súčasťou balíka protiruskej kampane organizovanej osobami, ktoré sa prostredníctvom tohto postupu snažia zakryť svoju vlastnú hlbokú zodpovednosť za zhoršenie medzinárodnej situácie a vytvoriť zámienku pre podniknutie nových nebezpečných krokov v stupňujúcej sa konfrontácii.

V tomto uznesení sa okrem iných aspektov zastiera aj fakt, že hlavnou príčinou súčasnej medzinárodnej situácie a situácie na Kaukaze sú nové preteky v zbrojení a militarizácia medzinárodných vzťahov, na čele ktorej stoja Spojené štáty a NATO (svojím ofenzívnym strategickým prístupom a rozšírením smerom k ruským hraniciam), rozmiestnenie nových amerických základní a rakiet v Európe a rastúca militarizácia

európskeho kontinentu, napadnutie Juhoslávie a jej rozdelenie a uznanie nezávislosti srbskej provincie Kosovo v rozpore s medzinárodným právom, napadnutie a okupácia Afganistanu a Iraku – t. j. imperializmus (a interkapitalistické protiklady).

Niektorí spomedzi tých, ktorí v súčasnosti vyzývajú na rešpektovanie medzinárodného práva, územnej celistvosti, zvrchovanosti a nezávislosti štátov, sú tými istými osobami, ktorí stáli na čele a podporovali agresie voči Juhoslávii a Iraku. Aké pokrytectvo!

Cesta k mieru a zabezpečeniu budúcnosti ľudstva spočíva v rešpektovaní zásad ustanovených v článku 7 ods. 1, 2 a 3 portugalskej ústavy.

Ian Hughton (Verts/ALE), písomne. – Som veľmi rád, že pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý predložila moja skupina, bol úspešne prijatý. Žiadali sme v ňom, aby ruské a gruzínske orgány, s cieľom urýchliť proces odminovania, poskytli informácie o polohe trieštivých bômb, ktoré boli zhodené počas nepriateľských vojenských akcií.

Parlament odsúdil použitie sily a zastáva názor, že konflikty na Kaukaze nie je možné riešiť použitím násilia. Urýchlené odstránenie nevybuchnutých mín zabráni ďalším civilným obetiam.

Ona Juknevičienė (ALDE), písomne. – (LT) Hlasovala som za pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 2 a 5, pretože sa domnievam, že Rusko si využitím rôznych prostriedkov uplatňuje nárok na obnovenie hraníc bývalého Sovietskeho zväzu. Rusko svojím zásahom v Gruzínsku opäť raz preukázalo svoju pripravenosť napadnúť a okupovať územie zvrchovaného štátu pod zámienkou ochrany práv svojich občanov. Podľa môjho názoru musí Európska únia vo svojom uznesení jasne poukázať na svojvoľnosť ruských rozpínavých plánov, najmä pokiaľ ide o baltské krajiny.

V súvislosti s mojím hlasovaním proti doložke 2 odseku 27 by som chcela povedať, že Európska únia nemôže a nemá žiadne právo rozhodnúť, či sa Gruzínsko ešte stále nachádza v procese vstupu do NATO. Môžeme jedine konštatovať, že dňa 3. marca 2008 NATO potvrdilo možnosť vstupu Gruzínska do tejto organizácie. Toto rozhodnutie však závisí výlučne od zvrchovaného gruzínskeho štátu.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), písomne. – (PL) Vážené dámy, vážení páni, hlasoval som za uznesenie o situácii v Gruzínsku. Neurobil som tak však preto, že by bolo toto uznesenie ideálne. Som totiž absolútne presvedčený, že mohlo byť lepšie. Dokonca som váhal, či mám vôbec návrh uznesenia podporiť.

Moje pochybnosti však tesne pred hlasovaním rozptýlil pán Schulz. Vyjadril svoju ľútosť nad tým, že uznesenie neobsahuje kritiku gruzínskeho prezidenta. Toto pozoruhodné vyhlásenie ma presvedčilo, že by spomínané uznesenie mohlo byť ešte oveľa horšie, a mohlo by byť úplne zničené proruským lobizmom v Európskom parlamente. Pán Schulz pri tomto svojom výroku podcenil jednotu tohto Parlamentu v otázke krízy na Kaukaze. Teraz je už jasné, že by bolo bývalo lepšie, keby sa už skôr konalo mimoriadne zasadnutie Európskeho parlamentu o situácii v Gruzínsku. Je skutočne hanba, že sme počas zasadnutia Rady nepredstavili našu pozíciu. Hanbou je aj to, že sme nepredložili naše riešenia a názory ešte predtým, než sa uskutočnilo stretnutie vedúcich predstaviteľov členských štátov.

Carl Lang a Fernand Le Rachinel (NI), písomne. – Vážení páni predsedajúci, prijatím jednoznačného postoja k Rusku a angažovaním sa Európy v riešení tohto konfliktu odštartovala Európska rada a väčšina v Európskom parlamente proces, ktorý je rovnako nebezpečný ako proces, ktorý uvrhol náš kontinent do prvej svetovej vojny.

Tento proces je výsledkom slabo pripraveného rozšírenia smerom na východ, ktoré nás posúva bližšie ku konfliktným zónam na Balkáne a Kaukaze. Aké budú teda dôsledky členstva Turecka, ktoré susedí s Irakom a Iránom? Okrem toho otvorili naše vlády uznaním nezávislosti srbskej provincie Kosovo Pandorinu skrinku, ktorá dostáva do problémov nielen územnú celistvosť Gruzínska, ale aj väčšiny európskych krajín – východoeurópskych aj západoeurópskych.

Ak by sa Gruzínsko stalo členskou krajinou NATO a vstúpilo do Európskej únie, ktorá sa bude riadiť ustanoveniami Lisabonskej zmluvy – tak ako si to želajú socialisti, liberáli, PPE a Verts – znamenalo by to vstup našich národov do konfliktu s Ruskom.

Európa so sídlom v Bruseli znamená vojnu. Vzhľadom na silnejúcu Čínu a islamistické hrozby je teraz, viac ako kedykoľvek predtým, ten správny čas na vybudovanie inej Európy, Európy zvrchovaných štátov, ktoré by boli s Ruskom spojené prostredníctvom svojich spoločných civilizačných väzieb tvorených spoločnými gréckymi a kresťanskými koreňmi.

David Martin (PSE), *písomne*. – Vítam pohotové kroky francúzskeho predsedníctva zamerané na nájdenie riešenia konfliktu medzi Gruzínskom a Ruskom. Aj keď je vojenský zásah Tbilisi v Južnom Osetsku potrebné odsúdiť, odvetné opatrenia zo strany Moskvy sú neúmerne a zároveň predstavujú jasné porušenie gruzínskej územnej celistvosti. Chcel by som vyzvať Európsky parlament, aby vyslal ruskej výkonnej moci jasný signál, že jej kroky sú neprijateľné. Z toho dôvodu som hlasoval za toto uznesenie.

Erik Meijer (GUE/NGL), *písomne*. – (NL) Existujú všetky dôvody, pre ktoré by sme mali gruzínskemu obyvateľstvu poskytnúť humanitárnu pomoc a odsúdiť vojenský zásah v regióne, ktorý nie je predmetom konfliktu, a použitie triestivých bômb zo strany Ruska. Charakteristickým znakom tohto uznesenia, ktoré odmietam, je jeho priklonenie sa na stranu Gruzínska a snaha potrestať a izolovať Rusko a obklúčiť ho jednotkami NATO za to, že uznalo nezávislosť Abcházska a Južného Osetska.

Veľké množstvo dnešných európskych krajín vzniklo odtrhnutím sa od inej krajiny, vydaním jednostranného vyhlásenia nezávislosti a nakoniec získaním uznania zo strany ostatných krajín. Väčšina európskych krajín vznikla až po roku 1830, predovšetkým vo vlnách, ktoré nasledovali po rokoch 1918 a 1991. Posledným takýmto príkladom je Kosovo. Neexistuje vôbec žiadny dôvod, pre ktorý by sme mali označovať vznik Kosova za výnimku, prípadne sa tváriť, že ide o posledný prípad vzniku novej krajiny.

Nikdy nejde o posledný prípad. Pokiaľ budú existovať regióny, v ktorých bude väčšina obyvateľstva považovať vládu pri moci za neužitočnú alebo dokonca nebezpečnú, a bude ju vnímať ako zahraničnú nadvládu, budú vznikať aj nové krajiny. Uznajme fakt, že obyvatelia Abcházska a Južného Osetska si nepravajú byť podriadení Gruzínsku.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Rusko je pre Európsku úniu dôležité nielen ako dodávateľ energie, ale tiež ako protiváha k úsiliu Spojených štátov o získanie svetovej nadvlády. Pre tieto dôvody, ale tiež z dôvodu zachovania dôveryhodnosti, je dôležité, aby Európska únia zohrávala medzi Gruzínskom a Ruskom neutrálnu úlohu sprostredkovateľa.

V mnohých krajinách bývalého Sovietskeho zväzu, napríklad na Ukrajine, žije veľký počet ruských občanov. Z toho dôvodu je jednoduché pochopiť, prečo Kreml pociťuje voči týmto skupinám ruských občanov osobitnú zodpovednosť. Európska únia by mohla pomôcť dosiahnuť riešenie, ktoré by bolo prijateľné pre všetky zúčastnené strany, napríklad prihovárať sa za veľkorysé práva pre ruské národnostné menšiny v postsovietskej ére, ktoré by boli v súlade s často citovanými cieľmi Európskej únie v oblasti ľudských práv. Berúc do úvahy tieto skutočnosti sa preto skôr prikláňam k pozícii prijatej na mimoriadnom samite a staviam sa proti „vazalskému“ postoju voči Spojeným štátom, ktorý je uvedený v správe. Z toho dôvodu som hlasoval proti.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), *písomne*. – (EL) Toto spoločné uznesenie len potvrdzuje politiku Európskej únie, ktorá sa snaží zneužiť krízu na Kaukaze. Ide o snahu zintenzívniť pôsobenie a prítomnosť Európskej únie v tomto kľúčovom regióne. Ukrytá za maskou posla mieru v ňom EÚ navrhuje súbor opatrení, ktoré majú napomôcť upevniť jej postavenie a vplyv na Kaukaze. Uznesenie je provokatívne, pretože neodsudzuje brutálne útoky gruzínskej Euro-NATO vlády ani vraždy tisícok civilistov. Práve naopak, prejavuje všestrannú podporu gruzínskej politike a vstupu Gruzínska do NATO. Odsúdenie odtrhnutia Južného Osetska a Abcházska je vo svetle rozbitia Juhoslávie a nedávneho rozhodnutia Európskej únie v súvislosti s Kosovom, mierne povedané, smiešnym pokrytectvom.

Uprostred siete konfliktov a rivality medzi Európskou úniou, Spojenými štátmi a Ruskom, je uznesenie Európskeho parlamentu takmer identické s politikou USA, pretože v ňom EÚ zaujíma jednostranný postoj voči Rusku s cieľom získať lepšiu rokovaciu pozíciu pre získanie podielu na eurázijských trhoch a zdrojoch vytvárajúcich bohatstvo.

Zhoršenie tohto konfliktu a rivality zo strany imperialistov a snaha Ruska o zlepšenie svojho postavenia v imperialistickej pyramíde vytvárajú pre obyvateľov Kaukazu a širšieho regiónu nové nebezpečenstvá. Odpoveďou ľudu na tieto skutočnosti môže a musí byť pripojenie sa k boju proti imperializmu.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), *písomne*. – (EL) Podobne ako celá Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordickej zelenej ľavice, aj ja som hlasoval proti uzneseniu o situácii na Kaukaze, pretože sa na túto situáciu pozerá skresľujúcim objektívom prívrženca Bushovej politiky a osobného prospechu. Najhorším a najviac provokatívnym aspektom tohto uznesenia je fakt, že sa vyvaruje aj tej najmenejšej kritiky prospechárskych krokov gruzínskeho ministerského predsedu Saakašviliho, ktorý túto krízu vyprovokoval, pretože si tým nechce rozhnávať amerických ochrancov. Pozícia, ktorú prijala väčšina v tomto Parlamente,

je v priamom rozpore s pozíciou, ktorú pred šiestimi mesiacmi prijali tie isté politické sily v súvislosti s otázkou Kosova.

Stabilitu v kaukazskom regióne nie je možné dosiahnuť pomocou politiky, v ktorej hráme druhé husle Spojeným štátom, ktoré ignorujú skutočný stav vecí a samé vykonávajú politiku dvojakeho metra.

Ioan Mircea Pașcu (PSE), písomne. – Hlasoval som za pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh č.2, pretože považujem za neprijateľné, aby sa pod zámenkou „starostlivosti“ o menšiny v susedných krajinách mohli prekresľovať hranice. Hlasoval som aj za to, aby bolo v texte uvedené, že Gruzínsku bolo na samite v Bukurešti prisľúbené členstvo v NATO, a že sa z nasledujúcich dôvodov nachádza na správnej ceste k tomuto členstvu:

a) Je skutočne pravda, že Gruzínsko bolo uistené, že sa stane členskou krajinou NATO, čo je tiež oficiálne zaznamenané v záverečnom komuniké bukurešťského samitu NATO,

b) Minimálne jeden významný európsky vedúci predstaviteľ povedal – v reakcii na súčasnú vojnu s Ruskom – že Gruzínska túžba po vstupe do NATO bude naplnená,

c) Európska únia je na základe dohody o partnerstve uzavretej medzi EÚ a Gruzínskom v rámci európskej susedskej politiky viazaná povinnosťou garantovať bezpečnosť, nezávislosť a územnú celistvosť Gruzínska. Vzhľadom na to, že tak nemôže urobiť – pretože na to nemá potrebnú štruktúru – znamená to, že jedinou inštitúciou, ktorá tieto záruky môže poskytnúť, je NATO, medzi ktorého členov patrí aj väčšina členských štátov Európskej únie.

Béatrice Patrie (PSE), písomne. – (FR) Aj keď uznesenie prijaté Európskym parlamentom nie je dokonalé, zaslúži si podporu, pretože potvrdzuje jednotu, ktorú Európa ukázala pri uznesení o situácii v Gruzínsku.

Táto zložitá kríza iba dokazuje, ako naliehavo potrebuje Európska únia vypracovať vhodnú regionálnu stratégiu pre Kaukaz a Rusko. Z toho vyplýva, že Európska únia by urobila dobre, keby prišla s návrhom usporiadania medzinárodnej konferencie podobnej Helsinskej konferencii, ktorá stála za zrodom OBSE v roku 1975.

Nateraz je potrebné zabezpečiť, aby sa v dôvodovej správe o rokovaní o posilnení partnerstva medzi Európskou úniou a Ruskom objavila aj zmienka o potrebe vybudovania vyváženého dialógu s touto krajinou, ktorý by zahŕňal všetky otázky spoločného záujmu vrátane demokratických hodnôt a energetického rozmeru.

V tejto súvislosti je skutočne škoda, že Európsky parlament nevysielal jasnejšiu výzvu na revíziu našej energetickej stratégie, ktorá by mala okrem ohlásenej diverzifikácie dodávaných zdrojov zabezpečiť aj rozvoj obnoviteľných energií a energetických úspor.

Gilles Savary (PSE), písomne. – (FR) Zdržal som sa hlasovania o uznesení Európskeho parlamentu o udalostiach v Južnom Osetsku a Abcházsku, pretože Parlament zaujal jednostranný a nevyvážený postoj k jednostrannému vyhláseniu nezávislosti Kosova od normalizovaného a demokratického Srbska.

Parlament nepovažoval za potrebné prijať podobné uznesenie v súvislosti s Kosovom, v mene rovnakých zásad dodržiavania medzinárodného práva a integrity vnútroštátnych hraníc, ktorých sa dovoľáva dnes, keď odsudzuje uznanie nezávislosti Osetska a Abcházska zo strany Moskvy. Všetci dobre vieme prečo: nechceli sme kritizovať západné krajiny, ktoré sa tak náhlili uznať jednostranné a nezákonné vyhlásenie nezávislosti Kosova, za to, za čo dnes celkom oprávnené kritizujeme Rusko.

Aj keď by mali byť vojenské iniciatívy gruzínskej vlády, podobne ako tej ruskej, rezolútne odsúdené, a mali by uvoľniť priestor pre diplomatické urovanie a medzinárodné sprostredkovanie, Európska únia si nemôže dovoliť uplatňovať dvojaky meter voči mnohým „zmrazeným konfliktom“, ktoré sú dôsledkom studenej vojny.

Pre bezpečnosť nášho kontinentu by nemohlo nastať nič horšie, než keby si Európska únia pomyšľala spojenectvá s oddanosťou „kriminálnym“ politikám Bushovej vlády v tejto časti sveta, podobne, ako to urobila v iných častiach sveta.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE), písomne. – Aj keď je v uznesení vyjadrených mnoho názorov, ktoré môžem podporiť – predovšetkým prístup v súvislosti s konečným štatútom Južného Osetska a Abcházska a výzva na stiahnutie ruských vojenských jednotiek z Gruzínska – obsahuje aj mnoho škodlivých prvkov.

Európska únia by mohla zohrať užitočnú úlohu vyslaním občianskych pozorovateľov a monitorovacieho tímu a poskytnutím humanitárnej pomoci. Nemala by sa však pokúšať využiť situáciu v Gruzínsku pre svoje

vlastné ciele, t. j. vyzývať na posilnenie bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ, zaradiť monitorovací tím pod hlavičku SBOP, prípadne podporovať odmietnutú Lisabonskú zmluvu. Okrem toho bolo pre mňa sklamaním, že sa pri hlasovaní odstránila fráza „Gruzínsko je ešte stále na ceste stať sa v budúcnosti členskou krajinou aliancie (NATO)“. Z toho dôvodu som sa zdržal hlasovania.

Glenis Willmott (PSE), písomne. – Európska parlamentárna labouristická strana víta toto uznesenie, ktoré ukazuje silnú a jasnú jednotu v tejto dôležitej otázke medzi členskými štátmi EÚ v Rade a Európskom parlamente. Smútime nad tragickou stratou na životoch v tomto konflikte a odsudzujeme násilné kroky oboch strán. Podporujeme opatrenia na podporu trvalého mieru, poskytovanie humanitárnej pomoci obetiam a rekonštrukčné snahy.

Hlasovali sme za vynechanie druhej časti odseku 27, pretože toto je uznesenie, ktorého cieľom je vyriešiť situáciu v Gruzínsku. Diskusia o budúcom členstve Gruzínska v externej organizácii, akou je NATO, by len narušila naše sústredenie na túto dôležitú otázku.

Bezvýhradne podporujeme výzvu uvedenú v tomto uznesení na zabezpečenie trvalého riešenia tohto konfliktu na základe šesťbodovej dohody, ktorú sprostredkovala EÚ, a vyzývame Rusko, aby konalo rozhodne pri plnení dohodnutých podmienok plánu prímeria, čím by sa vytvorili podmienky pre pokračovanie rokovaní o dohode o partnerstve medzi Európskou úniou a Ruskom.

Vladimír Železný (IND/DEM), písomne. – (CS) Zdržal som sa hlasovania o uznesení Európskeho parlamentu o situácii v Gruzínsku. Neurobil som to však preto, že by som pochyboval o oprávnenosti gruzínskeho postoja, a že by som naopak schvaľoval nekorektný a agresívny krok Ruska. Ako je v poslednej dobe často zvykom, niektorí euro-federalistickí poslanci opäť raz zneužili konflikt v Gruzínsku a príslušné uznesenie, aby vyzývali na urýchlenú ratifikáciu Lisabonskej zmluvy. Práve tento nekorektný postup spôsobil, že som sa zdržal hlasovania.

Marian Zlotea (PPE-DE), písomne. – Mimoriadne zasadnutie Európskej rady, ktoré sa konalo dňa 1. septembra, ukázalo a potvrdilo jednotu v rámci Európskej únie, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2003, kedy situácia v Iraku vytvorila určité otázniky nad jednotou EÚ, skutočný posun vpred.

Európa musí aj naďalej vyjadrovať svoju solidaritu a rozhodnosť v súvislosti s dodržiavaním medzinárodných právnych predpisov a noriem zo strany Ruska. V uznesení, o ktorom sme dnes hlasovali, sa zdôrazňuje, že partnerstvo medzi Európou a Ruskom musí byť založené na vzájomnom dodržiavaní základných pravidiel európskej spolupráce.

Rusko však aj naďalej pokračuje v porušovaní určitých podmienok dohôd o prímerí. Toto správanie sa musí stretnúť s jednotným politickým a hospodárskym tlakom, ktorý by Rusko podnietil k úplnému stiahnutiu všetkých svojich jednotiek z gruzínskeho územia a k zníženiu počtu svojich jednotiek v Južnom Osetsku a Abcházsku.

Je nesmierne dôležité, aby sa podnikli okamžité kroky na zabezpečenie nepretržitého poskytovania pomoci vysídleným obetiam tohto konfliktu. Tieto znepokojujúce udalosti páchané Ruskom by sa mali stretnúť s jednotným európskym riešením. Ak sa chce Európa ochrániť pred budúcimi výzvami tohto druhu, musí nájsť alternatívne zdroje energie a posilniť európsku bezpečnostnú a obrannú politiku v súlade s ustanoveniami Lisabonskej zmluvy.

- Európske zmluvné právo (B6-0374/2008)

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Hlasoval som za uznesenie Výboru pre právne veci. Spoločný referenčný rámec bude dôležitým právnym vývojom, pričom v súčasnosti ešte nedokážeme povedať, do akej podoby sa vyvinie. Je nesmierne dôležité, aby bol tento Parlament a zainteresované strany vo všetkých krajinách a právnych systémoch informovaný o každom budúcom vývoji.

- Správa: Proinsias De Rossa (A6-0289/2008)

Proinsias De Rossa (PSE), písomne. – Napriek svojmu zložitému názvu sa táto správa zaoberá sťažnosťou z roku 2001, ktorá sa týka nesprávneho úradného postupu zo strany Komisie v súvislosti s nesprávnym vykonávaním smernice o pracovnom čase nemeckou vládou. Tento prípad bol Európskemu parlamentu oznámený vo forme osobitnej správy európskeho ombudsmana.

Vypracovanie osobitnej správy pre Európsky parlament je posledným reálnym krokom, ktorý môže ombudsman podniknúť v snahe získať uspokojivú odpoveď v mene občana. Moja správa, v mene Výboru

pre petície, podporuje závery ombudsmana, že neschopnosť Komisie vyriešiť počas obdobia takmer ôsmych rokov sťažnosť žiadateľa predstavuje prípad nesprávneho úradného postupu.

Správa sa nezaobera samotným obsahom smernice o pracovnom čase, a z toho dôvodu bol pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý sa snažil upozorniť na obsah tejto smernice, zamietnutý, vzhľadom na to, že je pre túto správu nepodstatný.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Správa o odmietnutí Komisie zaoberať sa sťažnosťou nemeckého lekára, ktorá sa týkala porušenia pracovnoprávných predpisov o pracovnom čase zo strany Nemecka, len zdôrazňuje triedny charakter Európskej únie. Keď sú ohrozené kapitálové záujmy, Komisia reaguje vždy bleskurýchlo a núti členské štáty dodržiavať právne predpisy Spoločenstva. Keď sa však sťažuje na porušenie svojich práv pracujúca trieda, Komisia tieto sťažnosti ignoruje.

Táto provokatívna pozícia zo strany Komisie je prirodzeným dôsledkom protiľudovej politiky Európskej únie, ktorá podporuje návrat k stredovekým podmienkam zamestnania pre pracovnú triedu s cieľom zaručiť ziskovosť európskych monopolov. V súlade s tým prijala Rada ministrov zodpovedných za oblasť zamestnanosti v júli minulého roku pozmeňujúci a doplňujúci návrh k smernici EÚ o pracovnom čase. Táto paródia zameraná proti pracujúcim rozdeľuje pojem pracovného času na aktívny a neaktívny čas – pričom neaktívny čas sa nepovažuje za platený pracovný čas – a dáva zamestnávateľom právo zamestnať svojich zamestnancov až na 13 hodín denne a 65 hodín týždenne bez toho, aby im museli platiť akékoľvek nadčasy.

Dodržiavanie práv pracujúcej triedy a zamestnancov nezaručia sťažnosti Komisii, ale stupňujúci a silnejší triedny boj proti kapitálu a EÚ s cieľom odvrátiť sa od tejto politiky.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Strana Junilistan zastáva názor, že pracovný čas by sa mal regulovať na národnej úrovni. Z toho dôvodu by sa Európsky parlament nemal touto správou vôbec zaoberať, aj keď sa správa oficiálne zaoberá postupom Komisie v prípade porušenia práva.

V tomto prípade má základný význam zásada subsidiarity, ktorá sa ospevuje pri každej mysliteľnej slávostnej príležitosti. Keď sa však väčšina Európskeho parlamentu začne zaoberať konkrétnymi podrobnosťami, je to presne naopak – členským štátom nie je prenechané vôbec nič. Smernica o pracovnom čase je sama osebe jasným porušením zásady subsidiarity. Jednotlivé krajiny majú odlišné podnikateľské štruktúry. Niektoré sa vyznačujú odvetviami ťažkého priemyslu, iné sú zasa charakteristické rozvinutým odvetvím cestovného ruchu a sezónnymi odvetviami. Rozdielnu štruktúru má aj verejný sektor. Z toho dôvodu je absolútne nevhodné pokúšať sa regulovať pracovný čas na úrovni celej Európskej únie, ani na to neexistuje žiadny dôvod. Tí, ktorí argumentujú proti, hovoria, že v opačnom prípade budeme mať v Európskej únii problémy so sociálnym dampingom. Ide o nesmierne vážne obvinenie vznesené voči krajinám, ktoré sme prijali medzi seba ako členské štáty EÚ, z ktorých všetky spĺňajú kodanské kritéria, a ktoré sa všetky riadia právnymi predpismi s právom slobodne sa združovať v odboroch.

Táto správa je len ďalším pokusom Európskej únie zasahovať do otázky pracovného času, ktorá patrí do právomocí členských štátov. Vzhľadom na zásadu subsidiarity sme hlasovali proti tejto správe.

Ian Hughton (Verts/ALE), písomne. – Hlasoval som za správu pána De Rossu a dúfam, že Komisia v plnom rozsahu prijme odporúčania ombudsmana týkajúce sa právneho štátu a zásady dobrej správy.

- Správa: Iratxe García Pérez (A6-0325/2008)

Richard James Ashworth (PPE-DE), písomne. – Spolu s mojimi britskými kolegami z Konzervatívnej strany v plnej miere podporujeme zásadu rovnosti príležitostí medzi ženami a mužmi. Súhlasíme s niektorými aspektmi tejto správy, napríklad čo sa týka nasledujúcich oblastí: potreba dosiahnuť výraznejší pokrok pri riešení rozdielov v odmeňovaní medzi ženami a mužmi, podpora podnikania žien, dôležitosť politik na vnútroštátnej úrovni, ktorých cieľom je podporovať zlepšenie rovnováhy medzi pracovným a osobným životom. Ako povedala naša tieňová ministerka pre záležitosti žien: „Konzervatívny prístup k rodovej rovnosti bude založený na našom presvedčení, že základ musí tvoriť rovnosť príležitostí a rovnocenné zaobchádzanie z hľadiska právneho, obchodného, sociálneho a politického.“

Niektoré aspekty tejto správy nás však aj znepokojujú, napríklad nasledujúce: výzva na vytvorenie nových právnych základov v rámci právnych predpisov EÚ a žiadosť o prijatie rozhodnutia o „plnom začlenení politik do komunitárneho piliera“. Nemôžeme podporiť ani zriadenie nákladného Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť, ktoré sa uvádza v správe, takéto otázky musia presadiť jednotlivé členské štáty.

Na základe uvedených dôvodov sme sa rozhodli, že sa zdržíme hlasovania o tejto správe.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Hlasoval som za uznesenie Európskeho parlamentu vychádzajúce zo správy mojej španielskej kolegyne, pani poslankyne Garcíovej Pérezovej, o rovnosti žien a mužov. Teraz musíme viac ako kedykoľvek predtým dbať na dvojaký rozmer tejto problematiky: na jednej strane je potrebné zabezpečiť rovnosť vo všetkých politických oblastiach (uplatňovanie rodového hľadiska), a na druhej strane je potrebné zaviesť konkrétne zamerané opatrenia s cieľom potláčať diskrimináciu voči ženám, vrátane informačných kampaní, výmeny osvedčených postupov, dialógu s občanmi a iniciatív verejno-súkromného partnerstva. Všetky témy sú dôležité: nerovnaké platové podmienky, podieľanie sa na rozhodovaní, najmä čo sa týka verejných rozhodnutí, zosúladenie osobného a pracovného života a násilie páchané na ženách. Rodová rovnosť je dôležitá otázka, pre ktorú sa už veľa urobilo, no je potrebné, aby sa na ňu zamerala plná pozornosť humanistických politických síl s cieľom dosiahnuť pokrok. Je potrebné, aby sa o tejto otázke diskutovalo pri každej príležitosti, vrátane medzikultúrneho dialógu.

Koenraad Dillen, Carl Lang a Fernand Le Rachinel (NI), písomne. – (FR) Niekedy sa stanú šťastné, možno až zábavné náhody. Využívame príležitosť, ktorú nám ponúka táto výročná správa o rovnosti medzi ženami a mužmi prichádzajúca v čase francúzskeho predsedníctva Európskej únie, aby sme poukázali na okrajovú, no závažnú skutočnosť, ktorá prinajhoršom predstavuje nedostatok taktu a v tom najlepšom prípade predstavuje dokonalé uplatnenie zásady rovnosti medzi ženami a mužmi, t. j. úsilie zamedziť diskriminácii medzi nimi.

Pred niekoľkými dňami, pri príležitosti začiatku predsedníctva pána Sarkozyho, ktorý sa tešil veľkej mediálnej pozornosti, dostali poslanci Európskeho parlamentu darčeky. Konkrétne v darovanej taške na dokumenty sa nachádzala kravata.

Takmer tretina zo 785 poslancov Európskeho parlamentu sú ženy. Nemali aj oni právo na malý osobný darček, alebo z toho máme usúdiť, že aj ženy musia nosiť kravaty?

Zdá sa že ešte stále platí, že čo sa týka veľkých diskusií o úlohe a postavení žien v politickom živote, neokrôchané správanie veľmi často víťazí nad galantnosťou.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Nemôžeme hlasovať za správu o rovnosti medzi ženami a mužmi – 2008, pretože sa snaží ženy presvedčiť, že uspokojenie sa s flexibilnými pracovnoprávnymi vzťahmi a zníženie a komercializácia všetkých sociálnych výhod, ktoré rodinám z pracujúcej triedy ešte zostali, predstavujú nevyhnutné zlo, ktoré ženám umožní prispôbiť sa politike Európskej únie zameranej na zosúladenie rodinných záväzkov a pracovných povinností.

Na aktuálne zistenia o mzdových rozdieloch medzi mužmi a ženami sa nehľadajú riešenia, o ich odstraňovaní ani nehovoriac. Namiesto toho sú tu len obyčajné napomenutia alebo ustanovenie Medzinárodného dňa mzdovej rovnosti. Navrhované opatrenia na boj proti rodovým stereotypom, opatrenia zamerané na rovnaké zastúpenie v rozhodovacom procese a na odstránenie všetkých druhov násilia založeného na rodovej príslušnosti a pod., predstavujú krok správnym smerom, no ostanú len zbožným prianím, pokiaľ sa nepodari odstrániť základnú príčinu spôsobujúcu tieto podmienky a ich zachovávanie, konkrétne kapitalistický systém, ktorý vytvára a zhoršuje diskrimináciu a nerovnosť.

Ak chceme dosiahnuť skutočnú rovnosť, je potrebné, aby sme bojovali za zmenu v rovnováhe moci. Takáto politika uprednostňuje pracujúcich a zrušenie stratégie Európskej únie. Mali by sme bojovať aj proti čiernemu obchodovaniu s kapitálom a proti nezodpovednosti zamestnávateľov. Žiadne opatrenie nebude účinné, pokiaľ sa v každej krajine neposilní ľudové hnutie, a ak sa nestanovia ciele zamerané na dosiahnutie podstatnej zmeny až na úrovni výkonu moci.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu pani Garcíovej Pérezovej o rovnosti žien a mužov – 2008, pretože si myslím, že znižovanie rozdielov medzi ženami a mužmi je základným predpokladom pre vytvorenie spravodlivejšej spoločnosti, a zároveň predstavuje rozhodujúci faktor z hľadiska hospodárskeho rastu, blahobytu a konkurencieschopnosti Európskej únie.

Dovoľte mi znova zopakovať návrh pani spravodajkyne, ktorého cieľom je posilnenie európskych právnych predpisov v oblasti rodovej rovnosti. Napriek opatreniam, ktoré už v tejto oblasti boli prijaté, sa na európskej úrovni nepodarilo dosiahnuť významný pokrok, najmä čo sa týka rozdielov v odmeňovaní medzi ženami a mužmi, účasti žien na rozhodovaní, boja proti násiliu páchanom na ženách, prístupu k výchove a celoživotnému vzdelávaniu, či dokonca zosúladenia pracovného, rodinného a osobného života.

Je mi však ľúto, že bol prijatý pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 1, v dôsledku čoho bola odstránená dôležitá zmienka o tom, že je potrebné, aby Komisia a Rada vytvorili jasný právny základ pre boj proti všetkým formám násilia páchaného na ženách.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Táto správa zdôrazňuje dôležité aspekty týkajúce sa typov diskriminácie, ktoré v spoločnosti pretrvávajú, zameriavajúc sa najmä na oblasť práce, mzdových podmienok, chudoby, dôchodkov a reforiem. Správa sa zameriava aj na problematiku násilia páchaného na ženách a obchodovania so ženami, na problematiku vzdelávania a odbornej prípravy, na nedostatok sociálnych zariadení, na prístup k službám starostlivosti o deti a nezaopatrené osoby a na podporu sexuálneho a reprodukčného zdravia žien.

Ešte stále však existuje niekoľko nezrovnalostí, napríklad čo sa týka opatrení navrhovaných v oblasti zamestnanosti, kde bol návrh, ktorý sme predložili, odmietnutý napriek tomu, že iný, ktorý zaručuje dôležité aspekty pre ženy, bol schválený. Hovorím o nasledujúcom návrhu, ktorý je už teraz súčasťou konečného uznesenia Európskeho parlamentu: „...vyzýva preto členské štáty, aby prijali účinné opatrenia zamerané na dodržiavanie pravidiel sociálneho zabezpečenia a zamestnanosti a zabezpečili pracovné miesta rešpektujúce práva pracovníkov v rozličných odvetviach, čím zaručia, že pracovníci (predovšetkým ženy) dostanú slušnú mzdu a budú mať právo na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, sociálne zabezpečenie a slobodné združovanie v odborových organizáciách.“

Preto sme hlasovali za túto správu, hoci nám je ľúto, že ostatné priaznivé návrhy boli odmietnuté.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Junilistan sa rozhodne dištancuje od všetkých foriem diskriminácie. Európska únia je únia hodnôt a členské štáty musia zaobchádzať so všetkými skupinami spoločnosti spravodlivo a rovnako.

Správa však obsahuje návrh, od ktorého sa rozhodne dištancujeme, konkrétne ide o to, že Európsky parlament má vyzvať Komisiu a Radu, aby prijali rozhodnutie o plnom začlenení politík v oblasti prisťahovalectva a azylu do komunitárneho piliera. Tieto otázky musia riešiť jednotlivé členské štáty.

Vo všeobecnosti správa obsahuje mnoho názorov na to, ako možno dosiahnuť rovnosť. Medzi navrhované opatrenia patria opatrenia v oblasti politiky trhu práce, informačné kampane, dialóg s občanmi, kvóty, preklopenie rozdielov v odmeňovaní medzi ženami a mužmi, opatrenia na boj proti pracovnej segregácii v oblasti vzdelávania a vylepšenia materských zariadení pre samostatne zárobkovo činné ženy. Správa tiež víta zriadenie Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť a vyzýva inštitúcie Spoločenstva, aby vyhlásili Medzinárodný deň mzdovej rovnosti.

O rovnosť medzi ženami a mužmi sa musia usilovať všetky členské štáty. Je však potrebné, aby sa o politických opatreniach, prostredníctvom ktorých bude možné tieto ciele dosiahnuť, rozhodovalo na vnútroštátnej úrovni. Žiaduca medzinárodná koordinácia by mala prebiehať na celosvetovej úrovni, pokiaľ možno v rámci OSN. Preto sme sa rozhodli hlasovať v neprospech tejto správy.

Marian Harkin (ALDE), písomne. – Vo všeobecnosti podporujem väčšinu z vecí obsiahnutých v tejto správe. Mám však problém s odsekom 9. Myslím si, že text v odseku 9 by sa mal bližšie vymedziť prostredníctvom pridania vyhlásenia o tom, že pri zvažovaní problematiky umelého prerušenia tehotenstva je potrebné dodržiavať vnútroštátne legislatívne procesy.

Pre Írsko platí v tejto otázke protokol k Maastrichtskej zmluve a okrem toho, oblasť umelého prerušenia tehotenstva nepatrí do právomoci Európskej únie. Je na každom jednotlivom členskom štáte, aby si v tejto oblasti vytvoril svoje vlastné právne predpisy, a Parlament musí rešpektovať zásadu subsidiarity. Text v tejto otázke, žiaľ, nie je jednoznačný.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Správa pani Garcíovej Pérezovej sa zaoberá mnohými dôležitými otázkami, ktoré sa týkajú rodovej rovnosti, sociálnej spravodlivosti a základných práv. Medzi otázky, ktoré v celej Európe spôsobujú čoraz väčšie znepokojenie, patrí aj obchodovanie s ľuďmi. Jeho obeť pochádzajú z krajín Európskej únie, ale aj z krajín mimo EÚ. Boj proti takémuto vážnemu organizovanému zločinu si vyžaduje cezhraničný a medzirezortný prístup. Je jasné, že Európska únia musí v tejto oblasti zohrávať kľúčovú úlohu.

David Martin (PSE), písomne. – Hoci sa nám v oblasti rodovej rovnosti v Európe podarilo dosiahnuť pokrok, od úplnej rovnocennosti máme ešte ďaleko. Správa poukazuje na rôzne oblasti, ktoré si vyžadujú pozornosť Komisie, napríklad kvalita pracovných miest, či potreba zaviesť lepšie nástroje na boj proti násiliu páchanom na ženách. Podporujem aj výzvu určenú členským štátom, aby urýchlili ratifikovali Dohovor Rady Európy

o opatreniach proti obchodovaniu s ľuďmi. Hlasoval som za správu pani Iratxe Garcíovej Pérezovej o rovnosti žien a mužov – 2008.

Mairead McGuinness (PPE-DE), písomne. – Víтам správu o rovnosti medzi ženami a mužmi – 2008 a podporujem veľkú časť jej obsahu.

Zdržala som sa však hlasovania, pretože bol zamietnutý pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 2. Podľa môjho názoru bolo znenie tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu lepšie, ako znenie pôvodného odseku.

Eluned Morgan (PSE), písomne. – Hlasovala som za túto správu, ktorej cieľom je bojovať proti rodovej nerovnosti. Je jasné, že ženy nemajú rovnaké príležitosti ako muži, aby postupovali vo svojej kariére. Pracujúcim matkám sa nikdy nepodariť zosúladiť rodinný a pracovný život, pokiaľ nebudú zabezpečené silnejšie rodičovské práva pre mužov i ženy.

Preto v plnej miere podporujem výzvy na predĺženie trvania rodičovskej dovolenky, najmä čo sa týka zvýšenia stimulov pre otcov, aby odišli na rodičovskú dovolenku, a tiež výzvy na zavedenie flexibilných pracovných podmienok. Len prostredníctvom takýchto práv sa nám môže podariť riešiť rodovú nerovnosť. Ženám sa nikdy nepodariť dosiahnuť skutočnú rovnosť, pokiaľ muži neprijmú svoj spravodlivý diel zodpovednosti za starostlivosť o deti a za vedenie domácnosti, presne tak, ako sa týchto úloh zhostil môj fantastický manžel. Varí, nakupuje, no ustielanie postele mu veľmi nejde!

Rovana Plumb (PSE), písomne. – (RO) Ako tieňová spravodajkyňa skupiny PSE vo Výbore pre zamestnanosť a sociálne veci som hlasovala za túto správu, pretože ju považujem za veľmi dôležitú, najmä čo sa týka návrhov na zabezpečenie rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi na trhu práce. V tejto súvislosti by som chcela poukázať na dôležitosť odseku 42 tejto správy, ktorý vyzýva Komisiu a členské štáty, aby navrhli súbor spoľahlivých, porovnateľných a dostupných kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov a štatistík týkajúcich sa rodového hľadiska, ktoré by sa využívali na sledovanie realizácie lisabonskej stratégie pre hospodársky rast a zamestnanosť.

Vzhľadom na to, že zosúladenie pracovného a rodinného života je jedným z kľúčových faktorov zvyšovania zamestnanosti, mi tiež dovoľte spomenúť odsek 34, ktorý vyzýva Komisiu, aby zhromažďovala a šírla osvedčené postupy týkajúce sa účinného vyvažovania pracovného a súkromného života.

Lydia Schenardi (NI), písomne. – (FR) Európsky parlament si asi myslí, že jeho poslanci trpia Alzheimerovu chorobou! Každý rok sa približne v rovnakom čase objavia dve správy, jedna o ľudských právach v Európskej únii a druhá o rovnosti medzi ženami a mužmi.

Obsah tej prvej sa môže z roka na rok mierne meniť, no je jasné, že o tej druhej správe to rozhodne neplatí.

Ak neveríte, stačí, aby ste si prečítali predchádzajúce správy: správu o rovnosti medzi ženami a mužmi, ktorú v roku 2007 predložila pani Kauppiová, alebo správu s rovnakým názvom, ktorú v roku 2006 predložila pani Estrelová. Sú v nich uvedené tie isté výzvy, ktoré je potrebné riešiť, poukazujú na rovnaké nerovnosti a navrhujú tie isté odporúčania. Je naším záverom, že nedošlo k žiadnym zmenám? Nie, pretože sa podarilo dosiahnuť pokrok v oblasti zamestnanosti a tiež z hľadiska účasti žien v procese rozhodovania na miestnej, vnútroštátnej a európskej úrovni.

Ide o to, že my, eurokrati, pobádaní ženskými lobistickými skupinami, mám na mysli najmä Európsku ženskú loby, sa nedokážeme uspokojiť s pokrokom, ktorý si želajú, a obhajujeme ešte väčšiu rovnosť, ešte väčšiu podobnosť medzi ženami a mužmi, čo hraničí až s absurdnosťou.

Musíme sa pridržať tejto nanútenej rovnosti, ktorá bola dosiahnutá povinnými diskriminačnými kvótami zameranými na menšiny?

Myslím si, že nie. K súboju pohlaví nemusí dôjsť.

Olle Schmidt (ALDE), písomne. – (SV) Správa pani Garcíovej Pérezovej o rovnosti medzi ženami a mužmi – 2008 bola v zásade dobrá. Obsahovala mnoho dôležitých prvkov, predovšetkým možnosť pre ženy (a mužov!), aby zosúladiť svoju prácu so svojím rodinným životom. Správa poukázala aj na to, aké dôležité sú štedré rodičovské príspevky.

Nevadilo by mi ani určité množstvo prázdnych rečí a opakujúce sa vyhlásenia. No väčší problém pre mňa predstavuje odsek 4, ktorého zámerom je vytvoriť jednoznačný právny základ na úrovni Európskej únie na boj proti „všetkým formám násilia páchaného na ženách“. Na tejto ambícii nie je nič zlé, a ak by sa týkala obchodovania s ľuďmi, ktoré presahuje hranice jednotlivých členských štátov, nebol by žiadny problém.

No tu ide o „úplné začlenenie politík do komunitárneho piliera“ v oblasti, ktorá je v prvom rade vnútroštátnou záležitosťou, a to je už znepokojujúcejšie.

Príčina, prečo som sa v konečnom dôsledku zdržal hlasovania, bola druhá veta odseku 6, ktorá podnecuje k využívaniu volebných kvót. Bol by som radšej, keby volebné kvóty neboli na vnútroštátnej úrovni zavedené, rozhodne však s nimi nemôžem súhlasiť, ak by boli zavedené na základe príkazu z Bruselu.

- Správa: Eva-Britt Svensson (A6-0199/2008)

Richard James Ashworth (PPE-DE), písomne. – Spolu s mojimi britskými kolegami z Konzervatívnej strany v plnej miere podporujeme zásadu rovnosti príležitostí medzi ženami a mužmi. Podporujeme základnú zásadu, ktorá je popísaná v odseku 1 tejto správy: „zdôrazňuje dôležitosť rovnakých príležitostí pre ženy aj mužov, aby sa ich osobnosti mohli vyvíjať bez ohľadu na pohlavie“.

Sme však presvedčení, že táto správa je príliš normatívna a ťažkopádna vo svojom prístupe i vo svojich záveroch. Nemyslíme si, že by Európska únia mala mať v tejto oblasti väčšie právomoci. O týchto otázkach by mali rozhodovať jednotlivé členské štáty.

Odmietame prístup popísaný v odôvodnení J, v ktorom je uvedené: „keďže rodové stereotypy v reklame sa potom prejavujú v nerovnom rozdelení rodových právomocí“. Takéto vyhlásenia nerozvíjajú rozumnú diskusiu o rovnosti. Podobne nemôžeme podporovať ani spôsob myslenia, ktorý viedol k naformulovaniu, okrem iných, odôvodnení F a G. Výzvy na „nulovú toleranciu“ spomenuté v správe sú príliš neurčité, a ak by došlo k ich presadeniu, mohli by viesť k zlým právnym predpisom.

Na základe uvedených dôvodov sme sa rozhodli, že budeme hlasovať proti tejto správe.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu pani Svenssonovej o vplyve marketingu a reklamy na rovnosť mužov a žien, pretože súhlasím s tým, že je potrebné vypracovať kódex správania pre reklamu, ktorý by platil v každom členskom štáte, zaručoval by dodržiavanie zásady rovnosti medzi mužmi a ženami a bojoval by proti vytváraniu rodových stereotypov.

Myslím si, že marketingová komunikácia predstavuje nebezpečný nástroj vytvárania rodových stereotypov a podnecuje vznik obmedzení slobody žien i mužov v rôznorodých rozmeroch a úlohách v ich životoch, pričom nepriaznivo ovplyvňuje ich úlohu v spoločnosti.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Táto správa švédskej poslankyne Európskeho parlamentu, pani Svenssonovej, z našej Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice – Nordickej zelenej ľavice nám umožnila zaujať vo všeobecnosti pozitívny postoj k tomu, ako vplýva marketing a reklama na rovnosť mužov a žien.

Ako uvádza aj pani spravodajkyňa, hlavným cieľom reklamy je ovplyvniť každého z nás – ženy aj mužov. Samozrejme, rozhodnutia, ktoré počas svojich životov prijímame, sú ovplyvňované širokou škálou rôznych faktorov, vrátane spoločenskej triedy, ku ktorej patríme, nášho pohlavia, obrazov a koncepcií pohlavia a rodových úloh, ktoré sa vyskytujú všade okolo nás vo forme vzdelávania, médií a reklamy.

Preto je dôležité, aby sme aj naďalej bojovali s rodovými stereotypami, ktoré v našich spoločnostiach pretrvávajú napriek rôznym programom Spoločenstva zameraným na podporu rodovej rovnosti.

Ako sa spomína v správe, školský systém by mal zohrávať kľúčovú úlohu pri rozvíjaní schopnosti kritického pohľadu detí, pokiaľ ide o symboly a médiá vo všeobecnosti, s cieľom zamedziť nešťastnému vplyvu opätovného výskytu rodových stereotypov v marketingu a reklame.

Rovnako je však potrebné zaviesť osvedčené postupy v reklame, ktorých príklady sú predložené v práve schválenom uznesení Európskeho parlamentu.

Petru Filip (PPE-DE), písomne. – (RO) Rozhodol som sa, že moje zdržanie sa hlasovania je postoj, ktorý najlepšie vyjadruje rôznorodý obsah tejto správy. Jasnejšie povedané, diskutujeme o skutočnom probléme, ktorý bol, podľa môjho názoru, nedostatočne zodpovedaný. Nestačí vyhlásiť, že „je potrebné odstrániť rodové stereotypy“.

Nemyslím si, že riešením je „udeľovanie ocenení médiám a reklamným odborníkom za dodržiavanie rodovej rovnosti“, ako odporúčajú niektoré odseky predloženej správy (ods. 9, 27). Myslím si, že by sme mali radšej vytvoriť presné nariadenia a programy Spoločenstva, vďaka ktorým by boli spomínané ocenenia zbytočné.

Keďže rôzne formy propagácie vyskytujúce sa v našom každodennom živote majú hlboký a okamžitý sociálno-kultúrny dosah, je potrebné, aby pre túto činnosť existoval jednotný a súdržný legislatívny rámec.

Preto sa popisnému súboru odkazov na takú aktuálnu a dôležitú tému (medzi ktoré patrí aj správa pani Svenssonovej) nepodarilo predložiť presvedčivé argumenty a dosiahnuť úspech v hlasovaní, a preto sa mu nepodarilo priniesť jasné a uplatniteľné riešenia.

Ona Juknevičienė (ALDE), písomne. – Myslím si, že reklama je mocný nástroj, ktorý formuje identitu, hodnoty, presvedčenia a postoje a má nepopierateľný dosah na správanie verejnosti. Na druhej strane, nekontrolovateľná reklama môže mať nepriaznivý vplyv na sebavedomie žien, najmä na dospievajúcu mládež a osoby náchylné na poruchy stravovania, napríklad pokiaľ ide o reklamu na sexuálne služby v novinách.

Musíme zabezpečiť ochranu našich detí pred zničujúcimi vplyvmi a v tomto smere nesmieme podceňiť ani úlohu škôl a vzdelávania. Podporujem aj návrh, že Komisia a členské štáty by mali vypracovať kódex správania pre reklamu na základe zásady rovnosti medzi mužmi a ženami.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písomne. – (FI) V súlade s názorom našej skupiny som hlasovala proti správe pani Svenssonovej.

Napriek tomu, že správa o vplyve marketingu a reklamy na rovnosť mužov a žien obsahuje mnoho dobrých myšlienok, ktoré v plnej miere podporujem, napríklad rozvíjanie schopnosti kritického pohľadu detí, pokiaľ ide o médiá, a vedenie ľudí k tomu, aby spochybňovali rodové stereotypy, hlasovala som proti predloženej správe, pretože si myslím, že vo všeobecnosti, zachádza príďaleko. Návrhy na vytvorenie kódexu správania na úrovni Európskej únie a na zriadenie monitorovacieho orgánu, na ktorý sa ľudia môžu obrátiť so sťažnosťou v prípade, že sú svedkami využívania rodových stereotypov v reklame a marketingu, predstavujú presne ten typ povýšeneckej politiky, ktorý vyvoláva nepriateľstvo voči Európskej únii.

Marketing a reklama tvoria dôležitú súčasť komunikácie a ak majú byť výrobky daného výrobcu na trhu konkurencieschopné, reklama musí, samozrejme, využívať prostriedky, ktoré upútajú pozornosť. Myslím si, že vytvorenie pravidiel pre marketing a reklamu by sa malo vykonať na vnútroštátnej úrovni, kritika médií a zdravé spochybňovanie rodových stereotypov sa však začína vzdelávaním a výchovou.

Roselyne Lefrançois (PSE), písomne. – (FR) Veľmi sa teším z prijatia tejto správy, ktorá zdôrazňuje úlohu marketingu a reklamy pri vzniku a uchovávaní rodových stereotypov, a ktorá predkladá mnoho návrhov, ako proti nim bojovať.

Myslím si, že by stálo za to zamerať sa napríklad na opatrenia na zvyšovanie povedomia v tejto oblasti, najmä čo sa týka detí, ktoré predstavujú obzvlášť zraniteľnú skupinu. Skutočnosť, že deti sú od útleho detstva vystavované rodovým stereotypom v médiách, vo veľkej miere prispieva k tomu, že sa uchovávajú celoživotné nerovnosti medzi ženami a mužmi, preto je veľmi dôležité rozvíjať schopnosti kritického pohľadu detí, pokiaľ ide o symboly a médiá vo všeobecnosti.

Súhlasím aj s myšlienkou, že marketing a reklama nesú hlavnú zodpovednosť za zvýšenie počtu ľudí, ktorí trpia poruchami stravovania, a preto by mali venovať väčšiu pozornosť výberu ženských vzorov.

Je však škoda, že väčšinovú podporu nezískal návrh na výslovné zapracovanie boja proti rodovým stereotypom do súčasných alebo budúcich postupov, čím by sme preniesli zodpovednosť za plnenie záväzkov v tejto oblasti na osoby pracujúce v príslušných odvetviach.

Jörg Leichtfried (PSE), písomne. – (DE) Hlasujem za správu pani Svenssonovej o reklame, ktorá je aj naďalej diskriminačná.

Napriek prijatým opatreniam zostávajú rodové stereotypy v spoločnosti vážnym problémom. Najmä reklamy majú tendenciu podporovať zachovávanie starých utkvělých stereotypov o mužoch a ženách. Hlavne deti a mladí ľudia sa stotožňujú s postavami z reklám a vstrebávajú klišé, ktoré predstavujú. Mali by sme tomu zabrániť, aby sa mladšia generácia mohla praktickejšie vysporiadať s problematikou rodovej rovnosti. Podľa môjho názoru by bolo dobré začať od osobitných školiacich programov, v prvom rade je potrebné niečo urobiť so všadeprítomnými stereotypami, ktoré sa nachádzajú v učebniciach.

Dovoľte, aby som to zhrnul. Možno povedať, že s reklamou sa vo svojom každodennom živote stretávajú všetci občania, a preto je nevyhnutné, aby sa v nej predstavovali dobré vzory. Táto správa dláždí cestu k tomu, aby bolo možné dosiahnuť stanovený cieľ.

Astrid Lulling (PPE-DE), písomne. – (FR) V tomto Parlamente sme si, žiaľ, zvykli vypracúvať správy z vlastnej iniciatívy o banálnych záležitostiach a o záležitostiach, ktoré by sa mali riešiť na základe zásady subsidiarity. Inak povedané, Európska únia by sa nemala miešať do vecí, ktoré spadajú do zvrchovanej právomoci členských štátov, a ktoré je možné lepšie riešiť na vnútroštátnej úrovni.

Vo forme, v akej ju schválila väčšina vo Výbore pre práva žien a rodovú rovnosť, je táto správa neprijateľná.

Dovoľte mi zdôrazniť, že sme, samozrejme, znepokojení rodovými stereotypami, ktoré prinášajú niektoré reklamy.

Samozrejme, sme proti reklamám na sexuálne služby, ktoré posilňujú stereotypy, podľa ktorých sú ženy vnímané ako objekty.

Samozrejme, chceme chrániť deti pred reklamami, ktoré okrem iného podnecujú násilie a sexizmus.

Samozrejme, uvedomujeme si, aké dôležité sú etické kódexy a kódexy správania, no nie je úlohou Komisie, aby ich členským štátom vnútila.

Reklama by mala rešpektovať hodnoty, ktoré si vážime, no je potrebné, aby mala možnosť existovať a zohrávať svoju úlohu v trhovom hospodárstve bez toho, aby bola obviňovaná zo všetkého zlého, o čo sa táto správa snaží.

Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Tento návrh uznesenia obsahuje mnoho rôznych myšlienok a prianí. Dovoľte nám však zdôrazniť, že Európsky parlament nemôže vyriešiť žiadne problémy v tejto oblasti, a ani právne predpisy na úrovni Európskej únie by nepredstavovali krok správnym smerom.

Napokon, myslíme si, že prostredníctvom formovania názorov a diskusií v členských štátoch sa nám môže podať odstrániť reklamy na sexuálne služby z dennej tlače. Hrozby, že spotrebitelia budú dané inštitúcie bojkotovať, môže viesť k tomu, že noviny budú takéto reklamy odmietať a hotely budú donútené zrušiť ponúkané pornografické programy. To si však vyžaduje, aby boli názory budované odspodu smerom nahor, nedá sa to dosiahnuť zavedením opatrení na úrovni Európskej únie.

Po určitom sebaspytovaní sme sa rozhodli hlasovať za správu ako celok. Dovoľte nám však zdôrazniť, že sme tak urobili preto, že považujeme mnohé hodnoty a požiadavky, ktoré táto správa obsahuje, za kľúčové, no čo sa týka prostriedkov, ako ich dosiahnuť, sú naše názory odlišné.

David Martin (PSE), písomne. – Vítam správu, ktorú predložila pani Eva-Britt Svenssonová, o vplyve marketingu a reklamy na rovnosť medzi ženami a mužmi. Celkový charakter modernej reklamy si vyžaduje spoločné európske úsilie s cieľom podnietiť inzerentov, aby sa odklonili od rodových stereotypov. Samoregulačné postupy v Spojenom kráľovstve sú už teraz dosť prísne a dúfam, že aj ostatné členské štáty budú otvorené voči zavedeniu podobných opatrení. Hlasoval som preto za túto správu.

Rovana Plumb (PSE), písomne. – (RO) Hlasovala som za túto správu, pretože veľmi správne vystihuje moment, kedy je potrebné zasiahnuť s cieľom znížiť negatívny vplyv marketingu a reklamy na rovnosť medzi mužmi a ženami, konkrétne ide o prvé roky socializácie detí.

Vytváranie stereotypov a predsudkov v ranom veku rozhodujúcou mierou prispieva k rodovej diskriminácii, pričom má priamy dosah na zvyrazňovanie nerovností medzi ženami a mužmi počas celej doby ich života.

Len ťažko možno zabrániť vplyvu informačnej explózie aj na deti. Výsledky štúdie uskutočnenej začiatkom tohto roka v Rumunsku ukázali, že najväčšími spotrebiteľmi reklamy sú deti vo veku 6 rokov.

Vítam myšlienku zriadiť osobitné oddelenia pre záležitosti súvisiace s rodovou rovnosťou v rámci vnútroštátnych orgánov monitorujúcich masmédiá, no je mimoriadne dôležité, aby plnili dvojakú úlohu: pravidelné a systematické monitorovanie rodových symbolov v masmédiách a donucovacie monitorovanie ich informačných médií. Ak nám budú chýbať donucovacie prostriedky, budú naše iniciatívy úplne zbytočné.

Teresa Riera Madurell (PSE), písomne. – (ES) Hlasovala som za túto dobrú správu zameriavajúcu sa na kľúčovú otázku – reklamu a marketing, ktoré sú veľmi významné z hľadiska ich rozhodujúceho vplyvu na rodové stereotypy.

Všetky európske inštitúcie by mali zaviesť mechanizmy, prostredníctvom ktorých bude možné zabezpečiť, že tieto nástroje sa použijú pozitívne na podporu rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami a na sprostredkovanie obrazu o ženách, ktorý zodpovedá skutočnosti.

Je potrebné osobitne spomenúť záväzok všetkých verejných orgánov, že urobia všetko pre odstránenie násilia páchaného na ženách. Reklama a marketing zohrávajú v tomto procese veľmi dôležitú úlohu.

Vieme, že mnoho odborníkov pracuje na tom, aby sa podarilo tento cieľ dosiahnuť, no predložená správa poukazuje na skutočnosť, že v tejto oblasti je potrebné ešte veľa urobiť, a preto musíme zaviesť mechanizmy, ktoré nám umožnia zabezpečiť dodržiavanie týchto podmienok a vyčleniť dostatočné zdroje na poskytnutie účinnej odpovede na sťažnosti.

Nový Európsky inštitút pre rodovú rovnosť by mal mať dostatočné zdroje na podrobné monitorovanie symbolov a jazyka a na odstránenie obrazov násilia a symbolov, ktoré rafinovane narážajú na ženy ako na objekty, ktoré možno ovládať alebo vlastniť, a na ktoré je preto možné útočiť.

Olle Schmidt (ALDE), písomne. – (SV) Správa pani Svenssonovej nám pred hlasovaním spôsobila dosť veľké starosti. Vo svojej pôvodnej podobe bola správa plná rozsiahlych zovšeobecnení a podľa môjho názoru aj zveličení. Divoko preskakovala od médií k reklame, od kódexov správania k navrhovaným právnym predpisom, od samoregulácie k novým agentúram.

Avšak podoba, ktorú správa nadobudla po hlasovaní o všetkých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch, sa od podoby pôvodnej správy úplne odlišovala. Najhoršie zveličenia sa podarilo odstrániť a v správe zostal len pomerne rozumne vyjadrený problém, že reklama niekedy, no nie vždy, obsahuje karikatúry a rodové stereotypy. Vo vyjadrení znepokojenia nad tým, aký dojem sa vytvára u detí a u mladých dievčat najmä pri obrázkoch mimoriadne chudých žien nevidím najmenší problém. Správa sa nezbavila úplne socialistického podtónu, no ide o skutočný, a nie o ideologický problém. Preto som napokon hlasoval za túto správu.

Thomas Ulmer (PPE-DE), písomne. – (DE) Hlasujem proti tejto správe z vlastnej iniciatívy, pretože priveľmi zasahuje do slobody prejavu a zaváňa diktátorským cenzurovaním. Všetky záležitosti súvisiace s legitímnosťou a etikou reklamy sú už regulované na vnútroštátnej úrovni. Je nemiestne, aby sa Európska únia snažila obmedzovať rozmanitosť slobody prejavu a slobody reklamných prostriedkov. Našťastie ide len o správu z vlastnej iniciatívy.

Anna Záborská (PPE-DE), písomne. – (SK) Hlasovala som za prijatie tejto rezolúcie.

Je výsledkom spolupráce na pôde ženského výboru a aj výsledkom prijatia kompromisov, aby správa mala širšiu podporu. Účelom tejto správy nebolo prostredníctvom zákonov riadiť všetky detaily života, aj keď má určité centralistické črty. Na druhej strane som si však istá, že ak môžu európski poslanci zasiahnuť v prospech a na podporu spoločného dobra, máme morálnu povinnosť tak urobiť. Máme povinnosť žiadať zákaz sexistických obrazov, ktoré degradujú dôstojnosť ženy. Žiadať formáciu a usmerňovanie mladých vo vzťahu k médiám je tiež jednou tvárou tejto stratégie.

Správa spomína aj ochranu detí, na ktoré násilnícky a sexuálne podfarbená reklama má vážny vplyv a vytvára u nich nerealistické vízie. V každom prípade treba byť ostražitý. Žiadna európska direktíva nedokáže zmeniť prirodzený charakter ženy a muža. Predtým ako budeme žiadať odstránenie rodových stereotypov je potrebné zveriť sociológom a psychologom dôkladnú analýzu, aké to bude mať dôsledky na budúce generácie.

Analýzy nezávislých odborníkov sú často nezverejňované, pretože protirečia politickým perspektívam. Prirodzený zákon sa nezmení na základe rezolúcie parlamentu. Naopak, ak chce byť parlament rešpektovaný mal by oveľa viac brať do úvahy prirodzené právo.

Správa o vplyve marketingu a reklamy na rovnosť medzi ženami a mužmi nie je zďaleka dobrá, ale otvára niektoré problémy, ktorým sa EP radšej vyhýba.

Vladimír Železný (IND/DEM), písomne. – (CS) Hlasoval som proti správe a proti väčšine pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktorých cieľom je plánovito a jednotným spôsobom, prostredníctvom šiestich rozsiahlych prioritných oblastí, dosiahnuť rovnaké postavenie mužov a žien v reklame, a zaoberajú sa spôsobom, akým reklama podporuje a upevňuje určité typy diskriminačných stereotypov, ktoré negatívne ovplyvňujú rovnosť mužov a žien.

Hlasoval som proti, pretože táto správa predstavuje vážne ohrozenie a okrem toho je nebezpečným prienikom do oblasti, v ktorej v jednotlivých členských štátoch panuje značná individuálna a odlišná špecifická kultúra. Čo sa v jednej krajine považuje za trápne alebo neprijateľné, môže byť v inej krajine vnímané ako vtipné alebo podarené. Naopak pokus o celoeurópsku reguláciu prezentácie oboch pohlaví v reklame je vytváraním určitého spriemerovaného sterilného stereotypu. Táto správa totiž predkladá rozsiahle návrhy opatrení, ktoré výrazne prekračujú právomoci Európskej únie. V členských štátoch predsa fungujú samoregulačné

orgány, napríklad rady pre reklamu, prostredníctvom ktorých si samotný reklamný priemysel postupne vytvára a upravuje prijateľné modely reklamného pôsobenia.

Reklama, vďaka svojej národnej osobitosti, naopak predstavuje typickú oblasť pre samoreguláciu, ktorá oveľa citlivejšie odráža národné kultúrne tradície, zvyky a vzorce. Tie sa nikdy nebudú dať nahradiť jednotným a spriemerovaným regulovaním zvonka, ktoré môže zásadným spôsobom poškodiť pôsobivosť reklamy ako úplne legítimnej a nevyhnutnej oblasti národných hospodárstiev.

- Klonovanie zvierat (B6-0373/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Toto uznesenie je výsledkom dôležitej diskusie o klonovaní zvierat na zabezpečenie výživy a o jeho možných dôsledkoch na genetickú rôznorodosť v populáciách hospodárskych zvierat, na bezpečnosť potravín, zdravie zvierat a starostlivosť o zvieratá a na životné prostredie. Je jasné, že v tejto dôležitej chvíli existuje ešte mnoho pochybností. Keďže nemáme k dispozícii dostatok štúdií s jasnými a presnými závermi, pokiaľ ide o dôsledky klonovania zvierat, predstavuje táto skutočnosť vážnu hrozbu pre vnímanie poľnohospodárskej výroby v krajinách Európskej únie.

Preto sa Európsky parlament na základe návrhu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka rozhodol vyzvať Európsku komisiu, aby predložila návrhy zakazujúce klonovanie zvierat na účely zabezpečenia výživy, chov klonovaných zvierat alebo ich potomstva, uvádzanie na trh mäsových alebo mliečnych výrobkov z klonovaných zvierat alebo ich potomstva a dovoz klonovaných zvierat alebo ich potomstva a mäsových alebo mliečnych výrobkov z klonovaných zvierat alebo ich potomstva.

V tejto fáze sa nám predložený návrh zdá byť rozumný, zohľadňuje zásadu prevencie, a preto sme hlasovali za jeho prijatie.

Petru Filip (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za tento návrh uznesenia na základe nasledujúcich doktrínálnych a praktických dôvodov. V prvom rade, každý druh klonovania, či už ide o klonovanie ľudí alebo zvierat, je v rozpore s kresťanskými zásadami a kresťanskou doktrínou, na ktorých je založená aj doktrína Európskej ľudovej strany.

Z etického hľadiska je potrebné prediskutovať a úplne objasniť ešte veľa rozporuplných otázok. Čo sa týka praktických dôvodov, ešte nedokážeme presne vyčíslieť dôsledky klonovania.

Okrem toho, je tu aj problém súvisiaci so skutočnosťou, že nie sme schopní riadiť prístup k týmto výrobkom živočíšneho pôvodu a následne ich kontrolovať potom, čo vstúpia do systému obchodnej výmeny. Preto som presvedčený, že v tejto chvíli predstavuje zákaz klonovania zvierat na zabezpečenie výživy to najlepšie rozhodnutie.

Ian Hughton (Verts/ALE), písomne. – Vzhľadom na neistotu, ktorá vládne vo vedeckých kruhoch, a na určité etické pochybnosti v plnej miere podporujem výzvy určené Komisii, aby predložila návrhy, ktorými sa zakáže klonovanie zvierat na zabezpečenie výživy.

David Martin (PSE), písomne. – Myslím si, že klonovanie zvierat na zabezpečenie výživy so sebou prináša rôzne riziká z hľadiska zdravia ľudí i z hľadiska dobrých životných podmienok zvierat. Nie som presvedčený o tom, že zavedenie tohto typu technológie pre spotrebiteľské účely je pre európskych občanov prínosom. Preto som hlasoval za výzvu na zakázanie klonovania zvierat na zabezpečenie výživy.

Mairead McGuinness (PPE-DE), písomne. – Víтам diskusiu o klonovaní zvierat. V konečnom hlasovaní o uznesení o klonovaní zvierat na zabezpečenie výživy som sa zdržala hlasovania, pretože mám určité obavy v súvislosti s úplným zákazom klonovania v znení, v ktorom je navrhovaný v tomto uznesení.

Boli vznesené aj obavy týkajúce sa dôsledkov klonovania na dobré životné podmienky zvierat, na ktoré je potrebné poskytnúť primeranú odpoveď. Nezdá sa, že by vznikali otázky v súvislosti s bezpečnosťou potravín.

Pred prijatím rozhodnutia o zákaze však potrebujeme viac presných a vedecky overených informácií a posudkov. Preto so záujmom očakávam návrhy Komisie v tejto oblasti, berúc do úvahy odporúčania Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) a Európskej skupiny pre etiku vo vede a nových technológiách (EGE).

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Len pred dvanástimi rokmi nová technológia, ktorá je očividne spojená s vysokou mierou úmrtnosti a so značným utrpením, šokovala svet klonovaním ovce Dolly. Komerčný sektor si už radostne medlí ruky, snívajúc o „zdravej“ klonovanej bravčovine obohatenej o omega 3 mastné

kyseliny. Tvrdia, že táto krutosť páchaná na zvieratách je prínosom aj pre ošipané, ktoré sú vďaka klonovaniu zdravšie. Samozrejme, klonovanie je prínosom aj pre chovateľov, pretože sa znižujú ich finančné straty.

Celé nám to, žiaľ, pripomína mnohé rôznorodé pokúšenia genetickej technológie, v dôsledku ktorých zbankrotovalo mnoho poľnohospodárov, pretože osivo nebolo možné opätovne použiť a kúpu nového si nemohli dovoliť. Pripomína nám to aj náhle, neprirodzené úmrtia celých stád potom, čo sa zvieratám podávalo geneticky modifikované krmivo.

Zatiaľ nemáme k dispozícii dostatočne podrobné údaje o dlhodobých dôsledkoch rádioaktívneho žiarenia, dôsledky klonovania nie je možné odhadnúť, o krížení ani nehovoriac. Čo by sa stalo, keby sa klonovaným zvieratám podávalo geneticky modifikované krmivo? Aký vplyv by to malo na ľudí? Za dverami na nás číha Frankenstein! Preto tentoraz hlasujem proti tomuto návrhu.

James Nicholson (PPE-DE), písomne. – Klonovanie zvierat na zabezpečenie výživy je momentálne aktuálna téma. Vo všeobecnosti nie som proti klonovaniu pre potreby vedeckého výskumu a rozvoja chovu hospodárskych zvierat. Z hľadiska dobrých životných podmienok zvierat a potravinovej bezpečnosti som však rozhodne proti tomu, aby klonované zvieratá vstupovali do potravinového reťazca.

Výskum a predchádzajúce skúsenosti dokazujú, že klonované zvieratá sú náchylnejšie na choroby a ich priemerná dĺžka života je kratšia. Hoci nechcem stať vede v ceste, je jasné, že ešte nepoznáme všetky následky a dôsledky klonovania, a to z hľadiska dobrých životných podmienok zvierat, ani z hľadiska ľudskej spotreby.

Preto je potrebné zaviesť jasné kritériá a kontrolné mechanizmy, aby bolo možné zamedziť vstupu klonovaných zvierat do potravinového reťazca. Hoci si uvedomujem, že ide o citlivú tému, myslím si, že by sme mali byť veľmi opatrní. Kvalita výrobkov, dobré životné podmienky zvierat a záujmy životného prostredia by pre nás mali byť z hľadiska výroby potravín prioritou.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, hlasujem za uznesenie o klonovaní zvierat na zabezpečenie výživy, ktoré predkladá pán Parish. Súhlasím s dôvodmi tohto návrhu a aj s obavami, na ktoré poukazuje.

Je pravda, že v minulosti sa na „revolučnejšie“ inovácie hľadelo podozrievavo, a že boli prínosné len v strednodobom a dlhodobom horizonte, a pravda je aj to, že zámer tohto uznesenia by mohol spadať do tejto kategórie. Napriek tomu musíme dôsledne zvážiť riziká vznikajúce pri klonovaní zvierat na zabezpečenie výživy: bezpečnosť potravín, dobré životné podmienky klonovaných zvierat a genetická a zootecnická rôznorodosť týchto zvierat. Tieto aspekty zjavne navzájom úzko súvisia. Preto vítam túto iniciatívu a som si istý, že budú prijaté jednak opatrenia na ochranu ľudského zdravia prostredníctvom zabezpečenia vysokej kvality našej potravy, a jednak opatrenia na ochranu dobrých životných podmienok zvierat.

Anna Záborská (PPE-DE), písomne. – (SK) Hlasovala som za túto rezolúciu. Konzumenti v členských krajinách EÚ musia byť chránení pred negatívnymi vplyvmi na ich zdravie, ktoré potenciálne môžu spôsobiť produkty vyklonované na potravinárske účely. Je to princíp predvídavosti, ktorý sa aplikuje v správnej veci. Parlament tiež podčiarkuje viaceré výhody kvalitného poľnohospodárstva, čo podporujem.

Napriek tomu som prekvapená smutnou skutočnosťou: Parlament hlasoval proti klonovaniu zvierat, ale podporuje klonovanie človeka na výskumné účely cez pokusy na ľudských kmeňových embryonálnych bunkách. Siedmy rámcový program pre výskum už financuje takéto projekty klonovania ľudských bytostí. Zničíme ľudský život, len pre výskumné účely.

Tieto pokusy sú navyše financované z peňazí daňových poplatníkov dokonca aj z takých štátov, kde legislatíva klonovanie považuje za trestný čin. Zdá sa, že európski legislatívcovia si robia väčšie starosti z klonovania zvierat na potravinárske účely ako z ochrany človeka pred vedeckými výskumami.

(Rokovanie bolo prerušené o 13.10 hod. a pokračovalo o 15.00 hod.)

PRESDÉDÁ: PÁN VIDAL-QUADRAS

podpredseda

11. Zloženie Parlamentu: pozri zápisnicu

12. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

13. Hodnotenie sankcií Spoločenstva ako súčasti akcií a politík EÚ v oblasti ľudských práv (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa pani H       Flautreovej v mene Výboru pre zahrani  n   veci o hodnotení sankcií Eú v rámci opatrení a politík Eú v oblasti ľudských práv (2008/2031(INI)) (A6-0309/2008).

H       Flautre, spravodajkyňa. – (FR) V    en   pán predseda júci, rusk   minister zahraničných vecí, pán Lavrov, vyhlásil, že pán Kouchner m   „chor   predstavivosť“, keď hovorí o sankciách proti Rusku. Pri práci na tejto správe bolo potrebn  , aby som pracovala práve s touto „predstavivosťou“. Chcem sa poďakovať Komisii a Rade za to, že mi boli v    y k dispozícii, a že boli veľmi n  pomocn  .

  oho sa v skutočnosti týka dne  n   rozprava o sankciách? V podstate ide o dve veci. Po právě, ide o kritiku vyu  zavania sankcií na potrestanie zlých prehnit  ch darebákov na medzin  rodn  j scéne, t. j. každého, kto sa sna  i blokovať moje strategick   záujmy – ide o spolitizovane sankcie, pri ktorých sa používa dvojak   meter. Po druh  , ide o kritiku skutočnosti, že sankcie nie sú   inn   v podstate preto, lebo majú zvr  ten   dôsledky, ľudia si v    y nájdu spôsob, ako ich obísť, a preto by sa sankcie nemali vôbec vyu  z  va  . Zámerom tejto správy nie je vyzvať na viac sankcií, ani na pr  snej  sie sankcie, ani na zrušenie sankcií. Hlavn   je, aby sme zistili, za akých podmienok sú sankcie   inn  . Cieľom tejto správy je preskúmať práve tento aspekt zo všetkých uhlov pohľadu.

Povedala som, že sa musíme usilovať, aby boli sankcie   inn  , ale   inn   vzhľadom na čo?   inn   vzhľadom na to, čo sa sna  ime dosiahnuť.   o sa týka poru  en   ľudských práv alebo medzinárodných či humanitárnych pr  vn  ch predpisov, našim cieľom musí byť dosiahnuť zmenu správania tých, na ktorých sú opatrenia zacielen  . To je kľ  ov  . Sankcie nepredstavujú ani trest ani uplatnenie nejakého európskeho trestného zákonníka určeného pre vyu  tie v medzinárodných vzťahoch. Sankcie predstavujú z politického hľadiska nástroj, ktorý je do  t zlo  it  , veľmi ť    o sa uplatňujú a ich cieľom je dosiahnuť zmenu v praktikách a správaní.

Európska   nia sa veľmi zdr  ha vyu  z  va   najvyššie sankcie. Momentálne Eú uplatňuje 31 režimov sankcií voči tretím krajinám alebo subjektom, ide predovšetkým o zbrojn   embargo a cielen   sankcie, ktorých zámerom je mať čo najv       dosah na subjekty, ktorých správanie chcú ovplyvniť, pr  i  om sa usilujú čo najviac obmedziť ak  koľvek   kodliv   humanitárne dôsledky. Na prvý pohľad to vyzerá priaznivo, no v tejto fáze vám viac povedať nemôžem. Európska   nia aj na  ďalej kon   bez toho, aby si vypracovala nejak   posúdenie celkových vplyvov. Preto sme do  t bezmocn  , ak máme hodnotiť, či sa darí našim sankciám riešiť krízy a podporovať   udsk   práva.

Preto cieľom tejto správy je vyzvať na transparentnej  iu, s  dr  nej  iu, a preto aj d  veryhodnej  iu európsku politiku v oblasti sankcií.

Prvou základnou úlohou je uskutočniť vyhodnotenie. Druhou základnou úlohou je prijať pr  sn   postup na základe štúdia špecifických situácií, v ktorých bolo nevyhnutn   vyu  zi   sankcie ako najlepšiu odpoveď s cieľom dosiahnuť zmenu.

Počas niekoľkých posledných dní ste napríklad mohli sledovať opatrenia, ktor   má Európska   nia k dispozícii v   sil  i ovplyvniť rusk   úrady. Pozitívny záver, ktor   môžeme vyvodiť, je, že cieľ je jasn   a m    no ho prakticky vyhodnotiť. Ide o dodržiavanie šiestich bodov dohody. Takto to musí byť za každých okoln  st  . Je kľ  ov  , aby sme v    y stanovili jasn   referen  n   krit  ri  , ktor   budú až do konca (  o znamená, že v niektorých prípadoch to bude trvať veľmi dlho) predstavovať potrebn   a dostato  n   podmienky, ktor   je potrebn   splniť, aby boli sankcie odstr  nen  . Tieto referen  n   krit  ri   preto musia byť realistick   a objektívne merateľn  .

Hoci je zbrojn   embargo uvalen   na Čínu po udalostiach na Námestí nebeského pokoja (  ien-an-men) v plnej miere legitímne, nemalo by byť pre nás prekvapujúce, že toto embargo neprináša žiadne pozitívne výsledky, keďže Európska   nia nepodmienila odstránenie embargo žiadnymi konkrétnymi požiadavkami.

Príliš často je politika v oblasti sankcií nejednozna  n   a flexibiln  , riadi sa podľ   nepredvídateľných politických okoln  st   v najvplyvnejších členských štátoch alebo podľ   obchodnej či geopolitickej d  le  itosti subjektu, voči ktorému majú byť sankcie vznesen  . Preto, aby sme politike Európskej   nie pridali na d  veryhodn  sti, navrhujem vytvoriť sieť nezávislých odborníkov, ktorých zodpovedn  st  ou bude pomáhať Komisii s touto náročnou prácou, ktor   musí vykonávať v neuveriteľných podmienkach, keďže na to nemá takmer žiadne zdroje.

Nenechajte sa zmiastať. Nehovorím o odňatí právomocí Rady v oblasti politického impulzu, ani o práve Komisie na predloženie návrhu. Hovorím jednoducho o poskytnutí záruky, že rozhodnutie bude podložené kvalitnými informáciami.

To však nie je všetko. Sankcie sú nástroj. Predstavujú jeden z mnohých nástrojov (odvolávam sa na prvé dve správy, ktoré predložil Podvýbor pre ľudské práva), je potrebné vypracovať komplexnú a integrovanú stratégiu. Bez toho, aby pre danú krajinu existovala stratégia v oblasti ľudských práv, nie je možné zaviesť účinné sankcie. O sankciách musíme diskutovať na všetkých úrovniach. Je potrebné, aby boli v plnej miere využité monitorovacie mechanizmy, napríklad doložka o ľudských právach.

Všetky sankcie proti danej krajine musia byť sprevádzané viditeľnou, a preto politickou, no tiež konkrétnou podporou zástancov ľudských práv v tejto krajine. Táto myšlienka je zároveň jednou z hlavných myšlienok predloženej správy.

Na záver mi dovoľte povedať, že podľa tejto správy každé úmyselné a nezvratné poškodenie životného prostredia vedie k porušeniam ľudských práv, a preto správa žiada o začlenenie tejto problematiky medzi dôvody na uplatnenie sankcií. Správa pripomína, že sankcie Európskej únie nie sú určené len pre tretie krajiny, ale aj pre fyzické a právnické osoby, napríklad pre obchodné firmy a samozrejme aj pre nadnárodné spoločnosti, ktoré pohrdajú medzinárodnými právnymi predpismi a platí pre ne takmer beztretnosť. V krátkosti, táto správa sa usiluje reagovať na súčasný charakter svetových kríz.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predseda, vážená pani komisárka, vážená pani Flautrová, dámy a páni, v prvom rade chcem vyjadriť našu vďaku za prácu vykonanú v parlamentných výboroch. Osobitné poďakovanie patrí pani Flautrovej, predsedníčke Podvýboru pre ľudské práva.

Je to veľmi dôležitá práca, najmä preto, že vzťah medzi použitím reštriktívnych opatrení a ľudskými právami patrí medzi významné otázky, ktoré pútajú pozornosť mnohých aktérov na medzinárodnej scéne. Ako ste spomínali už aj vy, pani Flautrová, nedávne udalosti to znovu potvrdzujú. Myslím si, že hodno spomenúť, že v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky sú reštriktívne opatrenia aj naďalej založené na presadzovaní demokracie a právneho štátu a tiež ľudských práv a základných slobôd. Je však správne (ako to robíme my, a ako ste to urobili aj vy v tejto správe) skúmať možný dosah takýchto opatrení na základné práva tých jednotlivcov, ktorí sú im vystavení. Preto, vážené dámy, vážení páni, Rada vypracovala návrh koncepcie reštriktívnych opatrení s názvom Základné zásady používania reštriktívnych opatrení. V tomto dokumente sa uvádza, že pozornosť sa venuje, citujem: „úplnému dodržiavaniu ľudských práv a zásad právneho štátu ... v plnom súlade s našimi povinnosťami vyplývajúcimi z medzinárodného práva“. Samozrejme, tento záväzok ostáva ústredným prvkom našich priorít.

Nemali by sme zabúdať, že používanie reštriktívnych opatrení sa netýka len politiky v oblasti ľudských práv. Ide o jeden z mnohých nástrojov, ktoré má zahraničná a bezpečnostná politika k dispozícii. Okrem obrany a ľudských práv existujú aj iné ciele, ktoré sa týkajú budovania mieru, posilňovania medzinárodnej bezpečnosti, ochrany základných záujmov a posilňovania bezpečnosti Európskej únie, alebo jednoducho podpory medzinárodnej spolupráce.

Ako ste povedali, sankcie by preto mali byť súčasťou integrovaného, komplexného prístupu k danej krajine, ku ktorému by mal zároveň patriť aj politický dialóg, stimuly, podmienenosť a iné nástroje zahraničnej politiky. Z tohto pohľadu ma teší, že správa podporuje myšlienku Rady, že všetky nástroje zahraničnej politiky, vrátane reštriktívnych opatrení, je potrebné uplatňovať flexibilne.

Určite chápete, že nie je jednoduché vypracovať komparatívnu analýzu, ak by sme sledovali len rôzne režimy sankcií, pričom jediným referenčným kritériom by bola situácia v oblasti ľudských práv v jednotlivých krajinách. Je dôležité, aby nebol režim reštriktívnych opatrení vytrhnutý z kontextu, pri uplatňovaní týchto opatrení sa nemôžeme spoliehať na to, že všetko automaticky zapadne na svoje miesto.

Pri uplatňovaní reštriktívnych opatrení v rámci boja proti terorizmu sú tieto opatrenia zamerané predovšetkým na predchádzanie teroristickým činom, a najmä na všetko, čo by mohlo prispieť k financovaniu takýchto činov. Tieto zoznamy sú dobre známe, boli zverejnené a rovnako tak aj opatrenia, ku ktorým viedli.

Jedna z podmienok pokračovania tohto systému spočíva na dvoch pilieroch. Prvým je skutočnosť, že je potrebné, aby boli tieto opatrenia spoľahlivé, čo znamená, že je potrebné veľmi dôsledne aktualizovať spomínané zoznamy tak, aby odrážali skutočnosť. Druhým pilierom je rešpektovanie právneho štátu a následné dodržiavanie mnohých základných zásad, medzi ktoré patrí napríklad transparentnosť postupov, možnosť podnikáť právne kroky a právo na obranu.

V tejto rozprave (ľutujem, ale musím pokračovať, pretože toto je obzvlášť aktuálne) samozrejme musíme vziať na zreteľ rozsudok vynesený Súdny dvorom dnes ráno, na základe ktorého dôjde od 3. decembra k zrušeniu účinnosti zmrazenia finančných prostriedkov podľa nariadenia Spoločenstva na základe uznesenia Bezpečnostnej rady OSN voči dvom žalobcom, keďže nemohli zistiť, prečo boli zaradení na zoznam teroristov. Súd teda nebráni Rade v tom, aby prijímala nové opatrenia na zmrazenie finančných prostriedkov za predpokladu, že zúčastnené strany budú mať prístup k informáciám o tom, prečo sú na nich tieto opatrenia zacielené, a to buď v čase prijatia daného opatrenia, alebo čo najskôr po prijatí rozhodnutia.

Berieme tiež na vedomie, že v rozsudku Súdneho dvora sa uvádza, že sa nespochybňuje nadradenosť uznesenia Bezpečnostnej rady OSN, a preto sa na tomto základe upravia príslušné nariadenia pred 3. decembrom, pričom najprv bude informovaný Parlament.

Správa pani Flautrovej sa konkrétnejšie zaoberá mechanizmom hodnotenia sankcií, Radu žiada, aby vypracovala hodnotenie alebo posúdenie vplyvu politiky Európskej únie v oblasti sankcií. Dovoľte mi zdôrazniť, že Rada je pripravená splniť túto požiadavku, najmä čo sa týka výmeny skúseností a vypracovania vnútroštátnych osvedčených postupov pre uplatňovanie reštriktívnych opatrení. Skúsenosti získané pri tvorbe a uplatňovaní opatrení v rôznych kontextoch neprestajne ústia do každej politickej diskusie, ktorú v Rade vedieme. Rada tiež podrobne diskutuje o vhodnosti, charaktere a očakávanej účinnosti jednotlivých sankcií, pričom ako zdroj informácií využíva správy vedúcich misí Európskej únie a pozorovania predložené členskými štátmi.

Preto nás teší, že čo sa týka charakteru sankcií, zhodujú sa naše názory s názormi prezentovanými v správe, najmä pokiaľ ide o skutočnosť, že je potrebné uprednostňovať cielené sankcie pred všeobecnými. Vzali sme na vedomie, že správa vyzýva Radu a Komisiu, aby zvolili kombinovaný prístup (ktorý možno v skratke popísať ako prístup založený na systéme cukru a biča), pretože aj my sme presvedčení, že práve toto je ten správny prístup, ktorý je potrebné zvoliť.

Súhlasíme aj s analýzou medzinárodnej spolupráce, ktorá sa nachádza v správe, pretože ona tvorí základ dôveryhodnosti. Mimoriadnu prioritu pripisujeme opatreniam prijatým v rámci OSN. V Rade pracujeme na tom, aby sme na základe uznesení OSN a opatrení prijatých Bezpečnostnou radou OSN zabezpečili rovnaké nasmerovanie s krajinami, ktoré ležia najbližšie k Európskej únii. Pracujeme aj na tom, aby bola otázka sankcií vznesená počas stretnutí, na ktorých prebieha politický dialóg, a počas konzultácií o oblasti ľudských práv, ktoré vedieme s mnohými cieľovými krajinami.

Napokon, v tomto návrhu správy vyjadruje Európsky parlament želanie, aby bol zapojený do každej fázy procesu, ktorý vedie k tvorbe, uplatňovaniu a prehodnocovaniu reštriktívnych opatrení. Rada si je tejto skutočnosti v plnej miere vedomá a teší sa, že Európsky parlament prejavil taký hlboký záujem o politiku Európskej únie v oblasti sankcií. Preto sa bude Rada veľmi usilovať, aby zabezpečila pravidelné informovanie Parlamentu o udalostiach v tejto oblasti.

Na záver mi dovoľte vzdať hold zanieteniu Európskeho parlamentu v tejto oblasti a povzbudiť ho, aby v čo najväčšej miere využil svoje parlamentné kontakty s tretími krajinami s cieľom zlepšiť chápanie režimu sankcií Európskej únie a preskúmať možnosti prijatia koordinovaných opatrení v oblasti podpory ľudských práv. Z uvedených dôvodov teda musím vyjadriť veľkú spokojnosť so správou pani Flautrovej, ktorá nám bola práve predstavená.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, vážený pán úradujúci predseda Rady, vážená pani Flautrová, dámy a páni, Komisia si so záujmom prečítala správu o uplatňovaní sankcií a o hodnotení sankcií v oblasti ľudských práv. Sankcie sú jedným z najúčinnějších nástrojov Európskej únie na podporu dodržiavania ľudských práv v tretích krajinách. S týmto cieľom boli sankcie uplatnené predovšetkým v nasledujúcich krajinách (uvádzam len niekoľko dôležitejších príkladov): Bielorusko, Čína, Mjanmarsko, Uzbekistan, bývalá Juhoslávia a Zimbabwe.

Komisiu teší, že sa koná táto rozprava o uplatňovaní a hodnotení tohto dôležitého nástroja spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Ako už povedal aj pán úradujúci predseda rady, hoci si uvedomujeme, že táto politika má mnoho cieľov, pred prijatím akéhokoľvek rozhodnutia o uplatnení sankcií v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky je najprv potrebné vyhodnotiť a zvážiť mnoho objektívnych záujmov. Preto je potrebné, aby sa pri hodnotení konzistentnosti politiky v oblasti sankcií nehládalo len na situáciu v tretích krajinách v oblasti ľudských práv, ale aj na ostatné ciele a kritériá spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.

Zdá sa, že systematické, jednostranné a takpovediac automatické uplatňovanie sankcií voči akejkoľvek krajine, ktorej politici nedodržiavajú v plnej miere ľudské práva, nie je žiadúce. Európska únia musí zohľadniť aj vplyv na vzťahy s krajinami, na ktoré sú sankcie zacielené, pretože sankcie majú nielen politické, ale aj hospodárske dôsledky. Nestačí teda, aby sme brali do úvahy len vplyv na naše diplomatické vzťahy, musíme tiež posúdiť dosah na medzinárodnú činnosť našich hospodárskych subjektov. Vo všeobecnosti je potrebné, aby boli sankcie zacielené, a aby mali dosah len na lídrov daných krajín, pričom sa musíme snažiť ochrániť obyvateľov týchto krajín, ktorí už aj tak trpia, keďže sa v ich krajine nedodržiavajú ľudské práva. Okrem toho je počas diskusií o uvalení sankcií potrebné rozhodnúť aj o referenčných kritériách, ktoré budú použité pri zrušení sankcií („stratégia ukončenia“), pričom je potrebné zachovať určitú mieru flexibility pre prípady, keď dané tretie krajiny splnia väčšinu referenčných kritérií, no nie všetky.

Chcem tiež jasne zdôrazniť, že účelom sankcií nie je nahradiť súdne konania proti osobám zodpovedným za porušovanie ľudských práv. Tieto zločiny spadajú pod právomoc súdov, vrátane Medzinárodného trestného súdu. Účelom sankcií však je dosiahnuť zmeny politík v rámci tretích krajín, napríklad podporovať dodržiavanie ľudských práv v právnom systéme danej krajiny. Sankcie teda presadzujú cieľ dosiahnuť zmenu, a preto ich možno zrušiť v prípade, že v danej krajine dôjde k zmenám politík. Napríklad, Európska únia uplatnila sankcie na bývalú Juhosláviu s cieľom podporiť Medzinárodný trestný súd.

Myslím si, že je dôležité podporovať dodržiavanie ľudských práv v tretích krajinách, neustále sledujeme, aké praktiky sa v tretích krajinách uplatňujú. Samozrejme, v každom jednotlivom prípade bude potrebné zo všetkých dostupných nástrojov vybrať ten najúčinnnejší. V dôsledku toho máme pocit, že podrobná analýza uplatňovania sankcií na podporu politík dodržiavania ľudských práv predstavuje hodnotnú politiku, a preto sa vám, vážená pani Flautrová, chcem poďakovať za to, že ste sa chopili tejto iniciatívy.

Renate Weber, spravodajkyňa Výboru pre rozvoj požiadaného o stanovisko. – Vážený pán predsedajúci, ako spravodajkyňa Výboru pre rozvoj požiadaného o stanovisko k tejto správe mi dovoľte vyhlásiť, že Európska únia by mala využívať tento pozoruhodný nástroj vonkajšej politiky múdro a obozretne. Bez ohľadu na okolnosti alebo druh uplatnených sankcií vždy existuje možnosť, že vzniknú nežiadúce vedľajšie účinky, ktoré by mohli viesť k poľutovaniahodným situáciám.

Som hlboko presvedčená o tom, že sankcie by sa mali zaviesť len v prípade, že diplomatické presvedčanie nevedlo k úspechu. Ak má byť postup Európskej únie účinný, je potrebné, aby mala vždy k dispozícii komplexné posúdenie situácie, súdržnú stratégiu a presné vyhodnotenie výsledkov. Aby si Európska únia udržala svoju dôveryhodnosť a vyhla sa obvineniam z používania dvojakeho metra, musí vždy vedieť odôvodniť, prečo v danej situácii boli, alebo neboli sankcie zavedené, a to najmä na základe dôvodov súvisiacich s dodržiavaním ľudských práv a na základe argumentov týkajúcich sa účinnosti zavedenia týchto sankcií. Myslím si, že je kľúčové, aby zavedením sankcií Európska únia preukázala svoju silu, a nie slabosť.

Jas Gawronski, v mene skupiny PPE-DE. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, dovoľte, aby som sa v mene mojej skupiny vyjadril o správe pani Flautrovej. Musím potvrdiť vyhlásenie výboru, predložený text ako celok vítame, najmä vzhľadom na určité úpravy, dovoľm si tvrdiť vylepšenia, ktoré sú výsledkom našich pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, a ktoré pani Flautrová prijala. Chcem sa jej poďakovať za to, že je taká otvorená novým myšlienkam.

Táto správa prináša zaujímavé nové prvky a zavádza k tejto problematike nový prístup (t. j. životné prostredie ako dostatočný dôvod na prijatie restriktívnych opatrení). Moja skupina chce zdôrazniť, že pri uplatnení sankcií je veľmi dôležité stanoviť jasné podmienky, dosiahnuteľné ciele a primerané referenčné parametre. Aby boli sankcie účinnejšie, snažil som sa tiež poukázať na skutočnosť, že je potrebné, aby boli čo najviac zacielené, rovnaký názor pre malou chvíľou vyslovila aj pani komisárka Ferrerová-Waldnerová. Tieto sankcie sa netýkajú civilných občanov, napríklad, nemôžeme použiť nediferencované opatrenia, ktoré by viedli k izolácii obyvateľstva. V jednom odseku správy sa uvádza, že sankcie OSN by mali byť uprednostňované pred sankciami Európskej únie.

V tejto súvislosti je pravdepodobne potrebné objasniť, že toto uprednostňovanie nebráni Európskej únii zavádzať vlastné sankcie v osobitných situáciách, v ktorých by tieto opatrenia boli priamejšie a ľahšie uplatniteľné z hľadiska času, konkrétnosti, geografickej blízkosti, v súlade so zásadou subsidiarity.

Týmto kompromisným pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom poslancov zastupujúcich rôzne strany sa teda stanovilo, že ak má systém v rámci boja proti terorizmu fungovať správne, je potrebné, aby tajné služby, opatrovníci smutne známych čiernych zoznamov, o ktorých sme tu v Parlamente pred malou chvíľou hovorili, mohli vykonávať svoju prácu s potrebným utajením. Okrem toho, ich názov je tajné služby práve preto, že musia fungovať v tajnosti, hoci nie beztrestne, a nie v rozpore s medzinárodným právom.

Je zrejmé, že Európska únia musí vykonať politické posúdenie sankcií. Prijaté opatrenia musia mať zásadný dosah. V prípade, že to tak nie je, je potrebné prehodnotiť samotné postupy pre uplatňovanie sankcií. Avšak ako vo svojom vystúpení povedala pani Flautrová, správa navrhuje, aby sa na posudzovanie týchto sankcií vytvorili siete nezávislých odborníkov.

Naša skupina by uprednostnila, keby samotná Rada prijala správne rozhodnutie, keďže čo sa týka systému, ktorý nie je riadený vládami, je Rada oprávnenejšia a má väčšiu právomoc ako nezávislí odborníci. V tomto duchu navrhujeme hlasovať proti novému pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu, ktorý zajtra v rokovacej sále predloží skupina zelených/Európska slobodná aliancia, Socialistická skupina v Európskom parlamente a skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu. Keďže celkovo vítame prácu odvedenú na predloženej správe, moja skupina, vážený pán predsedajúci, bude hlasovať za správu pani Flautrovej. Pani spravodajkyňa blahoželáme.

Maria-Eleni Koppa, v mene skupiny PSE. – (EL) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade sa chcem poďakovať pani Flautrovej a chcem jej poblahoželať k vynikajúco odvedenej práci. Musím však zároveň vyjadriť svoje sklamanie a aj sklamanie našej skupiny z toho, že v správe došlo k výrazným zmenám počas hlasovania o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch v príslušnom výbore.

Sankcie predstavujú ďalší nástroj, ktorý máme k dispozícii pre ochranu ľudských práv na celom svete. Hlavné však je, aby samotné sankcie neporušovali ľudské práva. Pri snahe riešiť nespravodlivosť by sme nemali ako odpoveď využívať ešte väčšiu nespravodlivosť.

Pozornosť musíme venovať aj lepšie zacieleným hospodárskym opatreniam, ktoré budú v súlade s humanitárnym medzinárodným právom. Preto za veľmi dôležité považujem ustanovenie uvedené v správe, ktoré sa týka mechanizmu umožňujúceho súdnu revíziu počas uplatňovania sankcií. Za veľmi dôležitú považujem aj myšlienku pani spravodajkyne týkajúcu sa návrhu vytvoriť sieť odborníkov, ktorí budú Rade predkladať návrhy najprimeranejších restriktívnych opatrení.

Praktiky používané v minulosti, napríklad embargá na lieky a na ostatné základné potreby, mali vplyv na všetkých obyvateľov bez rozdielu, najmä na deti. Takéto praktiky môžeme len odsúdiť, sú neprijateľné.

Rovnako je potrebné presadiť rozhodnutia príslušných súdnych inštitúcií. Rada a Komisia musia v konečnom dôsledku prehodnotiť postup, na základe ktorého sú dané osoby zaraďované na čiernu listinu teroristov Európskej únie tak, aby sa dodržiavali základné práva jednotlivcov a organizácií uvedených na čiernej listine, a aby sa chránila dôveryhodnosť Európskej únie ako zástancu ľudských práv na celom svete.

Obzvlášť dôležité je, aby sme dokázali zaručiť účinnosť sankcií, a aby sme dospeli k spoločnému chápaniu tejto otázky v rámci Únie. Musíme tiež zabezpečiť spoluprácu s ostatnými medzinárodnými organizáciami, napríklad s Africkou úniou a združením ASEAN, ktoré sa často nachádzajú bližšie k problémovým oblastiam.

Okrem prijatia a presadzovania sankcií je potrebné, aby existovali aj osobitné ustanovenia týkajúce sa odstránenia sankcií. Je potrebné, aby sme situáciu v danej krajine neustále monitorovali, a aby boli stanovené jasné podmienky. Vďaka jasne stanoveným podmienkam budú môcť dané krajiny lepšie pochopiť zámer sankcií, a my ich budeme môcť zrušiť, keď sa tento zámer podarí naplniť. Takýto prístup zvyšuje účinnosť sankcií a posilňuje dôveryhodnosť našej politiky.

Napokon mi dovoľte zdôrazniť, že pôvodne som zastávala názor, že v správe by sa nemali spomínať konkrétne krajiny. Keďže však bolo rozhodnuté, že niektoré krajiny sa v texte spomenú, myslím si, že je mimoriadne dôležité, aby sme nezabúdali na Palestínu. V tejto oblasti môžeme vidieť vyslovenú nezrovnalosť európskej politiky, ktorá podporuje šírenie demokracie vo svete, no na druhej strane sa rozhodla zaviesť sankcie EÚ voči palestínskej vláde, ktorá sa k moci dostala prostredníctvom preukázateľne slobodných a demokratických volieb.

Sankciami sa nedá zmeniť svet, no môžeme ich považovať za dôležitý nástroj, ktorým možno donútiť krajiny porušujúce medzinárodné právo a ľudské práva, aby zmenili svoje politiky. Stačí, aby sankcie boli zacielené, odôvodnené a aby sa neustále posudzovali a prehodnocovali.

Marco Cappato, v mene skupiny ALDE. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, ďakujem pani spravodajkyni za odvedenú prácu. Myslím si, že návrh na stanovenie rovnorodejších kritérií pre politiku v oblasti sankcií prichádza v správnom čase. Obzvlášť chcem poukázať na osobitný prvok, ktorý sa nachádza v odseku 6 predloženej správy. V tomto odseku sa hovorí o trestných činoch páchaných na životnom prostredí a o poškodzovaní životného prostredia, pričom sa navrhuje, aby takýto čin vykonaný úmyselne tiež podliehal zavedeniu sankcií. Myslím si, že tento návrh je potrebné vážne zvážiť.

Čo sa týka ostatných vecí, obmedzením politiky v oblasti sankcií je často jej nedôslednosť, no najmä je spojená s obmedzeniami spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Európskej únie, čím silnejšia a súdržnejšia bude táto politika, a čím bude životaschopnejšia, tým silnejší a súdržnejší bude aj súbor sankcií. Naším problémom v Európskej únii je to, že sme často príliš ustráchaní. Niekedy je medzi členskými štátmi také ťažké nájsť potrebný konsenzus na zrušenie sankcií, ktorý by podporovali zástupcovia všetkých strán, že až nedokážeme konať a ostávame bezmocní. Dovoľte mi, aby som využil túto príležitosť, a aby som pred francúzskym predsedníctvom všetkým pripomenul, že je jasné, že ak v režime, ktorý vládne v Mjanmarsku, vylúčime oblasť energetiky zo zoznamu sankcií, budú tieto sankcie oveľa menej účinné.

Je tu aj otázka ľudských práv a demokracie, ktorá by sa mala stať prioritou medzinárodnej politiky, a teda aj prioritou politiky v oblasti sankcií. Takto to však nie je, vzhľadom na otázku vznesenú v odsekoch 18 a 19 správy pani Flautrovej. Konkrétne ide o dohody o spolupráci obsahujúce doložky a predpisy, ktorými sa zavádza dodržiavanie ľudských práv. Tieto doložky sú pre Európsku úniu záväzné, no napriek tomu sa neustále ignorujú.

Preto, než sa dostaneme k sankciám, je potrebné najprv nájsť mechanizmus, prostredníctvom ktorého bude možné presadiť uplatňovanie týchto doložiek. Opäť vedíme rozhovory s Vietnamom a ďalšími ázijskými krajinami. Musíme nájsť mechanizmy, aj postupné mechanizmy, aby sme sa vyhli zavedeniu sankcií (pán predsedajúci, už som takmer skončil), no môžeme tak urobiť, len ak budeme dodržiavať zákonnosť týchto doložiek a písomných dohôd, ktoré Európska únia uzavrela.

Konrad Szymański, *v mene skupiny UEN*. – (PL) Vážený pán predsedajúci, nie je náhoda, že pojem „sankcie“ nie je v medzinárodnom práve vymedzený. Ide o nátlakový nástroj, ktorý ťažko presne popísať. V dôsledku toho je ešte ťažšie naplniť ambiciózne návrhy pani spravodajkyne, ktoré sa týkajú harmonizácie zásad používania sankcií. Mohli by byť aj kontraproduktívne.

Sankcie predstavujú nepostrádateľný nástroj zahraničnej politiky Európskej únie. Z hľadiska rozsiahlych právomocí Európskej únie v oblasti obchodu a kontroly hraníc sú sankcie mimoriadne dôležité pre realizáciu zámerov tak v oblasti bezpečnosti, ako aj v oblasti ochrany ľudských práv. Preto sú sankcie súčasťou palety nástrojov, ktoré má naša zahraničná politika k dispozícii, a preto ich uplatňujeme podľa ľubovôle a niekedy neprimerane. Namiesto toho, aby sme na sankcie uplatnili nejaký strnulý súbor predpisov, mali by sme v mene účinnosti nášho vplyvu na svetovú politiku prenechať rozhodovanie o ich zavedení na uvážlivé politické vyhodnotenie situácie. Aj napriek tejto všeobecnej výhrade, naša politická skupina podporuje predloženú správu.

Raül Romeva i Rueda, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (ES) Vážený pán predsedajúci, dvojaký meter a nejestvujúce osobitné hodnotiace a monitorovacie nástroje, ktorými sa z hľadiska sankcií zvykne popisovať zahraničná politika Európskej únie, v súčasnosti predstavujú jednu z najväčších hrozieb pre európsku dôveryhodnosť.

V mnohých prípadoch sú tieto sankcie, alebo reštriktívne opatrenia, ako sa im tiež hovorí, založené viac na osobných sympatiách a antipatiách ako na jasnej, súdržnej a presvedčivej stratégii, ktorej cieľom by malo byť nielen zaistenie bezpečnosti Európskej únie, ako je to ustanovené v cieľoch spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, ale aj zlepšenie situácie v oblasti ľudských práv, základných slobôd, právneho štátu a dobrého riadenia vo svete, ako je to uvedené v článku 11 Zmluvy o Európskej únii.

Na to je potrebné okamžite vypracovať hodnotenia a štúdie vplyvu systému sankcií, vďaka čomu sa budeme môcť dopracovať k politike, ktorá bude z hľadiska systémov sankcií jednak oprávnená, a jednak účinná.

Taký je v skratke zámer správy pani Flautrovej. Základ správy, keďže vznikla v Podvýbore pre ľudské práva, je primerane kvalitný. Správa obsahuje niektoré prvky, ktoré považujem za kľúčové. Správa napríklad trvá na skutočnosti, že sa Rada podpisom vyššie spomínaných Základných zásad používania reštriktívnych opatrení zaviazala k tomu, že tak bude konať v rámci komplexného prístupu, v ktorom by mal byť priestor aj na nasledujúce nástroje: doložky o ľudských právach a o demokracii, systém všeobecných preferencií a rozvojová pomoc.

Správa znovu opakuje žiadosť, aby Rada Európskej únie okamžite prijala spoločnú pozíciu k vývozu zbraní, ktorá umožní, aby sa súčasný kódex správania v tejto oblasti stal právne záväzným, čo sme v minulosti v tomto Parlamente opakovane schválili.

Niektoré aspekty, ktoré považujem za kľúčové, však boli zo správy vynechané. Dúfam, že počas rozpravy a zajtrajšieho hlasovania na plenárnom zasadnutí sa ich podarí do textu znova zapracovať.

Po prvé, čo sa týka čiernych listín, v kontexte boja proti terorizmu bude potrebné vykonať ich revíziu, aby bolo zaistené dodržiavanie ľudských práv a základných právnych záruk osôb, ktoré sa na nich nachádzajú.

Po druhé, ako tu už tiež bolo povedané, podporujem myšlienku, aby Komisia vytvorila sieť nezávislých odborníkov, ktorých úlohou bude navrhnúť Rade najvhodnejšie reštriktívne opatrenia na základe danej situácie, pričom budú zodpovední aj za vypracovávanie pravidelných správ o vývoji situácie na základe stanovených kritérií a cieľov a v prípade potreby budú tiež navrhovať vylepšenia uplatňovania sankcií.

Vittorio Agnoletto, v mene skupiny GUE/NGL. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, dovoľte mi zablahoželať pani Flautrovej k jej vynikajúcej práci. Avšak Výbor pre zahraničné veci počas hlasovania prekrútil túto prácu, a to aspoň sčasti, v dôsledku čoho sa poslanci zo Socialistickej skupiny v Európskom parlamente a poslanci zo skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie zdržali hlasovania a len poslanci zo skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov a poslanci z Aliancie liberálov a demokratov za Európu schválili podstatne pozmenený a doplnený text, a to práve preto, že prijatie viacerých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré predložili, zmenilo politickú vyváženosť tejto správy. Pripomínam tiež, že moja skupina, Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice - Nordická zelená ľavica, hlasovala vo výbore proti tomuto návrhu.

Ako skupina musíme uznať, že trinásť predložených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, aj keby boli prijaté, nemôže zmeniť politický tón tejto správy. Preto hoci budeme hlasovať za väčšinu pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, naše záverečné hlasovanie zostáva i naďalej kritické.

Podľa nášho názoru problém spočíva v tom, že medzinárodné vzťahy musia byť založené na dialógu a vzájomnej úcte, aj keď sa jednotlivé názory rozchádzajú. Sankcie musia byť posledným riešením, ktoré budú členské štáty a medzinárodné organizácie využívať, no predložená správa ich vyzdvihuje na post hlavného nástroja zahraničnej politiky Európskej únie.

Myslíme si tiež, že za prioritu by sa mali považovať tzv. pozitívne motivačné opatrenia. Krajinu je potrebné odmeniť, ak sa podujme na podporu a dodržiavanie ľudských práv podpísaním konkrétnych hospodárskych, obchodných a finančných dohôd. Namiesto toho však správa kladie dôraz na negatívne opatrenia, ktoré sú „prekvapivo“ zamerané vždy proti zvyčajným podozrivým, napríklad proti Kube. Tieto príklady dokazujú, aká chybná je politika v oblasti sankcií.

V krátkosti, potrebujeme viac spolupráce a menej jednostranných trestov. Dokonca ani Európska únia nemá monopolné postavenie v oblasti ľudských práv, čoho dôkazom je aj naše neznesiteľné zaobchádzanie s migrantmi a Rómami. Možno by sme mali zaviesť sankcie sami proti sebe!

Bastiaan Belder, v mene skupiny IND/DEM. – (NL) Vážený pán predsedajúci, pani spravodajkyňa sa domnieva, že je dôležité, aby bola európska politika v oblasti sankcií posudzovaná na prvom stupni a opätovne posudzovaná na druhom stupni (pozri odsek 11). Európske opatrenia v podobe sankcií prirodzene možno hodnotiť pozitívne, ak prinášajú skutočné zlepšenie situácie v oblasti ľudských práv v príslušnej partnerskej krajine. Preto je dôležité vykonávať dôsledné posudzovanie s cieľom preskúmať účinnosť politiky v oblasti sankcií.

Je však potrebné, aby Rada a Komisia začali viesť vážnu diskusiu o využívaní politiky v oblasti sankcií. Napokon, ako už pani Flautrová správne poznamenala, je veľmi ťažké zaviesť účinné sankcie, ak neexistuje jasný rámec. Vzhľadom na to, že v Európskej únii sú združené rôzne členské štáty, sa pýtam, či je vôbec možné jednomyselne sa zhodnúť na sankciách – v tejto súvislosti nám príde na myseľ prípad Kuby a tiež Zimbabwe. Z hľadiska možnosti opätovného preskúmania politiky v oblasti sankcií, ktorú pani Flautrová tiež obhajuje, môžeme pochybovať o tom, či politika v oblasti sankcií skutočne predstavuje taký vhodný nástroj.

V krátkosti, ak chceme zlepšiť bezpečnosť a situáciu v oblasti ľudských práv v partnerských krajinách Európskej únie, je dôležité, aby sme dostatočne zvážili správny nástroj, ktorým to chceme dosiahnuť. Napríklad, mohli by vážne narušenia slobody vierovyznania v Číne a Indii prinútiť Európsku úniu k tomu, aby prijala skutočné formálne opatrenia? Momentálne je opätovné zváženie európskych opatrení v takýchto prípadoch vhodnejšie ako unáhlené opätovné preskúmanie politiky v oblasti sankcií.

Bez ohľadu na tieto výhrady dúfam, že budem môcť podporiť správu pani Flautrovej za predpokladu, že nebude prijatých veľa pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Vážený pán predsedajúci, dovoľte, aby som začal kriticky. Myslím si, že je dosť cynické, ak sa v správe o ľudských právach opätovne uvádza, že je potrebné uplatniť viacero ustanovení

Lisabonskej zmluvy. Ako všetci vieme, Lisabonská zmluva bola odmietnutá v demokratickom referende v Írsku. Príčina, prečo bola odmietnutá len v Írsku, spočíva v tom, že žiadna iná krajina nepriznala svojim občanom ľudské právo demokraticky vyjadriť svoj názor o tejto zmluve. Okrem toho, Lisabonská zmluva je jednoducho len kópiou európskej ústavy, ktorá už bola rozhodne odmietnutá v referendách vo Francúzsku a Holandsku. Začnime teda dodržiavaním ľudských práv našich vlastných voličov a prestaňme sa už neustále odvolávať na zmluvu, ktorá bola v referende odmietnutá, a ktorá je právne mŕtva.

Druhý bod, o ktorom sa chcem kriticky vyjadriť, sa týka skutočnosti, že táto správa je preplnená dobrými úmyslami, no skutočnosť je dosť odlišná. Práve sme boli svedkami ukončenia olympijských hier v Číne, kde všetci naši európski demokrati stáli bok po boku s predstaviteľmi komunistického režimu, čo možno považovať za zopakovanie situácie z roku 1936, keď sa olympijské hry konali v nacistickom Nemecku. Za týchto okolností by bolo vhodné, keby sme niekoľko mesiacov zahanbene mlčali, hoci priznávam, že správu v jej terajšej podobe možno podľa noriem tohto Parlamentu popísať ako pozoruhodne vyváženú, pričom právom kritizuje mnoho otázok, napríklad situáciu na Kube a v Zimbabwe. V tejto správe však chýba vážne varovanie pred celosvetovou islamizáciou, v dôsledku čoho sú ohrozené všetky slobody tvoriace úplný základ našej spoločnosti.

Na záver chcem vysloviť ešte jednu výhradu týkajúcu sa oblasti, ktorá je môjmu srdcu veľmi blízka. V našich vlastných európskych krajinách, najmä v mojej vlasti, v Belgicku, sme čoraz častejšie svedkami prijímania zákonov, ktoré obmedzujú slobodu prejavu a dokonca zavádzajú tresty odňatia slobody za názory, ktoré tvoria skutkovú podstatu trestného činu, najmä v oblasti prisťahovalectva a islamizácie. Takýto vývoj považujem za mimoriadne znepokojujúci a myslím si, že v tomto smere musíme bojovať zubami-nechtami (a to aj v tomto Parlamente, keď diskutujeme o ľudských právach), aby sme bránili slobodu prejavu aj v našich vlastných členských štátoch Európskej únie.

Uvedol som tri kritické poznámky k tejto správe. Čo sa týka jej ostatného textu, nepatrí medzi to najhoršie, čo sme tu, v Parlamente, mali možnosť vidieť. Preto túto správu podporíme za predpokladu, že zajtra nebudú prijaté nejaké neprijateľné pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – (LT) Je samozrejmé, že názory o politickom dosahu sankcií sa veľmi líšia. Existujú prípady, keď sankcie voči vládnucemu režimu spôsobujú utrpenie nevinných ľudí, čím sa nepriamo podporuje tieňová ekonomika a čierny trh. V niektorých prípadoch vyplýva riziko, že dôjde k porušeniu ľudských práv, zo zariadenia mien daných osôb na čierne listiny. Okrem toho dôveryhodnosť sankcií ohrozuje aj skutočnosť, že pri ich zavádzaní sa používa dvojaký meter podľa toho, nakoľko je daný partner EÚ strategicky významný. Ako najnovší príklad možno uviesť neschopnosť Európskej únie zaviesť sankcie voči Rusku, a to aj napriek tomu, že Rusko porušilo medzinárodné právne predpisy tým, že napadlo územie zvrchovanej krajiny, Gruzínska, pod zámienkou ochrany svojich občanov. Sankcie však aj naďalej ostávajú jednou zo zbraní vo výzbroji Európskej únie. Podľa môjho názoru sankcie sú a mali by aj zostať integrálnou súčasťou spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, alebo presnejšie povedané, mali by byť prostriedkom na podporu ľudských práv a demokracie.

Pochopiteľne, Európska únia sa snaží využívať metódu cukru a biča, aby nemusela uvažovať sankcie. V prípade potreby by však mali byť uvalené, pričom je veľmi dôležité, aby sankcie zohrávali širšiu a súdržnejšiu úlohu v rámci stratégie na ochranu ľudských práv.

Pani spravodajkyňa Flautrová spomenula zbrojné embargo, ktoré bolo na Čínu uvalené ako reakcia na masaker na Námestí nebeského pokoja (Tien-an-men). Dnes už počuť hlasy, aby bolo toto embargo zrušené, hoci zatiaľ, vážené dámy, vážení páni, sme sa nedočkali žiadneho vysvetlenia týchto udalostí, ktoré zatrasli slobodným svetom, a nedočkali sme sa ani žiadneho ospravedlnenia. Prečo by potom mali byť sankcie zrušené? Dovoľte mi zdôrazniť, že čo sa týka zavádzania sankcií, Európska únia by mala užšie spolupracovať s inými krajinami a medzinárodnými organizáciami, a mala by koordinovať svoju politiku a svoje opatrenia tak, aby bolo využívanie sankcií účinnejšie.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Vážené dámy, vážení páni, sankcie tvoria neoddeliteľnú súčasť systému spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Európskej únie s cieľom presadiť dodržiavanie ľudských práv, zachovávanie demokracie a právneho štátu. Hoci Európska únia používa najrôznejšie sankčné nástroje už takmer dvadsať rokov, dodnes sa neurobilo žiadne vyhodnotenie ani štúdia vplyvu politiky Európskej únie v oblasti sankcií. Preto vítam správu pani Héléne Flautrovej ako dôležitý príspevok v tomto smere. Vítam aj jej mnohé závery.

Aj ja si myslím, že musíme posilniť expertné a analytické schopnosti Európskej únie pri rozhodovaní o sankciách. Ratifikácia Lisabonskej zmluvy a vytvorenie európskej zahraničnej služby pre to vytvárajú

vhodnú príležitosť. Sankcie, v prípade, že sa použijú, by mali tvoriť súčasť celkovej ucelenej koncepcie zahraničnej politiky, inak povedané, nemali by sa používať oddelene, len samostatne, bez ohľadu na ostatné nástroje zahraničnej politiky, a bez spolupráce s ostatnými aktérmi medzinárodného systému. Sankcie by mali byť sprevádzané pozitívnymi opatreniami a stimulmi s cieľom podporiť ľudské práva, podporiť občiansku spoločnosť a demokraciu. A napokon, sankcie by sa nemali vzťahovať na humanitárnu pomoc. Sankcie by mali byť zamerané na konkrétne osoby, napr. s cieľom obmedziť ich pohyb, alebo zhabať ich majetok, a nie na obeť ich zlovoľného správania.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, sankcie predstavujú dôležitý nástroj zahraničnej politiky. Je nepochybné, že v Juhoafrickej republike viedli k páde apartheidu. Aj pre mňa osobne bolo uvalenie sankcií osočné, pretože v roku 1983 na základe amnestie, ktorá bola vynútená v dôsledku sankcií, ma prepustili z väzenia, hoci, žiaľ, len na krátko.

Je však pravda, že sankcie často nie sú účinné, čoho príkladom sú Zimbabwe a Kuba. Hospodárske sankcie sa často používajú ako ospravedlnenie pre ťažkosti, ktoré sú v skutočnosti výsledkom predovšetkým nekompetentného diktátorského vládnutia.

Existuje však aj jeden druh sankcií, ktorý nemožno zneužiť na takúto propagandu. Ide o zákaz vstupu do Európskej únie. Tento zákaz sa však nesmie vzťahovať len na predstaviteľov najvyšších orgánov, ako je to napríklad v prípade Bieloruska, musí zahŕňať aj jednotlivcov, ktorí zastávajú posty na strednej úrovni aparátu útlaku a porušovania ľudských práv. Bežní ľudia potomvidia, že prijaté opatrenia nie sú namierené proti nim, ale proti aparátu diktátorskej moci.

Ģirts Valdis Kristovskis (UEN). – (LV) Dovoľte mi pochváliť pani Flautreovú za to, že sa snaží o posilnenie spôsobilosti a zvýšenie autority Európskej únie. Nepochybujem o tom, že je potrebné, aby boli sankcie uplatňované flexibilne, no pani spravodajkyňa zároveň poukazuje na to, že je neprípustné, aby sa pri zavádzaní sankcií používal dvojaký meter. Nedostatočná konzistentnosť ohrozuje dôveryhodnosť európskych sankcií a politik. Európska únia sa sama kompromituje, keď zavedie režim sankcií, a potom ho sama poruší, ako v prípade Roberta Mugabeho. Pomerne často zaobchádza Európska únia s krajinami mimo EÚ odlišne, čo má svoje následky. Povoľný postoj Európskej únie k otázke Gruzínska spôsobil v Rusku skutočný výbuch nadšenia. Podľa ich názoru je vojenská agresia najlepším nástrojom na ochranu ľudských práv. Samozrejme, v rôznych častiach sveta vládnu rôzne hodnoty. Bezzubosť spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky je dôkazom toho, že v Európskej únii vládnu obchodné záujmy. Ak to posúdime z praktického hľadiska, nemôže to byť ináč. Žiaľ, zvyšuje sa tým dojem beztriestnosti určitých hlavných mocností a posilňuje sa aj ich vedomie, že môžu porušovať medzinárodné práva. Používanie dvojakeho metra v súčasnosti spôsobí ešte viac problémov v budúcnosti.

Erik Meijer (GUE/NGL). – (NL) Vážený pán predsedajúci, sankcie boli vhodným nástrojom na postupné odstránenie najhorších foriem koloniálnej nadvlády a apartheidu v Juhoafrickej republike a v Južnej Rodézii. V minulosti to boli vždy odporcovia zmien, kto odmietal sankcie a poukazoval predovšetkým na ich negatívne vedľajšie účinky. Na druhej strane, zástupcovia chudobných a utláčaných v týchto krajinách zdôrazňovali, že prijímajú nevýhody spojené s bojkotom, keďže si uvedomujú, že za svoje oslobodenie musia nejakým spôsobom zaplatiť.

Trvalý hospodársky bojkot ozrutného režimu Saddáma Husajna nás naučil, že výsledkom takéhoto bojkotu niekedy môže byť aj stav, keď sa obyvatelia danej krajiny postupne stanú izolovanými, majú strach z okolitého sveta a podporujú svoju vládu. Bojkot rozhodne nepomôže presadiť prania vonkajšieho sveta voči domácej verejnej mienke, no ide o vhodný nástroj na podporu potlačenej verejnej mienky a na boj za zlepšenie situácie v krajine. Ak podľa tohto vzoru dokážeme dôsledne rozlišovať medzi jednotlivými možnosťami, sankcie ostanú aj naďalej užitočným nástrojom na zabezpečenie väčšej rovnosti a demokracie.

Kinga Gál (PPE-DE). – (HU) Ďakujem za priestor, vážený pán predsedajúci. Myslím si, že vyhodnotenie opatrení a sankcií Európskej únie, ktoré sú súčasťou politik Únie, je v oblasti ľudských práv mimoriadne dôležité, obzvlášť v tejto napätej dobe, keď sme v súčasnosti svedkami krízy v Gruzínsku, ktorej predchádzala otázka Tibetu a dokonca aj Zimbabwe. Preto by som chcela poľahoželať pani Flautreovej k jej správe. Táto politika sankcií je založená na dobre stanovených zásadách v oblasti ľudských práv a medzinárodného práva, ktoré boli upevnené početnými dokumentmi OSN a Európskej únie.

Problémy sa nevyskytujú na úrovni zásad, ale na úrovni ich uplatňovania v praxi, kde sme svedkami nedostatku dôslednosti, účinnosti a vyváženosti. Systematické presadzovanie kritérií v oblasti ľudských práv je nevyhnutným predpokladom pre udržanie dôveryhodnosti Únie. Podľa môjho názoru sme svedkami nedostatočnej dôslednosti preto, že často padá za obeť každodenným politickým záujmom. Rovnako kľúčové

je, aby sme postupovali jednotne. Hoci budeme mať spoločné štandardy, bude to zbytočné, ak budú medzi jednotlivými členskými štátmi veľké rozdiely v ich uplatňovaní v praxi. Napríklad, zatiaľ čo Európska únia bránila ochranu ľudských práv v Tibete, bol v Únii členský štát, ktorý vyhostil tibetských utečencov. V záujme politickej účinnosti musíme vytvoriť politiku v oblasti sankcií, ktorá bude transparentná, jednotná, a ktorá bude mať dobre stanovené ciele. Okrem jednotných opatrení je dôležitá aj rýchla, či dokonca okamžitá reakcia. Ako vidíme, diplomatické hašterenie zosmiešňuje nielen našu politiku v oblasti sankcií, ale aj celú Úniu. Všetky tieto opatrenia však dosiahnu svoj hlavný cieľ, ak budú sprevádzané pozitívnymi opatreniami zameranými na podporu príslušnej občianskej spoločnosti. Ďakujem vám za pozornosť.

Corina Crețu (PSE). – (RO) Dúfam, že táto správa zohrá dôležitú úlohu pri posilňovaní európskej politiky v oblasti uplatňovania sankcií Spoločenstva.

Myslím si, že je nevyhnutné, aby v budúcnosti postupovali jednotlivé členské štáty súdržnejšie jednak v procese rozhodovania o sankciách, a jednak v súvislosti s ich správnym uplatňovaním. Ak chceme, aby bola Európska únia na medzinárodnej scéne silná a rešpektovaná, a ak chceme, aby jej opatrenia, vrátane sankcií, mali čo najväčší dosah, je potrebné preukázať veľkú mieru solidarity a vyhnúť sa používaniu dvojakeho metra.

Je potrebné, aby sankcie v najmenšej možnej miere ovplyvňovali obyvateľov krajín nachádzajúcich sa v regiónoch, na ktoré sú uvalené sankcie. Nedovoľme, aby títo ľudia trpeli dvojnásobne, vzhľadom na to, že už aj tak sú obeťami utláčateľských režimov alebo skorumpovaných vlád. Som veľmi rada, že pani komisárka zdôraznila tento aspekt.

V neposlednom rade mi dovoľte poukázať na alternatívu k sankciám. Začiatkom tohto týždňa sme boli svedkami osobitného prípadu: krízy v Gruzínsku a postoja 27 členských štátov k Rusku. O výsledkoch pondelňajšieho samitu sa vedú vášnivé diskusie práve pre rozpor medzi prezentovaným pevným a takmer vehementným postojom a zdržanlivosťou, pokiaľ ide o ochotu zaviesť sankcie.

Myslím si, že pokiaľ je ešte možné veci napraviť, a pokiaľ dialóg môže zabrániť zhoršeniu situácie, mali by sankcie zostať tým posledným opatrením, ktoré použijeme.

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, veľmi vítame myšlienky uvedené v tejto správe o hodnotení sankcií. Je jasné, že otázku sankcií je potrebné dôsledne zvážiť, veľakrát sa ukázalo, že sankcie boli zavedené úplne zbytočne, v mnohých prípadoch boli úplne nespravodlivé, veľakrát sankcie poškodili najslabších členov spoločnosti.

Prečo by rybári v Mauritánii mali platiť za to, že v ich krajine zrazu došlo k prevratu? Kde sa v tom dá nájsť nejaký zmysel? Sankcie je preto potrebné prehodnotiť a zanalyzovať, a to jednak samotnú ideu, a jednak jej uplatňovanie.

Okrem toho, ak sa sankcie používajú príliš často a nesúvislo, teda tak, ako je to v prípade Európskej únie, strácajú dôveryhodnosť a rovnako tak aj Európska únia. Jedna vec je zohľadňovať naše vlastné záujmy, no niečo úplne iné je, ak rebríček našich záujmov používame ako barometer na stanovenie toho, či v danom prípade zaviesť, alebo nezaviesť sankcie.

Je nevyhnutné, aby sa osobitne monitorovala účinnosť týchto opatrení, je nevyhnutné, aby sme podporovali inteligentné sankčné metódy, ktoré budú mať priamy a osobný vplyv na osoby zodpovedné za porušovanie ľudských práv. Učíme sa z postupu Spojených štátov amerických v Kórejskej ľudovodemokratickej republike a zo zmrazenia bankových účtov v Macau. Študujeme tento príklad, ktorému sa ušlo veľmi málo verejného záujmu, no ktorý bol oveľa účinnejší ako organizovanie početných tlačových konferencií proti konkrétnej vláde.

Preto podporujem túto správu, no Komisia a Rada majú pred sebou ešte veľa práce, aby skutočne monitorovali, čo sa robí, prečo sa to robí a ako sa to robí.

PREDSEDÁ: PÁN COCILOVO

podpredseda

Eoin Ryan (UEN). – Vážený pán predsedajúci, v prvom rade sa chcem poďakovať pani spravodajkyni a chcem ju ubezpečiť, že jej správu podporíme.

Je správne, že Európska únia má k dispozícii súbor prísnych politických a hospodárskych nástrojov, ktoré možno využiť voči režimom na celom svete, ktoré porušujú ľudské práva svojich občanov. No pokiaľ ide o uplatňovanie politických a hospodárskych sankcií, musí byť Európska únia veľmi opatrná.

Európska únia je najväčším prispievateľom v rámci zahraničnej rozvojovej pomoci, no čo sa týka sankcií, musí konať múdro a obozretne. Zavedenie sankcií napríklad voči Zimbabwe, Sudánu alebo Barmu malo veľmi negatívne dôsledky na bežných ľuďoch žijúcich v týchto krajinách. Preto sa musíme snažiť zabezpečiť, aby nami uvalené sankcie nemali dosah na najchudobnejšie a najutlačenejšie osoby v týchto krajinách, ale aby napádali a útočili na ľudí, ktorí stoja na čele týchto krajín.

Niektorí moji predrečníci spomínali Kubu. Nechápem, prečo uplatňujeme sankcie voči Kube. Obchodovanie s Kubou by sa malo vrátiť do normálnych koľají, ak by sme tak urobili namiesto uplatňovania týchto nezmyselných sankcií, v priebehu desiatich rokov by sa Kuba zmenila na úplne inú krajinu.

Ako som už povedal, pri zavádzaní sankcií musíme byť opatrní. Pri zavádzaní hospodárskych a politických sankcií je potrebné, aby boli zacielené na tých, ktorí sú za daný stav zodpovední. Zamerajme sa na ich finančné záležitosti v zahraničí alebo na obmedzenie ich cestovania. Sankcie môžu byť prospešné, no ich účinnosť je obmedzená, najmä ak ich zavedú len krajiny Európskej únie. Sankcie OSN sú oveľa silnejšie a môžu byť oveľa účinnejšie.

Podporujem túto správu, no myslím si, že účinnosť sankcií je obmedzená. Môžu byť účinné, no pri ich uplatňovaní musíme postupovať múdro a obozretne.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predsedajúci, predložená správa pod zámienkou ľudských práv navrhuje, aby sa politiky Európskej únie presadzovali čo najúčinnnejším využívaním nepriateľnej a neľudskej zbrane vo forme sankcií a embárgo prostredníctvom vydierania a vyvíjania nátlaku na krajiny, ľudí a vlády, ktoré sa postavili kapitalistickému barbarstvu.

Navrhované šikovne zacielené sankcie v spojení s financovaním mimovládnych organizácií ako žoldnierov EÚ predstavujú najhanebnejšie otvorené zasahovanie do vnútorných záležitostí zvrchovaných krajín. Takýto postup porušuje tie najzákladnejšie zásady medzinárodného práva, resp. toho, čo z medzinárodného práva zostalo.

Správa v praxi prijíma sankčnú politiku uplatnenú Spojenými štátmi americkými proti Kube v súlade so zákonom „Helms-Burton“, ktorý okrem iného zaväzuje dokonca aj tretie krajiny obchodujúce so Spojenými štátmi americkými, aby sa riadili sankciami, ktoré zavádza.

Tento zákon a toto embargo opakovane odsúdila drvivá väčšina prítomných na valných zhromaždeniach OSN. Ide o postup, ktorý možno prirovnať k vývozu vnútroštátneho práva, ktoré tupí a odmieta medzinárodné zásady a Chartu OSN.

Skutočnosť, že správa sa odvoláva na OSN a zdôrazňuje ľudské práva, predstavuje len chabý pokus figovým listom zakryť agresívnu imperialistickú politiku Európskej únie. Je to neuveriteľne pokrytecké. Pýtame sa vás: prečo neprijímate nijaké opatrenia proti Rusku? Samozrejme, nesúhlasili by sme s tým. Prečo neprijímate nijaké opatrenia proti Číne? Samozrejme, nesúhlasili by sme s tým, aby ste prijali nejaké opatrenia. Vysvetlenie spočíva v tom, že v týchto krajinách máte svoje hospodárske záujmy. Osoby, ktoré predstavili doložku o ľudských právach v správe pána Agnoletta, sa rozhodne majú za čo zodpovedať, pretože Európskej únii poskytli alibi a zámienku pre jej zločinné politiky namierené proti ľuďom.

Sme presvedčení, že ľudia sú sami dostatočne schopní a zodpovední, aby si vyriešili svoje problémy. Nepotrebný samozvaných ochrancov, najmä nie Európsku úniu.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, používanie sankcií by sa malo stať skutočným a účinným prvkom zahraničnej politiky Európskej únie v oblasti ľudských práv. Závery správy pani Flautreovej sú, podľa môjho názoru, správne. Politiku dvojakého metra, ktorá sa až doposiaľ používala, je potrebné zmeniť. Bolo by logické rozšíriť uplatňovanie doložky o ľudských právach a demokracii tak, aby sa vzťahovala na všetky obchodné dohody uzatvorené medzi Európskou úniou a tretími krajinami. Myslím si, že je dôležité, aby boli politické a hospodárske sankcie uplatnené súčasne, a aby boli zacielené predovšetkým na tie odvetvia hospodárstva, ktoré pre vládu danej krajiny predstavujú strategický zdroj príjmu. Pri uplatňovaní sankcií by sme v danej krajine mali zároveň podporovať občiansku spoločnosť a mimovládne organizácie.

Mám však dojem, že prijímanie uznesení nie je dostatočným riešením. Najlepším dôkazom tohto môjho tvrdenia je skutočnosť, že existujú prípady, keď jednotlivé členské štáty vedené svojimi vlastnými osobitnými

záujmami porušili solidaritu v rámci Európskej únie. Bez skutočnej politickej vôle na strane členských štátov Európskej únie zostanú uznesenia len na papieri. Podľa postoja orgánov Európskej únie k opatreniam, ktoré podniklo Rusko v Gruzínsku, budeme môcť povedať, či zahraničná politika Európskej únie úspešne zložila skúšku. Už jednoducho nestačí len hovoriť o príslušných zásadách a požiadavkách, je najvyšší čas, aby sa začali uplatňovať. Práve o tom je predložená správa, za čo sa chcem pani Flautrovej úprimne poďakovať.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Podľa môjho názoru je jednou z najdôležitejších tém tejto správy stanovovanie referenčných kritérií.

Ak zavedieme proti danej krajine sankcie, je potrebné, aby sme stanovili aj referenčné kritériá, ako, kedy a za akých podmienok budú tieto sankcie zrušené. Bez takýchto referenčných kritérií sú samotné sankcie bezpredmetné.

Ako príklad môžeme uviesť Andidžan. Po prvýkrát obsahoval režim sankcií politický mechanizmus zameraný na pozitívne opatrenia, čo znamená, že bola stanovená šesťmesačná lehota, po uplynutí ktorej mali byť sankcie uplatnené. Uzbekistan mal na výber, či splní naše kritériá, a mal na to aj dostatok času.

Je dobré, že bol uplatnený pozitívny mechanizmus, no aj na neho by sa mali vzťahovať referenčné kritériá: pokiaľ v súvislosti s masakrom v meste Andidžan nebudeme svedkami veľmi pozitívneho vývoja, sankcie nebudú zrušené.

To ma privádza k ďalšiemu dôležitému bodu, ktorý sa nachádza v správe. Ide o zriadenie nezávislej skupiny odborníkov na sankcie, ktorých úlohou má byť posudzovanie druhov sankcií, a aj toho, kedy majú byť uplatnené.

Do úvahy musíme brať aj symbolický význam sankcií, práve s týmto fenoménom som sa stretla v Uzbekistane. Je ťažké ho vyčíslieť. Napriek tomu, že praktický účinok sankcií tam nebol veľmi badateľný, napríklad vízový systém (úradníci, predovšetkým tí, proti ktorým boli sankcie zavedené, odišli) a zbrojné embargo (zbrane tam neboli dodávané), symbolická hodnota sankcií bola veľmi veľká. Takýto názor zastávali všetci, od taxikára až po ministra.

Toomas Savi (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, zahraničná politika Európskej únie bola priekopníkom modelu pozitívnej podmienenosti (metóda cukru), ktorú úspešne uplatňovala vo vzťahoch s kandidátskymi krajinami.

Žiaľ, ukázalo sa, že odmena v podobe pokroku v oblasti ľudských práv nebola v rozvojových krajinách práve najúčinnnejším opatrením, ktoré by ich podnietilo v tomto smere napredovať, keďže na medzinárodnej scéne sa objavili noví aktéri praktizujúci politický damping. Napríklad čínska politika v Afrike nijako nesúvisí s ľudskými právami ani demokraciou. Namiesto zľavovania zo základných hodnôt Európskej únie by sme sa nemali v prípade potreby báť uplatniť „metódu biča“ s cieľom ukázať, že ak nebudú splnené určité základné požiadavky, bude to mať veľmi negatívne následky, ktorým by sa tretie strany mali radšej vyhnúť.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, používanie dvojakého metra v oblasti porušovania ľudských práv je pre Európsku úniu pohromou. Už dlhú dobu, a aj nedávno, v kontexte ruskej agresie proti Gruzínsku, sme svedkami situácie, keď sa na krajiny, ktoré sú bohaté alebo veľké, napriek tomu, že sú diktátorské alebo polodiktátorské, uplatňuje osobitná nenáročná tarifa, na rozdiel od krajín, ktoré porušujú ľudské práva, no sú menej dôležité z európskeho hľadiska alebo z hľadiska amerických obchodných záujmov.

Nemali by sme rezignovať na nástroj, akým je používanie sankcií voči krajinám, ktoré porušujú ľudské a občianske práva, pretože tým opovrhujeme európskymi štandardmi v tejto oblasti. Tento nástroj by sa však nemal devalvovať, mali by sme ho používať flexibilne. V tomto kontexte by sme nemali odmietať hrozbu súvisiacu s možným zavedením sankcií proti Rusku za vojnu na Kaukaze.

Na záver mi dovoľte povedať, že som veľmi rád, že chceme uznať úmyselné poškodenie životného prostredia za porušenie ľudských práv. Kolegovia z Fínska, Švédska a pobaltských štátov v tejto súvislosti hovoria o potenciálnych dramatických dôsledkoch na investície do plynovodu Nord Stream na dne Baltského mora.

Maria da Assunção Esteves (PPE-DE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, Európa potrebuje zásadnú zmenu, aby začala brať ľudské práva vážne. Inteligentné a účinné sankcie je potrebné prepojiť na štrukturálnu a systémovú reakciu. Európa musí postupovať jednotnejšie. Keď prijímame rozhodnutia, pri rokovanom stole sa ešte stále prejavuje mýtus hraníc. Pri stole sedia aj postkoloniálna nostalgia a súčasné záujmy. Ľudské práva si však vyžadujú európsku autoritu a viac vnútorného i vonkajšieho začlenenia. V novej Európe si

nemôže každý rozhodovať o tom, čo chce a ako to chce. Nová Európa je jeden celok, čo platí aj pre oblasť ľudských práv, a práve tento nástroj je potrebné využiť z hľadiska globálnej politiky.

Postup je jednoduchý: potrebujeme silné európske politické stredisko, Európsky parlament s rozhodovacími právomocami, spoločnou zodpovednosťou pri diplomatických rokovaníach členských štátov v oblasti ochrany ľudských práv, pričom riadiť túto úlohu bude Európska komisia, v tretích krajinách budú pôsobiť viac politické a menej byrokratické delegácie Európskej komisie, na Svetovú obchodnú organizáciu sa bude vyvíjať nátlak, aby skúmala demokratickú bezúhonnosť svojich členov, budú sa podporovať organizačné štruktúry zhodné so štruktúrami Európskej únie, s Africkou úniou, Úniou juhoamerických národov a s ďalšími regionálnymi zoskupeniami sa bude viesť intenzívny dialóg, bude sa vyvíjať nátlak na reformu OSN, pri ktorej kľúčovú úlohu zohrá Európska únia, vytvorí sa vnútorná stratégia proti energetickej závislosti, ktorá bude založená na jednotnej energetickej politike a dôslednej obrannej politike.

Vážené dámy, vážení páni, potrebujeme, aby v tejto oblasti ľudských práv došlo k revolúcii.

Vural Öger (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, diskusia, ktorá momentálne prebieha, o možnom zavedení sankcií proti Rusku v súvislosti s konfliktom na Kaukaze nám znova ukazuje, ako nezodpovedne sa niekedy narába so sankciami. Je otázne, či sú sankcie legitímne ako nerozlišujúci nástroj použiteľný v každej situácii. Nie je jasné, kedy a do akej miery možno skutočne zaručiť ich účinnosť.

Obzvlášť dôležité je, aby sme dokázali správne vyhodnotiť účinnosť sankcií Európskej únie. Nemali by byť zavádzajúce, naopak, musia byť ušité na mieru. Zodpovednosť často nesú represívne vládne režimy. Napriek všetkému úsiliu kľúčovou otázkou ostáva, aké hodnotiace kritéria použiť. Kedy sankcie skutočne vedú k zmene správania? Namiesto zavádzania ad hoc sankcií by som bol rád, keby bola prijatá stratégia EÚ, ktorá by viedla k súdržnej a udržateľnej politike v oblasti sankcií. Museli by sme tu však dospieť ku konsenzu, pokiaľ ide o optimálne podmienky ich použitia. Účinná stratégia v oblasti sankcií ešte stále neexistuje.

Táto správa je však krokom správnym smerom. Európsky parlament je v súčasnosti najdôležitejšou inštitúciou podporujúcou ľudské práva. Sankcie Európskej únie by nemali byť agresívnym politickým nástrojom, naopak, mali hájiť záujmy ľudí. Sankcie, ktoré trestajú civilné obyvateľstvo, sú kontraproduktívne a vôbec nespĺňajú účel, na ktorý sa takéto opatrenia prijímajú.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE). – (RO) Sankcie predstavujú jeden z nástrojov, ktoré môže Únia využiť pri uplatňovaní svojej politiky v oblasti ľudských práv.

Napriek tomu, ako si všimla aj pani spravodajkyňa, skutočnosť, že doposiaľ nebola vypracovaná štúdia o dosahu politiky Európskej únie v oblasti sankcií, sťažuje posúdenie účinkov tejto politiky i jej účinnosti v praxi, čo následne vedie k nedostatku transparentnosti, súdržnosti a dokonca aj legitímnosti sankcií Spoločenstva.

Pokiaľ Európska únia nebude jednotná v otázke spoločnej bezpečnostnej politiky, bude pre nás veľmi ťažké zaviesť účinné a systematické sankcie Spoločenstva. Je poľutovaniahodné, že Únia a členské štáty nepoužívali sankcie systematicky, a preto si, vážený pán predsedajúci, myslím, že je potrebné vypracovať súdržnú stratégiu pre politiku v oblasti sankcií, aby bolo možné dodržiavať ľudské práva. Táto stratégia by mala zohľadňovať už podpísané dohody a doložky a mala by sa vystríhať používania dvojakého metra, čím prispeje k zvýšeniu dôveryhodnosti Európskej únie.

Blahoželám pani Flautrovej k vypracovaniu tejto správy.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, v medzinárodnom práve platí nasledujúca latinská zásada: „*par in parem non habet imperium*“. Znamená to, že štát nemôže súdiť iný štát, alebo proti nemu zaviesť sankcie, no to platilo v minulosti, to sú dejiny. Medzinárodnému spoločenstvu vedenému zdravým rozumom a racionalizmom sa podarilo uskutočniť ohromný obrat. Primitívne sankcie, ktoré proti sebe zavádzali štáty v minulosti podľa zásady vzájomných protiopatrení, na základe biblickej zásady, ktorá vychádzala zo starozákonného „oko za oko, zub za zub“, boli nahradené výborným mechanizmom kolektívnych organizovaných sankcií, pričom o tom, kto, ako a kedy môže tento mechanizmus využiť, rozhodujú postupy. Teší ma, že Európska únia pracuje na čoraz dokonalejšom mechanizme pre uplatňovanie sankcií, ktorý zahŕňa aj rozlišovanie zohľadňujúce konkrétnu situáciu a úroveň viny.

Chcem zdôrazniť dve veci. Podporujem múdre a inteligentné sankcie, ktoré sú citlivo uplatnené, no som proti tzv. preventívnym sankciám. Podľa môjho názoru možno preventívne sankcie považovať za zneužívanie. Po druhé, chcela by som vyzvať, aby sme venovali väčšiu pozornosť spoločnosti, našim občanom, aby sme

ich informovali o tom, že sankcie nie sú primitívnym trestom, ale prirodzenou, zdravou reakciou na vážne porušenie zákona, a že ich cieľom je brániť demokraciu.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predseda, vážená pani komisárka, chcem nadviazať na tému, o ktorej už hovorili viacerí moji predchodcovia. Sankcie by nemali byť zle zacielené. Predovšetkým by nemali škodiť tým najchudobnejším z chudobných. Stretávame sa tu s problematikou, ktorá sa už istý čas vyvíja, no je potrebné, aby sme v tomto smere pokračovali ďalej. V minulosti sme boli opätovne svedkami skutočnosti, že sprievodným znakom skorumpovaných vládnych režimov pohŕdajúcich ľudskými právami je často premena veľmi veľkého množstva verejných zdrojov spravidla na súkromný kapitál, ktorý sa následne umiestni na nejaké rozprávkové konto, kde sa tieto peniaze nachádzajú, až pokým ich daný člen vládneho režimu znova nezíska, a kým si ich nezačne užívať.

Ide teda o to, aby sme sa v tejto oblasti usilovali o nadviazanie celosvetovej spolupráce, a aby sme to aj dosiahli, podobne ako v prípade Medzinárodného trestného súdu. Európska únia môže v tomto smere zohrať dôležitú úlohu pri snahe zabezpečiť, aby ovocie tejto politiky neskončilo tam, kde si to neželáme.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Vážený pán predseda, blahoželám pani Flautovej k jej výbornej, vyváženej správe. Podľa môjho názoru existujú tri prípady, pri ktorých Európska únia používa dvojaký meter. Na jednej strane vidíme používanie dvojakeho metra, keď porovnáme dve malé krajiny, pričom jedna z nich nám protirečí a je nepriateľská a druhá o sebe tvrdí, že je prozápadná a proeurópska. Používanie dvojakeho metra vidíme aj vtedy, ak porovnáme malé krajiny s väčšími mocnosťami, Ruskom a Čínou, pretože tu vstupujú do hry hospodárske záujmy. A napokon, tretí typ prípadov, kedy používame dvojaký meter, je ten, v dôsledku ktorého dochádza k spochybňovaniu našej dôveryhodnosti a nášho práva kritizovať tretie krajiny, pokiaľ ide o ľudské práva a práva menšín, keďže v Únii je niekoľko členských štátov, v ktorých žije niekoľko stotisíc osôb bez národnosti, napríklad v dvoch pobaltských štátoch. Do tohto typu používania dvojakeho metra môžeme zaradiť aj skutočnosť, že vedúcou silou v Európskej únii je krajina, ktorej ústava ešte stále odmieta uznať regionálne jazyky. Ďakujem vám za pozornosť.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). – (HU) Vážený pán predseda, chcem sa pripojiť k tým predrečníkom, ktorí poukazovali na používanie dvojakeho metra a na nedôslednosť. Chcel by som upriamiť pozornosť pani Flautovej na odsek 22 predloženej správy, ktorý sa týka odôvodnenia správ o krajine a zákonnosti sankcií a politiky v oblasti sankcií. V septembri 2004 prijal tento Parlament rozhodnutie o vyslaní vyšetrovacej misie do Vojvodiny, ktorá sa nachádza na severe Srbska. Tento krok sa netýkal len otázky ľudských práv, ale aj otázky solidarity, pretože v tejto oblasti žije veľmi veľa Maďarov, ale aj Rumunov a Nemcov, ktorí sa tu usídlili v dôsledku rôznych búrlivých historických udalostí. Preskúmali sme tamojšiu vážnu situáciu v oblasti ľudských práv. V spomínanom rozhodnutí sa uvádza, že to preskúma Podvýbor pre ľudské práva. To sa ani po tri a pol roku nestalo. Preto žiadam, aby podvýbor preskúmal túto vážnu situáciu v súlade so spomínaným rozhodnutím, pretože len potom bude môcť Parlament upriamiť pozornosť Rady a Komisie na skutočnú situáciu, a len tak bude môcť na seba prebrať potrebnú úlohu v politike v oblasti sankcií.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, v prvom rade by som chcel odpovedať pani Flautovej, pánovi Romeva I Ruedovi a ostatným, ktorí hovorili o tom, že je potrebné vypracovať posudok, vyhodnotenie a posúdenie vplyvu. Považujem to za veľmi dôležité, Rada sa rovnako ako Parlament zaujíma o to, aby mohli byť tieto rozhodnutia o sankciách prijímané a aktualizované na základe čo najlepších informácií. Existujúce opatrenia sú pravidelne prehodnocované na základe posúdení vplyvu. Rada sa usiluje, aby bolo jej rozhodnutie pokiaľ možno čo najčastejšie založené na správach od vedúcich misií v daných krajinách, ktorí môžu najlepšie posúdiť účinnosť týchto opatrení.

Rada tiež dosiahla pozoruhodný pokrok, čo sa týka konzultácií s miestnymi a medzinárodnými mimovládskymi organizáciami, Parlament dnes ukázal, že pri tomto hodnotení musí zohrávať veľmi dôležitú úlohu.

Je však tiež pravda, že sankcie predstavujú nástroj, ktorého charakter musí ostať aj naďalej politický. Je potrebné, aby sme z hľadiska metodológie mali vypracovanú stratégiu, no nesmie nás obmedzovať, ani nesmieme pripustiť, aby bol tento proces automatický, to tu chcem vyhlásiť čo najjasnejšie a s plnou zodpovednosťou, preto budú v našom hodnotení vždy existovať rozdiely. Teda, aby som odpovedal aj pani Koppovej, ktorej vystúpenie boli veľmi dômyselné, sankcie budú aj naďalej politickým nástrojom. Nie sú jediným nástrojom na podporu ľudských práv. Existujú ďalšie dva nástroje, ktoré dokážu v menšej miere poznačiť cieľové krajiny, no ide tiež o nástroje na podporu ľudských práv. Hovorím o podmienkach ustanovených v politike rozširovania procesu asociácie a stabilizácie Balkánu a susedskej politiky a o povinných doložkách o ľudských právach, ktoré sa musia nachádzať vo všetkých dohodách, ktoré

uzatvára Európska únia s tretími krajinami alebo so zoskupeniami krajín, pričom porušenie týchto doložiek môže viesť k zrušeniu platnosti týchto dohôd.

Dovoľte mi opätovne uistiť pani Koppovú, že neexistuje žiadne embargo na farmaceutické výrobky, ide o systém kontroly v prípade, keď by tieto výrobky mohli mať dvojaké použitie, a preto podliehajú režimu nešírenia zbraní. Rada sa zhoduje s názormi mnohých rečníkov, ktorí poukázali na to, že sankcie by mali byť zacielené, a nemali by mať dosah na civilné obyvateľstvo.

Aj pán Cappato a pán Gawronski poukázali na dôležitú otázku, viacero rečníkov sa vrátilo k otázke poškodenia životného prostredia. Momentálne poškodenie životného prostredia nepatrí medzi ciele spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, teda je pravda, že z tohto hľadiska sa neberie do úvahy, a mali by sme rozmýšľať o tom, či zahrnúť poškodenie životného prostredia, v prípade, že predstavuje hrozbu buď pre medzinárodnú bezpečnosť alebo pre práva ľudí, medzi ľudské práva. Je potrebné začať o tejto téme diskutovať. Pánovi Cappatovi by som chcel tiež povedať, že v spomínaných prípadoch už Európska únia použila energetické sankcie, a stalo sa tak za rôznych okolností.

Chcel by som sa vyjadriť ešte o niekoľkých veciach, ktoré spomenuli viacerí z vás, a ktoré sa týkajú nedávnych udalostí. Čo sa týka vojny medzi Ruskom a Gruzínskom, veľmi jasne chcem povedať, že sankcie nemôžu naplniť svoj zámer, ak v ich dôsledku dôjde k úplnému prerušeniu kontaktov s danou krajinou, v tomto prípade s Ruskom. Napokon, musíme premýšľať aj o tom, či by zavedenie sankcií v tomto prípade bolo v záujme Gruzínska. Všetkých vás žiadam, aby ste o tom porozmýšľali.

Vrátim sa aj k tomu, čo bolo povedané o procese stanovovania referenčných kritérií. Spomínala to pani Saksová. Ide o veľmi dôležitú otázku, najmä čo sa týka Uzbekistanu. Keďže som tam bol na konferencii o strednej Ázii a o prítomnosti Európskej únie v strednej Ázii môžem vyhlásiť, že je to pravda. Keď som tam bol, stretol som sa aj s pani Tadžibajevovou, politickou väzenkyňou, ktorá bola teraz prepustená na slobodu. Dúfame, že jej zdravotný stav sa zlepší, a že jej bude poskytnutá primeraná starostlivosť. No chcem tiež povedať, že som mal možnosť vidieť, že v dôsledku dobrej politiky stanovovania referenčných kritérií môžeme dosiahnuť pokrok, a že príslušné orgány sa zanietene usilovali v plnej miere splniť kritériá stanovené Európskou úniou. Keď sa to stane, do Uzbekistanu sa v októbri vrátíme.

Čo sa týka Kuby, poslancom, ktorí ju spomínali, by som chcel pripomenúť, že v júni 2008 boli sankcie proti Kube zrušené. Napriek tomu však neprestávame dôsledne monitorovať, ako sa v krajine vyvíja situácia v oblasti ľudských práv.

Tieto veci som chcel objasniť na záver tejto mimoriadne podrobnej a bohatej rozpravy, ktorá dokazuje, že je veľmi potrebné, aby bol Parlament začlenený do tohto procesu.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, myslím si, že to bola veľmi užitočná diskusia, ktorá poukázala na viacero veľmi dôležitých otázok, nad ktorými sa musíme zamyslieť pri prijímaní rozhodnutí o sankciách, pretože sankcie predstavujú len jeden z nástrojov našej zahraničnej politiky. V prípade, že sa ich rozhodneme použiť, musí sa tak stať po pozornom zvážení celkovej situácie, v spojení s ostatnými nástrojmi, vrátane rozvojovej práce a politickej a hospodárskej reformy v tretích krajinách. Prostredníctvom všetkých týchto nástrojov sa usilujeme o jedno, o potvrdenie a podporu ľudských práv.

Správa pani Flautrovej jasne dokazuje, že je potrebné tento nástroj ešte viac zdokonaľiť. Musíme zabezpečiť, aby bol samotný systém sankcií v plnej miere v súlade s medzinárodným právom, a aby neporušoval základné ľudské práva, ku ktorým sa všetci hlásime. Som presvedčená, že naše súdy (ako to dnes potvrdil aj Európsky súdny dvor) v podstatnej miere prispievajú k rozvoju nášho systému sankcií, pričom zároveň zaručujú dodržiavanie základných zásad, napríklad dodržiavanie právneho štátu alebo riadneho procesu. Dovoľte mi zopakovať, že by sme mali podporovať ľudské práva a chrániť bežné obyvateľstvo, nemali by sme ho trestať, ani hospodársky, ani nijakým iným spôsobom.

Toto je veľmi dôležité. Preto zopakujem, že je potrebné, aby sme sankcie zacieleni na osoby, ktoré sú zodpovedné za porušovanie ľudských práv, a ako povedal pán Rack, mali by sme zvoliť napríklad zmrazenie účtov alebo zákaz udelenia víz, aby sme týmto čelným predstaviteľom alebo osobám zodpovedným za porušovanie ľudských práv zabránili využívať akékoľvek pozitívne možnosti.

Mnoho rečníkov, medzi ktorých patrí aj samotná pani Flautrová, žiadalo o riadne hodnotenie sankcií, pričom navrhli vypracovať určitú metodológiu. Myslím si, že pán Jean-Pierre Jouyet už stručne popísal prácu, ktorú v tomto smere vykonáva Rada. Chcem ju podporiť, no najmä si myslím, že by sme sa mali o niečo zlepšiť, pokiaľ ide o hodnotenie *ex ante* pred zavedením sankcií. Aj v tomto prípade môžem ponúknuť služby našich delegácií, pretože pôsobia priamo v danej lokalite a veľmi dobre vedia, čo sa tam deje. Samozrejme, veľmi

užitočným v tomto smere je aj príspevok občianskej spoločnosti a organizácií pôsobiacich v oblasti ľudských práv.

Čo sa týka súdržnosti, chcem povedať, že sankcie predstavujú dôležitý nástroj, no je potrebné, aby boli doplnené proaktívnym prístupom našej rozvojovej práce, napríklad vo forme podpory inštitúcií pôsobiacich v oblasti ľudských práv, vo forme politickej reformy, či podpory občianskej spoločnosti. Dobrým príkladom v tejto súvislosti je Barma/Mjanmarsko. Na túto krajinu boli uvalené sankcie, no zároveň sme ponechali otvorenú možnosť spolupráce s mimovládnymi organizáciami a organizáciami pôsobiacimi v oblasti ľudských práv. Myslím si, že toto je jeden z dôležitých postupov, ktorým môžeme napredovať.

Hélène Flautre, spravodajkyňa. – (FR) Vážený pán predsedajúci, teší ma, že sa konala táto diskusia. Dámy a páni, ďakujem vám za vaše príspevky, ďakujem aj úradujúcemu predsedovi Rady a Komisii.

Som presvedčená, že prostredníctvom tejto diskusie vzniká niečo, čo by sme mohli označiť za spoločnú filozofiu v tejto oblasti. Počuli sme mnoho výziev na uplatňovanie dôslednejšej politiky, dôveryhodnejšej politiky, pri ktorej sa nepoužíva dvojaký meter, a myslím si, že práve na týchto otázkach musíme pracovať. Prostredníctvom rozhovorov s mnohými ľuďmi som sa pri písaní tejto správy veľa naučila. Naozaj si myslím, že máme pred sebou ešte veľa práce, a že základ tejto budúcej práce musí tvoriť komplexné a podrobné hodnotenie súčasnej politiky v oblasti sankcií, pretože keď sa nastolí táto otázka (môžeme to vidieť aj dnes, keď hovoríme o Rusku), situácia je okamžite veľmi búrlivá a médiá ihneď zbystria pozornosť. Preto potrebujeme veľmi pevnú filozofiu a musíme konať v súlade s našimi postupmi a s našou politikou.

Nejde teda o to, a teraz sa vraciam k otázke týkajúcej sa siete odborníkov, či nahradíme citlivé politické rozhodnutia technickou odbornosťou, ale ide o to, aby sme zaručili, že citlivé politické rozhodnutia budú prijaté na základe čo najobjektívnejších informácií. Keď hovoríme o politike v oblasti sankcií, je potrebné presadiť ju a pritom dodržať (ako ste to mnohí pomenovali) „úplne objektívne referenčné kritériá“, ktoré umožnia merať skutočnú účinnosť sankcií.

Som presvedčená o tom, že sa nám darí dosahovať skutočne konkrétny pokrok. Ešte stále je tu niekoľko vecí, ktoré je potrebné vysvetliť, určite ste si to všetci uvedomili na základe viacerých vystúpení, a to bol aj dôvod, prečo som sa vo Výbore pre zahraničné veci zdržala hlasovania. Dámy a páni, myslím si, že nesmieme zľaviť z našich požiadaviek na úplné dodržiavanie ľudských práv a medzinárodného práva pri vytváraní čiernych listín, pri umiestňovaní mien osôb na tieto listiny, alebo pri ich odstraňovaní. Rozsudok Európskeho súdneho dvora, o ktorom ste, pán Jouyet, práve hovorili, nás k tomu v plnej miere nabáda.

Vážené dámy, vážení páni, vyzývam vás, aby ste prijali túto správu, ktorá síce nie je dokonalá, no je veľmi poctivá, a môžeme na ňu byť hrdí. Táto správa bude dobrým pracovným nástrojom.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok, 4. septembra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Desislav Chukolov (NI), písomne. – (BG) Vážený pán Pöttering, vážená pani Flautrová, väčšina z vás pôsobila v určitom momente svojej kariéry v opozícii. Viete teda, aká je to skúsenosť, osoby, ktoré sú pri moci, sa tvária, že neexistujete, zatiaľ čo vy ich obviňujete za krádeže a pochybné obchody. V Bulharsku sú však momentálne pri moci dedičia teroristov a skutoční fašisti.

Bulharskú vládnu koalíciu tvoria tieto tri strany: bezbožníci, ktorí bombardovali kostoly, aby urobili dojem na Kominternu, t. j. Bulharská socialistická strana, ďalej strana vytvorená okolo dedičov Borisa III., ktorý zatiahol Bulharsko do druhej svetovej vojny a nenechal si ujsť príležitosť pobožkať sa s Hitlerom, to sú zloději z Národného hnutia Simeona II., a napokon protiústavná moslimská strana Hnutie za práva a slobody, ktorej členmi sú teroristi, ktorí približne pred dvadsiatimi rokmi vyhodili do povetria železničné vozne s matkami a ich deťmi.

Dňa 30. júla 2008 títo ľudia pri moci zbili môjho kolegu, pána Dimitara Stojanova. Zdravotná prehliadka odhalila 34 zranení spôsobených hrdlomezmi v policajných uniformách.

V súvislosti s účinnou politikou Európskej únie v oblasti uplatňovania sankcií v prípadoch závažného porušenia ľudských práv, o ktorej hovoríte vo svojej správe, trvám na tom, aby tento Parlament a každý jeho poslanec vyjadril svoj názor na túto udalosť, ktorá je hanebná pre každého z nás, a aby sme v plnej miere odsúdili mafiu, ktorá vládne v mojej vlasti.

Urszula Gacek (PPE-DE), písomne. – Systém trestného súdnictva slúži na to, aby potrestal, odstránil a napravil páchatel'a. Sankcie vo všeobecnosti plnia rovnakú úlohu. Naše systémy trestného súdnictva udeľujú tresty, no je otázne, nakoľko plnia svoju úlohu, pokiaľ ide o ich odstrašujúci účinok a o nápravu páchatel'ov. Rovnako tak je obmedzený aj odstrašujúci a nápravný účinok sankcií, pokiaľ ide o krajiny, ktoré nedodržiajú medzinárodné právo a porušujú ľudské práva.

Výsledky výskumu založeného na účinnosti hospodárskych sankcií vo viac ako sto prípadoch od prvej svetovej vojny ukazujú, že sankcie budú s najväčšou pravdepodobnosťou účinné: ak zmena, ktorú požadujeme, je mierna, ak veľké silné krajiny alebo zoskupenia krajín pôsobia proti slabšej krajine, ak je cieľová krajina skutočne závislá od obchodovania s krajinami, ktoré zaviedli sankcie, ak sú sankcie zavedené rýchlo, a ak je škoda, ktorá môže vzniknúť krajine uplatňujúcej sankcie, pomerne malá.

Sankcie uplatňované Európskou úniou by mali byť presné a dobre zacielené. Mali by sme zväziť napríklad nasledujúce opatrenia: zmrazenie finančných aktív, zákaz finančných transakcií, obmedzenia investícií, obchodné obmedzenia vzťahujúce sa na konkrétne tovary, cestovné obmedzenia, diplomatické obmedzenia a kultúrne a športové obmedzenia.

Je nevyhnutné, aby Európska únia preskúmala svoju politiku v oblasti sankcií nielen preto, aby dosiahla žiaduce zmeny v krajinách, ktoré sa dopúšťajú priestupkov, ale aj preto, aby zaručila svoju vlastnú dôveryhodnosť.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Európsky parlament sa hrá na OSN, vyhlasuje, že ustanoví nadvládu ľudských práv na celom svete. Parlament by však urobil lepšie, keby si urobil poriadok u seba doma.

Vo Francúzsku, Belgicku, Nemecku, Rakúsku sú mnohí občania, vrátane akademikov, právnikov a volených zástupcov, ktorých si vybrali ich spoluobčania, postavení pred súd, odsúdení, zničení, prichádzajú o prácu, sú uväznení a obviňovaní z rasizmu za to, že kritizujú prisťahovalectvo, obviňovaní zo xenofóbie, pretože bránia legitímnu zásadu vnútroštátnej preferencie, obviňovaní z revizionizmu za to, že kritizujú „oficiálne“, no neustále sa meniace pravdy platiace o súčasných dejinách, obviňovaní z homofóbie, keď vyjadria svoj legitímny názor, že uprednostňujú prirodzené rodiny, ktoré jedine sú schopné zachovať život aj do budúcnosti.

Toto politické a súdne prenasledovanie sa vzťahuje dokonca aj na právnikov. V Nemecku zatkli pani Sylviu Stolzovú za to, že na súde obhajovala názory svojho klienta. Vo Francúzsku si rada parížskej advokátskej komory privodila hanbu tým, že zamietla čestné členstvo penzionovaného právnicka, pána Erica Delcroixa, namiesto toho, aby sa postavila na jeho obranu.

Niektorí sudcovia, napríklad Estoup vo Versailles, Schir v Lyone, či Cotte v Paríži, súperia o čo najrozsiahlejšie uplatňovanie týchto svojvoľných zákonov, bez ohľadu na akékoľvek zásady ochraňujúce slobodu. Predovšetkým je však potrebné povedať, že niektoré z osôb zodpovedných za tieto právne predpisy, ktoré zabíjajú slobodu, sedia v tomto Parlamente. Naše rozhorčenie by malo byť nasmerované v prvom rade proti nim.

Tunne Kelam (PPE-DE), písomne. – Európska únia je založená na takých hodnotách, akými sú demokracia, či dodržiavanie ľudských práv. Ich ochrana a obhajovanie tvorí základ každej politiky z dielne Európskej únie.

Ľudské práva sú ukotvené aj v zahraničnej politike Európskej únie. Napriek tomu, až príliš často sa stáva, že Európska únia nie je jednotná, a že nie je schopná rýchlo a účinne reagovať na hrubé porušenia ľudských práv.

Sankcie sú súčasťou politiky v oblasti ľudských práv, no nie sú uplatňované rovnako. Európska únia by nemala zatvárať oči a robiť výnimky v prípade veľkých krajín, napríklad v prípade Ruska alebo Číny, pretože v skutočnosti ide o zapredávanie ľudských práv za hospodárske výhody.

Hospodárske vzťahy s tretími krajinami, ak v nich dochádza k dlhodobému porušovaniu ľudských práv, je potrebné dobre zväziť. Na takéto porušovanie ľudských práv je potrebné odpovedať sankciami a zmrazením ďalších rokovaní.

Preto Komisiu a Radu dôrazne vyzývam, aby konali odhodlane, jednotne a energicky. Okrem toho Európsku úniu vyzývam, aby uplatňovala politiku v oblasti ľudských práv rovnako, a aby zaviedla sankcie voči každej krajine, v ktorej sa dokáže hrubé porušovanie ľudských práv.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písomne. – (FI) Vážený pán predsedajúci, chcem sa poďakovať spravodajkyni, pani Flautovej, za vyváženú a hodnotnú správu. Správa dôrazne žiada, aby došlo k prehodnoteniu sankcií Európskej únie, a aby bol výskum súčasťou širšej politiky Európskej únie v oblasti ľudských práv, čo možno považovať len za správne a primerané. Pokiaľ nemáme k dispozícii výsledky rozsiahleho výskumu, diskusia o účinnosti, či neúčinnosti sankcií je bezpredmetná.

Význam sankcií v rámci politiky v oblasti ľudských práv je dvojaký, pričom sa tieto dva významy navzájom dopĺňajú. Na jednej strane ide o morálny odkaz od Európskeho spoločenstva hodnôt, ktorý sám osebe predstavuje hodnotný signál. Na druhej strane, sankcie môžu mať konkrétny dosah na vývoj situácie v cieľovom štáte. V prípadoch, keď sa podarilo dosiahnuť skutočné trvalé výsledky, zohrali dôležitú úlohu rozhodne oba tieto aspekty, napríklad pri boji za odstránenie politiky apartheidu v Juhoafrickej republike.

Pravdepodobne je nám však všetkým jasné, že len samotné sankcie nie sú schopné dosiahnuť takéto výsledky. Ak chceme dosiahnuť, aby sa skutočne natrvalo zmenila politická situácia a situácia v oblasti ľudských práv v danej krajine, je potrebné, aby boli koordinované a komplexne využité nástroje politiky v oblasti ľudských práv. Parlament už v minulosti poukázal na skutočnosť, aká dôležitá je existencia účinnejšieho zhromaždenia pre politiku v oblasti ľudských práv.

Aby sme zabránili ľudským katastrofám, je potrebné zvážiť možnosť využívania zacielenějších sankcií, ktoré by boli zamerané najmä proti osobám stojacim na čele daného štátu a proti skupinám, ktoré porušujú ľudské práva. Mali by sme byť obozretní, najmä čo sa týka tých obmedzujúcich opatrení, ktoré poškodzujú možnosti rozvoja malých a stredných podnikov.

Otázka, ktorú si sama kladiem, znie, aké kritériá by sme mali stanoviť pre zavádzanie sankcií. Je poľutovaniahodné, že až príliš často možno za hodnotením sankcií rozpoznať obavu súvisiacu s otázkou, nakoľko primerané je ich uplatňovanie, vzhľadom na obchodné záujmy Európskej únie.

14. Milénium pre rozvoj – Cieľ 5: zlepšiť zdravie matiek (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom je vyhlásenie Rady a Komisie o miléniu pre rozvoj – cieľ 5: zdravie matiek.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, vážená pani komisárka, dámy a páni, rovnako ako Európsky parlament aj Rada považuje za veľmi dôležité, aby boli do roku 2015 v celom svete dosiahnuté rozvojové ciele milénia, najmä cieľ, ktorého zámerom je znížiť úmrtnosť matiek v priebehu rokov 1990 až 2015 o tri štvrtiny.

V tejto súvislosti Európska únia pripomína, že trvalý pokrok v tejto oblasti si vyžaduje dodržiavanie a podporu práv žien a dievčat, a to tak, že im zaručíme prístup k službám zdravotnej starostlivosti, najmä pokiaľ ide o sexuálne zdravie, a že im poskytneme ochranu pred vírusom HIV. Tri inštitúcie Európskej únie jasne vyjadrili svoju spoločnú túžbu zlepšiť zdravie matiek v rozvojových krajinách, najmä prostredníctvom podpísania Európskeho konsenzu o rozvoji zo dňa 20. decembra 2005, v ktorom je zdravie matiek uvedené ako jedna z priorít rozvojovej politiky Európskej únie. Teraz máme k dispozícii potrebné finančné nástroje, aby sme mohli realizovať tento cieľ, predovšetkým v rámci partnerstva medzi Európskou úniou a Afrikou v oblasti cieľov milénia. Ako viete, v oblasti zdravia sa musíme vysporiadať ešte s mnohými závažnými výzvami. Sú uvedené aj vo výročnej správe OSN. Päťstotisíc žien každoročne umiera v dôsledku komplikácií počas ťarchavosti alebo pri pôrode, ktoré nemožno liečiť. Týmto úmrtiam nebudeme môcť zabrániť, pokiaľ sa nám nepodarí dosiahnuť v tejto oblasti pokrok. Pravdepodobnosť, že žena umrie v dôsledku týchto príčin súvisiacich s materstvom, je 1 k 16 v subsaharskej Afrike. V rozvinutých krajinách je táto pravdepodobnosť len 1 k 3 800. Preto vzhľadom na rozsah týchto výziev a vzhľadom na túto absolútne neprijateľnú situáciu sa Rada rozhodla urýchliť a posilniť svoje opatrenia. V júni Rada prijala agendu pre akciu. V agende sa uvádza, že Európska únia urýchlene podporí dosiahnutie cieľa stanoveného v roku 2005, ktorý sa týka všeobecného prístupu k reprodukčnému zdraviu, a tiež dosiahnutie míľnikov do roku 2010, podľa ktorých máme, ako viete, každoročne zachrániť o štyri milióny detských životov viac, z toho dva milióny v Afrike. Okrem toho má byť podľa míľnikov do roku 2010 každoročne o tridsaťpäť miliónov pôrodov viac s prítomným kvalifikovaným zdravotníckym personálom, z toho trinásť miliónov v Afrike. Ak chceme do roku 2015 znížiť úmrtnosť matiek o tri štvrtiny, znamená to, že do roku 2010 bude musieť byť každoročne o 21 miliónov pôrodov viac s prítomným kvalifikovaným zdravotníckym personálom.

Európska únia podporí dosiahnutie cieľa, aby do roku 2010 malo o 50 miliónov viac afrických žien prístup k modernej antikoncepcii, vo všeobecnejšom ponímaní, aby mohli praktizovať plánované rodičovstvo. V agende uplatnenej Radou sa tiež uvádza, že Európska únia pomôže premostiť nedostatok financií určených

na dosiahnutie týchto cieľov do roku 2010. Môžem vám oznámiť, že Svetová zdravotnícka organizácia odhaduje, že spomínaný nedostatok financií v súčasnosti predstavuje 13 miliárd EUR.

Ak Európska komisia zastáva názor (a pani komisárka nám o chvíľu povie, či je to tak), že na premostenie nedostatku financií je potrebné zvýšiť podporu Európskej únie do roku 2010 o 8 miliárd EUR, z ktorých 6 miliárd EUR bude určených pre Afriku, potom je nevyhnutné, aby sa partnerské krajiny aj darcovia podieľali na riešení výziev, ktorým musíme čeliť.

V tomto kontexte je preto predsedníctvo presvedčené, že je potrebné, aby posilnenie systémov zdravotnej starostlivosti bolo aj naďalej kľúčovou prioritou v rámci rozvojových cieľov milénia. Plánujeme prijať viacero konkrétnych opatrení, napríklad nasledujúce: predsedníctvo a Komisia pripravujú spoločný dokument o zdravotných rizikách, ministri pre rozvoj budú počas neformálneho stretnutia, ktoré sa uskutoční 29. a 30. septembra, rokovať o záveroch novembrového zasadnutia Rady a nadchádzajúcich predsedníctiev o všeobecnom prístupe k zdravotnej starostlivosti, a napokon Rada preskúma správu Komisie o programe Európskej únie na boj proti vážnemu nedostatku zdravotníckych pracovníkov v rozvojových krajinách, ako som už poznamenal, táto úloha je mimoriadne dôležitá.

Vážený pán predsedajúci, vážená pani komisárka, dámy a páni, môžete si byť istí, že Rada bude aj naďalej konať a robiť všetko pre to, aby Európska únia zostala hnacou silou pri dosahovaní zlepšení v oblasti zdravia matiek v rozvojových krajinách, najmä v Afrike.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, právo na zdravie je základné právo, pri ktorom existuje pravdepodobne najviac nerovností. Ľudia, ktorí zdravotnú starostlivosť najviac potrebujú, a ktorých zdravie je najviac ohrozené, a ktorým hrozí predčasná smrť, majú najhorší prístup k zdravotnej starostlivosti, často je ich prístup k zdravotnej starostlivosti nulový. Tento stav kladie pred Európsku úniu a pred svetové spoločenstvo ako celok obrovské výzvy.

Európska únia je veľmi odhodlaná naplniť rozvojové ciele milénia, vrátane rozvojového cieľa milénia č. 5, ktorý sa týka zdravia matiek, a ktorý je dnes predmetom našej diskusie.

Uvedomujeme si, že zlepšovanie sexuálneho a reprodukčného zdravia a zvyšovanie objemu finančných prostriedkov určených na oblasť zdravotníctva si vyžaduje viacsektorový a oveľa súdržnejší prístup, ktorý musí zahŕňať aj ostatné rozvojové ciele milénia. Výsledky v oblasti zdravotníctva nemožno dosiahnuť bez primeraných investícií do systémov, ktoré zabezpečia zlepšenie zdravotného stavu. Zdravotnú politiku je potrebné zahrnúť do širšieho plánovania v rámci sociálneho a hospodárskeho rozvoja. Krajiny potrebujú dlhodobu predvídateľnú pomoc od vonkajších darcov. Darcovia chcú vidieť jasné prepojenie medzi poskytnutým financovaním a výsledkami. Je veľmi potrebné vytvoriť mechanizmy, ktoré spravia jednotlivých partnerov zodpovednými za výkon ich úloh vyplývajúcich z medzinárodných dohôd.

Chudobní ľudia, ženy, muži a deti, žijúci v rozvojových krajinách zažívajú veľké množstvo rôznych vzájomne prepojených problémov so sexuálnym a reprodukčným zdravím. Patria medzi ne HIV/AIDS, sexuálne prenosné choroby, neplánované alebo nechcené tehotenstvo, komplikácie, ktoré ženy postihujú počas ťarchavosti a pôrodu, mrzačenie genitálií alebo obriezka, neplodnosť, sexuálne zneužívanie, nebezpečné potraty a rakovina krčka maternice. Spoločne tieto problémy spôsobujú mnoho utrpenia a mnohé predčasné úmrtia. Zlú situáciu žien ešte zhoršuje chudoba a ich druhoradé postavenie v spoločnosti. V dôsledku toho ženy nemajú dostatočný prístup k primeraným službám zdravotnej starostlivosti, nemajú dostatok informácií, nemajú primeraný prístup ku kvalifikovaným odborníkom, ani k potrebám pre zvýšenie reprodukčného zdravia.

Preto sa práca Európskej komisie v oblasti zdravia a rozvoja zameriava najmä na zlepšenie zdravia matiek a zníženie úmrtnosti matiek. Napriek nášmu úsiliu a rozvojovým cieľom milénia sa však rozvojový cieľ milénia č. 5 darí z celosvetového hľadiska naplňať pravdepodobne najmenej úspešne, a to najmä, ako už bolo povedané, v Afrike. Situácia je veľmi vážna, o to viac, že matky väčšinou umierajú doma, ďaleko od služieb zdravotnej starostlivosti, a preto tieto úmrtia často ani nie sú zaznamenané. Skutočný údaj o miere úmrtnosti matiek teda môže byť ešte vyšší ako pol milióna žien ročne, ktoré sú zachytené v štatistikách.

Z politického hľadiska je tu aj ďalší problém, ktorý nás znepokojuje. Ide o to, že čoraz častejšie sa stretávame s tendenciou nepovažovať v programoch politiky v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a sexuálnych a reprodukčných práv za prioritu vzhľadom na citlivosť otázky potratu. Takýmto prístupom zabúdame na nerovnaké postavenie žien v mnohých našich partnerských krajinách, kde ženy nerozhodujú o počte vlastných detí, a kde ženy nútia, aby mali sexuálny pomer, niekedy dokonca s partnerom, ktorý je pravdepodobne infikovaný vírusom HIV. Nezabúdajme na mnohé obete znásilnenia, mladé dievčatá a ženy, ktoré sa okrem

svojich zranení a traumy musia často vysporiadať aj s odmietnutím vlastnými príbuznými a spoločnosťami, v ktorých žijú.

Preto v rámci 10. Európskeho rozvojového fondu a v rámci rozpočtu Komisie programujeme priamu podporu pre oblasť zdravia v 31 rozvojových krajinách. V mnohých týchto krajinách je veľmi vysoká miera úmrtnosti matiek a sú tam veľmi slabé systémy zdravotnej starostlivosti.

V tomto smere bude rozpočtová podpora prepojená s dosahovaním výsledkov v oblasti zdravia predstavovať ďalší dôležitý nástroj na riešenie úmrtnosti matiek. Aby bola táto pomoc predvídateľnejšia, Komisia zavádza v mnohých partnerských krajinách nový spôsob financovania, tzv. „uzatváranie zmlúv v súvislosti s rozvojovými cieľmi milénia“, pri ktorom sa rozpočtová podpora poskytne na dlhšie obdobie, a bude prepojená na dosiahnutie dohodnutých výsledkov, čo prispeje k naplneniu rozvojových cieľov milénia. Takýto prístup umožní vládam v jednotlivých krajinách podporiť opakujúce sa náklady v rámci systému zdravotníctva, napríklad náklady na mzdy pracovníkov v zdravotníctve. Je to nevyhnutné, aby sme mohli zvýšiť dostupnosť základnej zdravotnej starostlivosti, vrátane bezpečných dodávok a dosiahnutia pokroku v úsilí splniť rozvojový cieľ milénia č. 5.

Vieme však, že činnosti, ktoré sa na podporu zdravia matiek vykonávajú v súčasnosti, nie sú postačujúce, a že ak chceme zmeniť súčasnú situáciu, musíme vynaložiť väčšie úsilie. Preto dňa 24. júna 2008 Rada Európskej únie prijala agendu EÚ pre akciu v oblasti rozvojových cieľov milénia, ktorou sa Komisia a členské štáty zaviazali, že do roku 2010 zvýšia svoju podporu pre zdravotníctvo o ďalších 8 miliárd EUR, ktoré už spomínal pán úradujúci predseda, z toho 6 miliárd EUR je určených pre Afriku.

Čo sa týka rozvojových cieľov milénia, v agende EÚ pre akciu v oblasti rozvojových cieľov milénia sa spomínajú dva dôležité ciele, ktoré je potrebné dosiahnuť do roku 2010: po prvé, o 21 miliónov viac pôrodov, pri ktorých sú prítomní kvalifikovaní zdravotnícki pracovníci, a po druhé, o 50 miliónov viac žien v Afrike, ktoré majú prístup k modernej antikoncepcii.

My, Komisia, no aj členské štáty, to budeme musieť spoločne zrealizovať. Prijali sme záväzok a sme odhodlaní zlepšiť situáciu žien v chudobných krajinách, ktoré čaká pôrod, čo je, podľa môjho názoru, tá najprirodzenejšia vec na svete. Teší ma, že to dnes ako komisárka pre vonkajšie vzťahy zastupujú pána komisára Louisa Michela môžem povedať, pretože ako žena s nimi pociťujem veľkú mieru solidarity.

(potlesk)

Filip Kaczmarek, v mene skupiny PPE-DE. – (PL) Vážený pán predsedajúci, vážená pani komisárka, rozvojový cieľ milénia č. 5 je veľmi dôležitý, pretože sa týka nielen kvality života, ale aj života samotného, jeho začiatku a pretrvania. Dôležitosť rozvojového cieľa milénia č. 5 je o to väčšia, že jeho úspešná realizácia nie je veľmi finančne nákladná. Existujú programy a projekty, ktoré sa už realizujú v rôznych krajinách na celom svete. Vďaka nim sa podarilo výrazne znížiť perinatálnu úmrtnosť, pričom náklady na tieto programy a projekty neboli obzvlášť vysoké. Napriek tomu je v niektorých regiónoch dynamika plnenia cieľa č. 5 slabá až veľmi slabá. Okrem toho, v niektorých regiónoch, najmä v subsaharskej Afrike, sa od roku 2000 situácia vôbec nezlepšila. Je to veľmi znepokojujúce, pretože to znamená, že realizácia rozvojového cieľa milénia č. 5 je z globálneho hľadiska vážne ohrozená.

V niektorých rozvinutých krajinách sme, žiaľ, ešte stále svedkami tendencie ideologizovať tento problém a zamerať sa na jednu skutočne dosť rozporuplnú otázku, konkrétne na otázku reprodukčných práv. Dnes to tu už bolo spomínané. Musíme si však uvedomiť, že jednou z najčastejších príčin úmrtí matiek je nebezpečne vykonané umelé prerušenie tehotenstva. Nech sa na to pozriete z akéhokoľvek hľadiska, je logické, že ak obmedzíme počet prípadov umelého prerušenia tehotenstva, zníži sa tým úmrtnosť matiek. Rozhodne je jednoduchšie obmedziť počet prípadov umelého prerušenia tehotenstva, ako zvýšiť podiel takpovediac „bezpečných“ umelých prerušení tehotenstva.

Preto len ťažko môžeme súhlasiť s tvrdením, že reprodukčné zdravie by malo byť v rámci rozvojovej politiky prioritou. Reprodukčné zdravie je dôležité, no prioritami by rozhodne aj naďalej mali byť boj proti chudobe (v tomto súhlasím s pani komisárkou), zlepšenie postavenia žien a plnenie sľubov, ku ktorým sa zaviazali rozvinuté krajiny. Výber priorít je veľmi dôležitý, pretože nesprávny výber priorít by mohol viesť k nežiadúcim opatreniam. Napríklad, uznesenia štandardne obsahujú príklad výmeny skúseností a osvedčených postupov, no ak daný cieľ nie je primeraný, výmena skúseností a osvedčených postupov by mohla byť neúčinná, ba dokonca priamo nežiadúca.

Mali by sme si tiež pamätať, že zavádzanie našich noriem a štandardov v iných krajinách je z morálneho hľadiska rozporuplné. Je potrebné, aby v etických otázkach krajiny, ktorým poskytujeme našu pomoc, samy

rozhodovali o tom, čo je dobré a prijateľné. Nemali by sme napríklad povedať, že umelé prerušenie tehotenstva je dobré riešenie. Bolo by to protirečivé a išlo by o neodôvodnené zasahovanie. Protirečivé by to bolo preto, že hoci sa sami usilujeme o zvýšenie pôrodnosti v Európe, v iných krajinách by sme podporovali jej obmedzenie. O neodôvodnené zasahovanie by išlo preto, že nám nikto nedal oprávnenie ovplyvňovať rozhodnutia iných štátov v etických otázkach.

Podľa môjho názoru by sme sa preto mali zamerať na nerozporuplné oblasti, hlavne preto, že existuje veľmi veľa oblastí, ktoré nie sú rozporuplné, a na ktorých sa všetci zhodneme: vzdelávanie, posilnenie postavenia žien, ochrana materstva, dobrá výživa, prístup ku kvalifikovanej zdravotnej starostlivosti a pôrodná starostlivosť. Na tieto oblasti sa môžeme spoločne zamerať, a tak zabezpečiť dosiahnutie rozvojového cieľa milénia č. 5.

Alain Hutchinson, v mene skupiny PSE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, vážený pán úradujúci predseda Rady, vážená pani komisárka (ktorej dnes želám všetko najlepšie k narodeninám), nebudem vychádzať z textu, ktorý som tu chcel pôvodne prečítať v mene mojej skupiny, pretože si myslím, že sa nachádzame uprostred obzvlášť dôležitej diskusie.

Vzhľadom na to, že sa nedarí naplniť tento rozvojový cieľ milénia, cieľ č. 5, ktorý je veľmi dôležitý, pretože sa týka žien a ich utrpenia počas ťarchavosti, musíme zmeniť náš mimoriadne pokrytecký postoj a musíme prestať robiť analýzy situácie v Európe, keď vieme, vidíme a môžeme svedčiť o tom, aká situácia je v Afrike, priamo v teréne, v dedinách, na vidieku, v buši. Dosť ma pobúrilo, čo práve povedal náš kolega poslanec, pán Kaczmarek, a preto som sa rozhodol zmeniť svoje vystúpenie a nebudem čítať prejav, ktorý som si pripravil. Nemôžeme tvrdiť, že umelé prerušenie tehotenstva predstavuje zázračný liek na všetky problémy žien, ktoré budú rodiť, to v žiadnom prípade! Musíme vyčleniť potrebné prostriedky na to, aby sme pre tieto ženy mohli zabezpečiť všetko, čo potrebujú: vzdelávanie, riadne plánované rodičovstvo, antikoncepciu a v prípade potreby aj dobrovoľné prerušenie tehotenstva v primeraných podmienkach, no to nemôže byť náš hlavný cieľ. V tomto Parlamente je mimoriadne ťažké povedať veci jasne, pretože tu sedia ľudia, ktorí nám v mene morálky a niekedy aj v mene konzervativizmu neustále bránia prijať príslušné opatrenia, účinné opatrenia, ktoré by boli na prospech ženám žijúcim v daných krajinách.

Beniamino Donnici, v mene skupiny ALDE. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, pracovali sme na spoločnom návrhu uznesenia o úmrtnosti matiek berúc do úvahy skutočnosť, že sme ešte ďaleko od toho, aby sa nám podarilo dosiahnuť rozvojový cieľ milénia č. 5, „znížiť úmrtnosť matiek v priebehu rokov 1990 až 2015 o tri štvrtiny“, a preto je potrebná dôrazná iniciatíva, dôrazná a konkrétna iniciatíva zo strany medzinárodného spoločenstva, ktorú môže zaručiť len Európa, ktorej podstatu tvoria práva a hodnoty.

Vážime si ubezpečenia, ktoré nám poskytli pán Jouyet a pani Ferrerová, no je potrebné, aby sme rýchlo prešli od slov k činom. Napokon, úmrtnosť matiek spolu s úmrtnosťou dojčiat sú najdôležitejším ukazovateľom úrovne rozvoja ľudstva. Ako sme už povedali, je neprijateľné, aby v súčasnosti počas pôrodov každý rok zomieralo viac ako pol milióna žien.

Ako všetci vieme, väčšina týchto žien žije v subsaharskej Afrike, kde každú minútu zomiera jedna žena. Ako sme už povedali, štatistiky ukazujú, že ženám v rozvinutých krajinách hrozí rovnaké riziko len v jednom z 3 700 prípadov. Spomínané štatistiky sú ešte hrôzostrašnejšie, ak sa pozrieme na povzbudivý pokrok, ktorý sa podarilo v rovnakom časovom období dosiahnuť niektorým krajinám so strednou úrovňou príjmu vo východnej Ázii, juhovýchodnej Ázii, Severnej Amerike, Latinskej Amerike a v severnej Afrike. Tieto krajiny sú dôkazom toho, že túto hroznú situáciu je možné prekonať.

Preto, podľa nášho názoru, toto uznesenie prichádza v správnom čase, je zreteľné a komplexné, a pomenúva stratégie, ktorými možno riešiť tento celosvetový naliehavý stav v oblasti zdravia, pričom uznesenie uznáva, že prístup k primeranej zdravotnej starostlivosti je základným ľudským právom.

Na záver mi dovoľte povedať, že dúfam, že si tento hodnotný kompromis dosiahnutý medzi skupinami vo vzťahu k tejto nesmierne bolestivej otázke získa v Parlamente širokú podporu, a že prijatie spoločného uznesenia bude viesť všetky naše inštitúcie a členské štáty k tomu, aby zaviedli konkrétne opatrenia, a aby poskytli primerané investície do infraštruktúry a dopravy, do zdravotníckych zariadení, odbornej prípravy pre zamestnancov pracujúcich s novými zariadeniami, do vzdelávania, bezpečnosti a do politík pre emancipáciu žien, aby sa nám tento cieľ, ktorý je pre našu civilizáciu veľmi dôležitý, podarilo do roku 2015 splniť.

Ewa Tomaszewska, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predsedajúci, vysoká úmrtnosť počas perinatálneho obdobia zostáva aj naďalej veľmi znepokojujúcim javom, ktorý nemožno odôvodniť stavom

medicínskych poznatkov. V čase demografického kolapsu predstavuje úsilie o zlepšenie zdravotného stavu tehotných žien čoraz dôležitejší problém.

Musím pripomenúť, aké vážne zmrzačenie predstavuje pre ženu umelé prerušenie tehotenstva. Nemôžeme mať dilemu: ak budeš súhlasiť so zabitím vlastného dieťaťa, budeš mať šancu na prežitie. Zníženie úmrtnosti v perinatálnom období o 75 % do roku 2015 v porovnaní s rokom 1990 si vyžaduje všeobecné zlepšenie zdravotného stavu žien a zvýšenie výdavkov na zdravotnú starostlivosť a vzdelávanie zamerané na prevenciu.

Najhoršia situácia je v južnej a subsaharskej Afrike a tiež v Ázii. Každý rok v týchto oblastiach zaplatí pol milióna žien vlastným životom za svoju túžbu mať dieťa. V prípade žien, ktoré majú maláriu alebo sú infikované vírusom HIV, je okrem zdravia matky ohrozené aj zdravie dieťaťa, pretože hrozí, že aj ono bude infikované. V tejto súvislosti musíme zdôrazniť, že jedným veľmi dôležitým negatívnym faktorom je chudoba, preto je potrebné vyčleniť finančné prostriedky na riešenie tohto problému. Táto situácia veľmi špecificky poukazuje na hodnotu solidarity medzi ľuďmi. Uznanie zdravia žien (zdravia budúcich matiek) za prioritu a mobilizácia medzinárodných síl s cieľom zlepšiť zdravotnú starostlivosť o tehotné ženy predstavujú veľmi vážnu výzvu.

Kathalijne Maria Buitenweg, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (NL) Vážený pán predsedajúci, poslankyňou Európskeho parlamentu som už deväť rokov a počas tohto obdobia som porodila dve deti. Mladšie má dva roky a staršie takmer osem rokov. Samozrejme, tehotenstvo je vždy plné napätia, stále musíte premýšľať o tom, či sa vaše dieťa narodí úplne zdravé, no môžem vám úprimne povedať, že ani pri jednom z týchto dvoch tehotenstiev som nikdy nepremýšľala o tom, ako to bude s mojím zdravím, a či prežijem pôrod. Je to naozaj ohromný luxus!

Štatistické údaje tu už boli spomínané. V Európe zomrie v dôsledku príčin súvisiacich s tehotenstvom menej ako jedna z 3 800 žien. Hodnota rovnakého údaja je v niektorých afrických krajinách oveľa vyššia, zomiera až jedna zo 16 žien. Čo sa týka Nigeru, štatistický údaj, ktorý sa spomína pre túto krajinu, uvádza, že zomiera až jedna zo siedmich žien. Medzi dôvody, ktoré spôsobujú túto situáciu, patria aj nebezpečné umelé prerušenia tehotenstva. Veľmi by som si priała, aby skutočnosť vyzerala ináč, no na to by bolo potrebné, aby nastali zmeny, napríklad by bolo potrebné poskytovať ženám antikoncepciu, alebo dosiahnuť, aby boli muži zdržanliví. Medzi ďalšie dôvody patrí nedostatočná zdravotná starostlivosť, alebo jej oneskorené poskytnutie, a prívelký počet bezprostredne za sebou nasledujúcich tehotenstiev v príliš mladom veku.

Veľké rozdiely medzi situáciou v Európe a v spomínaných mnohých iných krajinách poukazujú na skutočnosť, že sa oplatí investovať do tejto oblasti. Je to úplne zřejmé, investície do zdravotnej starostlivosti znižujú úmrtnosť matiek. Napriek tomu sa v tejto oblasti robí príliš málo. V roku 1987 zomrelo približne pol milióna žien ročne počas tehotenstva alebo počas pôrodu. Hodnota tohto údaja sa v roku 2008 nezmenila, a z toho som najviac sklamaná. Svoj cynizmus vôbec netajím. Mám pocit, že oveľa viac pozornosti sa venuje boju proti AIDS, pretože v dôsledku neho zomierajú aj muži. Povzbudili ma však slová pani komisárky Ferrerovej-Waldnerovej i slová pána úradujúceho predsedu Rady. Chcem sa pani komisárke čo najsrdečnejšie poďakovať za jej vystúpenie.

Existuje jasné prepojenie medzi úmrtnosťou matiek a možnosťou slobodného rozhodovania. Z výsledkov nedávnej štúdie vyplýva, že približne 200 miliónov žien v rozvojových krajinách by rado malo menej detí, no polovica z nich nemá prístup k antikoncepcii a k informáciám o sexualite. Výsledkom toho je 52 miliónov nechcených tehotenstiev ročne, čo je skutočne závažný dôvod na znepokojenie. Kofi Annan vyhlásil, že boj proti hladu a chudobe je už od svojho začiatku odsúdený na neúspech, pokiaľ sa medzinárodnému spoločenstvu nepodari posilniť práva žien. My, Európska únia, máme jedinečnú možnosť posilniť úsilie o dosiahnutie rovnakých práv pre ženy na celom svete. Tento cieľ chceme naplniť, no pravda je, že sa vyhybame skutočnej zodpovednosti.

Preto sa chcem vysloviť za menovanie európskej vyslankyne pre práva žien. Väčšina tohto Parlamentu už túto myšlienku privítala, o podporu chcem požiadať aj pani komisárku. Išlo by o vrcholovú diplomatku, ktorá by sa mohla vyjadrovať v mene Európskej únie, alebo by mohla pôsobiť ako sprostredkovateľka v prípadoch násilia páchaného na ženách. Predkladala by návrhy Rade ministrov a Európskej komisii a zodpovedala by sa Európskemu parlamentu. Práve takúto hnaciu silu potrebujeme, potrebujeme, aby niekto dohliadal na to, aby všetky naše návrhy zohľadňovali práva žien, považujem to za kľúčové.

Vážený pán predsedajúci, tento návrh som už predstavila zástupcovi francúzskeho predsedníctva. Povedal mi, že ho považuje za zaujímavý. Chcem sa opýtať pána úradujúceho predsedu, čo v tomto smere mieni urobiť. Spomínaný návrh tu mám so sebou, aj jeho francúzsky a nemecký preklad. Odovzdám mu ho

a úprimne dúfam, že sa tento post vyslankyne pre práva žien zriadi, pretože túto hnaciu silu naozaj potrebujeme, aby privodila skutočné zmeny.

Feleknas Uca, v mene skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážený pán predsedajúci, vážená pani komisárka, vážený pán úradujúci predseda Rady, aktuálne štatistiky poukazujú na to, že rozvojový cieľ milénia č. 5 sa z celkového hľadiska vôbec nedarí naplniť, a že úmrtnosť žien sa v Afrike a južnej Ázii dokonca zvyšuje.

Každý rok zomrie v dôsledku tehotenstva alebo pôrodu 536 tisíc žien. Až 99 % z týchto úmrtí pripadá na rozvojové krajiny. V Afrike zomiera počas tehotenstva alebo pôrodu každá šesnásť žena. V priemyselných krajinách je pravdepodobnosť, že žena zomrie v dôsledku tehotenstva alebo pôrodu, oveľa nižšia. Najčastejšími príčinami úmrtí sú vykrvácanie, infekcie a nezákonné potraty. Približne 68 tisíc žien zomiera každý rok v dôsledku nebezpečného umelého prerušenia tehotenstva a miliónom žien sa pri tomto zákroku spôsobia zranenia na celý život, alebo sa inak poškodí ich zdravie. V skutočnosti sa 97 % zo všetkých nebezpečných potratov vykonáva v rozvojových krajinách.

Každú minútu niekde na svete zomrie žena v dôsledku tehotenstva alebo pôrodu. Máme morálnu povinnosť, ale aj príležitosť, aby sme tomu zabránili. V rozvojových krajinách, najmä vo vidieckych oblastiach, ženy naliehavo potrebujú univerzálny prístup k všeobecnej zdravotnej starostlivosti, zdravotnej pomoci a poradenstvu o tehotenstve a pôrode.

Vyzývam aj na plánovanie rodičovstva, vrátane prístupu k účinným antikoncepčným prostriedkom a k bezpečným potratom. Zlepšenie reprodukčného zdravia a odstránenie všetkých prejavov diskriminácie voči ženám predstavujú kľúčové a mimoriadne dôležité predpoklady pre dosiahnutie rozvojových cieľov milénia do roku 2015.

Nils Lundgren, v mene skupiny IND/DEM. – (SV) Vážený pán predsedajúci, vyhlásenie OSN o rozvojových cieľoch milénia si skutočne zaslúži, aby sme mu my, bohatí Európania, poskytli našu plnú podporu. Je to nielen tragédia, ale aj škandál, že tak veľa ľudí žije na tomto svete v extrémnej chudobe, že tak veľa žien umiera počas tehotenstva a počas pôrodu, že tak veľa novorodencov umiera pri pôrode, že tak veľa ľudí nemá prístup k bezpečnej antikoncepcii, a že tak veľa ľudí je infikovaných vírusom HIV, pričom nemajú prístup k antiretrovírusovým liekom.

Príčinou tejto hrôzostrašnej situácie nie je nedostatok zdrojov, technológií, ani medicínskych poznatkov. Vieme, ako by sa tieto veci dali riešiť. Jasne to dokazuje skutočnosť, že mnohé krajiny si tieto problémy vyriešili už dávno. Ide o to, aby chudobné krajiny zmenili svoje sociálne inštitúcie tak, aby sa tieto oblasti mohli skutočne rozvíjať. Vo viacerých chudobných krajinách sa už podarilo dosiahnuť pokrok, napríklad v Egypte alebo Bangladéši.

Členské štáty OSN sa podujali pracovať na dosiahnutí týchto cieľov po dôkladnej analýze a po podrobných politických diskusiách. No ide o globálne problémy, ktoré je potrebné riešiť na úrovni OSN.

Prečo sa teda s nimi stretávame tu, na úrovni Európskej únie? Globálne otázky by sa mali riešiť na globálnej úrovni, v OSN, ktorej členmi sú aj všetky členské štáty Európskej únie. Európska únia musí riešiť tie otázky, ktoré sú spoločné pre jej členské štáty, t. j. cezhraničné otázky v rámci Európy. Ak chce Európska únia znížiť chudobu a tým aj úmrtnosť matiek, mala by čo najskôr zrušiť svoju poľnohospodársku politiku.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Tri roky som ako lekár – pôrodník pôsobila v Afrike, takže sa ma tento problém dosť dotýka. Aj počas môjho pôsobenia v Rade Európy som bola spravodajkyňou práve pre správu týkajúcu sa materstva, kde sa konštatovalo, že v rozvojových krajinách, ale aj v Európe sa veľakrát nedostáva ženám základnej ochrany počas tehotenstva.

Existuje veľa konvencií a deklarácií, či už OSN alebo ILO v súvislosti s právnou ochranou žien a ich zdravia, ktoré nie sú dodržiavané, veľakrát neratifikované. Čo sa týka základnej starostlivosti v tretích krajinách, celý zdravotnícky systém je veľmi slabý. Len 10 % afrického obyvateľstva má prístup k zdravotným službám. Aj preto je úmrtnosť matiek veľmi vysoká. V Afrike chýbajú erudovaní profesionáli, lekári, AIDS je stále príčinou úmrtia matiek. Napriek protestom svetovej verejnosti sa ešte stále praktizuje obriezka žien.

V Ázii problém materstva zas naráža na náboženské a kastové prekážky. Je teda potrebná podpora zmiešaných investícií, ktorá by podporovala zdravotníctvo, ale ktorá by špeciálne podporovala starostlivosť o matku a dieťa, lebo vieme, že aj úmrtnosť detí je veľmi vysoká. Namiesto veľkých cieľov navrhujem obozretnosť, ale aj kontrolu týchto prostriedkov, ktoré poskytujeme.

Ak majú európske financie slúžiť ako pomoc, ciele musia byť jasné, zrozumiteľné, sústredené na malý počet cieľov, a len tak, ak ich budeme aj kontrolovať, sa dá robiť dobrá muzika.

Colm Burke (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, od roku 2000 sa nepodarilo dosiahnuť žiadny posun v dosahovaní rozvojového cieľa milénia č. 5, ktorý sa týka zlepšovania zdravia matiek, najhoršia situácia je v subsaharskej Afrike a v južnej Ázii. Ani pred rokom 2000 neexistoval v tejto oblasti prakticky žiadny pokrok.

V septembri 2000 svetoví lídri prijali Miléniovú deklaráciu OSN, ktorou sa zaviazali, že ich krajiny sa budú podieľať na znižovaní extrémnej chudoby do roku 2015 prostredníctvom naplňovania rozvojových cieľov milénia. Štatistické údaje týkajúce sa zdravia matiek, ktoré predstavuje jeden z ôsmich rozvojových cieľov milénia, sú v súčasnosti rovnaké, aké boli pred 20 rokmi. Počas tehotenstva alebo pôrodu zomiera každý rok viac ako pol milióna žien, čo znamená, že každú minútu zomrie jedna žena. Až 99 % z týchto úmrtí pripadá na rozvojové krajiny. V určitých oblastiach Afriky je úmrtnosť až taká vysoká, že umiera každá šesťnásť žena. V najmenej rozvinutých krajinách je zo sto pôrodov len pri 28 prítomný kvalifikovaný personál. Zámerom rozvojového cieľa milénia č. 5 je v priebehu rokov 1990 až 2015 znížiť percento žien zomierajúcich pri pôrode o tri štvrtiny.

Vyzývam Radu a Komisiu, aby sa pred stretnutím na vysokej úrovni v rámci OSN o rozvojových cieľoch milénia, ktoré sa bude konať v septembri v New Yorku, zamerali predovšetkým na realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k naplneniu rozvojových cieľov milénia, najmä rozvojového cieľa milénia č. 5. Do sídla OSN v New Yorku pocestujem koncom tohto mesiaca ako člen delegácie Výboru pre zahraničné veci Európskeho parlamentu. Mám tam v úmysle poukázať na to, aké dôležité je, aby členské štáty Európskej únie obnovili svoje záväzky týkajúce sa dosiahnutia rozvojových cieľov milénia do roku 2015.

Keďže sa momentálne z hľadiska rozvojových cieľov milénia nachádzame na polceste, je kľúčové, aby členské štáty Európskej únie aj naďalej napredovali smerom k stanovenej hodnote oficiálnej rozvojovej pomoci vo výške 0,7 % HND do roku 2015. Vzhľadom na to, že sa výška pomoci poskytovanej Európskou úniou znížila z 0,41 % HND v roku 2006 na 0,38 % v roku 2007 (pokles o 1,5 milióna EUR), naliehavo žiadam členské štáty Európskej únie, aby neporušovali záväzky, ktoré prijali, pokiaľ ide o poskytovanie finančnej pomoci. Členské štáty, ktoré neplnia svoje záväzky, musia zvýšiť svoje úsilie v tejto oblasti. Vyzývam predsedníctvo Rady, aby išlo v tomto smere príkladom. Je potrebné, aby bolo zabezpečené primerané predvídateľné financovanie, a aby sa zintenzívnilo úsilie v tejto oblasti, čo nám umožní zachrániť mnoho ľudských životov.

Glenys Kinnock (PSE). – Vážený pán predsedajúci, v prvom rade mi dovoľte poďakovať sa pani komisárke za jej veľmi silné a odvážne vyhlásenie, ktoré si veľmi ceníme.

Pánovi Kaczmarekovi chcem povedať, že by si mal uvedomiť, že 19 % úmrtí matiek je spôsobených nebezpečne vykonanými potratmi. Tejto otázke musíme rozhodne venovať veľkú pozornosť, nemali by sme sa tváriť, že tento problém možno vyriešiť nejakým iným spôsobom.

Keď hovoríme o právach v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia, z druhej strany počúvame, že majú problém s terminológiou použitou v tomto uznesení. Vraj sa im nepáči, že sú v texte použité slová „práva“ a „služby“. Obávam sa, že tieto problémy so sémantikou by nenašli veľmi dobrú odozvu u miliónov smútiacich detí v rozvojových krajinách, ktoré prišli o matku, alebo u tých detí, ktorých matky umreli v obrovských mukách, pretože nemali žiadne anestetikum, alebo u detí, ktorých matky vykrvácali až na smrť, pretože nebola k dispozícii niť, ktorou by sa dali urobiť stehy, alebo u detí, ktorých matky zomreli, pretože nemali tri centy na to, aby si mohli kúpiť síran horečnatý, ktorý by zabránil ich smrti vykrvácaním. Presvedčíte ich, že záleží na tom, aká terminológia je použitá v tomto uznesení! Skúste im povedať, že je to všetko príliš nákladné. Tieto životy sú veľmi cenné, ani jedna žena by nemala zomrieť pri darovaní nového života.

Musíme si tiež uvedomiť, že niektorí ľudia hovoria, že skutočnosť je taká, že ženy majú nízke postavenie a nízku hodnotu, a preto túto situáciu nemožno zmeniť. To je absolútny nezmysel. Túto situáciu musíme zmeniť. Musíme sa vysporiadať s touto mizogýniou vedúcou k utrpeniu a zármutku.

Žiadame, aby aj predsedníctvo zmenilo svoj prístup. Žiadame, aby prijalo opatrenia s cieľom splniť svoje záväzky týkajúce sa rozvojových cieľov milénia. Pekné slová, ktoré prednieslo predsedníctvo Európskej únie, sa nám páčili, no chceme vidieť viac činov.

Ak chceme splniť rozvojový cieľ milénia č. 5, je potrebné, aby sme sa zamerali na budovanie systémov zdravotníctva, a aby sme poskytli finančné prostriedky na riešenie skutočnosti, že 40 % žien na celom svete rodí svoje deti bez prítomnej kvalifikovanej pomoci. Očakávame, že predsedníctvo sa postaví na čelo tohto

procesu. Napríklad pomoc, ktorú poskytlo Francúzsko Afrike v roku 2007, bola nižšia ako v roku 2006. Francúzsko si neplní svoje záväzky. Musíme si byť istí, že predsedníctvo bude reflektovať na výzvu, aby konalo, a že prijme potrebné záväzky do roku 2010.

Môže sa predsedníctvo vyjadriť, či prijme tieto rozpočtové záväzky? Môže tento sľub aj splniť? Vieme, že je potrebné bojovať proti úmrtnosti matiek. Vieme, aké sú s tým spojené náklady. Žiaľ, vieme aj to, akú cenu musíme zaplatiť za to, ak s týmto javom nebojujeme.

Toomas Savi (ALDE). – Vážený pán predseda, odsúdenie používania antikoncepcie a zabránenie zákonnému umelému prerušeniu tehotenstva patria medzi najhoršie zločiny proti ľudskosti, hlavne vzhľadom na to, že niektoré druhy antikoncepcie tiež poskytujú ochranu proti sexuálne prenosným chorobám, napríklad proti AIDS. V spojení s dostatočnou sexuálnou výchovou zlepšujú niektoré druhy antikoncepcie aj zdravie matiek. Zákonné umelé prerušenie tehotenstva bráni tomu, aby boli nechcené deti odsúdené na chudobu, hlad a choroby. Ak ženám odoprieme možnosť slobodného rozhodnutia, vzdávame sa od naplnenia rozvojových cieľov milénia. Ak chceme dosiahnuť, aby sa zlepšilo zdravie matiek v rozvojových krajinách, Európska únia musí odsúdiť pravidlo, na základe ktorého nesmie byť finančná pomoc poskytnutá Spojenými štátmi americkými využitá na poskytovanie informácií, starostlivosti a služieb súvisiacich s umelým prerušením tehotenstva (tzv. „gag rule“). Musíme tiež odsúdiť zákaz používania antikoncepcie, ktorý obhajujú niektoré cirkvi.

Carlo Casini (PPE-DE). – (IT) Vážený pán predseda, vážená pani komisárka, vážený pán úradujúci predseda Rady, dámy a páni, sme rozhodne povinní usilovať sa o to, aby ženy mohli plniť svoju funkciu matiek pri optimálnych zdravotných podmienkach. To je úplne jasné. Preto si nádej vyjadrená v tomto zmysle v predložennom návrhu uznesenia, o ktorom tu dnes diskutujeme, zaslúži našu podporu.

Keď však počujem, že sa na medzinárodnej scéne neprimerane používa výraz „služby reprodukčného zdravia“, mám z toho zlý pocit. Sme za služby reprodukčného zdravia, no nemôžeme pripustiť, aby medzi ne patrila aj možnosť rozhodnúť sa pre umelé prerušenie tehotenstva, v dôsledku čoho by sa z tragického potlačenia ľudských bytostí na úplnom začiatku ich existencie stala sociálna služba.

Bez ohľadu na to, aký má každý z nás názor na právne predpisy o umelom prerušení tehotenstva, myslím si, že v dokumente o zdraví matiek nesmieme zabúdať na to, že materstvo sa týka dvoch ľudí, nie len jednej osoby. Preto vítam skutočnosť, že v kompromisnom uznesení sa spomína deklarácia aj Dohovor OSN o právach dieťaťa, v ktorých sa pojem „dieťa“ vzťahuje aj na zatiaľ nenarodené deti, a ktoré vyzývajú na poskytovanie osobitných služieb pre matku i pre dieťa.

Myslím si, že je veľmi správne, že sa v dokumentoch, ktoré majú zaručiť bezpečnosť materstva, spomínajú tieto nástroje. Mali by sa v nich spomínať aj ďalšie nástroje bojujúce za život zatiaľ nenarodených detí. Mali by sme sa zamerať na podporu a vzdelávanie v oblasti úcty k životu z hľadiska hospodárskeho, sociálneho a psychologického, i z hľadiska sociálneho zabezpečenia. Na druhej strane, ak by sme túto oblasť zanedbali a zamerali sa len na používanie antikoncepcie vrátane umelého prerušenia tehotenstva, nikdy sa nám nepodari dosiahnuť požadované výsledky.

Je nepochybné, že v niektorých krajinách Európy, napríklad vo Francúzsku a v Spojenom kráľovstve, je používanie antikoncepcie rozšírenejšie ako v iných, no napriek tomu v nich podľa oficiálnych štatistík počet umelých prerušení tehotenstva neustále rastie. Chcem vás, vážené dámy, vážení páni, poprosiť, aby ste o týchto veciach chvíľu pouvažovali.

Anne Van Lancker (PSE). – (NL) Vážený pán predseda, vážená pani komisárka, vážený pán úradujúci predseda, chcem sa pani komisárke čo najsrdečnejšie poďakovať za jej veľmi energické vystúpenie. Je pravda, že úmrtnosť matiek poukazuje na najbolestnejšiu nerovnosť medzi ženami žijúcimi na severnej pologuli a ženami žijúcimi na južnej pologuli. Je jasné, že mnoho našich kolegov poslancov, ktorí žijú na tejto pologuli, to ešte stále nechápe. Pán Casini, každý rok 50 miliónov žien nechceme otehotnieť, pretože nemajú prístup k antikoncepcii, 42 miliónov z nich podstupuje nebezpečné umelé prerušenie tehotenstva, pričom 80 tisíc z nich v dôsledku toho umiera. Takáto je tvrdá skutočnosť. Drvivá väčšina týchto žien žije v subsaharskej Afrike, preto neexistuje dôvod, aby im západ niečo vyčítal.

Je to hanba, pretože úmrtnosti matiek sa dá úplne zabrániť, ak majú ženy prístup k zdravotnej starostlivosti a k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu. Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie predstavujú ročné náklady na poskytovanie základnej zdravotnej starostlivosti 34 EUR na jednu osobu. Táto méta je dosiahnuteľná, ak by popri príslušných samostatných rozvojových krajinách vyčlenila Európska únia 15 % rozvojovej pomoci na zdravotnú starostlivosť vrátane na sexuálne a reprodukčné zdravie. Práve v tom však v skutočnosti

spočíva celý problém. V posledných rokoch sa investície členských štátov do zdravotnej starostlivosti neustále znižujú. Rozpočty na podporu plánovaného rodičovstva sa od roku 1994 znížili takmer na polovicu. Dokonca aj v Európskom rozvojovom fonde sú na zdravotnú starostlivosť vyčlenené sotva 4 %, na rozdiel od 30 %, ktoré sú vyčlenené na infraštruktúru a rozpočtovú podporu. Preto je zrejmé, že nastal čas, aby sa slová vyrieknuté Radou a prísľuby vyslovené Komisiou premenili na konkrétne projekty, napríklad by sme mohli podmieniť rozpočtovú podporu dosiahnutím jasných výsledkov, pokiaľ ide o rozvojový cieľ milénia č. 5 a o záchranu životov žien v Afrike.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Vážený pán predseda, budem úprimná. Je pre mňa ťažké predniesť súvislý prejav po tom, čo som si vypočula od pánov, ktorí sedia na tamtej strane Parlamentu. Ide o problematiku, ktorá vo mne vyvoláva tie najhlbšie city, aj preto, že som žena, keďže sa to týka aj mňa a ostatných žien v tejto rokovacej sále. Napokon, problém, o ktorom diskutujeme, nie je medicínsky, ani finančný (hoci som vďačná za poskytnuté záruky týkajúce sa zvýšeného financovania), ide tu o sociálny problém. Ide o problém, ktorý sa týka postoja spoločnosti k ženám, tej spoločnosti, ktorá ešte stále na celom svete vníma ženy ako druhotriednych občanov.

Ak mám byť úprimná, nechce sa mi ani veriť, že títo dvaja poslanci povedali to, čo povedali, keď vedia, že to každý rok bude stáť životy pol milióna žien. Tomu sa nedá uveriť. Na svete nie je ani jedna žena, ktorá by si želala potrat, ani jedna! Ak však žena nemá na výber, musí mať aspoň možnosť, aby sa potrat vykonal bezpečne a zákonne. Ženy na to majú právo. Mimochodom, veľmi ma teší, že tento prístup podporuje aj Rada Európy. Ak ženám toto právo nepriznáme, budeme tu len roniť krokodílie slzy. Preto všetkých poslancov tohto Parlamentu vyzývam, aby hlasovali za pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý odsudzuje pravidlo, na základe ktorého nesmie byť finančná pomoc poskytnutá Spojenými štátmi americkými využitá na poskytovanie informácií, starostlivosti a služieb súvisiacich s umelým prerušením tehotenstva (tzv. „gag rule“), a aby hlasovali aj za pozmeňujúci a doplňujúci návrh odsudzujúci zákaz používania kondómov, ktorý presadzuje Vatikán, pretože (a teraz to poviem jednoducho tak, ako to je) tieto dve veci sú priamo zodpovedné za milióny úmrtí, a preto ich tento Parlament musí odsúdiť.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pán predseda, naše politiky zamerané na zdravie matiek v rozvojových krajinách nie sú úspešné. Vidíme to aj podľa dnešnej rozpravy, pretože pokiaľ ide o zníženie hrôz žien, ktoré umierajú počas tehotenstva a počas pôrodu, nepodarilo sa nám dosiahnuť žiadny pokrok. Ak zomrie žena počas pôrodu v Írsku, vyvolá to pobúrenie a nasleduje úplné medicínske vyšetrovanie, vzhľadom na to, že táto situácia je veľmi zriedkavá. Som veľmi vďačná, že je to tak, no aj tak je to šokujúce. V rozvojových krajinách zomrie pri pôrode každá šestnásta žena, to je skutočne hrozivá štatistika. Kým si my tu v pohodlí diskutujeme, v afrických dedinách žijú tehotné ženy, ktoré vedia, že ich život je ohrozený, že sa nemusia dožiť narodenia ich dieťaťa, a že sa možno nebudú môcť postarať o svoje ostatné deti.

Zdravie matiek je súčasťou celkového zdravia, ktoré zahŕňa aj prístup k výžive, otázka potravinovej bezpečnosti je teda dôležitá. No dovoľte, aby som sa vyjadrila aj o ďalšej otázke, ktorá tu dnes ešte nebola spomínaná. Ďakujem pani komisárke za jej vyjadrenia o tom, že je potrebné poskytovať odbornú prípravu zdravotníckym pracovníkom. Je potrebné vyškoliť veľké množstvo pracovníkov, no buďme úprimní, rozvinutý svet berie vyškolených pracovníkov z Afriky, aby sa o nás starali tu, v Spojených štátoch amerických a v Európskej únii, to si musíme úprimne priznať. My si týmto pracovníkom môžeme dovoliť zaplatiť a oni chcú prísť a pracovať, no pravda je taká, že tieto rozvojové krajiny okrádame o ich vlastných vyškolených ľudí. Bola by som rada, keby ste sa o tom vyjadrili vo svojich záverečných vystúpeniach.

Problematika, o ktorej tu diskutujeme, so sebou prináša bolesť, utrpenie a úmrtia. Už som spomínala deti, ktoré po smrti matky ostávajú osamotené. V Indii sme tesne pred Vianocami v rámci delegácie pre vzťahy s Indiou boli svedkami veľmi užitočného projektu financovaného Európskou úniou. V rámci tohto projektu lektori školili ženy žijúce na dedinách (keďže tu nepôsobia žiadni kvalifikovaní lekári ani zdravotné sestry) o tom, ako bojovať proti úmrtnosti dojčiat. Tento veľmi malý projekt je mimoriadne úspešný, pretože je založený na prístupe zdola nahor. Možno by sme mohli vytvoriť podobný program, založený na rovnakých zásadách, ktorý by sa zameriaval na riešenie úmrtnosti matiek, pričom si samozrejme uvedomujeme, že spomínaných dobre vzdelaných a kvalifikovaných pracovníkov všetci potrebujeme.

Neena Gill (PSE). – Vážený pán predseda, teší ma, že sa v tomto Parlamente koná rozprava o rozvojovom ciele milénia č. 5, pretože aj práve v tejto chvíli niekde na svete umiera žena pri úsilí porodiť nový život. Napriek tomu, aké je to šokujúce, ako sme už mali možnosť počuť, doterajší pokrok v otázke tohto rozvojového cieľa milénia je zanedbateľný. Ide o jediný rozvojový cieľ milénia, kde sa nám nepodarilo dosiahnuť zlepšenie situácie, v niektorých regiónoch sa situácia v tejto oblasti dokonca zhoršila.

Niektorí by mohli tvrdiť, že tejto otázke sa venuje taká malá pozornosť preto, že sa týka žien, a tiež preto, že k 99 % úmrtí dochádza v rozvojových krajinách. Tento problém predstavuje jednu z oblastí, kde je sociálna nerovnosť vo svete najviditeľnejšia. Napriek tomu, že uznávam osobné zaniehanie pani komisárky, si myslím, že Európska únia napreduje v tejto oblasti len veľmi pomaly.

Preto sa chcem Komisie a Rady opýtať, čo chcú urobiť preto, aby bolo k dispozícii viac finančných prostriedkov, a aby sa táto rozpočtová položka neznižovala. Pri pohľade na kapitolu 4, kde sa zvyčajne uprednostňujú krátkodobé krízy a prírodné pohromy, musíme zabezpečiť, aby bola táto otázka považovaná za prioritu nielen v rámci Európskej únie, ale aj na medzinárodnej scéne. Chcem Komisiu a členské štáty požiadať, aby opätovne podrobne prešetrili spôsob, akým sú tieto programy realizované, s cieľom zabezpečiť, aby kvalitu týchto ôsmich programov nezhoršovali nekvalitné služby, korupcia a nedostatok zodpovednosti, čo sú dôvody, ktoré v niektorých krajinách spôsobili, že sa nám v tejto oblasti nepodarilo dosiahnuť pokrok. Potrebujeme predovšetkým dobre premyslené programy.

Ako už povedala aj pani McGuinnessová, v Indii sme videli projekt, ktorý mal k dispozícii len veľmi málo finančných prostriedkov na zabezpečenie dvoch mobilných telefónov a len dvojdnového školenia pre kontaktnú osobu, ktorej úlohou bolo rozpoznať znaky nebezpečenstva počas tehotenstva a v popôrodnom období. Tieto veci spolu s osvetou, veľmi základnou osobnou hygienou a skutočnosťou, že si ženy prevarili vodu pred jej použitím, znamenali rozdiel medzi životom a smrťou. Preto už v tomto roku, ktorý OSN nazvala Rokom opatrení pre dosiahnutie rozvojových cieľov milénia, nesmieme nečinne prešľapovať na mieste. Musíme zabezpečiť, aby zanikli tieto tragické rozdiely, ktoré existujú medzi bohatým a chudobným svetom.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, vážená pani komisárka, páčilo sa mi vaše vystúpenie. Vaša diagnóza bola správna a predniesli ste aj konkrétne opatrenia. Potrebujeme akčné plány, finančnú pomoc a posúdenie výsledkov. Potrebujeme teda menej slov a viac činov! Musíme tiež dobehnúť, čo sme zameškali, pretože v rozvojových krajinách každoročne umiera obrovské množstvo žien v dôsledku nedostatku informácií a nedostatočného prístupu k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu. Štatistické údaje, ktoré máme k dispozícii, nie sú len čísla, ide o rodinné tragédie, ide o deti, z ktorých sa stávajú siroty, ide o ľudí, ktorí zomierajú, hoci sme ich mohli zachrániť. Nie je pravda, že ak vieme, že sa vo svete dejú takéto tragédie, musíme o tom premýšľať a nemôžeme v noci spať?

Sexuálne a reprodukčné zdravie musí byť prioritou. Je poľutovaniahodné, že niektorí ľudia sa usilujú zúžiť sexuálne a reprodukčné zdravie len na potraty. Je však dôležité, aby bolo umelé prerušenie tehotenstva nielen výnimočné, ale aby tiež bolo vykonávané zákonne a bezpečne, pretože len tak môžeme bojovať proti nezákonným potratom. Všetky ženy na všetkých svetadieloch majú právo na prístup k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu. Bez práva na sexuálne a reprodukčné zdravie nemôže existovať rodová rovnosť. Je nevyhnutné, aby Rada a Komisia prijali primerané opatrenia.

Françoise Castex (PSE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, vážená pani komisárka, vážený pán úradujúci predseda Rady, dámy a páni, neúspešná realizácia piateho rozvojového cieľa milénia sa týka nás všetkých, pretože stelesňuje skutočnosť, že sa nám nedarí pokročiť s emancipáciou žien vo svete. Zhodujeme sa v tom, že táto otázka by sa mala stať hlavným politickým cieľom, pretože ťaží naše svedomie. Mali by sme však mať odvahu povedať, že tisíce žien sú obeťmi nevládnych organizácií, zanedbávania a nesprávnej informovanosti. O zanedbávaní hovorím preto, že väčšina z 500 tisíc prípadov úmrtí matiek by sa dala zabrániť prostredníctvom prevencie a základnej zdravotnej starostlivosti. Napríklad distribúciou impregnovaných sietok na moskyty by sme mohli zabrániť smrteľným prípadom malárie tisícok žien. O nevládnych organizáciách som hovorila preto, že veľmi často sa stáva, že dievčatá a ženy nemajú prístup k základnému vzdelaniu, ktoré by im umožnilo prečítať si jednoduché zdravotné a hygienické odporúčania a porozumieť im. Napokon som spomínala nesprávnu informovanosť. Ide o určitú konzervatívnu predstavu o náboženstve a tradícii, ktorá ešte stále udržiava ženy v stave neprijateľnej závislosti. Vydávajú sa veľmi mladé, ich tehotenstvá nasledujú za sebou v krátkych časových intervaloch a čo sa týka ženskej antikoncepcie, existuje ešte veľa vecí, ktoré sú tabu. Preto konáme, siete parlamentných zástupcov z Európy a Afriky pre obyvateľstvo v rozvojových krajinách spolupracujú v rámci Fondu OSN pre populáciu (UNFPA). Zasadujeme sa o zdravie, reprodukciu a o to, aby žena sama rozhodovala o svojom tehotenstve. Okrem toho, popri nevyhnutnej finančnej podpore určenej na dosiahnutie týchto cieľov, sa musíme zamerať aj na zmenu postojov a postavenia žien. Takýto je kľúčový politický cieľ z hľadiska rozvoja všetkých týchto krajín.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Vážená pani komisárka, blahoželám vám k vášmu stanovisku. Problematika zdravia matiek súvisí s mnohými inými областami. Na jednej strane ide o systém zdravotnej starostlivosti, na druhej strane ide o systém sociálneho zabezpečenia, ktorý sa vzťahuje na starostlivosť

o materstvo vo všeobecnosti. Zdravie, psychický a fyzický stav nielen matiek, ale aj ich detí, závisí od spôsobu, akým sú tieto dva systémy zladené. Po tretie, materstvo je veľmi úzko prepojené s demografickými problémami v jednotlivých krajinách. Všeobecne sa vie, že ide o vážny problém.

Časť problémov súvisiacich so zdravím matiek sa týka financovania. Mali by sme jednotlivé krajiny vyzvať, aby vyčlenili dostatok finančných zdrojov pre tých, ktorým sa nemôže poskytnúť pomoc, aby bolo možné znížiť úmrtnosť prvoroďčiek a novorodencov, a aby sme mohli uplatniť potrebnú prevenciu, pretože každý život je dar. Mali by sme prijať opatrenia, ktoré ženám umožnia využívať čo najviac zdravotných a sociálnych služieb.

Ochrana materstva závisí aj od finančného ohodnotenia zdravotníckeho personálu na pôrodnických oddeleniach. Ide o problém, ktorý sa vyskytuje v mnohých krajinách, vrátane krajín Európskej únie. Musíme tento problém vyriešiť.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Európsky parlament začal diskusiu o motivačnom opatrení, tzv. modrej karte, ktorou chce Komisia prilákať vysokoškolsky kvalifikovaných odborníkov z tretích krajín na trh práce Európskej únie. Teraz členské štáty žiadame, aby sa nesnažili získať kvalifikovaných pracovníkov z citlivých odvetví rozvojových krajín (vzdelávanie a zdravotníctvo), hoci niektoré členské štáty, vrátane Spojeného kráľovstva, na to nie sú pripravené. Jednou rukou teda dávame a druhou berieme! Ak zlákame odborníkov zo sektoru zdravotníctva, ktorý už teraz trpí nedostatkom pracovných síl, ohrozíme tým zdravotný stav žien i všetkých členov spoločnosti vo všeobecnosti, a spôsobíme tým len jeho ďalšie zhoršenie. Mali by sme zabezpečiť, aby si právne normy, ktoré prijímame, neprotirečili, a aby boli naše politiky v súlade s našimi zásadami.

Proinsias De Rossa (PSE). – Vážený pán predsedajúci, chcem sa zapojiť do tejto diskusie, aby som sa v prvom rade poďakoval Rade za akčný plán, ktorý prijala v júni, no predovšetkým chcem privítať veľmi otvorené vystúpenie pani komisárky Ferrerovej-Waldnerovej.

Je šokujúce a škandalózne, že sa nám nedarí úspešne realizovať tento rozvojový cieľ milénia, a že sme od roku 2000 nedosiahli žiadny pokrok, a dokonca sme žiadny pokrok nedosiahli ani za posledných dvadsať rokov. Zbytočne zomreli milióny žien a desiatky miliónov detí sa stali sirotami.

Vieme, čo spôsobuje tieto úmrtia, a vieme tiež, ako im zabrániť. Máme zdroje i vedomosti na to, aby sme im zabránili, no napriek tomu, to nerobíme. Prečo? Prečo sa nám nedarí? Zdá sa mi, že pripúšťame, aby odporcovia, ktorí majú k tejto problematike morálne výhrady, blokovali pokrok. Musíme sa presadiť napriek týmto odporcom, ktorí neustále zužujú túto problematiku len na otázku potratu a poskytovanie kondómov. Prečo by mal niekto považovať kondóm za nástroj zla? Búri sa to myslí i zdravému rozumu!

Naliehavo žiadam osoby zodpovedné za prijímanie rozhodnutí, aby svoje rozhodnutia presadili, aby nebrali ohľad na odporcov, ktorí majú k tejto problematike morálne výhrady, a aby ďalej napredovali.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi, aby som sa stručne zamyslel nad touto problematikou, pri ktorej je potrebné zohľadniť politické, psychologické, fyzické i morálne aspekty, a preto je táto problematika veľmi zložitá. Keď pani Kinnocková hovorí, že tejto strane sa nepáči ani samotné slovo „služba“, dovoľm si namietat. Existuje veľmi veľa „služieb“, no jedna z nich je veľmi rozporuplná – umelé prerušenie tehotenstva. Myslím si, že poslanci sediaci po mojej pravej strane by to chceli zakryť veľmi ľubozvučným pomenovaním, používajú napríklad pojem „reprodukčné zdravie“. Myslím si, že poznáte stanovisko väčšiny poslancov z onej strany Parlamentu, no existuje veľmi veľké množstvo iných „služieb“, ktoré chcete schváliť, používať a podporovať, nakoľko je to len finančne možné. Dúfam, že to zníži pomer úmrtí pri tých ostatných prípadoch, o ktorých sme dnes diskutovali. Takže toto obvinenie nie je veľmi správne, keďže vieme, že určité morálne problémy sa vzťahujú len na jednu „službu“.

Catherine Stihler (PSE). – Vážený pán predsedajúci, myslím si, že skutočnosť, že každú minútu umrie pri pôrode jedna žena, je šokujúca a škandalózna. Pôrod, ako už povedala aj pani komisárka, je predsa jedna z najprirodzenejších vecí. Rovnako tak aj skutočnosť, že sa nám nedarí úspešne realizovať tento rozvojový cieľ milénia, a že nedokážeme pomôcť najzraniteľnejším ženám a deťom na svete, je zahanbujúca.

Chcem požiadať francúzske predsedníctvo aj Komisiu, aby Parlamentu predložili správu o tom, aké rozhodnutia boli prijaté na zasadnutí v New Yorku, ktoré sa bude konať na konci tohto mesiaca, a aby sa osobne zasadili o to, aby prioritou v najbližších týždňoch bolo zabezpečenie zmeny, nielen na úrovni členských štátov, ale aj na medzinárodnej úrovni, a aby sa táto otázka dostala na poprednejšie miesto v rámci politického programu.

Jean-Pierre Jouyet, *úradujúci predseda Rady*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, nebudem znova opakovať, čo tak precítene povedala pani komisárka, napriek tomu, že sa plne stotožňujem s jej názormi na tento škandál, ktorému musíme čeliť. Preto Rada vypracovala akčný program. Je pravda, že teraz nemáme dosť času na to, aby som o ňom začal podrobne hovoriť, no treba povedať, že je ambiciózny. Nebudem sa k tomu opäť vracáť.

Chcem jasne vyhlásiť, že predsedníctvo bude v príslušných oblastiach považovať podporu a ochranu práv žien za prioritu. Náš program sa týka predovšetkým prípravy usmernení pre boj proti násiliu voči ženám, ktoré budú využité ako opatrenia Európskej únie na medzinárodnej scéne a koncom tohto mesiaca aj v OSN na stretnutiach na vysokej úrovni o rozvojových potrebách Afriky v rámci rozvojových cieľov milénia. Máme aj iniciatívu o postavení žien v ozbrojených konfliktoch, ktorej cieľom je lepšie zohľadňovať osobitnú situáciu žien na miestach, kde Európska únia uplatňuje vonkajšie bezpečnostné a obranné politiky. Predsedníctvo a Holandsko sa ujali iniciatívy s cieľom presadiť na valnom zhromaždení OSN novú iniciatívu o násilí páchanom na ženách. Keďže som spomenul naše vnútroštátne stanovisko, hoci tu v tejto chvíli zastupujem Radu, dovoľte mi povedať, že privítame, ak sa všetky členské štáty pripoja k tejto rezolúcii v rámci OSN. Napokon, v decembri 2008 sa bude konať fórum pre mimovládne organizácie o postavení žien.

Čo sa týka zdravia matiek a s tým súvisiacich vyjadrení, ktoré tu dnes odzneli, chápem zanieťenie a rozhorčenie všetkých vás, ktorí ste na tento problém poukazovali, najmä pokiaľ ide o prepojenie s vírusom HIV. Môžem vám povedať, že Európska únia poskytne globálnemu fondu pre boj proti AIDS finančné prostriedky vo výške 91 miliónov EUR za rok 2007, čo znamená, že za tento rok prispeje Európska únia do tohto fondu najvyššou sumou zo všetkých darcov.

Čo sa týka pripomienok pani Kinnockovej, ktorá si ako zanietená Európanka iste nemôže zamieňať predsedníctvo Rady s národným štátom (inak by nebola osobou, za ktorú ju považujem), chcem povedať, že pokiaľ ide o rozpočtové záväzky Európskej únie, finančné objemy poskytnuté Francúzskom sa v roku 2008 zvýšia. Ak mám byť presný, výška finančných prostriedkov vyčlenených na oblasť zdravia sa v roku 2008 v porovnaní s rokom 2006 zvýšila z 820 miliónov EUR na 930 miliónov EUR. Myslím si, že toto nie je vhodné miesto, aby sme sa zaoberali našimi zvyčajnými súbojmi.

Dovoľte, aby som sa vyjadril trochu osobnejšie. Potom, čo som si vypočul túto rozpravu, musím povedať, že predsedníctvo veľmi pozorne preskúma návrh pani Buitenwegovej, ktorý mi odovzdala. Za predsedníctvo môžem povedať, že by som bol veľmi rád, keby boj proti chudobe išiel ruka v ruku s úsilím o zlepšenie postavenia žien a snahou o dodržiavanie práv žien v každej krajine. Veľmi by som privítal určitý zásah v prípadoch, keď je systematicky ohrozené zdravie žien. Bol by som rád, keby sme mali potrebné zdroje, všetky potrebné zdroje, aby sme tento škandál zákonne a bezpečne vyriešili. Preto musíme byť vždy ochotní poskytnúť všetky tieto zdroje, bez ohľadu na naše presvedčenie.

Musíme v tomto smere napredovať, ak chceme s konečnou platnosťou vyriešiť tento skutočný škandál, ktorý sa týka situácie žien, najmä v najchudobnejších krajinách. V dôsledku toho je nevyhnutné, aby sme dospeli k dohode, opakujem, bez ohľadu na naše presvedčenie. Za predsedníctvo môžem povedať, že sme sa rozhodli konať, najmä v Afrike, pričom využijeme všetky finančné zdroje, ktoré máme k dispozícii.

Benita Ferrero-Waldner, *členka Komisie*. – Vážený pán predsedajúci, mali sme možnosť počuť niekoľko veľmi dôležitých vyjadrení. Táto otázka je emocionálna a existujú na ňu rôzne názory. Myslím si, že by sme sa mali vrátiť k akčnému programu, ktorý bol prijatý na medzinárodnej konferencii o obyvateľstve a rozvoji v Káhire. V tomto akčnom programe sa jasne uvádza, že je potrebné dodržiavať vnútroštátne právne rámce. V každom prípade odmietame umelé prerušenia tehotenstva vykonávané pod nátlakom, vynútené sterilizácie, vraždy dojčiat i ostatné činy, pri ktorých dochádza k porušovaniu ľudských práv, a ktoré zjavne nie sú v súlade s touto politikou.

Zároveň je veľmi dôležité, aby sme chápali, že s pôrodom sa spájajú určité komplikácie. Ako povedala pani Buitenwegová, v našich krajinách je situácia luxusná, no v týchto ostatných krajinách to tak nie je. Zásada slobodného výberu by preto mala tvoriť základ tohto akčného programu, ktorého cieľom je zabezpečiť všeobecný prístup k plnej palete bezpečných a spoľahlivých metód plánovaného rodičovstva, ktoré je samozrejme prioritou, a k službám v oblasti reprodukčného zdravia, ktoré nie sú protizákonné.

Základným cieľom by malo byť pomôcť jednotlivcom a párom, aby sa sami rozhodovali, a aby dosahovali svoje reprodukčné ciele, pričom im musíme v plnej miere umožniť, aby mohli uplatňovať svoje právo mať deti na základe vlastného rozhodnutia. Toto musíme dosiahnuť.

V žiadnom prípade nebudeme umelé prerušenie tehotenstva podporovať ako jednu z metód plánovaného rodičovstva. Vlády sa zaoberajú vplyvom nebezpečných potratov na zdravie, ktorý spôsobuje obavy z hľadiska verejného zdravia, pretože tieto potraty sa vykonávajú, mali sme možnosť počuť, koľko žien v dôsledku nich umiera. Vlády sa tiež usilujú znižovať zdroje potrebné na umelé prerušenia tehotenstva prostredníctvom lepších služieb v oblasti plánovaného rodičovstva. Ak umelé prerušenie tehotenstva nie je v rozpore so zákonom, malo by byť bezpečné, a malo by tvoriť súčasť komplexnej služby v oblasti reprodukčného zdravia. To je najdôležitejšie.

Na druhej strane je pravda, že systémy zdravotnej starostlivosti by mali byť lepšie, pretože sú slabé. Snažíme sa ich posilniť vyškoľením väčšieho počtu zdravotníckeho personálu a prostredníctvom systému zdravotného poistenia, čo je iniciatíva francúzskeho predsedníctva.

Je pravda, že v posledných rokoch bolo vynaložených veľa finančných prostriedkov napríklad na boj proti HIV/AIDS, no, žiaľ, čoraz viac žien je v Afrike infikovaných vírusom HIV: v skupine dievčat vo veku od 16 do 24 rokov je HIV pozitívne každé štvrté dievča. Je to hrozné. Komisia si to uvedomuje a prostredníctvom globálneho fondu povzbudzuje iniciatívy, aby boli viac zamerané na ženy, a aby viac zohľadňovali rodové hľadisko.

Napokon, čo sa týka otázky migrácie, je možné, že sa uberá nesprávnym smerom. Tento takzvaný „odliv mozgov“ predstavuje jednu z otázok, ktorými sa budeme musieť zaoberať pri riešení migrácie ako celku. Táto problematika má pozitívne i negatívne stránky, bude potrebné, aby sme medzi nimi našli správnu rovnováhu.

PRESEDÁ: PÁN DOS SANTOS

podpredseda

Predsedaajúci. – Dostal som šesť návrhov uznesení⁽¹⁾, predložených v súlade s článkom 130 ods. 2 rokovacieho poriadku.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), písomne. – (RO) Európska únia sa zaviazala, že dosiahne rozvojové ciele milénia, medzi ktoré patrí napríklad zníženie úmrtnosti matiek o 75 % do roku 2015.

Hoci z celkového hľadiska sú krajiny Európskej únie na dobrej ceste, v oblasti zdravia matiek sme zaznamenali len malý pokrok. Európska komisia vyvinula viacero iniciatív zameraných na dosiahnutie rozvojového cieľa milénia č. 5. V rámci týchto iniciatív Komisia vyčlenila finančné prostriedky na reformu systémov zdravotníctva s cieľom zlepšiť kvalitu predpôrodných a popôrodných služieb a zabezpečiť lepší prístup k týmto službám. Komisia tiež poskytla podporu výskumu v oblasti reprodukčnej medicíny a zamerala sa aj na odbornú prípravu zdravotníckeho personálu.

Charta o zdravotníckych systémoch a o zvyšovaní ich výkonnosti, prijatá v Talline v júni 2008, predstavuje ďalší významný pokrok. Napriek tomu existujú rozvinuté krajiny, napríklad Francúzsko, Veľká Británia, alebo Holandsko, ktoré majú veľmi nízku mieru úmrtnosti. Pre ne bude ťažké dosiahnuť cieľ znížiť úmrtnosť o 75 %, keďže túto zmenu možno dosiahnuť pomalšie ako v krajinách s vyššou mierou úmrtnosti matiek. Čo sa týka dosiahnutého pokroku, existujú tiež rozdiely medzi jednotlivými členskými štátmi Európskej únie, a dokonca aj rozdiely medzi regiónmi v jednotlivých krajinách.

Preto ak chceme dosiahnuť cieľ stanovený na rok 2015, musíme presadiť výraznú modernizáciu zdravotníckych systémov v Európe, s osobitným dôrazom na výskum zameraný na zlepšenie predpôrodných a popôrodných služieb a tiež na účinnú zdravotnú výchovu a plánované rodičovstvo.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE), písomne. – (RO) Európska únia rozhodne podporuje rozvojové ciele milénia prijaté Organizáciou Spojených národov, prostredníctvom ktorých boli stanovené ciele, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2015 v oblasti mieru, bezpečnosti, rozvoja, verejnej správy a ľudských práv.

⁽¹⁾ Pozri zápisnicu.

Spomedzi ôsmich cieľov je potrebné osobitnú pozornosť venovať zlepšeniu zdravia matiek, pretože počas tehotenstva alebo pôrodu umiera viac ako pol milióna žien, predovšetkým z Afriky a Ázie.

Hlavná príčina, ktorá vedie k nárastu miery úmrtnosti na celosvetovej úrovni, je nedostatok kvalifikovaných pracovníkov, ktorí pomáhajú matkám počas tehotenstva a pôrodu. Túto situáciu musíme napraviť tak, že vyčleníme dostatok finančných prostriedkov pre nerozvinuté krajiny, jednak na odbornú prípravu špecializovaného personálu a jednak na zdravotnícke vybavenie.

Čo sa týka Rumunska, v oblasti zlepšenia zdravia matiek je naším cieľom znížiť mieru úmrtnosti na 10 úmrtí matiek zo 100 tisíc pôrodov do roku 2015 a zabezpečiť univerzálny prístup k zdravotnej starostlivosti.

V súčasnosti je v Rumunsku negatívny prirodzený prírastok obyvateľstva, pričom miera úmrtnosti je 12 %. Prostredníctvom informačných programov a programov sociálnej pomoci, prostredníctvom služieb zameraných na matku a dieťa a prostredníctvom ďalšej finančnej podpory od Európskej únie musíme zabezpečiť, aby pôrodnosť opäť začala stúpať, a aby Rumunsko zachovávalo demografickú stratégiu Európskej únie.

15. Hodina otázok (otázky pre Komisiu)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je hodina otázok (B6-0457/2008).

Nasledujúce otázky boli predložené Komisii.

Prvá časť

Otázka č. 35, ktorú predkladá **Stavros Arnautakis** (H-0546/08)

Vec: Potravinová kríza v EÚ a ochrana európskych spotrebiteľov

Rozhodla Komisia o mimoriadnych opatreniach na účinnú ochranu spotrebiteľov po opakovaných potravinových krízach v Európe?

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – (EL) Vážený pán predseda júci, najskôr by som sa chcela poďakovať pánovi Arnautakisovi za jeho otázku o stále aktuálnom probléme potravinovej bezpečnosti.

Komisia má k dispozícii mnoho prostriedkov na zabezpečenie ochrany spotrebiteľov a európskych občanov pred možnou potravinovou krízou. Po prvé, Komisia zabezpečuje včasnú a súbežnú varovanie príslušných orgánov vo všetkých 27 členských štátoch prostredníctvom Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF).

Po druhé, Potravinový a veterinárny úrad Komisie (FVO) vykonáva systematické kontroly v členských štátoch a tretích krajinách.

Po tretie, Komisia pozorne skúma všetky informácie získané prostredníctvom Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA), medzinárodných médií alebo iných zdrojov.

Tam, kde je to potrebné, najmä ak potraviny alebo krmivá môžu vážne ohroziť verejné zdravie a tomuto riziku sa nedá účinne čeliť na úrovni členského štátu, Komisia prijíma nevyhnutné opatrenia na úrovni EÚ.

Napríklad, v prípade ukrajinského slnečnicového oleja kontaminovaného minerálnym olejom dostal systém RASFF 23. apríla 2008 od príslušných francúzskych orgánov upozornenie, ktoré dostali aj všetky členské štáty. Komisia prostredníctvom systému RASFF okamžite upozornila na tento incident ostatné členské štáty a 10. júna 2008 vydala rozhodnutie 2008/433/ES, ktoré stanovuje osobitné podmienky riadenia dovozu slnečnicového oleja, vyrobeného na Ukrajine alebo expedovaného z Ukrajiny, v dôsledku rizika kontaminácie minerálnym olejom. Začalo sa aj vyšetrovanie s cieľom lokalizovať zdroj kontaminácie.

Navyše, systém vystopovateľnosti, zavedený nariadením (ES) č. 178/2002, známejším ako nariadenie o všeobecnom potravinovom práve, umožňuje cielene, dôsledne stiahnuť výrobok z trhu, poskytovať primerané informácie spotrebiteľom a prevádzkovateľom potravinárskych podnikov, vyhodnotiť riziká a predchádzať zbytočným poruchám obchodu.

Komisia zároveň systematicky preveruje schopnosť príslušných kontrolných orgánov členských štátov zabezpečiť dodržiavanie právnych predpisov v oblasti potravín v rámci EÚ, ako aj mimo nej.

Napríklad, v Malajzii zistil Potravinový a veterinárny úrad Komisie vážne problémy s plnením požiadaviek na vývoz výrobkov z rýb. V EÚ Komisia okamžite reagovala zákazom dovozu rýb z Malajzie. To je len jeden z mnohých príkladov, ako sa Komisii darí účinne chrániť spotrebiteľa a predchádzať potravinovej kríze.

Komisia sa preto domnieva, že jej existujúce právne predpisy poskytujú potrebný mechanizmus na účinné zvládanie potravinových kríz a účinnú ochranu spotrebiteľa.

Zároveň sa však snažíme zabezpečiť sústavné zlepšovanie komunikačných kanálov a spolupráce s členskými štátmi v tejto oblasti. Pripravujeme, napríklad, nové usmernenia týkajúce sa používania systému RASFF, ktoré Komisia čoskoro prijme.

Stavros Arnaoutakis, autor. – (EL) Ďakujem vám za odpoveď, pani komisárka. Dovoľte mi uviesť, že európski spotrebitelia v súčasnosti prežívajú stratu dôvery. Ich dôvera je otrasená.

Preto potrebujeme vedieť, aké kroky, z pohľadu Komisie, treba podniknúť na informovanie spotrebiteľov. Samozrejme, je možné, že veľmi správne robíte všetko o čom ste hovorili, a zaslúžite si blahoželanie. V Grécku sme však, napríklad, mali ukrajinský slnečnicový olej, ktorého časť konzumovala polovica gréckych obyvateľov. Ako je možné chrániť spotrebiteľa a aké kroky zamýšľate v tejto oblasti podniknúť?

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – (EL) Dovoľte mi zdôrazniť, že rastúci rozruch, ktorý tento problém vyvoláva a varovania, ktoré prichádzajú prostredníctvom systému RASFF, sú dôkazom, že tento systém naozaj funguje.

V prípade Grécka a ukrajinského slnečnicového oleja bolo naozaj 23. apríla 2008 vydané všeobecné varovanie, že tento kontaminovaný slnečnicový olej je na trhu EÚ. 5. mája 2008, keď švajčiarske orgány poslali osobitné varovanie nášmu tunajšiemu stredisku, že tento slnečnicový olej smeruje, okrem iných miest, do Grécka, Talianska a Turecka, grécke orgány uskutočnili potrebné vyšetrovanie a začali nám podávať informácie a sťahovať tieto výrobky z trhu.

Chcem však zdôrazniť, že by sme nemali zamieňať opatrenia, ktoré má právomoc prijímať a ktoré prijíma Európska komisia, s povinnosťami členských štátov, keďže tie sú vnútroštátnymi záležitosťami.

Samozrejme, opýtate sa ma, či sa robia nejaké kontroly. Áno, robia sa. Služba Potravinového a veterinárneho úradu FVO, ktorá pravidelne navštevuje jednotlivé členské štáty, kontroluje, či príslušné oddelenia fungujú, vyhľadáva akékoľvek nedostatky a upozorňuje na ne členské štáty. Toto sa, prirodzene, deje aj v Grécku, aj v iných štátoch.

Mairead McGuinness (PPE-DE). Vážená pani komisárka, EÚ urobila veľký kus práce na svojom systéme „z poľnohospodárskeho podniku až na stôl“ a spotrebitelia by mu mali dôverovať, ale súvisiacou otázkou je, čo s ochranou výrobcov v rámci EÚ. Neverím tomu, že sme rovnako prísni pri dovážaných potravinových výrobkoch ako pri domácich. Napríklad, mimo Európskej únie povoľujeme používanie látok, ktoré v rámci Unie zakazujeme, a s novými právnymi predpismi o prípravkoch na ochranu rastlín to budeme stále častejšie robiť v oblasti produkcie obilnín. Mohla by som vás požiadať, pani komisárka, aby ste sa zaoberali týmito konkrétnymi obavami, pretože sa môže stať, že budeme v Európe konzumovať potraviny, ktoré sa v rámci Európskej únie nesmú vyrábať?

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Rada by som sa opýtala, čo je to potravinová kríza. Dá sa výskyt nebezpečného potravinového výrobku na trhu EÚ považovať za potravinovú krízu? V tom prípade by sme mohli hovoriť o hračkovej kríze, keďže vieme, že sa predávajú hračky nespĺňajúce bezpečnostné požiadavky, ako aj celá škála ďalších nebezpečných výrobkov. Ako môžeme definovať potravinovú krízu? Mohli by sme takto nazvať neustály rast cien potravín, ktorý postihuje všetkých spotrebiteľov?

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Dovoľte mi začať druhou otázkou a odpovedať, že ak nájdeme na trhu nekvalitný tovar, nemôžeme to nazývať potravinovou krízou. Potravinovou krízou by sa to mohlo stať, ak by sme nechali tento tovar voľne sa šíriť v rámci Európskej únie. Potom by sme mohli mať krízu, pretože by sme mohli ohroziť zdravie svojich občanov.

Ale s pomocou systému, ktorý máme k dispozícii a ktorý využívame veľmi opatrne a zodpovedne, sa snažíme týmito krízam predchádzať. Potravinovú krízu sa nám podarilo odvrátiť pri mnohých príležitostiach (aj nedávnych).

Čo sa týka kontroly výrobkov a potravín vyrábaných mimo Európskej únie, musím povedať, že od svojich obchodných partnerov vyžadujeme, aby u nich vyrábané potraviny kontrolovali rovnako, ako to robíme my.

Preto som, napríklad, spomenula Malajziu, kam sme poslali kontrolu Potravinového a veterinárneho úradu FVO, ktorá zistila, že systém tam naozaj nefunguje správne a zakázali sme dovoz rýb z Malajzie. To isté sa stalo v prípade hovädzieho mäsa z Brazílie a v mnohých iných prípadoch z Bangladéša.

Takže, ak chcú naši partneri vyvážať potraviny do Európskej únie, požadujeme od nich, aby dodržiavali hygienické predpisy, ktoré platia v rámci Únie.

Predsedajúci. – Otázka č. 36, ktorú predkladá **Bilyana Ilieva Raeva** (H-0548/08)

Vec: Bezpečnosť cestnej premávky

Počet mŕtvych a zranených pri dopravných nehodách na cestách je veľkým humanitárnym, zdravotným, ekologickým, finančným, sociálnym a demografickým problémom. Navyše, náklady vyvolané týmito tragédiami majú mnohé negatívne dôsledky pre kvalitu života, udržateľný rozvoj a globálne otepľovanie.

V tejto súvislosti je potrebné rozvinúť politiku, ktorá by motivovala členské štáty, aby udržali počet obetí dopravných nehôd na úrovni neprevyšujúcej priemer EÚ.

Prijme Komisia rozhodnejšie opatrenia, napríklad vo forme právnych predpisov Spoločenstva, ktoré by rozšírili existujúce spoločné normy, predovšetkým zavedením spoločného ukazovateľa limitu dopravných nehôd v EÚ, ktorý by členské štáty prísne dodržiavali?

Aké sú vyhliadky Komisie pri skúmaní možnosti stanovenia spoločného prístupu k dohľadu, kontrole a sankciám na území EÚ? Môžeme dúfať, že budúca spoločná politika Európskej únie v oblasti bezpečnosti cestnej premávky povedie aj k spoločnej politike v oblasti práce dopravnej polície, čo by zlepšilo kvalitu kontroly a monitorovania bezpečnosti cestnej premávky?

Jacques Barrot, *podpredseda Komisie*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, keďže pán Tajani sa zdržal na zasadnutí Rady ministrov, rád odpoviem na otázku, ktorú predložila pani Raevová, najmä preto, že téma tejto otázky sa ma osobne veľmi dotýka a je blízka môjmu srdcu.

V roku 2001 si Európska únia vytýčila cieľ znížiť do roku 2010 počet obetí dopravných nehôd na polovicu. Tento cieľ uznal Európsky parlament aj Rada. V roku 2003 sa ním zaoberal Európsky akčný program bezpečnosti cestnej premávky, ktorý stanovil 60 opatrení, zameraných na presvedčanie účastníkov cestnej premávky, aby sa správali rozumnejšie, na zvyšovanie bezpečnosti vozidiel pomocou technických zlepšení, zlepšovanie cestnej infraštruktúry, zvyšovanie bezpečnosti nákladnej dopravy, zlepšovanie starostlivosti o obeť nehôd a na prípravu analýzy údajov o nehodách. Komisia stanovila viacero výkonových ukazovateľov na monitorovanie zmien situácie v bezpečnosti cestnej premávky: počet obetí na milión obyvateľov, miera používania bezpečnostných pásov a prílb, počet a percentuálny podiel účastníkov dopravných nehôd pod vplyvom alkoholu, počet a percentuálny podiel vodičov prekračujúcich maximálnu povolenú rýchlosť.

Čo sa týka právnych predpisov Spoločenstva, spomenul by som novú smernicu o vodičskom oprávnení, ktorú Európsky parlament a Rada prijali 20. decembra 2006. Táto smernica mala za cieľ zvýšiť bezpečnosť cestnej premávky pre mladých vodičov a uľahčiť voľný pohyb občanov v rámci Európskej únie. Máme tiež smernicu o bezpečnosti cestnej infraštruktúry, prijatú po schválení v prvom čítaní v júni 2008. Ďalej máme návrh smernice o kontrole dopravných priestupkov, predložený Komisiou v roku 2008, o ktorom v súčasnosti prebiehajú rokovania v Európskom parlamente a v Rade.

Komisia sa tiež snaží podporovať čo najširšiu výmenu osvedčených postupov v oblasti bezpečnosti cestnej premávky medzi členskými štátmi. Súčasťou výzvy na predkladanie návrhov je účasť Komisie na financovaní kampaní za bezpečnosť cestnej premávky a inovatívnych projektov v tejto oblasti, ktoré sa týkajú viacerých členských štátov.

Komisia podobne poskytuje finančnú podporu výskumnému plánu na projekty, ktoré by mohli rozšíriť poznatky v určitých oblastiach a umožniť prípravu budúcich legislatívnych návrhov na spoľahlivom vedeckom základe. Jedným z príkladov je projekt DRUID (Riadenie vozidiel pod vplyvom drog, alkoholu a liekov), pričom boj proti riadeniu vozidiel pod vplyvom psychoaktívnych látok sa stáva prioritou v nových členských štátoch. Nakoniec, pani Raevová, v súčasnosti sa pripravuje nový európsky akčný program na roky 2010 – 2020. Tento akčný program bude predmetom verejnej diskusie začiatkom roka 2009 a potom prejde procesom prijímania Komisiou.

To boli informácie, ktoré chcel pán Tajani poskytnúť v rámci odpovede na vašu otázku.

Bilyana Ilieva Raeva, autorka. – (BG) Vážená pani komisárka, som veľmi rada, že vám môžem zablahoželať k úsiliu, ktoré ste v ostatných rokoch vynaložili vo funkcii komisárky zodpovednej za dopravu v Európskej únii. Veľmi vám ďakujem aj za prezentáciu prehľadu spoločnej európskej politiky v oblasti bezpečnosti cestnej premávky.

Presne tam smeruje otázka, ktorú by som chcela položiť: „V súvislosti s tým, že sú vypracované ukazovatele a Európska komisia zjavne vyvíja veľmi vážnu iniciatívu v oblasti bezpečnosti cestnej premávky v Európe, ako je zabezpečená kontrola plnenia týchto ukazovateľov a aká je skutočná záruka, že sa nám v Európe zníži počet smrteľných prípadov najmenej o 50 %?“ Pretože pre krajinu ako Bulharsko je tento ukazovateľ príliš vysoký. V Európe rozhodne potrebujeme sankcie pre prípad nedodržania týchto požiadaviek.

Jacques Barrot, podpredseda Komisie. – (FR) Vážení pán predsedajúci, vážena pani poslankyňa, dohľad, kontrola a tresty za priestupky patria, samozrejme, do právomoci členských štátov.

Chcel by som vám však pripomenúť, že 21. októbra 2003 Komisia prijala odporúčanie o vynucovaní právnych predpisov v oblasti bezpečnosti cestnej premávky, ktoré určuje osvedčené postupy kontroly dopravných priestupkov, a predovšetkým by som rád uviedol, že máme možnosť hodnotiť každý členský štát v rámci Európskeho dňa bezpečnosti cestnej premávky. Toto hodnotenie zvýrazní úspechy niektorých členských štátov a slabé stránky iných. Domnievam sa, že Európsky deň bezpečnosti cestnej premávky je výborným spôsobom, ako vniesť trochu svetla do činnosti jednotlivých členských štátov.

Pravdou je, a vy na to správne poukazujete, že sme nedosiahli očakávané výsledky. Máme mnoho obáv o naplnenie cieľa, ktorým bolo znížiť počet obetí na polovicu do roku 2010. Je možné, že v nasledujúcom viacročnom programe, ktorý bude zahŕňať 10-ročné obdobie, ďalej zvýšime nátlak na členské štáty.

Vážení pán predsedajúci, zároveň by som rád vyžil príležitosť a pripomenul, aký význam prikladáme hlasovaniu o smernici, ktorá umožní trestať priestupky spôsobené motoristami v iných ako v ich domovských štátoch. Beztretnosť vodičov, ktorí nedodržiavajú predpisy, keď sú v inom ako v domovskom členskom štáte, je v súčasnosti príliš veľká a myslím si, že táto smernica bude dobrým prostriedkom, ako prinútiť európskych občanov k lepšiemu správaniu sa na cestách.

Ďakujem vám za túto otázku. Viem, že môj nástupca, pán Tajani, je tiež veľmi zaangažovaný v problematike bezpečnosti cestnej premávky a môžem vám povedať, že akékoľvek vaše návrhy a aktivity nám pomôžu zastaviť túto strašnú pohromu.

Predsedaajúci. – Keďže autor nie je prítomný, otázka č. 37 sa vynecháva.

Druhá časť

Otázka č. 38, ktorú predkladá **Emmanouil Angelakas** (H-0525/08)

Vec: Informovanie a vzdelávanie mladých spotrebiteľov

Faktom je, že mladí a dospelávajúci ľudia tvoria významnú časť spotrebiteľov na trhu tovarov a služieb. Mladí spotrebiteľia sú bombardovaní reklamnými kampaňami, často zavádzajúcimi, ktoré propagujú školské pomôcky, hry, oblečenie, potraviny, nápoje, audiovizuálne produkty atď.

Pripravuje Komisia, popri programe Európsky zápisník, ktorý už prebieha, celoeurópsku kampaň informovania a vzdelávania mladých ľudí v spotrebiteľskom veku o týchto záležitostiach, ktoré sa ich týkajú, a aké metódy a prostriedky použije na organizovanie takejto iniciatívy? Aké metódy, najmä s ohľadom na spotrebiteľskú hodnotiacu tabuľku, použije Komisia na spracovávanie získaných údajov o mladých ľuďoch v spotrebiteľskom veku a ako sa príslušné informácie k nim dostanú?

Meglena Kuneva, členka Komisie. – Vážení pán predsedajúci, Komisia víta záujem, ktorý prejavil vážení pán poslanec, a rada by upriamila jeho pozornosť na fakt, že platné právne predpisy Spoločenstva o právach spotrebiteľov už teraz poskytujú mladým ľuďom značnú ochranu. Napríklad, cieľom smernice o nekalých obchodných praktikách je ochrana spotrebiteľov, vrátane mladých ľudí, pred praktikami, ktoré poškodzujú ich hospodárske záujmy, ako je zavádzajúca reklama alebo agresívne praktiky. Pri posudzovaní nekalých obchodných praktík sa venuje zvláštna pozornosť zraniteľným skupinám spotrebiteľov, medzi ktoré patria aj mladší občania. Smernica obsahuje aj čiernu listinu obchodných praktík, ktoré sú za každých okolností

zakázané v rámci celej EÚ. V celej Európskej únii je, napríklad, zakázané, aby reklama obsahovala priamu výzvu deťom na kupovanie výrobkov.

Komisia odštartuje v septembri 2008 komunikačnú internetovú kampaň k smernici o nekalých obchodných praktikách. Táto smernica je pomerne nová a je zacielená aj na mladých ľudí. Kampaň bude využívať vlastnú internetovú stránku obsahujúcu animácie, ilustrácie a kvízy, aby problematiku nekalých obchodných praktík vysvetlila zaujímavejším a interaktívnym spôsobom. Na upútanie pozornosti spotrebiteľov budú na niektorých významných spotrebiteľských internetových stránkach zverejňované reklamné prúžky (bannery) a falošné reklamy. Budú tam portály pre špeciálne kategórie spotrebiteľov, ako sú mladí ľudia, virtuálne spoločenstvá, hudobné internetové stránky a blogy. Informácie budú kolovať po internete počas jedného mesiaca a hoci je ťažké predpovedať, ako dlho zostanú údaje na partnerských internetových stránkach, očakávame, že tieto informácie budú na internete prístupné prinajmenšom niekoľko mesiacov.

Internetová stránka venovaná nekalým obchodným praktikám, ktorá sa teraz pripravuje, bude spotrebiteľom slúžiť neurčito dlhú dobu. Komisia v súčasnosti nemá v úmysle spustiť osobitnú celoeurópsku kampaň informovania a vzdelávania mladých spotrebiteľov. Okrem projektu Európsky zápisník však pripravuje internetový nástroj vzdelávania spotrebiteľov s názvom Dolceta, ktorý obsahuje vyučovací modul zameraný na učiteľov základných a stredných škôl.

Čo sa týka spotrebiteľskej hodnotiacej tabuľky, v terajšom štádiu naše údaje nerozlišujú medzi jednotlivými skupinami spotrebiteľov. Nie je preto možné, aby tieto tabuľky konkrétne oslovili všetky trhy alebo všetky rozličné typy spotrebiteľov. Avšak tam, kde máme k dispozícii špecifické údaje o mladších spotrebiteľoch, napríklad študentoch, ako sú prieskumy Eurobarometra, budeme publikovať údaje pre túto skupinu.

Emmanouíl Angelakas, autor. – (EL) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, ďakujem vám za úplnú a podrobnú odpoveď. Je veľmi upokojujúce a potešujúce, že táto kampaň štartuje na internete už teraz, v septembri.

Dovoľte mi položiť doplňujúcu otázku: „Uvažuje Komisia o zákaze televíznych reklám zacielených na deti, ako to urobili vo viacerých členských štátoch, kde sú niektoré detské televízne reklamy zakázané do určitej dennej hodiny, tuším do 22.00 alebo 23.00, dokedy deti zvyknú sledovať televíziu?“

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Táto informácia je dobre známa aj môjmu GR, ale toto skutočne viac patrí do pôsobnosti mojej kolegyne, pani komisárky Viviane Redingovej, pretože sa to týka aj slobodného prístupu k informáciám, a to úplne spadá do rozsahu pôsobnosti jej GR.

Ja vám môžem povedať len toľko, že máme smernicu o televízii bez hraníc, ktorá sa zaoberá týmito problémami a máme čiernu listinu v smernici o nekalých obchodných praktikách. Nástroj akým je čierna listina máme na to, aby sme mohli, ak vznikne potreba a máme dosť dôkazov, určitú praktiku pridať na čiernu listinu, keď sa zhodneme, že sa musíme na túto praktiku zamerať a zakázať ju v celej Európe. Takýto zásah musí byť, samozrejme, podložený dôkazmi. Takže sme si plne vedomí tohto problému.

Toto nie je priamo súčasťou problematiky nekalých obchodných praktík, ale sme pripravení sa na to pozrieť, ak sa objavia praktiky, o ktorých sa budeme domnievať, že si zaslúžia zaradenie na čiernu alebo sivú listinu a pani komisárka Redingová robí všetko pre to, aby sa smernica o televízii bez hraníc využívala pri riešení takýchto otázok.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) 55 % reklám na potraviny v televízii ponúka nezdravé potravinové výrobky. 80 % detí požaduje od svojich rodičov na raňajky presne tie isté značky potravín, ktoré videli v televíznych reklamách. Opýtala by som sa: „Nemala by Európska únia presunúť svoju pozornosť od reklám, ktoré si zadávajú výrobcovia? Nedokázali by sme nájsť spôsob, ako presvedčiť výrobcov, aby vyrábali a následne propagovali zdravšie potravinárske výrobky?“

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Domnievam sa, že výrobcov môžu k výrobe zdravých potravín dotlačiť trhové nástroje. Ak je tu požiadavka trhu, výrobcovia budú na túto požiadavku reagovať. My môžeme povedať, čo by výrobcovia mali vyrábať, ale to nie je presne ten spôsob, ktorým by Komisia mala riešiť tento problém. My môžeme zabezpečiť, aby boli informácie stopercentne dostupné v úplne zrozumiteľnej podobe. Komisia sa veľmi usiluje o to, aby sme mali primerané informácie o potravinových výrobkoch.

Hovoríte, že niektoré reklamy sú nepravdivé alebo vystavujú deti nebezpečenstvu. Ak sa, napríklad, o výrobku tvrdí, že vás môže vyliečiť alebo vás môže zrazu o 10 rokov omladiť (čo, pravdaže, nie je možné), potom je to v mojej pôsobnosti a ja by som to mohla riešiť pomocou smernice o nekalých obchodných praktikách. V ostatných prípadoch, keď hovoríte o potravinách z hľadiska zdravej výživy, opäť by som vám pripomenula,

že je to súčasť kompetencií pani komisárky Vassiliouovej. Ona odvádza výbornú prácu v snahe o dosiahnutie správneho označovania potravín, čo umožňuje spotrebiteľom vyberať si podľa vlastného uváženia. Naším cieľom sú dobre informovaní spotrebiteľia a ich povedomie o otázkach trhu môžeme zvýšiť prostredníctvom vzdelávacej kampane, do ktorej je významne zapojené aj moje GR.

Predseda júci. – Otázka č. 39, ktorú predkladá **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** (H-0530/08)

Vec: Ochrana a vzdelávanie spotrebiteľov

Politika v oblasti vzdelávania je vo veľkej miere zodpovednosťou členských štátov. Produkty vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného štúdia sú však predmetom obchodu, najmä cezhraničného obchodu, a teda sa týkajú spotrebiteľov. Môže preto Komisia uviesť, aká európska politika sa pripravuje na ochranu spotrebiteľov v oblasti kvality a cien takýchto produktov?

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Komisia nemá právomoc určovať ceny alebo vymedzovať kvalitu vzdelávacích produktov. Inak však považujem túto otázku za celkom relevantnú. Spotrebiteľov pri nákupe vzdelávacích produktov chránia právne predpisy EÚ pred zavádzajúcimi alebo agresívnymi praktikami.

Podľa smernice o nekalých obchodných praktikách, o ktorej som práve hovorila, obchodníci nesmú zavádzať spotrebiteľov nepravdivými alebo klamlivými informáciami, napríklad, o výhodách výrobku, očakávaných výsledkoch pri jeho používaní, prípadne o výsledkoch uskutočnených testov alebo kontrol.

Smernica obsahuje aj čiernu listinu praktík zakázaných za každých okolností: tvrdenie, že výrobok bol schválený alebo odsúhlasený verejným alebo súkromným orgánom (ako napríklad vyhlasovanie, že vzdelávacia kniha bola schválená ministerstvom školstva, ak to nie je pravda) je úplne zakázané v celej EÚ.

Navyše, obchodníci musia poskytnúť spotrebiteľom všetky informácie potrebné na informované rozhodnutie sa. Komisia, napríklad, dostala sťažnosť na kurzy, ktoré sa dali kúpiť na internetovej stránke v anglickom jazyku, ale dodané boli v inom jazyku. To, že spotrebiteľ nedostal informáciu o jazyku použitom v kurzoch, sa dá považovať za zavádzajúcu praktiku. Samozrejme, je vecou vnútroštátnych orgánov a súdov, ktoré zodpovedajú za presadzovanie smernice o nekalých obchodných praktikách, aby v súlade so zásadami voľného pohybu zakotvenými v Zmluve o ES, určili osobitne pre každý prípad, v súlade s európskym právom, ktoré informácie sú dôležité.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, autorka. – (EL) Ďakujem pani komisárke za odpoveď. Spotrebiteľa znepokojuje odchýlka medzi cenou a kvalitou výrobku. Nehovorím tu o určovaní cien, ale o stanovení vzťahu medzi cenou a výrobkom na základe konkurencie a tiež o presune vzdelávacích produktov z jedného členského štátu do druhého a o cezhraničnej ochrane spotrebiteľov.

Máte nejaké informácie o cezhraničnej ochrane pri presune vzdelávacích produktov z jedného členského štátu do druhého?

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Čo sa týka cezhraničných problémov s výučbovými materiálmi, máme zriadené európske spotrebiteľské strediská, ktorých práca je založená na nariadení o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa a ktoré sú dobrými veľvyslancami práv spotrebiteľov v celej Európe.

V prípade cezhraničného sporu medzi spotrebiteľom a poskytovateľom vzdelávacej služby, knihy alebo materiálu, môže sa spotrebiteľ obrátiť na spotrebiteľské stredisko. Ak spotrebiteľ nedokáže vyriešiť problém priamo, spotrebiteľské stredisko v jeho krajine mu môže pomôcť dosiahnuť uspokojivé riešenie v krajine pôvodu vzdelávacej služby alebo materiálu.

Nemám so sebou úplný zoznam všetkých možných skúseností a prípadov v jednotlivých členských štátoch, ale môžem vám povedať, že tieto európske spotrebiteľské strediská sa stretávajú niekoľkokrát ročne. Je to už veľmi rozšírená a kvalitná sieť a väčšina centier je veľmi aktívna a schopná riešiť problémy, s ktorými prichádzajú spotrebiteľia.

Keďže otázka sa týka oblasti vzdelávania, je možné požiadať centrá o informáciu, ako riešia takéto problémy. Základný princíp je však rovnaký a toto nariadenie funguje naozaj dobre.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Zaujímalo by ma, ako v skutočnosti vyzerá situácia s internetovým vyučovaním. Čo sa týka sťažností, mohla by Komisia zriadiť internetovú stránku so zoznamom inštitúcií poskytujúcich dištančné vzdelávanie, ktoré sú spájané s problémami, aby v tom bola väčšia transparentnosť?

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Znovu tu máme problém, keď sa mnoho ľudí pýta, kde je európska pridaná hodnota. Európska únia bezpochyby nie je zodpovedná za oblasť vzdelávania, ale sme zodpovední za otázky zaistenia kvality a ochrany spotrebiteľov. Na tom sa tiež zhodneme. Nebolo by možné, aby v kontexte všeobecnej informačnej činnosti Komisie tu boli úplne zámerne označené za príjemcov školy a prípadne aj nižšie úrovne vzdelávania? Pomocou projektov a súťaží môžeme ukázať, ako tu Európa poskytuje pridanú hodnotu. Možno by sme takto (aj v súvislosti s predchádzajúcou otázkou) mohli k tomuto problému priťahovať pozornosť mladých ľudí.

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Plne a s radosťou uznávam hodnotu vašich návrhov a vášho vstupu. Keby som mohla začať svoju odpoveď trochu zoširoka, rada by som povedala, že sme v štádiu dotvárania vnútorného trhu, ktorý je skutočným základom Únie. Zatiaľ je však trh veľmi orientovaný na podnikanie a na získavanie vhodných podmienok na podnikanie, a tak je to správne. Teraz ale potrebujeme doplniť vnútorný trh druhou fázou, v ktorej sa budú spotrebiteľia cítiť všade rovnako vítaní a rovnako dobre chránení. To je spotrebiteľská politika pre 21. storočie.

S veľkým potešením vás informujem o tom, že vzdelávanie zamerané na posilnenie pozície spotrebiteľov je prvým a úplne základným pilierom stratégie spotrebiteľskej politiky na roky 2007 – 2015. Nemôžem vám k tomu teraz povedať viac, ale máme nástroje ako Európsky zápisník, ktorý je presne zacielený na tínedžerov, a máme projekt Dolceta, ktorý dopĺňa vzdelávanie učiteľov, ale veľmi sa spoliehame aj na úsilie členských štátov.

Musíme sa na túto politiku pozeráť z hľadiska subsidiarity. Niektoré krajiny sú ochotné viac investovať do vzdelávania spotrebiteľov a podporovať celkové úsilie Komisie. Napísala som všetkým príslušným ministrom a požiadala ich o podporu, pretože sme v skutočne rozhodujúcej fáze vytvárania spotrebiteľského trhu, ktorý by rovnako dobre fungoval v celej Európe.

V budúcnosti budeme viac hovoriť o tom, ako sa spotrebiteľia cítia na tomto vnútornom trhu. To je jedna z úplne zásadných poznámok. Ďalšia je, že sa musíme sťažnosťami spotrebiteľov zaoberať v stále širšom zábere. V Európskej komisii nemáme spoločnú základňu pre riešenie sťažností spotrebiteľov. Podobne ako vy, aj my dostávame mnoho sťažností z vašich volebných obvodov, pričom niektoré sa ku Komisii posúvajú z Parlamentu, ale my si potrebujeme vybudovať systém, ako s týmito sťažnosťami zaobchádzať. Komisia nemôže nahrádzať činnosť ombudsmana alebo členského štátu, ale ak existuje pretrvávajúci problém v niektorej oblasti spotrebiteľskej politiky, musíme ho riešiť, aj cestou právnych predpisov.

Sú dobré príklady toho, že sťažnosti spotrebiteľov môžu skutočne zmeniť základné smerovanie spotrebiteľskej politiky. Teraz sa usilujeme zhromažďovať takéto informácie pomocou hodnotiacej tabuľky spotrebiteľských trhov. Prvé vydanie hodnotiacej tabuľky spotrebiteľských trhov vyšlo začiatkom tohto roka. Máme osobitný ukazovateľ: sťažnosti spotrebiteľov. Porovnávame členské štáty, aby sme videli, koľko sťažností riešia a v ktorých oblastiach. Dychtivo očakávam informácie z členských štátov pre nasledujúce vydanie hodnotiacich tabuliek spotrebiteľských trhov začiatkom budúceho roka. Takto, krok za krokom, postupujeme smerom k jednotnému vnútornému trhu pre občanov.

Predseda júci. – Otázka č. 40, ktorú predkladá **Giovanna Corda** (H-0545/08)

Vec: Sťažnosti spotrebiteľov na elektronický obchod

Výsledky nedávneho prieskumu európskych spotrebiteľských stredísk odhalili mimoriadne veľký počet sporov v súvislosti s nákupmi cez internet (2 583 sporov a 8 834 sťažností za rok 2007).

Neuvažuje Komisia, vzhľadom na exponenciálny rast elektronického obchodu, o rozbehnutí informačných kampaní, ktoré by spotrebiteľov vystríhali pred rizikami tejto novej formy obchodu a o stanovení naliehavých a účinných postupov riešenia takýchto cezhraničných sporov, najmä v najčastejších prípadoch, teda pri nedodaní výrobkov alebo dodaní neuspokojivých výrobkov?

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Táto otázka sa týka internetu, čo je veľmi dôležitá vec. Internet predstavuje pre spotrebiteľov nesmierne možnosti. Umožňuje im prístup k lepším informáciám a zväčšuje veľkosť trhu, na ktorom sa pohybujú, keďže im ponúka prístup k viacerým poskytovateľom a väčšiu možnosť výberu.

Už 150 miliónov občanov EÚ, čo je tretina nášho obyvateľstva, nakupuje cez internet. Rýchlemu rastu počtu občanov EÚ, ktorí nakupujú cez internet, však nezodpovedá rast počtu ľudí, ktorí takto nakupujú v zahraničí.

To ukazuje, že Komisia postupuje správne, keď rieši tento problém, ktorý súvisí s dôverou spotrebiteľov, pomocou informačných opatrení. Spomenúť treba internetovú užívateľskú príručku, ktorú pripravuje

Komisia. Publikovaná bude do konca roku 2008. V nadväznosti na túto príručku by sme mohli zvážiť vypracovanie smerníc o tom, ako aplikovať právne predpisy o nekalých obchodných praktikách na podobné praktiky, objavujúce sa na internete.

Ďalším nástrojom, o ktorom sme už hovorili, je projekt Dolceta, zameraný na vzdelávanie spotrebiteľov, napríklad, v oblasti predaja na diaľku a odškodnenia spotrebiteľov. Vzdelávanie mladých spotrebiteľov, ktorí sú obzvlášť aktívni na internete, je nesmierne dôležité. Spotrebiteľský zápisník s rekordnou distribúciou 2,8 milióna kópií (a táto informácia by mohla byť zaujímavá aj pre pána Angelakasa) vo viac ako 18 000 školách v tomto roku, obsahuje aj informácie o používaní internetu a cezhraničnej náprave.

V Stratégii spotrebiteľskej politiky na roky 2007 – 2013 sa aktivity spojené s informovaním spotrebiteľov považujú za súčasť jej priority, ktorou sú informovanejší a vzdelanejší spotrebiteľia. Hlavnými nástrojmi, ktoré v rámci toho používa Európska komisia na informovanie občanov a zainteresovaných strán o spotrebiteľskej politike, sú internetová stránka, magazín *Hlas spotrebiteľa* (*Consumer Voice*) a informačné kampane. Elektronický obchod je hlavnou témou kampane v niektorých novších členských štátoch.

Čo sa týka druhej otázky, presadzovania právnych noriem a nápravy, Komisia je hlboko presvedčená, že ak má vnútorný trh fungovať, európski spotrebiteľia musia veriť, že dokážu presadiť svoje práva a dosiahnuť nápravu v celej Európskej únii. Sťažnosti týkajúce sa elektronického obchodu, vrátane sťažností na nedodanie výrobkov alebo dodanie neuspokojivých výrobkov, sa dajú riešiť v rámci existujúceho systému nápravy v EÚ, ktorý sme už pre európskych spotrebiteľov vytvorili. Tento systém zahŕňa sieť európskych spotrebiteľských stredísk, dve odporúčania Komisie o alternatívnom riešení sporov, nedávno prijatú smernicu o mediácii a nariadenie, ktoré stanovuje európsky postup konania s nízkou hodnotu sporu.

Komisia v súčasnosti zároveň zvažuje, či je potrebná iniciatíva EÚ v otázke kolektívnej nápravy a ak áno, aký druh iniciatívy by to mal byť. Som úplne presvedčená, že novým trhoviskom je obrazovka monitora.

Giovanna Corda, autorka. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, čiastočne ste už zodpovedali otázku, ktorú sa chystám položiť, o problémoch, ktoré zažívame pri nakupovaní.

Postupy sú zdĺhavé, komplikované a nákladné. Utrpené škody sú mimoriadne veľké, keďže často postihujú tých najviac znevýhodnených spomedzi nás.

Keď je tu právne vákuum, myslíte si, že európske spotrebiteľské strediská majú prostriedky na to, aby sa namiesto postihnutých spotrebiteľov zapojili do týchto postupov, zrejme kolektívne, ale tiež individuálne?

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Je to jednoduchá otázka toho, aby sme sa do budúcnosti usilovali o možnosť transparentného informovania o sťažnostiach. Ak sa cezhraničné operácie budú opakovať, získajú k tomu prístup aj súdy a orgány prokuratúry. Domnievate sa, že je možné vytvoriť v tejto oblasti databázu?

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Vážená pani komisárka, vo svojom vystúpení ste veľmi presvedčivo hovorili o rozširovaní elektronického obchodu a ja som si celkom istý, že toto rozširovanie prebieha oveľa rýchlejšie v starších štátoch EÚ. Rád by som sa opýtal, čo sa robí na podporu elektronického obchodu v členských štátoch, ktoré vstúpili do Európskej únie v 21. storočí, ako sa chránia práva spotrebiteľov a aké opatrenia sa pripravujú na vyrovnanie rozdielov v tejto oblasti. Ešte jedna otázka týkajúca sa zneužívania: „Vyskytujú sa prípady zneužívania častejšie v starších alebo v nových členských štátoch?“

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Návrh, aby európske spotrebiteľské strediská zastupovali na súdoch európskych spotrebiteľov je myšlienka, ktorej sa budeme venovať vo svojom oznámení o kolektívnej náprave pred koncom roka. Zatiaľ sa snažím, aby sme si pred prijatím konečného návrhu zachovali otvorené mysle a rozmanitosť názorov.

Naozaj potrebujeme mať ucelený obraz a využiť všetky nástroje, ktoré máme k dispozícii, vrátane smernice o súdnych nariadeniach, čo je tiež jeden z nástrojov, ktoré môžeme použiť naprieč európskymi hranicami.

Úplne súhlasím s návrhom na vytvorenie databázy a dôrazne to podporujem. Potrebujeme to na prípravu lepších politík a lepších právnych predpisov.

Som pevne presvedčená, že všetky naše návrhy právnych noriem alebo spoločné opatrenia na presadzovanie práva musia byť podložené dôkazmi.

Zroveň budem pokračovať v opatreniach na presadzovanie práva vo všetkých 27 krajinách, teda v zásahoch do takých prípadov, ako sú letenky alebo vyzváňacie tóny. Internetové stránky sú spravidla veľmi dobrí klienti pri takomto type cezhraničných zásahov na presadzovanie práva.

Každá krajina je iná. Potrebujeme mať vysokú mieru pripojenia k širokopásmovému internetu a zvýšiť percentuálny podiel obyvateľov, využívajúcich ľubovoľný z nástrojov elektronického obchodu, ktorým je zvyčajne internet. Domnievam sa tiež, že túto mieru pripojenia môžeme zvýšiť pomocou kohéznej politiky, regionálnej politiky a Kohézneho fondu. Nové členské štáty budú mať jedinečnú príležitosť dosiahnuť staršie štáty skutočne rýchlo a občas sa aj vyhnúť našim minulým chybám. Potrebujú rýchle zmeny.

Ak budete mať dobrú a cieleňú legislatívu, plne harmonizovanú vo všetkých členských štátoch, bude to mať obrovský vplyv na zvýšenie dôvery spotrebiteľov, ako aj úrovne spotreby vo všetkých členských štátoch. Elektronický obchod je jedným z nástrojov na dosiahnutie lepších podmienok a väčšej možnosti výberu. Nie je to len trhový nástroj, ale aj veľmi dôležitý demokratický nástroj.

Predseda júci. – Otázka č. 42, ktorú predkladá **Colm Burke** (H-0537/08)

Vec: Hodnotiaca tabuľka vnútorného trhu

Plné uplatnenie právnych predpisov vnútorného trhu prináša výhody spotrebiteľom aj priemyslu v celej EÚ. Hodnotiaca tabuľka vnútorného trhu je účinným spôsobom zobrazenia relatívnej úspešnosti členských štátov pri uplatňovaní týchto právnych predpisov. Aký postup v tejto súvislosti navrhuje Komisia na oznámenie úplných výsledkov hodnotiacej tabuľky spotrebiteľom a priemyslu?

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Vážený pán predseda júci, ďakujem váženému poslancovi za jeho pozitívne poznámky o hodnotiacej tabuľke vnútorného trhu. Súhlasím, že je potrebné o výsledkoch hodnotiacej tabuľky široko informovať. Všetky vydania hodnotiacej tabuľky sú k dispozícii na európskej internetovej stránke. Papierové verzie dostali stále zastúpenia členských štátov a zastúpenia Komisie v hlavných mestách 27 členských štátov. Kópie, navyše, kolovali po ďalších inštitúciách EÚ, ako aj po vnútroštátnych orgánoch. Po publikovaní každej hodnotiacej tabuľky sa vydáva tlačová správa v 21 jazykoch a výsledky sa oznamujú na tlačovej konferencii, čím sa zabezpečí, aby k nim mali jednoduchý prístup národné médiá.

Colm Burke, autor. – Pán komisár, ďakujem vám za odpoveď na túto otázku. Vítam prácu, realizovanú v tejto oblasti, ktorá sa dotýka celkového vnímania Európskej únie v členských štátoch.

V Írsku sme mali vážne problémy počas diskusie o Lisabonskej zmluve, pretože kedykoľvek sa objaví niečo negatívne, máme sklony obviňovať z toho Európsku úniu. Môžem uviesť jeden typický príklad oblasti, z ktorej nemáme žiadnu odozvu: Príklad členského štátu, ktorý nedokázal reagovať na smernicu Európskej únie. V okrese Wicklow, v mojej oblasti Cromane, sa asi pred ôsmymi rokmi stal prípad, keď na základe smernice boli k dispozícii európske prostriedky pre Írsku vládu, ale nič sa neudialo a výsledkom je, že 50 rodín teraz nemôže vykonávať svoju bežnú prácu pri zbere mušlí. Miestne noviny z toho obvinili Európsku úniu. Nemáme možnosť nápravy ...

(predseda júci prerušil rečníka)

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Máme k dispozícii celú škálu nástrojov proti neskorému transponovaniu smerníc, ktorým sa zaoberá predovšetkým hodnotiaca tabuľka EÚ. Ak členské krajiny naďalej meškajú s transponovaním, potom, samozrejme, máme k dispozícii najvyššiu sankciu, postúpiť prípad ďalej. Usilujeme sa však tomu všetkému predchádzať týmto postupom: ak má členský štát problémy s transponovaním smernice, organizujeme stretnutia s jeho zástupcami, pripravujeme semináre a pokúšame sa riešiť konkrétne otázky a ťažkosti, ktoré môžu mať. Robíme všetko pre to, aby sme skúsili a dosiahli čo najrýchlejší rozbeh transponovania.

Súhlasím s vyjadrením pána Burka, že toto sa nestáva len v Írsku, ale aj v ďalších krajinách EÚ. Zaregistrovali sme snahu každej vlády privlastniť si zásluhy za veci, ktoré sa podarili, aj keď ich mohla inšpirovať Európa, alebo ich pôvodný nápad prišiel z Európy. Som si istý, že každý z nás, kto pracoval v írskom parlamente alebo v írskej vláde, sa často rovnako prevínil. Ale keď sa stane čokoľvek negatívne, čo má nejakým spôsobom európske smerovanie, samozrejme, obviňujeme Európu. Súhlasím preto s pánom Burkom, že by malo byť viac kladných ohlasov na dobré veci, ktoré tu, v Európe, robíme.

Keď členský štát nekoná v niektorej konkrétnej oblasti, prijímame príslušné opatrenia, ale usilujeme sa týmto problémom predchádzať, ak sa to dá, presviedčaním členských štátov, aby si svoje veci dali čo najskôr do poriadku.

Predseda júci. – Otázka č. 43, ktorú predkladá **Jim Higgins** (H-0539/08)

Vec: Bankový sektor v pohraničných oblastiach

Môže Komisia uviesť, či bude prešetrovať otázku dodatočných poplatkov za použitie bankomatov, debetných a kreditných kariet, v pohraničných oblastiach, najmä vo svetle faktu, že mnohé banky pôsobia na oboch stranách hranice medzi Severným Írskom a Írskou republikou?

Charlie McCreedy, člen Komisie. – Používatelia debetných a kreditných kariet sa v pohraničných oblastiach môžu stretnúť s tromi kategóriami poplatkov, spojených s použitím karty. Sú to: bežné poplatky za použitie kariet bez ohľadu na zemepisnú oblasť alebo členský štát; poplatky za konverziu meny, ak platba prebieha medzi členskými štátmi používajúcimi rozdielnu menu, napríklad euro a libru; a po tretie, poplatky na mieste predaja pri výbere hotovosti z bankomatu.

Čo sa týka prvej kategórie, teda bežných poplatkov pre používateľov kariet, ktoré sú regulované na európskej úrovni pri platbách v eurách: podľa nariadenia (ES) č. 2560/2001 o cezhraničných platbách v eurách, pri cezhraničnej platbe v eurách medzi dvoma členskými štátmi by poplatky vyberané za takúto platbu mali byť rovnaké, ako sú poplatky za takú istú platbu v eurách v členskom štáte, kde bola karta vydaná. Zároveň platí, že toto nariadenie sa netýka platieb kartami, prislúchajúcimi k účtom v iných menách, než je euro, napríklad v librách.

Pri platbe v eurách medzi členským štátom v eurozóne, ako je Írsko, a členským štátom mimo eurozóny, ako je Spojené kráľovstvo, sa môžu vyžadovať dodatočné poplatky za konverziu meny, keď ide o platby kartami. Smernica o platobných službách upravuje podmienky, za akých sa má poskytovať konverzia meny. Ešte ju však musia začať uplatňovať členské štáty.

Napokon, platby kartou môžu podliehať aj prirážke v mieste predaja alebo dodatočnému poplatku pri výbere hotovosti z bankomatov v súkromnom vlastníctve. Otázka zavádzania prirážok alebo poskytovania zliav na daný platobný nástroj je podľa európskej legislatívy vecou obchodného rozhodnutia. Zároveň však nič nebráni členským štátom v zákaze alebo obmedzení takýchto prirážok. Toto výslovne potvrdzuje už spomenutá smernica o platobných službách na vnútornom trhu.

Komisia preto nemá právny základ na zásah v oblasti dodatočných poplatkov v cezhraničných platobných službách v Spojenom kráľovstve a Írsku. Komisia sa však domnieva, že konkurencia na oboch stranách hranice udrží výšku poplatkov na rozumnej úrovni. Ak by trhové subjekty zmenšili alebo obmedzili konkurenciu, príslušné vnútroštátne orgány by mali zasiahnuť v najlepšom záujme občanov.

Jim Higgins, autor. – Pán komisár je rovnako dobre informovaný ako ja o írskej situácii, kde 18 000 pracujúcich prechádza každý deň hranicu z jednej jurisdikcie do druhej a kde 5 200 študentov a 1,7 milióna ľudí buď trávi dovolenku, alebo chodí nakupovať z jednej strany hraníc na druhú.

Viem, že pán komisár povedal, že táto otázka je v právomoci národných vlád a že banky nespadajú pod nariadenie (ES) č. 2560/2001, ale určite by malo byť možné zaviesť nariadenie, ktoré by zakázalo tieto prirážky. Mali sme veľmi dobrý príklad, keď vaša kolegyňa, pani Viviane Redingová, komisárka pre informačnú spoločnosť a médiá, zaujala veľmi tvrdý postoj voči mobilným operátorom a už môžeme vidieť výsledky v prospech spotrebiteľa. Nezdá sa byť správne, aby táto situácia mohla pokračovať, najmä keď sú na oboch stranách hranice sesterské banky.

Charlie McCreedy, člen Komisie. – Súhlasím s pánom Higginsom, že táto otázka doplnkových alebo dodatočných poplatkov za cezhraničné služby vyvoláva hnev na viacerých stranách.

Je však na vnútroštátnych orgánoch, aby riešili túto záležitosť, pretože (a výslovne to potvrdzuje nedávno prijatá smernica o platobných službách) vnútroštátne orgány v rámci kompromisu, ktorý sme dosiahli, chceli mať túto oblasť vo svojej právomoci. Takže vnútroštátne orgány príslušných členských štátov môžu riešiť tento problém, ak chcú, ale v danom štádiu nebola väčšina členských štátov za zásah na úrovni EÚ. V takejto polohe táto záležitosť v danom čase zostala. Ako všetky veci v politickom a hospodárskom živote, aj toto sa možno v budúcnosti zmení.

Takže, v nedávnej diskusii okolo smernice o platobných službách medzi členskými štátmi nebola väčšina za prijatie opatrení, ale ktovie aké návrhy budú predložené v budúcnosti; možno sa objaví nová väčšina.

Predseda júci. – Otázka č. 44, ktorú predkladá **Dimitrios Papadimoulis** (H-0553/08)

Vec: Predaj gréckej telekomunikačnej organizácie OTE a odmietnutie urobiť verejnú ponuku na prevzatie

Grécky parlament prijal zákon o ratifikácii dohody medzi OTE a Deutsche Telekom bez ohľadu na ustanovenia smernice 2004/25/ES⁽²⁾ o ochrane menšinových akcionárov. Svoje odmietnutie brať tieto ustanovenia do úvahy založila vláda na článku 8 písmeno g) zákona 3461/2006, ktorý z požiadavky verejnej ponuky na prevzatie vyníma štátom vlastnené podniky, ktoré sú v procese privatizácie.

Považuje Komisia OTE za štátny podnik, keď štát vlastnil pred dohodou iba 28 % OTE? Aký je minimálny percentuálny podiel akcií, ktoré musí vlastniť štát v podniku, aby sa podnik považoval za štátny? Zabezpečuje výnimka v uvedenom zákone ochranu práv menšinových akcionárov? Sú v prípade verejných ponúk na prevzatie dodržiavané na úrovni Spoločenstva zásady prehľadnosti a transparentnosti? Majú v členských štátoch akcionári spoločností, v ktorých vlastní akcie aj štát, menej práv, než akcionári spoločností, v ktorých štát akcie nevlastní?

Charlie McCreedy, člen Komisie. – V prvom rade by som chcel zdôrazniť, že ochrana záujmov menšinových akcionárov spoločností je jedným z hlavných cieľov predpisov Spoločenstva o ponuke na prevzatie. V prípade zmeny kontroly spoločnosti by všetci akcionári mali mať rovnocenné podmienky a menšinoví akcionári by mali byť chránení. Komisia je veľmi oddaná tomuto základnému princípu.

Menšinoví akcionári v štátom vlastnených spoločnostiach, ktoré sú kótované, majú presne rovnaké práva ako menšinoví akcionári v spoločnostiach vlastnených súkromnými subjektmi. Táto zásada spravidla znamená, že osoby nadobúdajúce kontrolu nad spoločnosťou by mali zverejniť záväznú ponuku na kapitál v rukách menšinových akcionárov. Právne predpisy Spoločenstva však umožňujú členským štátom ustúpiť od pravidla záväznej ponuky, aby mohli zohľadniť okolnosti, ktoré sa objavili na vnútroštátnej úrovni.

Grécko využilo túto možnosť. Jeho vnútroštátne právo predpokladá, že pravidlo záväznej ponuky sa v určitých situáciách nepoužije. To zahŕňa aj prípad, keď prebieha proces privatizácie spoločnosti. Táto výnimka má všeobecný charakter, ale, ako obyčajne, záleží na maličkostiach.

Komisia nenamieta voči faktu, že grécky národný telekomunikačný operátor, OTE, na ktorý sa vážený pán poslanec pýta, bol spoločnosťou vo vlastníctve štátu. Hoci štát mal v rukách iba 28 % spoločnosti, tá bola pod úplnou kontrolou vlády. Skutočnou otázkou v tejto záležitosti je, ako dlho môže trvať proces privatizácie. V prípade OTE sa zdá, že tento proces trvá dlho. Dokonca sa zdá, že to trvá naozaj veľmi dlho. Tento proces, ktorý zjavne stále pokračuje, sa začal pre 12 rokmi. Ako dlho môže spoločnosť stáť mimo rámca uplatňovania pravidla záväznej ponuky smernice o ponuke na prevzatie? Grécky dozorný orgán, komisia pre kapitálové trhy, rozhodol, že OTE je stále v procese privatizácie a že v dôsledku toho nie je potrebná záväzná ponuka.

Záverom, aj keď členské štáty ustúpia od pravidla záväznej ponuky, musia rešpektovať všeobecnú zásadu ochrany menšinových akcionárov a zabezpečiť im podmienky rovnocenné s podmienkami, aké majú väčšinoví akcionári. Ešte sa musím pozrieť, ako grécke orgány zabezpečia takúto ochranu v danom prípade. Preto som požiadal svoje útvary o zistenie, či bola takáto ochrana zabezpečená a či v tomto prípade grécke orgány dodržali ustanovenia smernice o ponuke na prevzatie.

Dimitrios Papadimoulis, autor. – (EL) Vážený pán komisár, to je presne ten problém. Nechápem, čo ste celé tie mesiace hľadali. Grécke orgány porušujú články 3 a 5 smernice 25/2004/ES; odmietajú zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie a verejnú ponuku na základe smiešneho argumentu, že spoločnosť OTE (Grécka telekomunikačná organizácia), v ktorej má štát podiel 28 %, je štátnym podnikom.

Bude Komisia pokračovať v porušovaní zákona, porušovaní smernice o rovnakom zaobchádzaní a ochrane malých akcionárov? Pán komisár McCreedy, asi ste nečítali smernicu 25/2004/ES, rovnako, ako ste nečítali Lisabonskú zmluvu.

Charlie McCreedy, člen Komisie. – Ako som naznačil, skúmame grécky zákon a jeho zlučiteľnosť s pravidlami vnútorného trhu, najmä čo sa týka voľného pohybu kapitálu a slobody usadiť sa, a v prípade potreby sa prípadom môžeme ďalej zaoberať.

Rôzne útvary Komisie pri tomto vyšetrovaní úzko koordinujú svoju činnosť, aby sa zaistila komplexná analýza situácie. Môžem uistiť váženého pána poslanca, že po ukončení tohto vyšetrovania prijímeme potrebné opatrenia, ak (a naozaj iba vtedy) naše vyšetrovanie dokáže, že je to prípad, ktorý musia riešiť grécke

(2) Ú. v. ES L 142, 30.4.2004, s. 12.

orgány. To je správny a zákonný postup, ktorý používame pri spolupráci s každým členským štátom a nie je to inak ani teraz, keď riešime problémy s gréckymi orgánmi.

Po skončení vyšetrovania prijmeme príslušné rozhodnutia a ak to budeme v danom štádiu považovať za potrebné, budeme sa touto záležitosťou zaoberať aj naďalej.

Predseda júci. – Otázka č. 48, ktorú predkladá **Georgios Papastamkos** (H-0526/08)

Vec: Čiernomorská synergia

Uplynul rok od spustenia iniciatívy čiernomorskej synergie. Domnieva sa Komisia, že vznikol široký, súdržný, strategický prístup k tejto oblasti? Sú v tejto súvislosti hlavnými cieľmi iniciatív EÚ rozvoj lodného spojenia, cestnej dopravy a koridorov, ako aj spolupráca v energetickom odvetví a podpora trvalo udržateľného rozvoja? Ako chce Komisia využiť prítomnosť členských krajín (Grécko, Bulharsko, Rumunsko) v tejto oblasti?

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – Komisia prijala 19. júna 2008 správu o prvom roku realizácie čiernomorskej synergie. Správa popisuje dosiahnuté výsledky v širokom spektre odvetví a formuluje návrhy na rozvoj synergie do procesu regionálnej spolupráce. Tieto návrhy obsahujú stanovenie dlhodobých merateľných cieľov a tiež výber vedúcich krajín alebo organizácií, ktoré budú koordinovať kroky na splnenie týchto cieľov, ako aj vytváranie sektorových partnerstiev na spolufinancovanie potrebných projektov.

Ako už predtým Komisia uviedla, dvojstranné politiky uplatňované v tomto regióne, najmä Európska susedská politika, tvoria strategický rámec a čiernomorská synergia ich dopĺňa na regionálnej úrovni. Susedská politika funguje na dvojstrannej úrovni a toto je jej prvý regionálny doplnok.

Odvetvia uvedené vo vašej otázke sú na poprednom mieste programu Komisie. Sú tu návrhy na vytvorenie čiernomorských partnerstiev vo viacerých oblastiach, vrátane dopravy a životného prostredia, pričom členské štáty v tomto regióne sú obzvlášť aktívne v podpore týchto iniciatív.

Koordinácia medzi Komisiou a týmito tromi členskými štátmi sa posilnila pri rozvoji synergie, ako aj pri práci s Organizáciou pre hospodársku spoluprácu v oblasti Čierneho mora (BSEC).

Ďalší pokrok v iniciatíve synergie si vyžaduje aktívne zapojenie väčšieho počtu členských štátov a čiernomorských partnerov, pričom kľúčovú úlohu v tom môžu zohrávať a zohrávajú členské štáty z oblasti Čierneho mora.

Georgios Papastamkos, autor. – (EL) Vážená pani komisárka, ďakujem vám za odpoveď. Čiernomorská synergia, samozrejme, nenesie vašu osobnú pečať, ale tiež si uvedomujete, že Organizácia pre hospodársku spoluprácu v oblasti Čierneho mora (BSEC) je v súčasnosti zrelou inštitucionálnou štruktúrou pre regionálnu organizáciu; jej spoluprácu je potrebné zintenzívniť a rozšíriť. Dôvodom je najmä to, že sa tu stretávajú Európa s Áziou a prebieha to na mnohých úrovniach.

Rád by som si objasnil jeden bod. Okrem tejto iniciatívy čiernomorskej synergie, pripravuje Komisia štruktúru medziregionálnych vzťahov medzi EÚ a krajinami v oblasti Čierneho mora v pevnejšom inštitucionálnom rámci tak, aby sa vytvorila inštitucionálne chránená forma medziregionálnej spolupráce?

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – Čo sa týka čiernomorskej synergie, myšlienkou bolo zapojiť východných partnerov (všetkých našich východných partnerov) plus Turecko a Rusko, a keďže oni už sú zapojení do hospodárskej spolupráce v oblasti Čierneho mora, mali sme pocit, že toto je tá správna cesta.

Ale vy viete aj to, že nás Európska rada požiadala o vytvorenie špecifického východného partnerstva a my, samozrejme, budeme na tom pracovať; moje útvary a ja osobne koncom jesene navrhujeme niečo konkrétnejšie iba s našimi východnými partnermi, bez Turecka a Ruska. Ale chcel som znovu pripomenúť, že 13. a 14. februára som bol v Kyjeve, kde sa uskutočnilo prvé ministerské stretnutie. Musíte pochopiť, že to bol začiatok rokovania. Samozrejme, vždy trvá nejaký čas, kým sa projekty ukončia a dosiahne sa skutočný pokrok.

Iste si spomínate, ako dlho sme pracovali na barcelonskom procese a viete, ako pomaly sa veci vyvíjali, takže si myslím, že na jednej strane je tu stále priestor na spoluprácu v oblasti Čierneho mora, ale zároveň tu bude užší priestor pre naše východné partnerstvo.

Predseda júci. – Otázka č. 49, ktorú predkladá **Robert Evans** (H-0533/08)

Vec: Volebné pozorovateľské misie EÚ

Komisia má značné sumy peňazí na volebné pozorovateľské misie vo svete a zohráva tým veľmi hodnotnú úlohu v niektorých z najproblémovších krajín.

Aké dlhodobé hodnotenie týchto misií robí Komisia? Ako môžeme efektívnejšie pomáhať týmto krajinám a podporovať ich pri odstraňovaní nedostatkov zistených v jedných voľbách, a tak im pomôcť pri príprave ďalších volieb?

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – Súhlasím s tým, že volebné pozorovateľské misie EÚ všade vo svete predstavujú dobre použité finančné prostriedky. Za uplynulých osem rokov pozorovatelia EÚ podávali správy o kľúčových voľbách a tým prispievali k obmedzovaniu konfliktov okolo výsledkov volieb, alebo upozorňovali na oblasti, ktoré si vyžadujú naliehavé volebné a politické reformy. To sú úspechy, ktoré majú dlhodobjší vplyv.

Európska únia je v súčasnosti široko vnímaná ako jeden z naj dôveryhodnejších medzinárodných volebných pozorovateľov. Viem, že samotný pán Evans sa celkom nedávno vrátil z volieb na Srí Lanke. Myslím si, že aj on bude mať svoje vlastné predstavy o tom, čo fungovalo dobre a možno o tom, čo treba urobiť pre budúcnosť. Komisia preto bude naďalej považovať volebné pozorovateľské misie EÚ za svoju prioritu a kým som ja v tejto funkcii, budem sa o to usilovať.

Napriek tomu však volebné pozorovania nie sú a nemôžu byť samostatnými akciami. Volebné pozorovanie nie je cieľom samé osebe, ale malo by prispievať k odstraňovaniu nedostatkov vo volebnom rámci a z dlhodobšieho hľadiska aj k spusteniu inštitucionálnych a demokratických reforiem.

Správy z volebných pozorovateľských misií sú kľúčovým východiskovým bodom pre odstraňovanie nedostatkov vo volebnom rámci. Zákonite majú dlhodobú perspektívu. Odporúčania volebnej pozorovateľskej misie zvyčajne identifikujú možnosti volebných zmien, napríklad, v regulačnom rámci alebo v riadení volieb. Stále viac sú zasadené širšej stratégii volebnej podpory, a preto sa zvyšuje ich dlhodobý vplyv.

Čo sa týka ďalších nedávnych volebných pozorovateľských misií, môžem potvrdiť, že napríklad v Rwande, Kambodži alebo Jemene sme podporovali príslušné volebné komisie. Tieto projekty vyplynuli priamo z predchádzajúcich volebných pozorovateľských misií EÚ, ktoré zaznamenali mnoho nedostatkov vo volebnom rámci. V rovnakom kontexte však zároveň v uplynulých rokoch Komisia výrazne zvýšila finančné príspevky na projekty pomoci pri voľbách, ktoré vznikajú na základe odporúčaní volebných pozorovateľských misií EÚ. Od roku 2000 to bolo 400 miliónov EUR, čo je dosť vysoká suma.

Množstvo hodnotnej práce pri príprave podmienok volebnej reformy v nadväznosti na volebnú pozorovateľskú misiu EÚ robí aj delegácia Európskej komisie v danej krajine a, samozrejme, hlavní pozorovatelia, keď sa vrátia do danej krajiny predstaviť svoju záverečnú správu.

Napokon, keďže volebná reforma je zákonite často veľmi politickou záležitosťou, nepresadzuje sa vždy ľahko a vyžaduje si rozličné subjekty a ich nepretržitú angažovanosť. Domnievam sa, že pri zavádzaní volebnej reformy v nadväznosti na volebnú pozorovateľskú misiu, popri hlavnom pozorovateľovi, môže hrať a veľmi často hrá dôležitú úlohu Parlament.

Preto by som vyzvala stále delegácie Európskeho parlamentu v príslušných krajinách, aby sa tiež viac angažovali v týchto záležitostiach, zatiaľ pri odstraňovaní nedostatkov vo volebnom rámci v kontexte širších inštitucionálnych a demokratických zmien. To bolo obsahom prvého seminára medzi Komisiou a Parlamentom, pričom ďalší bude neskôr v tomto roku, myslím si, že to bude v decembri.

Robert Evans, autor. – Ďakujem váženej pani komisárke a súhlasím s ňou, že volebné pozorovania sú jednou z najužitočnejších činností Európskej únie. Je to exponovaná práca v týchto krajinách a takmer bez výnimky sú to dobre investované peniaze. Som veľmi hrdý na to, že som sa za uplynulé roky zúčastnil viacerých volebných pozorovateľských misií, naposledy v Pakistane. Dokonca som bol s delegáciou na návšteve Srí Lanky.

Som však zvedavý, či môžem pani komisárku zľahka dotlačiť k jednému bodu: v období štyroch prípadne piatich rokov medzi jednou volebnou pozorovateľskou misiou a tou nasledujúcou, poskytuje EÚ naozaj konkrétnu pomoc a návrhy na nápravu nedostatkov alebo oblastí, o ktorých si myslíme, že potrebujú zlepšenie a že môžeme ponúknuť nápady, podporu a zrejme aj finančné prostriedky na zabezpečenie toho, aby krajiny neopakovali pri voľbách chyby, ktoré urobili už predtým?

Martin Callanan (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, chcel by som vyjadriť súhlas s názorom pána Evansa na hodnotu volebných pozorovateľských misií. Ja som tiež mal tú česť, že ma pani komisárka vymenovala za hlavného pozorovateľa nedávnych volieb v Kambodži. Myslím si, že táto misia, ako aj všetky volebné pozorovateľské misie, poskytla veľmi užitočnú pomoc kambodžským orgánom pri vykonávaní ich volebných úloh.

Mojou požiadavkou na pani komisárku je, aby si preverila zdroje, ktoré má k dispozícii, či by sa v budúcnosti nedalo robiť ešte viac týchto misií, ak je to možné, pretože tiež súhlasím s tým, že sú to mimoriadne cenné opatrenia, ktoré vyvolávajú zvýšenú pozornosť. Krajiny a aj hlavy štátov, kde sa tieto misie uskutočňujú, ich vysoko oceňujú.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. - Na úvod môžem iba povedať, že odporúčania dlhodobých opatrení a odporúčania pre ďalšie voľby sú presne tou oblasťou, v ktorej by sme mali viac pracovať spoločne.

Hovorím to preto, lebo niektoré krajiny tieto naše odporúčania prijali, ale iné nie, a tieto odporúčania by sa mali viac objavovať v správach pre danú krajinu a v hodnoteniach delegácií a delegácií Európskeho parlamentu.

Pokiaľ ide o druhú otázku, ak by bol oveľa väčší rozpočet, chodili by sme do viacerých krajín, ale takto musím robiť výber. Pokúšam sa vyberať podľa rozpočtu, ktorý musí pokryť Afriku, Áziu, Latinskú Ameriku a, pokiaľ nás pozývajú, krajiny Magrebu a arabské krajiny, kam by sme, podľa mňa, mali chodiť častejšie, pretože vďaka našej objektívite tam v zásade máme veľmi dobrú pozíciu.

Predseda júci. - Otázka č. 50, ktorú predkladá **David Martin** (H-0543/08)

Vec: Zadržiavanie palestínskych daňových prostriedkov Izraelom

Aké opatrenie prijala Komisia, aby zabránila Izraelu zadržiavať palestínske daňové prostriedky?

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. - Domnievam sa, že vážený pán poslanec hovorí o oneskorení mesačného prevodu výnosov z ciel, ktoré Izrael vyberá v mene palestínskej samosprávy. Posledné oneskorenie sa týka mesiaca jún a nasledovalo takmer okamžite po tom, čo palestínsky premiér Fajjád poslal list, v ktorom namietal proti pokračujúcim rokovaniam o ďalšom rozvoji vzťahov medzi EÚ a Izraelom.

V tom čase sa o meškaní prevodu výnosov z daní a ciel hovorilo na najvyšších úrovniach a ja sama som tiež túto otázku nastolila ministrom zahraničných vecí.

Požiadala som Izrael, aby realizoval platbu, ktorá patrila Palestínčanom a, napokon, musím povedať (a môžem povedať), prevod sa uskutočnil o týždeň neskôr než zvyčajne.

Odvtedy nedostala Komisia správu o žiadnom ďalšom oneskorení prevodu daňových prostriedkov.

David Martin, autor. - Ďakujem pani komisárke za odpoveď a za fakt, že podnikla príslušné kroky, ktoré prišli až po tom, ako som túto otázku položil. Iste pochopí, že je veľký časový posun medzi položením otázok a získaním odpovedí.

Chcem však zdôrazniť fakt, že tie peniaze sú palestínske. Za žiadnych okolností to nie sú izraelské peniaze, ktoré by mohli zadržiavať. Ponechať si ich sa rovná krádeži, ak nie peňazí, tak úrokov. Pravidelne sa to využíva na vydieranie Palestínčanov a ja dúfam, že Komisia bude pokračovať v nátlaku na Izraelčanov, aby uvoľnili tieto peniaze Palestínčanom načas, namiesto toho, aby ich používali ako ďalší politický nástroj.

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Je dobré, že tento problém sa zjavne dal vyriešiť rýchlo a pohotovo. Mám len jednu otázku: pri mnohých príležitostiach sme mali problém, že palestínska samospráva používala peniaze spôsobom, ktorý mohol byť v rozpore so zámermi darcov. Vyriešili sa aj tieto problémy medzičasom?

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. - Čo sa týka prvej poznámky, skutočne sa v uplynulých rokoch vyskytovalo dlhé meškanie palestínskych peňazí (a ja súhlasím s tým, že sú to palestínske peniaze), ale ja som sa pokúšala vždy, keď to bolo potrebné (a Palestínčania ma o to veľmi často žiadali), osobne zasiahnuť, aby sa peniaze odblokovali. To mohlo trvať dlhý čas a boli obdobia, keď to bolo skutočne veľmi ťažké, ale ja som sa stále snažila. Súhlasím s vami, že to bude treba robiť aj v budúcnosti.

členka Komisie. - (DE) Pán Rack, môžem vás rozhodne ubezpečiť, že mechanizmus, prostredníctvom ktorého posielame peniaze Palestínčanom (predtým to bol dočasný medzinárodný mechanizmus známy ako TIM a teraz finančný mechanizmus PEGASE) je navrhnutý tak, aby nám umožňoval úplnú kontrolu. Domnievam sa, že to bola podstata veci.

Mimochodom, aj Izraelčania teraz používajú na prevody izraelských peňazí tento systém jediného účtu finančnej správy. V osobe Saláma Fajjáda, ako ministra financií aj premiéra, tu máme tiež človeka, ktorý má dôveru medzinárodného spoločenstva. Napriek tomu sme si v podstate urobili svoje vlastné kontroly a ja venujem tejto záležitosti veľkú pozornosť, v rámci svojich osobných možností. Moja delegácia si vypracovala svoj vlastný systém a zostavila vlastný tím tak, aby nevznikli žiadne nezrovnalosti.

Predseda júci. – – Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).

(Rokovanie bolo prerušené o 19.10 hod. a pokračovalo o 21.00 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN MAURO

podpredseda

16. Obchod so službami (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0283/2008), ktorú predkladá Syed Kamall, v mene Výboru pre medzinárodný obchod, o obchode so službami (2008/2004(INI)).

Syed Kamall, spravodajca. – Vážený pán predseda júci, najskôr by som chcel vzdať hold tieňovým spravodajcom a poradcom ich skupiny, za užitočný vklad do tejto správy. Mali sme niekoľko veľmi zaujímavých diskusií a nie vždy sme sa zhodli. Ale prinajmenšom sme dokázali viesť tieto diskusie veľmi civilizovaným spôsobom.

Chcel by som poďakovať aj sekretariátu Výboru pre medzinárodný obchod za jeho vklad a, keď už som priďakovaní, chcel by som poďakovať všetkým úradníkom GR pre obchod za ich užitočné rady a návrhy.

Je zrejmé, že Európska únia, ako najväčší vývozca služieb, má veľký záujem o otváranie nových trhov pre služby. Môj osobný záujem o túto otázku sa však viac zameriava na spôsob, akým sa dajú služby využiť ako nástroj na pomoc najchudobnejším ľuďom dostať sa z biedy.

Ale najskôr si pripomeňme význam služieb. Tie predstavujú približne 75 % (o presných číslach sa vedú diskusie/spory) HDP EÚ, v porovnaní s iba asi 2 % v prípade poľnohospodárstva. V Afrike služby predstavujú 52 % HDP a ich podiel rastie, v porovnaní so 16 % v prípade poľnohospodárstva. Takže, vzhľadom na tieto údaje, je skutočne hanbou, že sa v kole rokovaní o rozvoji v Dauhe taký veľký dôraz kládol na poľnohospodárstvo, keď práve otvorenie obchodu a služieb sľubuje vytrhnúť tak veľa ľudí z biedy. Preto som bol pripravený prijať pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktoré by konštatovali, že rokovania o obchode a službách neslúžia iba záujmom EÚ, ale aj hospodárskemu rastu najchudobnejších krajín.

Nemali by sme zabúdať na to, čo v skutočnosti rozvoj znamená: vytrháva ľudí z biedy a dosiahnuť to môžeme motivovaním podnikateľov k tomu, aby vytvárali bohatstvo a pracovné miesta.

V mnohých z najchudobnejších krajín mi podnikatelia hovoria, že zúfalo bojujú s chudobou. Ale to, čo skutočne potrebujú, sú bankové služby, aby sa dostali k lacnejším úverom a mohli rozširovať svoje podnikanie, zamestnať viac ľudí a vytvoriť viac bohatstva vo svojej oblasti; poisťné služby, aby mali istotu, že keď sa im zosype život alebo podnikanie a dostanú sa do problémov, majú sa na čo spoľahnúť; právne služby, aby dokázali presadiť dodržiavanie zmlúv, uzavretých s partnermi; a komunikačné služby, aby si vedeli zistiť najlepšie ceny na miestnych trhoch a mohli sa rozhodnúť, kedy vstúpiť na miestne trhy a skutočne sa na tieto trhy dostať.

Mali by sme si však všetci uvedomiť, že tam, kde vlády, nie vlastnou vinou, nie sú schopné zabezpečiť základné služby, ako je zdravotná starostlivosť, vzdelávanie a voda pre najchudobnejších občanov, vyplniť tieto medzery v poskytovaní služieb musí byť úlohou podnikateľov.

Nanešťastie, obchod so službami tvorí iba približne 25 % svetového obchodu, pričom má potenciál vytvárať oveľa viac bohatstva a pracovných miest. Pozrime sa však na niektoré sporné body v tejto správe.

Jedným z bodov diskusie boli takzvané „služby všeobecného hospodárskeho záujmu“, ale nemali by sme zabúdať, že rozličné krajiny definujú tieto služby rôzne. Niektoré štáty sa domnievajú, že zdravotnú starostlivosť, vzdelávanie a vodu by mal poskytovať iba štát. Iné sa obrátili na neštátne subjekty. V Etiópii, Nigérii, Keni a Ugande viac ako 40 % občanov z hospodársky najslabšej pätiny obyvateľstva dostáva zdravotnú

starostlivosť od súkromných poskytovateľov. Určite by sme mali podporovať zvyšovanie investícií v týchto odvetviach.

Čo sa týka vzdelávania, vyzývam svojich kolegov, aby sa pozreli na prácu profesora Jamesa Tooleyho z Newcastle University. Svoj výskum začal v londýnskom Institute of Education s predstavou, že súkromné vzdelávanie je naozaj odporná vec. Čoskoro však zistil, zrejme nie intuitívne, že súkromné školy môžu chudobným ľuďom poskytovať lepšie vzdelanie. Keď sa robil prieskum v štátnych školách v Indii, niektoré boli jednoducho zatvorené. V niektorých učitelia nepišli do práce a v jednom prípade študenti celý deň iba pripravovali čaj pre svojho učiteľa. A tak pracujúci chudobní ľudia hlasovali nohami. Šetrili, aby si mohli zaplatiť súkromné vzdelávanie, nie vo veži z ocele a skla, ale zvyčajne v jednoduchšej miestnosti nad obchodom. Tieto školy potom dotovali bezplatné vzdelávanie pre chudobných ľudí bez práce.

Pýtam sa, čo je zlé na podpore obchodu s týmito službami, keď to pomáha tým najchudobnejším? Teraz počujem niektorých poslancov tohto Parlamentu, ktorí sú presvedčení, že tieto služby dokáže poskytovať iba štát a že by to malo byť na monopolnom základe. A domnievajú sa, že dokonca ani tam, kde štát zlyháva, alebo má na zabezpečenie týchto služieb nedostatočné príjmy, by nemali mať neštátne subjekty povolené vyplniť túto medzeru. Radšej by videli najchudobnejších ľudí bez prístupu k vode? Radšej by videli najchudobnejších ľudí bez prístupu k vzdelaniu? Radšej by videli najchudobnejších ľudí bez prístupu k zdravotnej starostlivosti, než by ich videli ísť k súkromnému poskytovateľovi služieb?

Ďalším sporným bodom je suverenita. Súhlasím s tými, čo hovoria, že by sme nemali presadzovať otváranie obchodu a služieb násilím, proti vôli svojich partnerov na rokovaní. Ale určite by sme sa mali zhodnúť na tom, že keď sa krajina rozhodne liberalizovať to, čo by sme mohli považovať za službu všeobecného hospodárskeho záujmu, nemáme právo presviedčať ich, aby neliberalizovali svoje trhy.

Musím však povedať, že ma niektorí kolegovia sklamali: niektorí poslanci tohto Parlamentu sa domnievajú, že by sme skutočne mali presviedčať rozvojové krajiny, aby uzavreli svoje trhy. Nemali by sme hovoriť o rozpore medzi súkromným a štátnym. Nemali by sme hovoriť o rozpore medzi miestnymi a zahraničnými poskytovateľmi služieb. Mali by sme hovoriť o tom, čo funguje. Domnievam sa, že by sme všetci spoločne mali pracovať na odstraňovaní obchodných bariér, ktoré ubližujú chudobným.

Mali by sme sa spoločne usilovať o ukončenie štátnych monopolov, ktoré nechávajú mnoho najchudobnejších ľudí bez základných služieb a stále by sme mali byť priateľmi tých podnikateľov, ktorí chcú bojovať proti globálnej chudobe vytváraním bohatstva a pracovných miest prostredníctvom zvyšovania investícií do služieb.

Peter Mandelson, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, som vďačný Európskemu parlamentu za túto správu. Ako sa v nej uvádza, služby majú v rozvinutých krajinách najväčší podiel na tvorbe HDP. Liberalizácia obchodu so službami má preto kľúčový význam pre náš hospodársky rast, rovnako, ako pre rozvojové krajiny, kde služby nie sú dostatočne rozvinuté.

Do veľkej miery súhlasím s názormi vyjadrenými v tejto správe. Sú v súlade s našou globálnou európskou stratégiou. Tá je založená na ambicióznom viacstrannom programe a na starostlivo vypracovanom súbore dvojstranných dohôd. Je pre nás plne záväzný rozvojový rozmer aktuálneho kola mnohostranných obchodných rokovaní a, ako potvrdzuje správa, považujeme viacstrannú dohodu o službách za pozitívnu, rovnako pre záujmy EÚ aj chudobnejších krajín.

Vítam podporu, ktorú správa poskytuje ambicióznemu úrovni záväzkov v prebiehajúcich aj nadchádzajúcich rokovaní o dvojstranných a regionálnych dohodách. Pozorne registrujeme odporúčania správy k rôznym prebiehajúcim rokovaniam, týkajúce sa vo všeobecnosti odvetví, ktoré náš priemysel služieb považuje za dôležité.

Dovoľte mi všeobecnú úvahu k rokovaniam o dohodách v oblasti služieb, ktorá platí pre dvojstranné aj viacstranné dohody. Pri rokovaní o službách neexistuje ľahká dohoda, žiaden jednoduchý vzorec, ktorý by sa dal použiť na všetky odvetvia služieb a všetky krajiny. Tieto rokovania zahŕňajú vytváranie komplexného a často podrobného súboru regulačných rámcov krajín v tak rozdielnych oblastiach, ako to uvádza záverečná časť vašej správy, od finančných služieb po zdravotnú starostlivosť alebo vzdelávanie. Nesmieme svoje predstavy vnucovať, aby sme zachovali právo tretích krajín regulovať si jednotlivé odvetvia služieb podomácky, podľa vlastného želania, a zároveň, ak dajú prednosť konkurencii, otvárať im možnosti dodávok zvonku. Nesmie sa pri tom prejavovať diskriminácia.

Pripúšťame, že niektoré oblasti služieb majú väčší podiel na tvorbe HDP než iné a že v tomto ohľade liberalizácia obchodu s nimi môže mať väčší vplyv na naše celkové bohatstvo. Pri uprednostňovaní

ktoréhokoľvek odvetvia však treba brať do úvahy, okrem iných faktorov, relatívnu špecializáciu našich krajín a regiónov EÚ v jednotlivých odvetviach.

Na záver mi dovoľte ponúknuť vám úvahu o mnohostrannom procese. Vaša správa víta oznámenie o signálnej konferencii o službách, ktorá je súčasťou ministerských rokovaní o rozvojovom programe z Dauhy. My sme skutočne veľmi tvrdo presadzovali toto podujatie, ktoré sa v júli konalo v Ženeve. Bolo to pomerne úspešné. Nezachytili sme všetky signály, ktoré sme očakávali, ale počuli sme dosť na to, aby sme mohli povedať, že členovia Svetovej obchodnej organizácie WTO a niektoré z našich cieľových krajín pochopili význam, ktorý prikladáme úspešnému výsledku rokovaní o prístupe na trh v odvetví služieb.

Nemám krištáľovú guľu, aby som videl, kam sa mnohostranné rokovania o rozvojovom programe z Dauhy pohnú z miesta, kde skončili v júli. Sme v situácii, keď jeden problém, špeciálny ochranný mechanizmus v poľnohospodárstve pre rozvojové krajiny, sa stal bezprostrednou príčinou zlyhania, hoci je potrebné riešiť aj ďalšie otázky. Takže podpora dohody o hlavných obrysoch metód je vcelku veľmi krehká a nie je to len otázka vyriešenia rozporov medzi USA a Indiou v oblasti poľnohospodárstva. Mám pocit, akoby sme mali v rukách jemnú vázu, majstrovské dielo neoceniteľnej hodnoty, ktorú máme teraz preniesť po veľmi šmykľavej dlážke. Jeden nesprávny pohyb a celá vec sa môže rozbiť na malé kúsky. Preto musíme byť pri svojich krokoch veľmi opatrní. Nemôžeme stáť na mieste, ale rovnako ťažké je kráčať vpred.

Sme pripravení znovu vstúpiť do tohto procesu na akejkoľvek úrovni, ktorá nám pomôže zaistiť, že nestratíme to, čo sme už dosiahli a čo zostáva ležať na stole. Musí tu však byť skutočný politický záväzok ostatných strán podieľať sa na procese rokovania. V takomto kontexte sa pokrok, dosiahnutý na signálnej konferencii o službách, nestratí. Vyslané signály objasnili pružnosť našich kľúčových obchodných partnerov v oblasti služieb, a to je dôležitá informácia.

To najlepšie, čo môžeme my všetci urobiť za terajších okolností po krachu rokovaní v Ženeve, je byť realisticky pozitívni a vysvetľovať, akú obrovskú príležitosť môžeme premeškať, ak všetci spolu zlyháme. Vaša správa je preto dobre načasovaná, keďže vysiela zrozumiteľnú a vyváženú informáciu o význame, aký bude mať pre nás aj pre našich partnerov liberalizácia obchodu v jednej z kľúčových oblastí dohody o rozvojovom programe z Dauhy, v službách. Teším sa na pokračovanie spolupráce a dialógu s Parlamentom v tejto, aj iných oblastiach obchodnej politiky.

Olle Schmidt, *spravodajca Výboru pre hospodárske a menové veci požiadaného o stanovisko*. – (SV) Vážený pán predsedajúci, obchod so službami sa v súčasnosti stal nevyhnutnosťou pre všetky hospodárstva. Žiadna krajina nemôže dosiahnuť hospodársky úspech s nákladnou a neefektívnou infraštruktúrou služieb. Preto by som chcel vyjadriť svoje veľké poďakovanie pánovi Kamallovi za výbornú a dôležitú správu.

Výrobcovia a vývozcovia textilu, paradajok a iných tovarov nebudú konkurencieschopní, ak nebudú mať prístup k efektívnemu bankovému systému, efektívnym poisťovacím spoločnostiam, účtovníckym firmám, telekomunikáciám a dopravným systémom.

Stanovisko Výboru pre hospodárske a menové veci zdôrazňuje, že prístup k finančným službám, ako sú mikropôžičky, prístup k základným bankovým službám a medzinárodným bankovým prevodom, sú pre jednotlivcov v rozvojových krajinách nevyhnutné, aby sa mohli zapojiť do základných hospodárskych činností a rozbehnúť vlastné spoločnosti.

Výbor tiež zastáva názor, že špecifická povaha finančného sektora si vyžaduje v globalizovanom svete premyslené riešenia. O tom hovoril aj pán komisár Mandelson. Ak naši partneri pri rokovaníach, najmä v rozvojových krajinách, odmietajú možnosť otvorenia trhov so službami, znížia svoje šance na hospodársky rozvoj.

Tým z vás, ktorí majú pochybnosti, hovorím: Pozrite sa, ako sa rozvíjali vaše krajiny! Rozvoj obchodu s tovarmi išiel ruka v ruke s rozvojom obchodu so službami. Na prospech všetkých občanov, pán predsedajúci!

Zbigniew Zaleski, *v mene skupiny PPE-DE*. – Vážený pán predsedajúci, za socialistickým prístupom odmietania liberalizácie tohto trhu sa skrýva obava, že ak služba prejde do súkromných rúk, štát stratí nad ňou moc a stane sa niečo zlé. Päťdesiat rokov komunizmu ukázalo, že to tak nie je. Konkurenčné služby v cestovnom ruchu, financiách a doprave, aby tieto veci boli dostupné, a vo vzdelávaní a v odbornej príprave sú veľkou výzvou a nádejou pre rozvojovú pomoc chudobným krajinám.

Ako ja vidím tento prínos pre rozvoj, ak porovnáme trh s tovarmi (materiálnymi produktmi) a službami? Služby sú činnosti, ktoré formujú ľudí. Poskytujú šancu na prenos znalostí. Ako zvykneme hovoriť v tomto Parlamente, nie je to rozdávanie rýb ale udíc. Navyše to umožňuje uvoľniť osobnú iniciatívu, inováciu a väčšie

zapojenie do rozličných aktivít. Trh so službami je tiež schopný prispôbiť sa kultúrnym potrebám, je pružnejší a ľahšie sa prispôbí požiadavkám miestnych právnych predpisov, ktoré treba dodržiavať v každej krajine. Takto môže viesť k zníženiu nezamestnanosti. V spoločenskej oblasti môže pomôcť dosiahnuť väčšiu angažovanosť ľudí rôzneho pôvodu a z rozličných sociálnych vrstiev.

Hovoríme o vode, vzdelávaní a zdravotnej starostlivosti, a prečo nie? 50 rokov komunizmu a nedávne zmeny v mojej krajine dokazujú, že liberalizácia je sila skôr pozitívna než negatívna a ja ju dôrazne podporujem.

Françoise Castex, *v mene skupiny PSE*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, na úvod by som chcela poďakovať pánovi spravodajcovi za kvalitu jeho správy. Poskytla nám príležitosť na novú podrobnú diskusiu o obchode so službami. Podarilo sa nám určiť body, v ktorých sú naše názory blízke, a nájsť niektoré otázky na diskusiu. Uvidíme, či tieto otázky vyvolajú závažné rozdiely v názoroch na konci diskusie a hlasovania.

Či už hovoríme o vnútornom trhu alebo o zahraničnom obchode, zhodneme sa na fakte, že trh so službami má najväčší podiel na vytváraní bohatstva a predstavuje štvrtinu svetového obchodu. Je naozaj možné, že toto odvetvie hospodárstva má v Európskej únii stále potenciál rastu. Je preto legitímne zahrnúť trh so službami do dvojstranných a viacstranných obchodných rokovanií. Budeme však musieť stanoviť zásady a podmienky fungovania trhu v obchode so službami.

Prvý bod, ktorý chce moja skupina zdôrazniť, je nevyhnutnosť oddeliť trh so službami a trh s tovarom. Služby nie sú ako tovar, z viacerých dôvodov. Po prvé, služby nemajú rovnakú povahu; niektoré sú spojené so základnými potrebami a právami. Sme pevne presvedčení o potrebe oddelenia komerčných a nekomerčných služieb, či už v zdravotnej starostlivosti alebo vo vzdelávaní. Aj životne dôležitým službám, ako je voda a energia, musíme priznať zvláštny štatút.

Služby nie sú ako tovar, pretože obchodovanie s nimi si často veľmi priamo vyžaduje ľudské úsilie a nie je to iba virtuálne obchodovanie s technológiou. Hoci služby potenciálne vytvárajú pracovné miesta, je to zároveň odvetvie, v ktorom nájdeme najmenej formálne zamestnávanie a najväčšiu neistotu. Preto ma teší, že správa požaduje, aby pravidlá obchodu rešpektovali štandardy pre zamestnávanie, vypracované Medzinárodnou organizáciou práce. Medzi našimi rozvojovými cieľmi musí byť aj boj proti neistote a biede.

Napokon, nestralili sme zo zreteľa ciele rokovaní v Dauhe a medzinárodný obchod ako vektor rozvoja. Tento prístup nás zaväzuje, aby sme pri rokovaní o záväzných plánoch a dohodách o hospodárskom partnerstve brali do úvahy odlišné záujmy členských štátov a rozvojových krajín. Európska únia musí pri otvárať trhov so službami zohľadňovať rozličné stupne rozvoja, tempo a želania jednotlivých krajín, najmä pri liberalizácii niektorých ich služieb. Mám na mysli najmä finančné služby. Vyvíjanie nátlaku na tretie krajiny v otázke ponímania služieb a ich regulácie je vylúčené. V tak citlivých záležitostiach, ako sú verejné služby a finančné služby, musíme rešpektovať suverenitu týchto krajín.

Neviem, či v tejto otázke dosiahneme úplnú zhodu. Je možné, že práve táto téma rozdelí pravicu a ľavicu v tomto Parlamente.

Ignasi Guardans Cambó, *v mene skupiny ALDE*. – (ES) Vážený pán predsedajúci, táto správa jednoznačne zdôrazňuje význam služieb v hospodárstve a význam ich postupnej liberalizácie.

Pravdou je, že pre tieňového spravodajcu je zaujímavé sledovať túto diskusiu, ktorá potvrdzuje, prečo niektorí z nás sedia v strede tohto Parlamentu a nie na jednom alebo druhom konci, prečo niektorí z nás sedia tu, v strede.

Čo nás skutočne odlišuje, ak to poviem mierne, od ľudí, ktorí sa neustále držia prísnej predstavy o tom, čo sú to služby, čo sa môže a čo nesmie privatizovať; od ľudí, ktorí sú stále alergickí na predstavu, že niektoré služby môže veľmi efektívne poskytovať súkromný sektor, často oveľa efektívnejšie ako verejný sektor, často dokonca bez ohľadu na to, nakoľko je krajina rozvinutá; od ľudí, ktorí stále chcú donútiť štát, aby niesol veľkú časť bremena v menej rozvinutých krajinách, ako keby odpovedou na všetky otázky bolo, že zodpovednosť poniesie štát, bez toho, aby sa bralo do úvahy, že práve veľká miera zapojenia štátu je často v pozadí obrovského rozšírenia korupcie v týchto krajinách?

Zopár poznámok, niekoľko prejavov nedôvery k slobodnej hospodárskej súťaži, slobodnému podnikaniu a možnosti občanov dostávať služby v rámci spoločnosti prostredníctvom slobodného hospodárstva.

Toto všetko sme počuli v tejto diskusii. Chcel by som však zároveň objasniť, a to je dôvod, prečo sme v strede, že tiež úplne nesúhlasíme s pocitom, ktorý občas máme, že spravodajca (hoci následne bol veľkorysý pri

prijímaní pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov našej skupiny) nie je alebo niekedy nie je dostatočne citlivý v posudzovaní toho, čo znamená všeobecný záujem, v chápaní toho, že nie všetko podlieha pravidlám trhu, v chápaní toho, že členské štáty samozrejme musia mať a uchovať si slobodu chrániť určité služby mimo čistého trhu, v regulovanej podobe alebo poskytovať ich iba prostredníctvom verejného sektora.

Ktoré sú to služby? To nevieme povedať. Dokonca ani v Európe nie sme jednotní v tom, čo je to všeobecný záujem: aj v rámci Európy sú rôzne prístupy k podielu verejného a súkromného sektora v oblasti zberu odpadu, vzdelávania, vody, pohrebných služieb, cintorínov, verejnej dopravy a poštových služieb. Treba však pochopiť, že vzdelávanie, zdravotná starostlivosť atď. majú rozmer, ktorý sa nedá zveriť výlučne a striktne iba súkromnému podniku.

Preto podporujeme liberalizáciu služieb; pochopme, že tým zlepšujeme služby, ktoré občan dostáva. Je dôležité, aby Európska únia v tejto otázke prevzala iniciatívu pri všetkých svojich obchodných dohodách, najmä keď vidíme zlyhanie kola rokovaní v Dauhe a mnohostranného rámca v tejto oblasti ako celku, o ktorom nevieme, či je dočasný alebo trvalý.

Európska únia má preto značnú zodpovednosť za požadovanie a praktické presadzovanie liberalizácie služieb, aj v menej rozvinutých krajinách, ale, samozrejme, pri rešpektovaní ich slobody a pochopení, že tento proces musí sprevádzať (a týmto to uzavriem, pán predsedajúci) veľmi silná regulácia. V mnohých prípadoch musí liberalizáciu sprevádzať regulácia a jasné pravidlá, rešpektujúce slobodu a autonómiu každého členského štátu pri rozhodovaní o tom, čo by malo, vzhľadom na tradíciu, reálnu situáciu obyvateľstva alebo reálne okolnosti, zostať súčasťou verejného sektora.

Cristiana Muscardini, v mene skupiny UEN. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcela by som v mene skupiny Únia za Európu národov zablahoželať pánovi Kamalovi za jeho skvelú prácu. Odvetvie služieb, ako potvrdil samotný autor, je najdôležitejším odvetvím takmer na celom svete. Dokonca aj v Afrike a v Ázii je najdôležitejšou súčasťou v tvorbe HDP. Toto strategické odvetvie však musí byť teraz ťahúňom hospodárskeho rastu, najmä v krajinách, ktoré sú stále menej rozvinuté.

Je dobre, že správa označuje výrazný rast obchodu so službami za zdroj väčšieho bohatstva a stability, najmä v krajinách, ktoré sa potrebujú ďalej rozvíjať. Obchod so službami zároveň znamená prenos vedomostí medzi krajinami a občanmi. Sloboda vykonávať takýto obchod, za predpokladu, že je súčasťou súboru spoločných a dodržiavaných pravidiel, je preto základom akejkoľvek stratégie rastu. Nik by sa však nemal pokúšať o vyvážanie alebo dovážanie modelov pre iných: každá rozvojová krajina si musí prijať časový rámec zodpovedajúci jej možnostiam rastu.

Preto musí nová cesta k liberalizácii brať do úvahy fakt, že vláda musí uspokojiť potreby občanov a nie, ako sa to, nanešťastie, niekedy stáva v Afrike, predať právo na poskytovanie služieb verejným spoločnostiam spojeným s vládami iných krajín, keď tie nie sú schopné poskytovať základné služby ako voda alebo energia svojim vlastným ľuďom, pretože existuje jasné riziko hospodárskych, politických a bezpečnostných problémov, dokonca aj na medzinárodnej úrovni.

Nanešťastie, zlyhanie kola rokovaní v Dauhe potrestalo každého: Európsku úniu, priemyselné krajiny, ale domnievame sa, že predovšetkým najchudobnejšie krajiny. Preto dúfame, že touto správou môžeme vyslať ďalšie silné posolstvo nového úsilia o harmonický rozvoj celej spoločnosti.

Caroline Lucas, v mene skupiny Verts/ALE. – Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi začať poďakovaním pánovi spravodajcovi za jeho otvorenosť a spoluprácu. Aj napriek tomu však naša skupina nebude môcť podporiť túto správu v zajtrajšom hlasovaní, samozrejme, čiastočne pre jej predpoklad, že obchod so službami je v zásade rovnaký ako obchod s tovarom. Ako už povedala pani Castexová, jednoducho to tak nie je. Nemôžeme s tým súhlasiť, v neposlednom rade preto, že obchod so službami si takmer vždy vyžaduje zmeny vnútroštátnych právnych predpisov alebo uplatňovania predpisov, ktoré často zasahujú do samotných základov sociálnej štruktúry spoločnosti, najmä ak ide o základné služby, od ktorých sú ľudia závislí.

Správa tiež ide proti fakt, že samotní členovia Svetovej obchodnej organizácie WTO stále viac rozlišujú medzi obchodom s tovarom a obchodom so službami. Na ostatnom ministerskom stretnutí WTO iba pred pár mesiacmi v júli v Ženeve skupina latinskoamerických krajín dala do obehu návrh, aby sa zdravotná starostlivosť, vzdelávanie, voda, telekomunikácie a energia úplne vyčlenili z pôsobnosti WTO, presne na základe toho, že ide o základné verejné služby, ktoré sú súčasťou ľudských práv a s ktorými sa nesmie zaobchádzať ako s obchodovateľnými komoditami. Napokon, správa celkom selektívne uvádza niektoré pozitívne vnútroštátne príklady liberalizácie a základných služieb, ale vôbec nehovorí o veľkom počte zničujúcich príkladov, ktoré mohli byť rovnako dobre uvedené a na ktoré tiež netreba zabúdať.

Otázka, na ktorú chcem poukázať, je problém liberalizácie finančných služieb. Žiadna téma nedominovala titulkom novín v tomto roku viac ako globálna finančná kríza. Panuje široká zhoda v tom, že vznik krízy umožnil nedostatok primeranej regulácie na finančných trhoch. Na rokovaníach WTO o službách zatiaľ bohatšie krajiny hľadajú dohodu o ďalšej deregulácii a liberalizácii finančných trhov a táto správa naozaj plne podporuje takýto návrh. Zdá sa mi trochu ironické, že riaditeľ WTO, pán Pascal Lamy, vyzýval na uzavretie programu WTO ako riešenia globálnej finančnej krízy, keď súčasná politika organizácie by, podľa všetkých objektívnych odhadov, pravdepodobne mohla prispieť k ďalšej finančnej nestabilite.

Som sklamaná, že boli odmietnuté všetky naše pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré požadovali prinajmenšom prestávku v ďalšej liberalizácii finančných služieb, pokiaľ fórum finančnej stability nezverejní svoje odporúčania o niektorých nových základných reguláciách, ako sú kapitálové požiadavky a cezhraničná likvidita (požiadavka, aby sme na to počkali, bola celkom umiernená). Z toho dôvodu sme tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy znovu predložili a, samozrejme, budeme vás žiadať o ich podporu.

Helmuth Markov, v mene skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, prvkom zhody v diskusii o tejto správe je spoločné presvedčenie, že mnohostranný systém noriem a regulácií je dôležitý a potrebný, že obchod a rozvoj nesmú vykazovať žiadne protirečenia a že Európska únia nesie mimoriadnu zodpovednosť, danú jej váhou vo formovaní medzinárodných hospodárskych vzťahov.

Sú tu však zásadné rozdiely v prístupe. Samozrejme, je zásadne dôležité zlepšiť celosvetovú dostupnosť, kvalitu a výber služieb, najmä v rozvojových krajinách. To sa však nedá dosiahnuť všeobecnou koncepciou konkurencie, liberalizácie a privatizácie, najmä vo verejných sektoroch (voda, zdravotná starostlivosť, energia a osobná doprava).

Ešte oveľa menej vhodná je stratégia deregulácie, ktorú Komisia presadzuje v rámci mnohostranných a čoraz viac aj dvojstranných rokovaní, čo je tá správna cesta k posilneniu globálneho trvalo udržateľného rozvoja, pretože jej hlavným cieľom je celosvetový prístup pre európske nadnárodné spoločnosti a oveľa menej je zameraná na malé a stredné podniky.

Ešte jedna vec: Európska únia by chcela uzavrieť dohody o voľnom obchode, ktoré sa týkajú aj zahraničných investícií, s krajinami ako Čína, Kórea, India a štáty združenia krajín ASEAN a AKT. Naproti tomu, Nemecko v súčasnosti zavádza zákon, podľa ktorého podiel zahraničných akcií spojených s hlasovacím právom v nemeckom podniku môže byť obmedzený na maximálne 25 %. Keď Bolívia usúdila, že musí obmedziť oveľa vyšší podiel zahraničného kapitálu vo svojej produkcii zemného plynu, Európa kričala na poplach.

Moja skupina je presvedčená, že každá krajina sa musí sama rozhodnúť kedy, podľa akých pravidiel a v akom rozsahu sa chce otvoriť globálnej konkurencii. Prezident Arias dnes povedal: „Potrebujeme asymetrický prístup.“ To je slovo na záver.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, ako už povedali pán spravodajca a pán komisár Mandelson, služby sú jedným z najdynamickejších odvetví európskeho aj globálneho hospodárstva. Musíme však priznať, že existuje značný priestor na posilnenie medzinárodného obchodu so službami, čo by prinieslo výhody spoločnostiam a ešte viac spotrebiteľom.

Čo sa týka vývozného obchodu, odvetvie služieb je tiež mimoriadne dôležité pre rozvojové krajiny. Postupné otváranie ich trhov, založené na princípe rozdielneho zaobchádzania, môže prispievať k presunu technológií a know-how, ako aj k zlepšovaniu ich infraštruktúry.

Základnými cieľmi EÚ sú záväzná konsolidácia prinajmenšom doterajšieho stavu v oblasti prístupu k trhom a jeho ďalšia liberalizácia. Podľa môjho názoru je potrebné znižovať prekážky, na ktoré narážajú európske spoločnosti, a zabezpečiť väčšiu transparentnosť a predvídateľnosť na zahraničných trhoch.

Úroveň ponúk a celkový priebeh rokovaní v rámci WTO sú zatiaľ sklamaním pre odvetvie služieb. Dvojstranné a medziregionálne rokovania o ambiciózných dohodách o voľnom obchode sa stávajú nevyhnutným doplnkom k mnohostrannému rámcu, najmä od júlového zlyhania týchto rokovaní.

Pri rokovaníach o ďalšom otváraní trhov bude potrebné zabezpečiť právo regulovať pre samotnú EÚ, aj pre jej obchodných partnerov, najmä v oblastiach verejných služieb a služieb všeobecného záujmu.

Carlos Carnero González (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, rád by som povedal pánom Zaleskému a Guardansovi, že Goyov slávny grafický list, ako iste vedia, nesie názov Spánok rozumu rodí príšery, a niekedy sen o liberalizácii s prísnyimi pravidlami trhu môže zrodiť neefektívnosť a nerovnosť. Keď hovoríme o službách, musíme to mať neustále na pamäti.

Predstavme si, napríklad, chudobnú krajinu, v ktorej nefunguje dobre vzdelávanie a kde sa rozhodnú prijať zahraničné subjekty, od ktorých sa očakáva, že zabezpečia deťom tejto krajiny kvalitné vzdelanie. Ako si môžeme byť istí, že tieto súkromné spoločnosti do toho nepôjdu s cieľom vytvoriť monopol alebo oligopol, alebo že nezavedú ceny, ktoré nebudú dostupné spotrebiteľom, v tomto prípade deťom, a že sa skončí s nekvalitným vzdelávaním? Kto nás o tom môže presvedčiť? Pretože stať sa to môže. V takomto prípade nebudeme v situácii slobodnej hospodárskej súťaže, ale v situácii úplne regulovanej súťaže v súkromných rukách.

Preto musíme povedať veľmi zreteľné áno privatizácii obchodu so službami a zároveň odlišovať verejné služby a služby všeobecného hospodárskeho záujmu; pritom zabezpečiť dodržiavanie kritérií a pravidiel dostupnosti a kvality, a samozrejme aj to, aby boli výrazne prítomné sociálne kritériá.

Posilnenie hospodárstiev znamená posilnenie tých členských štátov, ktoré sú otvorené pravidlám trhu, ale bez toho, aby sme občanov zaviazali využívať iba služby tých, ktorí lepšie dokážu tieto pravidlá uplatňovať.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, rád by som ocenil pána Kamalla za jeho veľmi dobrú správu. Blahoželám!

Treba zdôrazniť, že prístup na trh a voľný obchod v oblasti služieb majú zásadný význam pre hospodársky rast a znižovanie nezamestnanosti. Naše štáty a regióny ťažia z tohto riešenia. Tento prínos sa týka aj partnerov mimo EÚ, najmä chudobných krajín. Rokovania v rámci programu z Dauhy by mali viesť k vytvoreniu harmonizovaného balíka služieb, vrátane finančných služieb, vo vzťahu ku ktorým je EÚ najviac otvorená a transparentná.

Táto otvorenosť by však mala ísť ruka v ruke so vzájomnosťou a s rešpektom. V tejto súvislosti by sme sa tiež mali pozrieť na to, čo nazývame „daňovým rajom“. Predpisy, ktoré sa prijímajú, by mali mať na zreteli potrebu podpory konkurencie, a teda znižovania cien a zvyšovania kvality služieb, a zároveň, na druhej strane, boja proti korupcii a monopolizácii trhu.

Tu by som rád zdôraznil, že obchod so službami stále častejšie zahŕňa špičkové technológie, počítačové produkty, kultúrne produkty atď. Služby poskytované cez internet si vyžadujú špeciálny prístup. Zaručená musí byť ochrana práv na duševné vlastníctvo a osobných údajov, zároveň musí fungovať ochrana pred podvodmi, obchodom s pornografiou a inou trestnou činnosťou. Starnúca spoločnosť a postihnutí ľudia si vyžadujú rastúce objemy zdravotníckych a opatrovateľských služieb. Musíme preto uvažovať o rastúcom počte prisťahovalcov pracujúcich v týchto oblastiach. Súčasná politická situácia by mala upriamiť našu pozornosť aj na služby v oblasti energií a komunikácií.

Počuli sme, že všade vo svete hrajú služby veľmi dôležitú úlohu v tvorbe HDP. Globálny obchod so službami vykazuje rastúci trend a už predstavuje štvrtinu služieb. Takže dúfajme, že sa nám podarí vytvoriť systém zrozumiteľných a spravodlivých pravidiel, ktoré zaistia všetkým stranám rovnaké zaobchádzanie. Nebude to ľahké, ale kto povedal, že by sme sa mali zaoberať iba ľahkými úlohami?

Jens Holm (GUE/NGL). – (SV) Pán Kamall volá po ďalekosiahlom otvorení trhov so službami v rozvojových krajinách. Nanešťastie je to úplne v súlade so súčasnou obchodnou politikou EÚ. Napríklad, pán Kamall chce, aby to, čo v súčasnosti robia miestne spoločnosti alebo verejný sektor, dostalo konkurenciu nadnárodných európskych spoločností.

To je politika, ktorá sa už testovala v Európe. Moja krajina, Švédsko, bola jednou z prvých, ktoré deregulovali svoje trhy so službami v oblasti energií, elektriny, železníc a pôšt. Dnes vidíme výsledok: vyššie ceny, horšia údržba a často aj horšie služby. Zopár monopolov môže teraz ťažiť nevídané zisky z toho, čo bolo predtým v spoločnom vlastníctve.

Je toto model rozvoja, ktorý by sme mali predávať rozvojovému svetu? Nie! Našťastie, sú krajiny, ktoré robia veci inak! Nórsko, ktoré je nezávislé od EÚ, odmietlo všetky požiadavky v rámci Všeobecnej dohody o obchode so službami GATS na liberalizáciu odvetvia služieb v chudobných krajinách. Vo všeobecnosti, Nórsko pozdvihlo svoj hlas proti politike voľného trhu hospodárskeho liberalizmu, ktorú EÚ presadzuje v rámci Svetovej obchodnej organizácie WTO. To vzbudzuje nádej. EÚ by mala na prvé miesto kľásť potreby chudobných krajín, namiesto volania po deregulácii a privatizácii.

Daniel Varela Suanzes-Carpegna (PPE-DE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, chcel by som zablahoželať svojmu kolegovi, pánovi Kamallovi, za jeho správu, v ktorej zdôrazňuje potrebu rozvoja medzinárodného trhu so službami, berúc do úvahy rozdielnú situáciu rozvojových krajín bez toho, aby sa zabudlo, že podmienky musia byť spravodlivé pre všetky strany.

Na jednej strane je tu veľký potenciál pre Európsku úniu na otvorenie svojho odvetvia služieb novým trhom, na ktorých má veľkú komparatívnu a konkurenčnú výhodu na globálnej úrovni: rozvoj nových kanálov pre toto odvetvie, čo je jedným z hlavných nástrojov, pomocou ktorých môže Európa čeliť výzve globalizácie.

Na druhej strane je tu veľa výhod pre rozvojové krajiny.

Po prvé, môžu využívať znalosti a zručnosti Európskej únie v tejto oblasti, čo tieto krajiny potrebujú pre rozvoj svojich hospodárstiev, najmä v základných a medziodborových odvetviach, ako sú finančné služby. Uľahčilo by to presun technológií z európskych inštitúcií a podnikov. Existencia priaznivejšieho hospodárskeho rámca by mala motivačný účinok na investície z ďalších oblastí sveta; preto by sa prínos pre ich hospodárstva znásobil.

Po druhé, pokrok v rokovaní by viedol k zlepšeniu podmienok pre tých, ktorí chcú poskytovať služby, ako aj pre podniky, ktoré sa chcú usadiť v Európe.

Rád by som v správe vyzdvihol potrebu dodržiavania základných predpisov Medzinárodnej organizácie práce ILO, najmä vo vzťahu k detskej a nútenej práci, pretože by to mala byť otvorenosť s asymetriou, áno, ale pri dodržiavaní pravidiel spravodlivej súťaže a fair play; pričom nikdy nesmieme zabúdať na záujmy našich podnikov.

Musíme požadovať intenzívnejšie záväzky, najmä veľkých rastúcich ekonomík, Číny, Indie a Brazílie, vždy však v rámci Svetovej obchodnej organizácie. Správa sa zmieňuje o špecifických okolnostiach vo vzťahu k rozličným obchodným blokom, ako je Združenie krajín juhovýchodnej Ázie (ASEAN), štáty Perzského zálivu, India a Kórea. V správe chýba jedna oblasť, ktorej stupeň rozvoja a hospodárska situácia sú ideálne pre rozvoj nášho odvetvia služieb. Hovorím o zoskupení Mercosur a v jeho rámci najmä o Brazílii; bol som spravodajcom správy o stave rokovaní s touto krajinou v Parlamente. Preto, aj keď sa táto krajina neobjavuje výslovne v hlavných bodoch správy, chcel som sa o nej zmieniť, aby bolo možné ju tiež zahrnúť.

Glyn Ford (PSE). - Vážený pán predsedajúci, rád by som vyslovil uznanie obrovskému množstvu práce, ktoré môj kolega Syed Kamall vynaložil na túto správu o obchode so službami, ale obávam sa, že mu k tejto práci nemôžem úprimne zablahoželať, keďže zásadne nesúhlasím s niektorými prvkami jeho prístupu.

Kľúčovým problémom sú služby všeobecného hospodárskeho záujmu. Tu, v Európskom parlamente, bežne dosahujeme medzi skupinami socialistov a kresťanských demokratov kompromis, ktorý odráža politickú rovnováhu síl v tejto inštitúcii. Mám však obavy, že pri tejto príležitosti sa kompromis nedosiahol: naozaj, počuli sme viaceré poznámky od jeho kolegov, ktoré naznačujú, že niektorí členovia jeho vlastnej skupiny, tí s vyvinutejším sociálnym cítením, sú dotknutí a cítia znepokojenie z prístupu, ktorý si zvolil pán spravodajca.

Toto je určite tá najliberálnejšia správa (a aby nedošlo k omylu, pripomínam, že mám na mysli pejoratívny význam tohto slova), akú kedy Výbor pre medzinárodný obchod predložil plénu. Správa nerozlišuje účinne medzi komerčnými a nekomerčnými službami, a ja a veľká väčšina našej skupiny budeme môcť hlasovať za správu pána Kamalla iba v prípade, ak budú prijaté pozmeňujúce a doplňujúce návrhy číslo 2, 11 a najmä 5, ktoré budú chrániť univerzálne, dostupné a kvalitné verejné služby pre všetkých.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, služby sú základnou zložkou našej hospodárskej budúcnosti. To neplatí len pre vysoko rozvinuté ekonomiky tu v Európe, ale aj, a predovšetkým, pre takzvané rozvojové krajiny. Keďže je to tak, musíme ukázať, že deregulácia, ktorú sme v minulosti dosiahli v oblasti prepravy tovaru, je naším cieľom aj v odvetví služieb. Tu je to v mnohých ohľadoch zrejme ešte dôležitejšie.

Spravodajca, pán Kamall, ktorému musíme poďakovať za jeho správu, ako aj pán Zaleski poukázali na to, čo sa dá dosiahnuť v odvetví služieb: presun vedomostí, vyššia kvalifikovanosť, pracovné miesta a lepšia infraštruktúra. To sú veci, ktoré by sme mali všetci, naozaj spoločne, podporovať. Ak sa na veci pozeráme z tohto uhla, mali by sme zahŕňať mnohé z ideológií, pre ktoré sme tu v Európe v uplynulých rokoch a storočiach bojovali, bez prílišného obzerať sa dozadu.

Hovorím „áno“ osobitným potrebám v určitých odvetviach, ale „nie“ tým zástupným bitkám, ktoré chcú vybojovať niektorí poslanci tohto Parlamentu, skrývajúci sa za rozvojové krajiny.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, my všetci chceme mať otvorené hranice na poskytovanie služieb. Rád by som v tejto súvislosti uviedol dve veci. Európska únia v roku 2006 vyjasnila svoj postoj k otázke zabezpečenia verejných služieb a nevystavila citlivú oblasť verejných služieb dokonca ani verejnému výberovému konaniu.

Teraz sa, samozrejme, robia v rámci Všeobecnej dohody o obchode so službami GATS pokusy liberalizovať toto citlivé odvetvie zadnými dverami. Nemôžeme tu používať rovnaké prístupy ako pri komerčných službách. Opačný prístup sa, pochopiteľne, uplatňuje aj voči rozvojovým krajinám. EÚ by nemala vyvíjať žiadny nátlak na rozvojové krajiny a nútiť ich do liberalizácie verejných služieb. Tieto krajiny musia byť schopné rozhodnúť sa samé.

Druhý chýlostivý bod sa týka trhu s finančnými službami. Od 80. rokov minulého storočia trhy s finančnými službami vykazovali enormne vysoký rast v najrozsiahlejších odvetviach globalizovaného trhu, dokonca aj pre finančné transakcie. Menové trhy majú ročný obrat 360 biliónov USD. Zapojenie do globálne sa rozširujúcich trhov je, samozrejme, vecou hospodárskej slobody a rozvojové krajiny preto vykazujú vysoký stupeň zraniteľnosti voči vonkajším otrasom. Liberalizácia finančných služieb by preto mala [zohľadňovať] stupeň rozvoja konkrétnej ...

(predsedajúci prerušil rečníka.)

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, v rámci tejto diskusie existujú dve záležitosti, na ktoré by som rád upozornil. Po prvé, je pravda, že v roku 2007 predstavovalo odvetvie služieb v Európskej únii až 75 % tvorby HDP a vývoz služieb z EÚ predstavoval viac ako 28 % celkového svetového vývozu, ale ešte stále existuje v rámci samotnej Európskej únie množstvo prekážok slobodnému poskytovaniu služieb zo strany poskytovateľov služieb z nových členských štátov. Rád by som vyjadril nádej, že EÚ v najbližšej budúcnosti podnikne niektoré zásadné kroky vpred v tejto záležitosti.

Po druhé, mal by sa vyvinúť silný odpor voči riešeniam navrhovaným v správe, podľa ktorých by EÚ v rámci rokovaní WTO jednostranne znížila platby a dotácie poľnohospodárom, aby získala, ako sa uvádza, prospech v podobe zvýšených ziskov z obchodu v službách. Tento prístup, ktorý už EÚ zvolila mnohokrát, viedol k obmedzeniu výroby a niekedy dokonca aj k likvidácii mnohých odvetví poľnohospodárskej výroby v rámci Európskej únie, čo výrazne znížilo potravinovú bezpečnosť krajín EÚ a v nedávnych mesiacoch tiež viedlo k značnému zvýšeniu cien poľnohospodárskych surovín.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcel som upriamiť vašu pozornosť k faktu, že sa hovorí o liberalizácii bankového systému, ale všetci vieme, že po smernici Bazilej II sa v tomto odvetví objavil monopol a videli sme, ako boli vyhladené celé podniky, celé hospodárske jednotky presne v dôsledku monopolizácie finančného systému.

Preto sa domnievam, že musíme nejakým spôsobom oživiť starý systém, družstevný systém, ktorý bol vo vidieckych oblastiach a v mnohých iných častiach Európy zdrojom životnej sily pre malé súkromné a rodinné podniky. Potom môžeme hovoriť a konať v zmysle liberalizácie namiesto monopolu v tomto základnom bankovom odvetví, ktoré ovplyvňuje životy rodín a podnikov v celej Európe.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, domnievam sa, že malé a stredné podniky majú veľmi špecifické požiadavky, dokonca aj v oblasti finančných služieb. V Európe máme 25 miliónov podnikov. Som presvedčený, že mnohé z nich by určite boli schopné dosiahnuť rovnaký úspech aj na medzinárodnom trhu.

Napokon, aj v tých najmenej rozvinutých krajinách je jednou zo základných otázok, ako vyprodukovať zisk. Pán komisár Mandelson si preto myslí, že je obzvlášť dôležité neustupovať v rokovaníach WTO, ale priniesť tam čerstvý impulz. Potrebujeme zjednodušenie obchodu, potrebujeme príslušné záväzky, a ja dúfam, že to čoskoro dosiahneme.

Peter Mandelson, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, určite mám v úmysle pri rokovaníach odhodlane tlačiť na uzavretie dohody o svetovom obchode v rámci programu z Dauhy. Je to skutočne veľmi dôležité a som vďačný váženému pánovi poslancovi, že to zdôraznil.

Naozaj som nemal v úmysle komentovať túto diskusiu alebo reagovať na ňu. Dôvodom, prečo to robím, je môj pocit, že v niektorých príspevkoch, ktoré tu odzneli, sa ukázal nemalý kus nepochopenia problematiky prevádzkovania služieb v 21. storočí, najmä medzi rozvojovými krajinami, ale okrem toho tu niektorí účastníci diskusie svojimi poznámkami vytvárajú falošnú ideologickú hranicu medzi tým, čo nazývajú „komerčné“ a „nekomerčné“ služby. Keďže trávim väčšinu svojho času vo svete a v rozvojových krajinách, musím povedať, že rozdiely a ideologické hranice, opisované v tejto diskusii, stále viac miznú bez stopy. Medzi členmi WTO to nie je tak, ako tvrdila pani Lucasová, že rozvojové krajiny stále viac považujú obchod so službami za úplne odlišný a oddelený od trhu s tovarom. V skutočnosti sa vo WTO a pri obchodných rokovaníach objavuje presne opačný trend. Rozvojové krajiny stále viac vnášajú obchod so službami do

týchto rokovaní. Myslím si, že je nesprávne, a hovorím to ako niekto, kto je sociálnym demokratom nepretržite mnoho desaťročí a kto má, myslím si a dúfam, vyvinuté sociálne cítenie, predkladať v otázke služieb tvrdenie, že štátne prevádzkovanie je dobré a súkromné prevádzkovanie je zlé. Toto nie je len zastarané myslenie, je to v protiklade so záujmami rozvojových krajín a so základnými potrebami najchudobnejších obyvateľov týchto krajín a tých komunít, ktoré by sme mali hľadať, aby sa postavili za naše hodnoty ako Európania a za naše princípy ako Európania.

Takže dúfam, že nebudeme nasledovať a podporovať, ak môžem so všetkou úctou odporúčať, túto zvláštnu rovnicu, podľa ktorej môžete klásť do popredia potreby najchudobnejších ľudí tým, že odopriete rozvojovým krajinám možnosť dodávať spotrebiteľom efektívnejšie a lacnejšie nielen vodu, energiu a telekomunikačné služby, ale aj zdravotnú starostlivosť a vzdelávanie prostredníctvom investícií, technológie, riadiacich schopností a techník z rôznych medzinárodných zdrojov, na základe konkurencie.

To celkom určite neznamená, že by tieto služby mali fungovať bez regulácie. Nepodporujem monopolistické správanie, špekulatívnu tvorbu cien a kartely, ale k tomu smerujú argumenty, ktoré vážený pán poslanec uvádzal. Regulácia národnými vládami v rozvojových krajinách je, samozrejme, zásadná vec vo vzťahu k týmto službám, ale, prosím vás, nevytvárajme alebo nepodporujme to, čo považujem, ako som už opísal, za falošnú ideologickú hranicu medzi komerčným a nekomerčným. Oboje je rovnako opodstatnené, ak je to správne regulované a ak to dobre slúži potrebám ľudí, ktorí zúfalo potrebujú viac služieb tohto druhu, efektívnejšie poskytovaných a v mnohých prípadoch lacnejších.

Syed Kamall, spravodajca. – Vážený pán predsedajúci, naozaj neviem, kde začať, keďže všetci boli takí láskaví. Ďakujem všetkým za účasť v tejto diskusii, vítam každý jednotlivý príspevok.

Rád by som sa počas tých pár minút, ktoré som dostal k dispozícii, venoval niekoľkým otázkam, ktoré boli nastolené. Nevystupujem v rozprave príliš často, tak mi budete musieť odpustiť trochu neviazanosti.

Pán Markov hovoril o jedinom, univerzálnom riešení. V tejto správe sa celkom jasne uvádza, že rovnako ako by sme nemali iným krajinám vnucovať liberalizáciu, nemali by sme iným krajinám vnucovať ani protekcionizmus alebo štátne monopoly. Toto je myšlienka, ktoré som sa pokúšal vyjadriť, takže je to naozaj ďaleko od jediného univerzálného riešenia. Uznávame, že pre rozličné krajiny existujú rozmanité riešenia, ale poskytnime im aj možnosť voľby liberalizácie. Mnoho ľudí v chudobnejších krajinách mi hovorilo, že sú znechutení a unavení z nemožnosti voľby, z toho, že musia ísť k štátnemu monopolnému prevádzkovateľovi, ktorý poskytuje zlé služby, alebo k súkromnému monopolnému prevádzkovateľovi, o ktorom všetci vedia, že je prepojený s vládnuou elitou. To, čo skutočne chcú, je v prvom rade prístup, alebo možnosť voľby, prostredníctvom ktorej naozaj majú určitý druh prístupu.

Čo sa týka prestávky v liberalizácii finančných služieb, je rozdiel medzi finančnou krízou z globálneho pohľadu a zlými pôžičkami a zlými dlhmi. Chudobní africkí podnikatelia mi povedali, že chcú prístup na kapitálové trhy, aby si mohli požiť peniaze na kúpu traktora, aby mohli poorať polia a vytvoriť vo svojej oblasti viac bohatstva, tak im dajme tú možnosť a prístup ku kapitálu.

Na záver, môj kolega, Glyn Ford, ma odsúdil a ja to v skutočnosti beriem ako kompliment. Som veľmi šťastný, keď počúvam, že toto je tá „najliberálnejšia správa“ a dúfam, že to jedného dňa bude na mojom náhrobnom kameni, aj keď nie okamžite. Chcem zdôrazniť, že je rozdiel medzi sociálnym cítením a socialistickým cítením. Sociálne cítenie znamená sledovať, čo skutočne funguje a ako môžeme reálne pomôcť chudobným namiesto lipnutia na zastaranej socialistickej ideológii, ktorá, ako povedal pán Zaleski, stratila svoju legitimitu po tom, čo bola mnoho rokov vnucovaná strednej a východnej Európe.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok, 4. septembra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) V júli sme opäť videli zlyhanie ďalšieho pokusu uzavrieť kolo rokovaní v Dauhe, ktorého cieľom je pokročiť v liberalizácii obchodu, a Parlament už chce schváliť správu, vypracovanú z vlastnej iniciatívy, ktorá sa tak nechutne snaží o celosvetovú liberalizáciu obchodu so službami buď v rámci Svetovej obchodnej organizácie WTO, prípadne cez dvojstranné alebo viacstranné dohody s tretími krajinami, ktoré podporuje EÚ.

To, čo tu máme, je skutočný základ, vytyčujúci cestu smerom k liberalizácii všetkých služieb, vrátane verejných služieb, ktoré nazýva „potreby verejného a všeobecného záujmu“.

Cieľom je, popri iných príkladoch, väčšia liberalizácia zdravotnej starostlivosti, distribúcie vody, vzdelávania, kultúrnych služieb, cestovného ruchu alebo finančných služieb.

Správa si dáva tú námahu objasniť, že „zásady stanovené v dohode GATS nezakazujú privatizáciu ani dereguláciu“ a sľubuje, že po vstupe dohody WTO do platnosti sa budú konať pravidelné kolá rokovaní „s cieľom dosiahnuť postupne vyššiu úroveň liberalizácie...“

V úsilí prekonať terajší „mŕtvý bod“ vo WTO správa požaduje a víta nové iniciatívy, ako je „signalizačná“ konferencia, ktorých cieľom je umožniť uzavretie dohody v blízkej budúcnosti.

Veľké podniky v Európe by to samé nenapísali lepšie...

17. Kódex správania pre používanie počítačových rezervačných systémov (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom je správa (A6-0248/2008), ktorú predkladá pán Timothy Kirkhope, v mene Výboru pre dopravu a cestovný ruch, o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o kódexe správania pre používanie počítačových rezervačných systémov (KOM(2007)0709 – C6-0418/2007 – 2007/0243(COD)).

Peter Mandelson, člen Komisie. – Vážený pán predseda júci, návrh, o ktorom vážení páni poslanci dnes diskutujú, sa usiluje o modernizáciu pravidiel, prijatých v roku 1989, o trhu s distribúciou leteckých služieb.

Počítačový rezervačný systém (PRS) funguje ako sprostredkovateľ medzi leteckými spoločnosťami a cestovnými kanceláriami v predajnej sieti leteniek. Začiatkom 90. rokov minulého storočia boli PRS prakticky jediným kanálom na predaj leteniek. Navyše, všetky PRS ovládali letecké spoločnosti. Tie boli preto vo väčšom pokušení zneužívať svoje postavenie v PRS, napríklad, úpravou zobrazení vo svojom prospech.

Kódex správania pre používanie PRS zavádza mnoho bezpečnostných prvkov na ochranu pred zneužívaním. Dopĺňa právne predpisy o hospodárskej súťaži, keďže pridáva opatrenia na vyrovnanie sa s rizikami špecifickými pre dané odvetvie. Kódex vyžaduje, aby sa so všetkými spoločnosťami zapojenými do systému zaobchádzalo na nediskriminačnom základe. Napríklad, rovnaký poplatok musia platiť všetky letecké spoločnosti. Kódex tiež zavádza osobitné povinnosti pre materských dopravcov, t. j. tých, ktorí vlastnia alebo ovládajú PRS.

Kódex správania je veľmi účinný pri predchádzaní všetkým druhom zneužívania. Odkedy však bol kódex správania zavedený, trh predaja leteniek sa výrazne zmenil, keďže sa vyvinuli alternatívne predajné kanály. Dnes už takmer polovica všetkých rezervácií nejde cez PRS, ale robia sa na internetových stránkach alebo prostredníctvom služieb zákazníkom leteckých spoločností po telefóne. Konkurenčný tlak týchto alternatívnych predajných metód výrazne znížil riziko zneužívania cez PRS.

Táto nová situácia si vyžaduje aj prispôsobenie kódexu správania. Pravidlá stanovené kódexom výrazne obmedzujú priestor pre rokovania medzi PRS a leteckými spoločnosťami. PRS si preto v skutočnosti navzájom nekonkurujú a poplatky, ktoré im platia letecké spoločnosti a cestujúci, sa zvyšujú.

Návrh Komisie chce umožniť viac priestoru na rokovania a, najmä, možnosť stanovovať výšku poplatkov za použitie PRS. To umožní leteckým spoločnostiam rokovať s PRS o znížení cien. Posilnenie konkurencie medzi PRS pomôže znížiť ceny a zvýšiť kvalitu služieb, ktoré poskytujú.

Návrh zároveň zachováva a posilňuje prvky prevencie pred zneužívaním a ochranu spotrebiteľov a najmä nestrannosť poskytovaných informácií a ochranu osobných údajov.

Návrh navyše naďalej ukladá osobitné povinnosti materským dopravcom PRS. Pojem „materský dopravca“ vyvolal vzrušené diskusie, pretože povinnosti kladené na tieto spoločnosti sú veľmi zaťažujúce.

Modernizácia kódexu správania umožní znížiť cenu poskytovania ich služieb a zároveň zaručí ochranu záujmov spotrebiteľa. Toto naliehavo potrebujeme z hľadiska konkurencieschopnosti nášho priemyslu, keďže konkurenti našich spoločností už využívajú výhody liberalizovaného prostredia a nižších predajných cien.

Preto ma teší rýchlosť, s akou sa Parlament touto otázkou zaoberá. Chcem vyjadriť svoje uznanie práci, ktorú odviezol váš spravodajca, Tim Kirkhope, a Výbor pre dopravu a cestovný ruch, ako aj výbory, ktoré poskytli svoje stanoviská.

Timothy Kirkhope, *spravodajca*. – Vážení pán predsedajúci, som veľmi rád, že sme mali možnosť diskutovať dnes večer o tejto dôležitej záležitosti a s hrdosťou predkladám tento nový návrh posilňujúci postavenie európskych spotrebiteľov.

Revízia kódexu správania pre používanie počítačových rezervačných systémov (PRS) a dohoda, ktorú máme na stole, predstavuje šancu na skoré a úspešné zavŕšenie dôležitej práce. Nový kódex je navrhnutý tak, aby dodal energiu odvetviu cestovného ruchu, takže čím skôr ho zavedieme, tým skôr pocítíme jeho výhody – nižšie ceny leteniek, väčší výber a vyššia transparentnosť. Samozrejme, PRS by mali mať možnosť slobodne rokovať o podmienkach poskytovania leteckých služieb, ale, podľa mojej úpravy, PRS budú musieť navzájom agresívnejšie súťažiť o účasť leteckých dopravcov, na základe nižších poplatkov za rezerváciu a lepšej kvality služieb. To prinesie veľké výhody európskym spotrebiteľom.

Po prvé, možnosť voľby: spotrebiteľia dostanú viac možností voľby a mali by získať lepšie služby od svojich cestovných kancelárií. Väčšia konkurencia prinesie aj zvýšenie kvality informácií dostupných cestovným kanceláriám, a teda aj spotrebiteľovi.

Po druhé, cena: to by pre zmenu malo znamenať, že ceny leteniek, súčasným systémom umelo udržiavané na vysokej úrovni, by mohli v konečnom dôsledku klesnúť, podľa prieskumu Komisie, až o 10 %.

Po tretie, transparentnosť: Vďaka prísnejšej ochrane budú cestovné kancelárie a spotrebiteľia lepšie chránení pred zneužívaním a deformáciou trhu. Zbudované sú dva hlavné ochranné prvky. Jeden sa týka ustanovení o audite. Považoval som za potrebné nanovo premyslieť tieto ustanovenia a výsledkom je, že budú účinnejšie a regulácia tak poskytne Komisii dôležitý nástroj na monitorovanie činnosti PRS.

Po štvrté, definícia toho, kto je alebo kto nie je materským dopravcom. Táto otázka dominuje celej správe a mojej práci na nej. Je dôležité si to vyjasniť, pretože nechceme, aby letecké spoločnosti investovali do PRS, pretože by ovplyvňovali prevádzku systémov a spôsobovali možnú ujmu ostatným.

Dovoľte mi povedať kolegom, ktorí tak tvrdo pracovali na tejto správe, o svojom presvedčení, že v rámci predloženej dohody máme mohutný ale pružný test, pokrývajúci všetky obavy, ktoré ste vyjadrili. Niektorí navrhovali na zajtra hlasovanie po častiach, ale, úprimne povedané, to by nám mohlo nechať príliš široký rozsah definície. Zopakujem to, čo som už týmto ľuďom uviedol písomne. Zrušenie zmienky o „rozhodujúcom vplyve“ neumožňuje náležité vyjasnenie týchto prvkov v pozmeňujúcom a dopĺňujúcom návrhu číslo 12, čo bolo cieľom tejto zmienky. Naozaj, po takomto zrušení by sa to mohlo interpretovať tak, že ktorýkoľvek investor by sa považoval za materského dopravcu, keďže výraz „iného riadiaceho orgánu predajcu systému“ by mohol znamenať doslova čokoľvek. Mal by byť za materského dopravcu označený ktorýkoľvek letecký dopravca, podieľajúci sa na PRS s právom iba dostávať informácie, napríklad, o ročnom rozhodovaní alebo len o ročných výkazoch? Určite nie.

Čo sa týka návrhu skupiny Aliancie liberálov a demokratov pre Európu (ALDE), že by sa táto záležitosť mala vrátiť späť výboru a že sme mali dôkladne prešetriť vlastníku a riadiacu štruktúru príslušného PRS, Komisia by k tomu potrebovala nové nariadenie. Keď Komisia vyhlasuje, že si to potrebuje preveriť osobitne pre každý prípad, nevidím v tom dôkaz, že máme nepresnú definíciu. Práve naopak, dlho sme o tom diskutovali vo výbore a požiadal som o vypracovanie nezávislej štúdie, ktorá by výboru pomohla. Uistil som sa, že tieňoví spravodajcovia boli v každej etape plne informovaní o stave neformálnych kontaktov s Radou. Osobitne odsúhlasili obsah dohody. Zámerne som túto záležitosť mesiac zdržiaval, kým som sa uistil, že sme vzali do úvahy všetky názory, aj otázky životného prostredia, pani Lichtenbergerová; aj plnú liberalizáciu, pán Evans.

Takže vás na zajtra žiadam o podporu. Musíme hlasovať za nižšie ceny leteniek, viac možností výberu a väčšiu transparentnosť. Všetci máme povinnosť chrániť práva spotrebiteľov a informovať o nich a tiež dať im tú najlepšiu možnú dohodu. To zostáva prioritou. Politika gest nie je mojou prioritou, ale mojou prioritou je dať tú najlepšiu dohodu všetkým spotrebiteľom v Európe, ktorých tu zastupujeme.

Wolfgang Bulfon, *spravodajca Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa požiadaného o stanovisko*. – (DE) Vážení pán predsedajúci, európski spotrebiteľia stonajú pod ťarchou vysokých cien potravín a jednou z príčin nadmerného zvyšovania cien je, podľa mňa, koncentrácia maloobchodného trhu v rukách niekoľkých veľkých aktérov.

Mám dôvody na znepokojenie, že podobný vývoj by sa v budúcnosti mohol prejaviť aj v prípade cestovných kancelárií. Liberalizácia kódexu správania pre používanie počítačových rezervačných systémov (PRS), navrhovaná touto správou, by mala zabezpečiť väčšiu konkurenciu na trhu. Obávam sa však, že v budúcnosti budú schopní prežiť iba veľkí poskytovatelia služieb, ktorí uzavrú zmluvy s viacerými prevádzkovateľmi

PRS. To však bude nevyhnutné, aby mohli poskytnúť zákazníkom komplexnú možnosť výberu. Malí poskytovatelia, ktorí si nebudú môcť dovoliť viacero zmlúv s prevádzkovateľmi PRS, sa ocitnú na okraji.

Kedykoľvek sa v tejto súvislosti uvádzajú Spojené štáty ako príklad konkurencie, vnímavej k spotrebiteľovi, musím si vždy spomenúť na to, že v členských štátoch nie je žiadna letecká spoločnosť, ktorá by sa podieľala na počítačovom rezervačnom systéme. Preto by som bol za prísnu definíciu pojmu „materský dopravca“.

Georg Jarzembowski, v mene skupiny PPE-DE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v mene svojej skupiny by som sa chcel čo najsrdečnejšie poďakovať spravodajcovi, pánovi Kirkhopovi. Predstavil veľmi vyváženú správu a veľmi úzko spolupracoval s tieňovými spravodajcami. Jeho verzia, o ktorej rokoval s francúzskym predsedom, umožňuje lepšiu ochranu spotrebiteľov pred pochybnými ponukami leteniek a lístkov na vlaky, na základe prehľadných predpisov a transparentnosti, pričom zároveň zabezpečuje spravodlivú hospodársku súťaž medzi železničnými a leteckými spoločnosťami.

Mimochodom, prepracovaná verzia dokumentuje fakt, že skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov ako prvá skupina správne zastavila pokus Komisie v roku 2005 zrušiť túto reguláciu ako zastaranú. Potrebujeme ju na ochranu spotrebiteľov a dokážeme to tým, ako budeme hlasovať. Aj keď naozaj stále viac a viac cestujúcich si rezervuje lístky priamo u leteckých spoločností alebo cez internet, väčšina spotrebiteľov sa bude aj naďalej spoliehať na svoje cestovné kancelárie, ktoré zasa musia mať možnosť spoľahnúť sa na nediskriminačné, čisto obchodné ponuky v rámci počítačového rezervačného systému. Uvádzané ceny musia v budúcnosti zahŕňať všetky dane a poplatky, aby cestovné kancelárie mohli spotrebiteľovi dať naozaj transparentné a porovnateľné ponuky.

Aj pre materské spoločnosti by mali v budúcnosti platiť prísnejšie predpisy o transparentnosti a konkurencii, aby boli tieto systémy chránené pred poskytovaním zvýhodnených ponúk, ktoré znevýhodňujú ostatné letecké spoločnosti a znevýhodňujú spotrebiteľov.

Musím sa tu vrátiť k pánovi spravodajcovi a obrátiť sa na kolegov poslancov. Domnievam sa, že verzia, na ktorej sme sa zhodli s francúzskym predsedom, poskytuje vo vzťahu k materským spoločnostiam primeranú ochranu pred pozitívnou diskrimináciou v prospech určitých leteckých spoločností. Akákoľvek zmena prostredníctvom slávneho dodatku k pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu číslo 48 je preto zbytočná a ak zajtra prejde, zbrzdí to celú záležitosť alebo dokonca ju to môže spochybniť. Vyzývam vás, aby sme zajtra prijali jasné, konečné rozhodnutie v záujme ochrany spotrebiteľov.

Robert Evans, v mene skupiny PSE. – Vážený pán predsedajúci, ja by som sa tiež chcel poďakovať pánovi Kirkhopovi za jeho neustálu spoluprácu a podporu všetkých členov výboru.

Pred dvomi rokmi som si prezeral stránku internetovej cestovnej kancelárie a chcel som letenku z Londýna do San Franciska. Stránka alebo počítač mi hovorili, že žiadne priame lety z Londýna do San Franciska nie sú a odporúčali mi prípojný let cez New York, tuším so spoločnosťou United. Samozrejme, že sú priame lety, ale táto konkrétna internetová stránka ich neponúkala.

Ale priblížilo mi to, v zjednodušenej podobe, problém, ktorý sa pokúšame riešiť touto revíziou: ako pán komisár Mandelson povedal, je to revízia, ktorá sa vracia 20 rokov alebo aj viac.

Musíme brať do úvahy reálne zmeny, ktoré sa za toto obdobie odohrali v oblasti technológií. Teraz má veľká väčšina ľudí a, samozrejme, všetky cestovné kancelárie, prístup k internetu a ja súhlasím s predchádzajúcimi rečníkmi, ktorí hovorili o tom, že sme povinní zabezpečiť spravodlivosť a rovnaký prístup na trh a, ako povedal pán komisár Mandelson, spravodlivé pravidlá a ochranu spotrebiteľov a zároveň musíme zaistiť konkurenciu. Ale, pán Mandelson, vy ste tiež povedali, že vás teší rýchlosť, akou to celé prebieha. Hoci máme tie isté ciele a vždy chcem veci robiť čo najrýchlejšie, a súhlasím so snahou pána Kirkhopa dosiahnuť transparentnosť cien a ochranu spotrebiteľa, myslím si, že pri rýchlosti, akou túto záležitosť pripravujeme, sme sa určite odchyľili od stanoviska, ktoré prijal Výbor pre dopravu a cestovný ruch koncom mája, a že stanovisko, s ktorým prišla Rada, takzvané kompromisné stanovisko, je odlišné od postoja, ktorý sme zastávali vo Výbore pre dopravu a cestovný ruch. Vo včerajšom vysvetlení Komisie hovorí o tom, že „všetky predchádzajúce analýzy bude treba urobiť znova s novou perspektívou a Komisia bude musieť preveriť každý prípad osobitne“. To, myslím si, znamená, že celá záležitosť nie je úplne jasná a že sme sa nedostali do pozície, v ktorej by určite mnohí poslanci na tejto strane a aj z iných skupín radi boli, kde by sme mohli s úplnou istotou povedať, že je to naozaj tá pozícia, o ktorej pán Kirkhope dúfa, že ju dosiahol. Preto budem odporúčať našej skupine, aby podporila návrh, ktorý pani Lichtenbergerová, dúfam, o chvíľu predloží.

Eva Lichtenberger, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, ak by sme si boli bývali posielali korešpondenciu, ktorú táto správa vyvolala za posledné týždne, prostredníctvom posla na koni, bezpochyby by sme boli bývali zničili zopár koní. Moderná komunikácia nám umožnila byť v neustálom kontakte a celý čas mať aktuálne informácie.

Najväčšiu zásluhu na tom má, samozrejme, pán Kirkhope, ktorý poslancov informoval naozaj príkladne, neustále korešpondoval s tieňovými spravodajcami a skutočne robil všetko čo sa dalo, aby Rade sprostredkoval požiadavky výboru. Rada mu však jeho prácu neľahčovala. Práve naopak. Navrhnuté znenie (konanie sme mali možnosť podrobne sledovať), by skutočne neprineslo nič iné, len účinnejšie zakrytie deformačných konkurenčných praktík, a proti tomu protestujem!

Musím otvorene povedať, že aj domovské krajiny leteckých spoločností s deformačnými konkurenčnými praktikami by urobili dobre, keby zobrali ochranu spotrebiteľov vážnejšie, poskytovali objektívne informácie a riadili sa našimi odporúčaniami, aby to tak bolo. Kódex správania nie tým najsilnejším nástrojom, aký máme k dispozícii. V tom si musíme urobiť jasno. Ešte dôležitejšie je jednoznačné znenie, ktoré nám zaručí, že sa nebudú otvárať žiadne ďalšie zadné dvierka.

Spolu so svojou kolegyňou, pani Hennisovou-Plasschaertovou, by som rada zaistila túto jednoznačnosť tak, že to znovu predložím výboru. Toto považujem za hlavný problém. Musíme trvať na fakte, že chránime spotrebiteľov a tiež musíme prijať zjavné dôsledky, ktoré z toho vyplývajú.

Ďakujem svojim kolegom poslancom, pochopiteľne, najmä pánovi spravodajcovi za to, že znepokojenie v súvislosti s ochranou životného prostredia našlo odozvu v tejto správe, v takej miere, ako to bolo v tomto odvetví možné. Ešte raz srdečne ďakujem svojim kolegom poslancom a pánovi spravodajcovi.

Stanisław Jałowiecki (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, spolu s kolegom, pánom Liberadzky, sme predložili pozmeňujúci a doplňujúci návrh k tejto správe. Jeho zámerom bolo, aby letecké spoločnosti v priebehu troch rokov vystúpili z centrálnemu systému rezervácie leteniek. Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol považovaný za radikálny a nezískal potrebnú väčšinu. Všimnite si, že tento radikalizmus, koniec koncov, nie je ničím iným, len uplatnením princípu rovnosti príležitostí na konkurenčnom trhu, ktorý, ako sa zdá, je v Európskej únii všeobecne uznávaný.

Výbor pre dopravu a cestovný ruch nedávno prijal verziu, ktorá sa dá prechodne považovať za veľmi dobrú. Prechodne, na ceste (áno, to je správne) k úplnému vylúčeniu účasti. Zároveň táto záležitosť prešla zmenou v Rade: predložené pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, viac ako v podobe, ktorú pôvodne predstavila Európska komisia, posilňujú postavenie troch dopravcov, konkrétne sú to Lufthansa, Iberia a Air France. Počívame, že je to úspech a že tieto spoločnosti vďaka tomu získavajú zákazníkov.

Je pravdepodobne ďalším úspechom, že pán spravodajca vydržal obrovský tlak lobistov. To si viem predstaviť, keďže my sme to museli vydržať tiež, my, jednotliví poslanci Parlamentu. Títo lobisti, pravda, zastupujú spoločnosti, ktoré chcú dosiahnuť rovnaký prienik. Nedosiahli ho však, pretože do popredia sa dostali záujmy pár národných podnikov. Na druhej strane, tieto podniky nenazývame lobistami, keď ich záujmy zastupuje krajina, ktorá náhodou práve predsedá Európskej únii. Vtedy je všetko v poriadku a keď sa o niečom hovorí, je to skvelá spolupráca s Radou.

Nie je to pokrytectvo? Nie je ešte väčším pokrytectvom, nazývať túto správu kódexom správania? Pre koho má tento kódex v jeho zmenenej a doplnenej podobe platiť, keď nová definícia materského dopravcu účinne eliminuje tohto dopravcu?

Gilles Savary (PSE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade je pokrytectvom hovoriť, že spotrebiteľia sú poškodení. Na európskych uliciach niet spotrebiteľa, ktorý by vedel, čo je to počítačový rezervačný systém leteckých spoločností. Ani jeden! Všetci spotrebiteľia využívajú súkromné rezervačné systémy, internet alebo telefón.

O čo dnes ide, je vzťah medzi leteckými spoločnosťami a informáciami, ktoré poskytujú o svojich letoch, najmä cestovným kanceláriám. Tento text moralizuje a zavádza veľmi silné princípy transparentnosti a vylúčenia exkluzivity. Je to text, ktorý prináša tradičné pohľady na právne predpisy o konkurencii a kontrole fúzií.

Mnoho lobistov to využíva a skúša oslabiť správnu radu tých, ktorí v Európe vytvorili najväčší počítačový rezervačný systém. To by bol veľmi vážny problém, pretože my sme tu nikdy neurobili nič iné, než je uzákoňovanie pravidiel konkurencie a spôsobov ich kontroly. Nikdy sme nikoho nenútili prijať určitý status alebo príslušnú akcionársku základňu. Preto budem, dámy a páni, hlasovať za kompromis, ktorý šikovne

a s veľkou námahou dosiahol pán Kirkhope medzi Radou, podotýkam, všetkými členskými štátmi Rady, Európskym parlamentom a Európskou komisiou.

Bolo by lepšie hlasovať za tento kompromis, než opäť vstúpiť do vojny s lobistami, vzhľadom na množstvo záujmov, a ochrániť tento text pred zásadnými zmenami, ktoré by spotrebiteľom neposlúžili.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, spravodajca, pán Kirkhope, už dnes dostal viacero poďakovaní, celkom oprávnene, za dosiahnutie prehľadnej zhody vo výbore a, v spolupráci s tieňovými spravodajcami, aj s ostatnými kolegami poslancami o tejto veľmi komplikovanej otázke a ja dúfam, že to bude pokračovať aj zajtra ráno.

Pred chvíľou odznelo, že na začiatku diskusie mnohým poslancom nebol zrejmy ani len termín „počítačový rezervačný systém“. Dnes vieme, čo to znamená a dnes vieme aj to, o akej dôležitej otázke sme plným právom diskutovali. Ešte raz srdečná vďaka za túto výbornú prácu na, dúfajme, dobrom európskom právnom nástroji.

Upravili sme celú škálu obsahu tejto správy, ktorý má teraz nevyhnutne významnú funkciu popri prevažne technickej podstate správy, aj v iných súvislostiach. Spotrebiteľov chráni to, že konečná celková cena sa môže skutočne zobrazovať metódou zobrazovania cien a nemôže sa skryť za rozličné špeciálne a dodatkové ceny.

Dosiahli sme, keďže našej skupine sa to neustále vyčíta, výrazný pokrok. Uviedli sme, že nechceme hovoriť len o uprednostňovaní železníc, ale vzhľadom na krátke a stredné lety chceme mať istotu, že železničná doprava má spravodlivú šancu zapojiť sa. Ako už bolo povedané, poukazovali sme aj na otázku spotreby CO₂, alebo sme požadovali, nech sa to preukáže, aby sme si mohli porovnaním stanoviť, čo chceme dosiahnuť a čím môže prispieť spotrebiteľ.

Ulrich Stockmann (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, rád by som sa sústredil na sporný problém definície materských spoločností. Účelom definície je, samozrejme, zabrániť leteckým spoločnostiam s podielmi v počítačových rezervačných systémoch, aby zneužívali svoju pozíciu. V súčasnosti sa to zjavne týka spoločností Air France, Iberia a Lufthansa, ktoré majú menšinový podiel v systéme Amadeus. Ukázalo sa, že doterajšia prax je taká, že keď sa objaví podozrenie na zneužívanie, Komisia prešetruje každý prípad osobitne. Prípady zneužitia vplyvu boli riešené a postihované. Doposiaľ sa to stalo v dvoch prípadoch. Nie je rozumný dôvod meniť niečo na tomto v zásade overenom postupe.

Výsledná definícia materského podniku, založená, s ohľadom na právne predpisy o hospodárskej súťaži, na vyjadrení určujúceho vplyvu, je v súlade s týmto overeným postupom. Tento termín sa osvedčoval 40 rokov. Niektorí poslanci však chcú, aby každá letecká spoločnosť s kapitálovým podielom, bola automaticky definovaná ako materská spoločnosť. Pre trh s leteckou dopravou to znamená masívny a nepotrebný zásah do súčasnej situácie v hospodárskej súťaži. Ani zákazníci z toho nebudú mať žiaden prospech. Štyrmi víťazmi budú, napríklad spoločnosti British Airways, American Airlines a ďalšie, ktoré by mali prospech z tohto posunu situácie v hospodárskej súťaži. Navyše, európsky počítačový rezervačný systém by sa musel zmieriť s konkurenčnou nevýhodou voči americkým konkurentom na ostro napádanom európskom trhu. To považujem za politicky nerozumné a dokonca nedbanlivé, a preto odporúčam prijať nájdený kompromis.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Kompromis, ktorý dosiahol náš kolega, pán Kirkhope, je založený na posilnení princípov nediskriminácie, efektívnosti a transparentnosti, ktoré sú v prospech konečného príjemcu, konkrétne európskeho občana.

V prvom rade, návrh bráni potenciálnemu zneužívaniu namierenému proti leteckým dopravcom, ako aj potenciálnym zásahom týchto dopravcov do riadenia činnosti kancelárií.

Po druhé, návrh zaisťuje transparentnosť a bráni zavádzaniu spotrebiteľa v otázke voľby letov, ich trvania, operátorov a, v neposlednom rade, v otázke ceny, pričom zároveň zaisťuje ochranu osobných údajov.

Po tretie, príjemcovia majú aj možnosť zvoliť si na krátke trasy variant železničnej dopravy, čo môže časom priniesť prospech v oblasti životného prostredia znížením emisií oxidu uhličitého.

Nanešťastie, je tu niekoľko aspektov, ktoré kódex správania nereguluje a ktoré nie sú v rozsahu jeho pôsobnosti. Patrí k nim tarifná politika nízkonákladových spoločností, ktorá nepodlieha spolupráci v rámci počítačových rezervačných systémov (PRS). Domnievam sa, že zdravé princípy tohto kódexu správania by mali prijať všetky systémy rezervácie a kupovania cestovných dokladov, vrátane prípadu nízkonákladových spoločností.

Z pohľadu spotrebiteľa je poľutovaniahodné, že tieto spoločnosti nie sú zahrnuté v PRS. Toto začlenenie by, okrem rozšírenia možnosti voľby pre cestujúcich, vyvolalo aj pozitívny tlak na zabezpečenie kvality služieb a transparentnosti cien.

Využívam túto príležitosť a žiadam Európsku komisiu a členské štáty, aby prostredníctvom príslušných orgánov zosilnili kontroly a uplatňovanie sankcií tam, kde je to potrebné na skutočnú ochranu spotrebiteľov, pre ktorých predstavujú spoločnosti, neuvedené v PRS, dostupné ale klamlivé prostriedky mobility. Zároveň podporujem a odporúčam návrh, aby v budúcnosti zvažovali PRS možnosť zahrnúť do týchto systémov aj pravidelnú autobusovú dopravu.

Brian Simpson (PSE). - Vážený pán predsedajúci, v poďakovaní pánovi spravodajcovi za jeho správu oceňujem snahu pokúšať sa a dosiahnuť zhodu v prvom čítaní o tomto dôležitom dokumente.

Dohoda v prvom čítaní by určite bola možná, ak by Rada prijala stanovisko Výboru pre dopravu a cestovný ruch. Pán spravodajca má pravdu. Vo Výbore pre dopravu a cestovný ruch sme o tom diskutovali veľmi podrobne a vo Výbore pre dopravu a cestovný ruch sme dospeli k určitému názoru. Ale následne sa stalo to, že názor Výboru pre dopravu a cestovný ruch bol zmenený.

Bohužiaľ, zásah Rady a následné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Rady nielenže poslúžili na zmútenie vody, ale vyvolali aj vážne znepokojenie spotrebiteľských organizácií, cestovných kancelárií a združení cestujúcich.

Potom to, čo teraz navrhuje spravodajca cez Radu, má vážne dosahy, nielen legislatívne, ale aj medzinárodné. Nikdy predtým v oblasti právnych predpisov EÚ nespôsobili dva pozmeňujúce a doplňujúce návrhy toľko škody a zmätok na úkor demokratického postoja Výboru pre dopravu a cestovný ruch.

Niektorí ľudia s tým nemajú problém, ale realita je taká, že zásah Rady vyvolal veľkú neistotu, morálnu aj právnu.

Jestvuje podozrenie, že Rada vytvára právne medzery, aby chránila niektorých veľkých leteckých dopravcov, pričom to platí najmä pre materských dopravcov. Aj neprimerané urýchl'ovanie úsilia o dosiahnutie dohody môže viesť ku vzniku zlých právnych predpisov. Preto podporujem požiadavku na vrátenie správy do výboru, aby sme sa mohli zaoberať všetkými vznesenými námietkami a pripraviť dobré právne predpisy, nie pre veľkých leteckých dopravcov, ale pre našich spotrebiteľov, ktorých zástupcovia nám tvrdia, že sa im nepáčia dodatky Rady.

Zita Pleštinová (PPE-DE). – (SK) Úvodom by som chcela poďakovať spravodajcovi Timothyu Kirkhopovi, že do nariadenia o kódexe správania počítačových rezervačných systémov boli doplnené ustanovenia o zobrazení. Cestovná kancelária používa zobrazovanie, teda obrazovku, na zobrazovanie informácií PRS, preto je kľúčové, aby cestovná kancelária dostávala neutrálne a vyvážené informácie.

Verím, že použitie nestranného zobrazenia zvýši transparentnosť dopravných produktov a služieb, ktoré zúčastnení prepravcovia ponúkajú, a posilní dôveru spotrebiteľov. Cestovné kancelárie budú môcť na základe spravodlivých hodnotiacich kritérií ponúknuť čo najtransparentnejší výber možností pre spotrebiteľov, napr. hlavné zobrazenie umožní vyhodnotenie najvýhodnejšej možnosti dopravy poskytovanej pravidelnou leteckou alebo železničnou dopravou.

Oceňujem snahu spravodajcu zabezpečiť transparentnosť cien odkazom priamo na CENU produktu, pretože súčasný pojem CESTOVNÉ nezahŕňa všetky prvky ceny, čo je mnohokrát pre spotrebiteľa zavádzajúce.

Verím, že táto správa prispeje k spravodlivej hospodárskej súťaži medzi systémami PRS, z čoho budú ťažiť predovšetkým spotrebiteľia, ktorí získajú dopravný produkt s kvalitnými službami za výhodnú cenu.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Nariadenie o kódexe správania pre používanie počítačových rezervačných systémov stanovuje pravidlá, ktoré musia prevádzkovatelia leteckej a železničnej dopravy dodržiavať pri vybavovaní rezervácií.

Súčasná situácia naznačuje, že rezervovanie prostredníctvom počítačových rezervačných systémov, ktoré využívajú cestovné kancelárie, vedie k vyšším cenám. Trvám aj na potrebe ochrany osobných údajov cestujúcich. Domnievam sa, že cestujúci by mali mať možnosť zvoliť si čo najvhodnejší lístok a s týmto cieľom by mal cestujúci dostať primerané a úplné informácie.

Trvám na tom, že tieto požiadavky nepredstavujú diskrimináciu ani medzi jednotlivými distribučnými kanálmi, ani podľa miesta bydliska cestujúcich alebo cestovných kancelárií. Niektoré distribučné kanály,

ako je internet, spĺňajú princíp nediskriminácie, ale počítačové rezervačné systémy vyžadujú od prevádzkovateľov v cestovnom ruchu určité podmienky, ktoré často vedú k vyšším cenám a diskriminácii na základe miesta bydliska cestujúceho.

Túto reguláciu považujem za dôležitú; vždy by sme mali brať do úvahy spotrebiteľa a opäť trvám na dodržiavaní ochrany osobných údajov.

Marian Zlotea (PPE-DE), písomne. – (RO) Ako tieňový spravodajca stanoviska o tejto správe vo Výbore INFO v mene PPE-DE by som chcel najprv zablahoželať spravodajcovi k jeho práci, ako aj k návrhu správy. Rád by som zdôraznil dôležitosť tejto správy pre zabezpečenie skutočnej konkurencie v oblasti počítačových rezervačných systémov.

Nemali by sme ani zabúdať na práva spotrebiteľov a zaručiť, aby zmeny a doplnenia v kódexe správania boli pre nich výhodné. Mali by dostávať všetky podrobnosti o cestách, na ktoré sa chystajú. Veľmi dôležité je aj to, aby poznali presnú cenu letenky a neboli oklamaní možnými skrytými nákladmi.

Chcem ešte pripomenúť, že to, na čom najviac záleží, je, aby spoločnosti, ktoré majú tieto webové stránky na starosti, už neboli súčasťou správnych rád, lebo tie majú vždy skryté náklady.

Na záver by som chcel spravodajcu uistiť o svojej úplnej podpore na zajtrajšom hlasovaní.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, rád by som plne podporil stanovisko pána Simpsona. Poukázal na to, že definícia materského dopravcu je veľmi nejasná. Dopĺňujúce slovné spojenie „vykonávať rozhodujúci vplyv“ vyvoláva otázku: Vykonáva Lufthansa so svojim akciovým podielom 22 % v systéme Amadeus rozhodujúci vplyv? A čo Lufthansa, Air France a Iberia so 44 % medzi nimi: je to rozhodujúci vplyv? Na to sa treba pozrieť zo všetkých uhlov: či prijmemu pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh číslo 48, alebo pošleme tento návrh naspäť výboru na prepracovanie. Inak bude určite poškodený princíp hospodárskej súťaže.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, rád by som privítal túto dohodu, ktorá je založená na konsenze, a preto s ňou nie je každý na sto percent spokojný.

Chcel by som oceniť úsilie Komisie, Rady a tiež, samozrejme, Parlamentu, zastúpeného Výborom pre dopravu a cestovný ruch, jeho spravodajcu a tieňových spravodajcov.

Domnievam sa, že spotrebiteľom sa vychádza v ústrety v otázke dátových pásov s marketingovými informáciami (MIDT), vrátane ďalších zlepšení v súvislosti s vlakmi a emisiami, ktoré sú dômyselné a reagujú na tento nový problém.

Domnievam sa, že systém kontroly, do ktorého bola zavedená konkurencia, sa posilňuje. Preto úsilie vylúčiť teraz tri spoločnosti z tohto systému by viedlo iba k zníženiu konkurencie, ktorá, ako si všetci uvedomujeme, prináša výhody spotrebiteľom.

Peter Mandelson, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, chcel by som pochváliť vážených poslancov za vysokú úroveň tejto rozpravy. Vítam väčšinu predložených pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov. Užitočne spresňujú niektoré body, najmä v otázkach neutrálneho zobrazovania možností voľby cestovania na obrazovke monitora cestovnej kancelárie a ochrany osobných údajov.

Rád by som poďakoval Parlamentu za odvahu otvoriť chýlostivú otázku materských dopravcov. Chcel by som predstaviť stanovisko Komisie k tomuto problému. Všetci vieme, že je to mimoriadne citlivá záležitosť, ktorá viedla ku vzniku veľmi intenzívneho lobovania. V tejto chvíli Komisia podporuje kompromis dosiahnutý medzi predsedníctvom a spravodajcom, ktorý jednomyselne podporili členské štáty.

Nová definícia, ako je uvedená v pozmeňujúcom a dopĺňujúcom návrhu číslo 13, odstraňuje akúkoľvek nejednoznačnosť a právnu neistotu. Komisia by tak mohla urobiť analýzu a určiť, či spoločnosť ovláda počítačový rezervačný systém (PRS) a či spoločnosť, ktorá má práva a podiel na riadení PRS, ovplyvňuje tento systém rozhodujúcim spôsobom. Táto koncepcia sa spolieha na dlhodobé skúsenosti Komisie v oblasti hospodárskej súťaže, čo jej umožňuje zistiť, akú má akcionár skutočnú moc a vplyv, napríklad analýzou práv spojených s vlastníctvom akcií a dohôd medzi akcionármi. Vzhľadom na to sa domnievam, že text, ktorý máme pred sebou, umožní Komisii, či už bude konať na základe sťažnosti alebo z vlastnej iniciatívy, aby plne uplatnila svoje právomoci, ktoré sa výrazne posilnia, a aby v každom jednotlivom prípade a kedykoľvek určila, či sú spoločnosti materskými dopravcami a musia prijať veľké záväzky, ktoré z tohto štatútu vyplývajú.

Čo sa týka identifikácie cestovnej kancelárie v štatistických údajoch, uvedených na dátových páskach s marketingovými informáciami (MIDT) PRS, tiež podporujem kompromisný text, ktorý zabezpečuje rovnováhu medzi potrebou chrániť cestovnú kanceláriu pred zneužitím údajov a potrebou údajov pri strategickom plánovaní leteckých spoločností. Domnievam sa, že týmto textom zakladáme regulačný rámec, ktorý zohľadňuje rozvoj trhu a poskytuje cestujúcim výhody zavedením konkurencie do distribúcie leteniek a lístkov na vlak, pri zachovaní ochrany pred akýmkoľvek zneužitím.

Na základe toho si skutočne myslím, že je dôležité prijať túto dohodu v prvom čítaní počas tohto legislatívneho obdobia. Všetky subjekty očakávajú nové právne predpisy, ktoré znížia administratívne náklady prevádzkovateľov. Aby som zmiernil obavy, ktoré sa vynorili v súvislosti s definíciou materského dopravcu, môžem sa zaviazat, že v rámci terajšieho kompromisu by Komisia vydala formálne oznámenie s vysvetlením, ako má v úmysle interpretovať túto definíciu pri uplatňovaní nariadenia. Takého oznámenie by bolo podobné oznámeniam, ktoré Komisia z času na čas vydáva k otázkam hospodárskej súťaže. Oznámenie by bolo uverejnené v Úradnom vestníku pred vstupom nariadenia do platnosti, aby poskytlo všetkým zainteresovaným stranám potrebnú právnu istotu. Veľmi dúfam, že posúdite tento návrh kladne.

Myslím, že som sa zmienil o všetkých hlavných bodoch, ktoré sa objavili počas rozpravy. Ako zvyčajne, úplný zoznam pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov a stanovisko Komisie ku každému z nich, pošlem na sekretariát Parlamentu.

člen Komisie. – Stanovisko Komisie k pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom Európskeho parlamentu

Správa pána Kirkhopa (A6-0248/2008)

Komisia súhlasí s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi č. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 14, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 43, 44, 45 a 48.

Komisia v zásade súhlasí s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi č. 10, 19, 26 a 28.

Komisia po prepracovaní súhlasí s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi č. 1, 2, 3, 18, 25 a 47.

Komisia čiastočne súhlasí s pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom č. 33.

Komisia nesúhlasí s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi č. 12, 13, 15, 24, 29, 39, 40, 41, 42 a 46.

PREDSEDÁ: PANI ROTHE

podpredsedníčka

Timothy Kirkhope, spravodajca. – Vážená pani predsedajúca, chcem poďakovať pánovi komisárovi za mimoriadne zrozumiteľné vyjadrenie stanoviska a za potvrdenie toho, že keď zajtra ukončíme svoje rokovania v Parlamente (dúfam, že s kladným výsledkom), ešte viac práce čaká jeho a ďalších členov Komisie, aby zábery Parlamentu realizovali.

Chcem poďakovať svojim kolegom za ich príspevky, napriek faktu, že nesúhlasím s každým ich výkladom. Je to zrejme pochopiteľné, pretože ide o nepochybne veľmi komplikovanú záležitosť. Napriek tomu, že som pri tejto práci postupoval veľmi otvorene, nedá sa vyhnúť tomu, že niektoré výklady jej výsledku budú spolitizované alebo možno dokonca nesprávne pochopené.

Domnievam sa však, že je v záujme spotrebiteľov a v širšom záujme zvyšovania prehľadnosti, aby sme pokračovali v ceste, na ktorej sme sa zhodli. Som hrdý na svoju prácu. Som hrdý aj na prácu ostatných, ktorí mi pomáhali. Úsmevy a prejavy súhlasu tieňových spravodajcov počas rokovania mi dodali presvedčenie, že ma podporia, nie iba dnes večer, ale spolu so svojimi skupinami ja zajtra.

Preto dúfam, že po zrelej úvahe a po tom, čo si dnes večer vypočuli veľmi citlivý a pozitívny príspevok pána komisára, vrátia sa zajtra a umožnia nám úplne jednomyseľne pohnúť sa vpred a zabezpečiť, aby Európa v budúcich rokoch bola lepším miestom pre cestujúcich, lepším miestom pre spotrebiteľov a lepším miestom na presadzovanie politiky hospodárskej súťaže.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok, 4. septembra, o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Christine De Veyrac (PPE-DE), písomne. – (FR) Dámy a páni, text, o ktorom dnes večer diskutujeme, bol témou živej diskusie na pôde Výboru pre dopravu a cestovný ruch, a to nie bez dôvodu, pretože je to dôležitý právny predpis pre cestovný ruch a priemysel leteckej dopravy a tiež pre občanov.

Nebolo jednoduché nájsť rovnováhu medzi udržaním konkurencie medzi leteckými spoločnosťami a zaručením nezávislosti cestovných kancelárií, a zároveň pritom umožniť cestujúcim, aby dostávali užitočné, nezaujaté informácie.

Text, na ktorom sa pán spravodajca zhodol s francúzskym predsedníctvom, rešpektuje tieto požiadavky a mňa to teší.

Dohodnutá bola vyvážená definícia koncepcie „materského dopravcu“, a to je nevyhnutné pre zaistenie zdravej hospodárskej súťaže medzi rôznymi počítačovými rezervačnými systémami.

Dúfam, že zajtrašie hlasovanie schváli tento text v prvom čítaní, aby sa dal čo najrýchlejšie uplatniť.

Ďakujem vám za pozornosť.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písomne. – (PL) Hlavnou úlohou počítačových rezervačných systémov (PRS) je slúžiť zákazníkom. Preto je tak dôležité zabezpečiť transparentnosť trhu s rezerváciami leteniek, najmä v prípade, keď letecké spoločnosti svojím podielom na vlastníctve počítačových rezervačných systémov môžu obmedziť konkurenciu na trhu.

Situácia na trhu leteckej dopravy sa očividne v uplynulých rokoch výrazne zmenila a väčšina leteckých spoločností sa zbavila svojich podielov v PRS, čo však neznamená, že to urobili všetky letecké spoločnosti. Najdôležitejšou vecou je však to, aby, bez ohľadu na podiely v rezervačných systémoch, letecké spoločnosti nemali možnosť uplatňovať taký vplyv na fungovanie týchto systémov, aby mohli uprednostňovať linky, ktoré prevádzkujú, a to sa musí vhodne odrážať v definícii „materského dopravcu“.

Zjednodušenie kódexu správania zvýši potenciál na rokovania medzi účastníkmi trhu (letecké spoločnosti a PRS budú môcť slobodne rokovať o výške poplatku za rezerváciu v PRS). Súčasné ustanovenia zvyšujú ceny PRS a obmedzujú pružnosť PRS v prispôbovaní ich služieb osobitným potrebám leteckých spoločností a cestovných kancelárií, keďže majú nedostatočný priestor na diferenciáciu škály taríf pre jednotlivé PRS.

Dúfam, že predložené pozmeňujúce a doplnujúce návrhy prinesú väčšiu konkurenciu na trhu predaja leteniek, čo bude v prospech zákazníka, najmä tam, kde ide o rozšírenie terajšej škály a zníženie konečnej ceny leteniek.

James Nicholson (PPE-DE), písomne. – Podporujem túto správu, ktorá odporúča zjednodušenie a modernizáciu pravidiel platných pre počítačové rezervačné systémy (PRS), využívané veľkými cestovnými kanceláriami na rezerváciu leteniek.

Súčasné pravidlá pre PRS slúžia iba na obmedzovanie hospodárskej súťaže a udržiavanie vysokých cien leteniek. Tieto návrhy podporia konkurenciu medzi spoločnosťami, ktoré prevádzkujú tieto systémy a dúfajme, že povedú k zníženiu cien leteniek a k väčšej možnosti voľby pre cestujúcich.

V súčasnosti je zvyčajne najatraktívnejšou možnosťou pre spotrebiteľa, rezervovať si letenku priamo u leteckej spoločnosti. Nový kódex správania povedie k vyššej úrovni transparentnosti cien, rozvojovému impulzu pre odvetvie cestovného ruchu a zabezpečeniu spravodlivej dohody pre spotrebiteľa.

18. Európska prístavná politika (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom rokovania je správa (A6-0308/2008), ktorú predkladá pán Josu Ortuondo Larrea, v mene Výboru pre dopravu a cestovný ruch, o európskej prístavnej politike [2008/2007(INI)].

Josu Ortuondo Larrea spravodajca. – (ES) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, pozdĺž približne stotisíc kilometrov pobrežia zjednotenej Európy máme viac ako tisícdivo obchodných prístavov, ako aj niekoľko stoviek ďalších, ktoré sú rozosiate pozdĺž tridsaťšesťtisíc kilometrov vnútrozemských vodných ciest. Prechádza cez ne 90 % nášho medzinárodného obchodu, ako aj 40 % ton na kilometer obchodu v rámci Spoločenstva.

Prístavy vytvárajú pol milióna pracovných miest a zaručujú rozvoj celých regiónov. Majú tiež kľúčový význam pre pravidelnú osobnú a nákladnú lodnú dopravu, ktorá zabezpečuje sociálnu súdržnosť ostrovov

a ďalších oblastí, ktoré sú ľahšie a trvalo udržateľne prístupné po mori. Niet preto pochyb, že hovoríme o odvetví, ktoré má veľký význam pre náš blahobyt. Naše prístavy však čelia veľkým výzvam, vrátane nárastu medzinárodného dopytu po doprave, ktorý sa zvyšuje dokonca rýchlejšie, než je miera globálneho hospodárskeho rastu.

V tejto súvislosti stojí za zmienku pokrok v navigačných technológiách, logistických telekomunikáciách a vyťažovaní, záväzky v oblasti znižovania znečistenia a skleníkových plynov, zabezpečenie nových investícií a modernizácia odbornej prípravy pracovníkov, ktorí riadia a riešia tieto otázky. Prístavy však čelia aj výzve udržiavať dialóg a koordinovaný postup s oblasťami vo svojom okolí, susedmi, mestami a regiónmi, a rozvinúť čo najlepšie prepojenie a výhodnosť vo vzťahu k iným spôsobom dopravy, pre ich spoločný zisk a aby sa hľadali čo najharmonickejšie a trvalo udržateľné plánované riešenia.

Prístavy sú však aj súčasťou nášho vnútorného trhu, a preto musia spĺňať príslušné parametre Spoločenstva. Výbor pre dopravu a cestovný ruch, ktorý ma poveril úlohou spravodajcu pre túto záležitosť, sa rozhodol z vlastnej iniciatívy pripraviť správu, ktorú po prerokovaní a odsúhlasení rôznymi skupinami teraz predkladáme na plenárne zasadnutie Európskeho parlamentu.

Vo svojej analýze sme usúdili, že európska prístavná politika by mala mať za cieľ podporovať konkurencieschopnosť námornej dopravy a poskytovanie vysokokvalitných moderných služieb, zvyšovanie bezpečnosti, rýchle služby, nízke ceny a rešpekt k životnému prostrediu, premenu európskej námornej dopravy na priestor bez bariér.

Domnievame sa, že technologický a hospodársky pokrok, ako aj rozšírenie Panamského prieplavu zvýraznia súčasný trend smerom k väčším lodiam a prinesú zmeny v medzinárodných trasách. Domnievame sa tiež, že zároveň v Európe, kde nie je veľa prístavov s dostatočnou hĺbkou umožňujúcou plavbu veľkých lodí, budú sa rozvíjať pomocné prístavy a tiež malé a stredné prístavy, čím sa posilní pobrežná a riečna doprava.

Pre takúto budúcnosť potrebujeme integrovanú európsku politiku na posilnenie konkurencieschopnosti a územnej súdržnosti a je tiež potrebné zdvojnásobiť úsilie o zníženie znečistenia vôd a emisií CO₂, preto požadujeme, aby teraz používané palivo bolo do roku 2020 nahradené naftou. Potrebujeme, aby prístavné orgány spolupracovali navzájom a tiež s miestnymi a regionálnymi orgánmi, ako aj dopravnými združeniami, nie iba z oblasti námornej a riečnej dopravy, ale aj železničnej, leteckej a cestnej dopravy.

Domnievame sa, že právna istota právneho rámca Spoločenstva v námornej oblasti, vyplývajúca z medzinárodného právneho rámca, závisí od rýchleho schválenia námorného balíka Erika III a my žiadame, aby sa k tomu pristupovalo s najväčším úsilím a s čo najväčším konsenzom.

Európske prístavy si niekedy konkurujú s prístavmi v tretích krajinách, ktoré robia diskriminačnú politiku; preto potrebujeme zoznam prekážok. Chápeme, že technologické zmeny budú mať veľké finančné následky, a že preto by mali mať aj regióny možnosť využívať štrukturálne fondy na financovanie nákupu moderných technologických zariadení, vytvárania pracovných miest v inovatívnych odvetviach a rehabilitovania mestských oblastí uvoľnených presunom prístavných zariadení.

Komunikujeme s Komisiou, aby vydala usmernenia pre štátnu pomoc prístavom v roku 2008, rozlišujúce medzi infraštruktúrou prístupu a obrany, ktorá by mala byť z toho vyňatá, a infraštruktúrou spojenou s projektmi, a tak, aby pomoc, určená na zlepšenie životného prostredia alebo na zníženie zataženia a obmedzenie používania ciest, nebola považovaná za štátnu pomoc, alebo keď je to nevyhnutné na zabezpečenie súdržnosti, ako v prípade ostrovov.

Súhlasíme s rozšírením požiadaviek na transparentnosť v tejto oblasti, ale namiesto absolútneho záväzku žiadame, aby boli z toho vyňaté prístavy, ktoré nedosahujú zníženú minimálnu hranicu ročného príjmu.

Napokon, podporujeme poskytovanie zodpovedajúcej kvalifikácie prístavným robotníkom a žiadame, aby sa týmito otázkami zaoberal Európsky výbor pre sociálny dialóg.

Peter Mandelson, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi začať poďakovaním Výboru pre dopravu a cestovný ruch za to, že predložil svoju víziu prístavnej politiky, a pánovi Ortuondo Larreovi, spravodajcovi, za jeho správu. Správa uznáva úsilie, ktoré Komisia vynaložila pri vypracovávaní skutočne európskej prístavnej politiky, a to nás spája.

Oznámenie o európskej prístavnej politike je reakciou na potreby a obavy tohto odvetvia, ako ich Komisia vyhodnotila po širokých konzultáciách s prístavným odvetvím od novembra 2006 do júna 2007. Výsledky konzultácií ukázali, že panuje zhoda v otázke výziev, ktorým čelia európske prístavy: zvýšený dopyt po

medzinárodnej doprave, technologické zmeny, záväzky na obmedzovanie skleníkových plynov a ďalších emisií, potreba dialógu, potreba zaistiť rovnaké podmienky.

Aby sme dokázali čeliť týmto výzvam, potrebujeme efektívny a účinný európsky prístavný systém. Oznámenie je myslené ako prehľad súčasného stavu prístavného odvetvia, ktoré charakterizuje veľká rozmanitosť z hľadiska veľkosti, úlohy, dopravy a metód riadenia. Správa Parlamentu správne zaznamenáva túto rozmanitosť. Ako sa jednoznačne hovorí v oznámení, Komisia nemieni do tejto rozmanitosti zasahovať.

Súhlasím s Parlamentom, že dôležitosť našich prístavov sa nespája len hospodárskymi faktormi, ale aj s úlohou prístavov v spoločnosti. Parlament skutočne zdôrazňuje význam prístavov nielen pre námornú, riečnu a kombinovanú dopravu v Európe a v medzinárodnom meradle, ale aj ako zdroj zamestnanosti a faktor integrácie obyvateľstva.

Z toho logicky vyplýva, že toto odvetvie si zaslúži celoeurópsky prístup. Opatrenia uvedené v oznámení, s ktorými súhlasí priemysel a dokonca po nich jednoznačne volá, treba uviesť do praxe: usmernenia o štátnej pomoci, usmernenia o uplatňovaní právnych noriem pre oblasť životného prostredia, európsky priestor námornej dopravy bez bariér a sociálny dialóg. Už sme s tým začali a snažíme sa dosiahnuť hmatateľné výsledky v blízkej budúcnosti.

Komisia prijala oznámenie, ktoré navrhuje jasný rámec a akčný plán, umožňujúci európskym prístavom, aby čelili výzvam dneška a zajtrajška, aby prilákali investorov a aby sa plne zapojili do rozvoja siete kombinovanej dopravy.

Som pevne presvedčený, že oznámenie a praktické opatrenia, ktoré z neho vyplynú, prinesú kladné a užitočné výsledky, umožňujúce európskym prístavom naďalej hrať kľúčovú úlohu v logistickom reťazci a úlohu stredísk rastu a zamestnanosti.

Pierre Pribetich, spravodajca Výboru pre regionálny rozvoj požiadaného o stanovisko. – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, ako spravodajca Výboru pre regionálny rozvoj požiadaného o stanovisko, by som úprimne rád zablahoželal pánovi Ortuondovi k jeho základným odporúčaniam pre nevyhnutný rozvoj európskych prístavov. Chcel by som mu tiež zablahoželat k tomu, že zohľadnil všetky naše návrhy a poďakovať mu v mene všetkých svojich kolegov.

V rámci EÚ je voľný pohyb tovaru a ľudí základom nášho rastu a prejavom našej solidarity. Sieť prepravy tovaru (90 % medzinárodného obchodu a dopravy) si vyžaduje, aby každé spojenie, každý uzol bol optimalizovaný z hľadiska prietoku. Prístav 21. storočia neunikne dôsledkom tejto novej mobility. Ako súčasť mesta musí byť zahrnutý do trvalo udržateľného plánovania miest, v súlade s hlavnými, proaktívnymi cieľmi boja proti klimatickej zmene. Optimalizovať sa musí aj ako súčasť regionálneho rozvoja, v zmysle integrovaného prístupu Lipskejcharty. Európska prístavná politika, s ktorou spájame svoje nádeje, musí preto reagovať na tieto dôležité potreby, ako aj na ciele, stanovené v tejto správe, a musí byť preto zahrnutá v našom celkovom prístupe.

Corien Wortmann-Kool, v mene skupiny PPE-DE. – (NL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, prístavy v Európe sú hnacou silou hospodárstva. Nie menej ako 90 % európskeho medzinárodného obchodu prechádza cez prístavy. To musí byť výzvou pre pána Mandelsona ako komisára pre zahraničný obchod. Každý rok ide o prepravu viac ako 3 miliónov ton tovaru z celého sveta. Prístavy zamestnávajú viac ako pol milióna Európanov. Údaje o raste sú tiež značné. Rast prináša možnosti, ale aj problémy: použiteľná infraštruktúra, dobré prepojenie so zázemím, kapacita životného prostredia. Toto je ten dôvod, prečo je tak dôležité, aby Európa nebrzdila prístavy, ale pomohla im a riešila ich problémy.

Toto si nevyžaduje smernicu o prístavných službách alebo právne predpisy, ale vyžaduje si to prehľadné usmernenia. Dôležité je, že Európska komisia urýchľuje proces prijímania usmernení k nejasným a niekedy dokonca rozporuplým právnym predpisom o životnom prostredí. Vážna terminológia a rozporuplné znenie vedú k súdnym odvolaniam a k zastaveniu dôležitých projektov. Komisia ešte musí oznámiť termín predloženia týchto usmernení. Môže priniesť do tejto veci jasno už dnes večer?

Potrebné je zaviesť aj usmernenia pre štátnu pomoc. Základnou podmienkou je rovnosť podmienok medzi európskymi prístavmi. Čo sa týka prístavov, dôležité sú aj požiadavky na transparentnosť. Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov podporuje Európsku komisiu a je proti presadzovaniu limitov, ktoré obhajuje náš spravodajca. Budeme preto hlasovať proti týmto častiam správy. Budeme tiež hlasovať proti pozmeňujúcim a doplnujúcim návrhom Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice / Nordickéj zelenej ľavice, pretože sú v protiklade k solídnyh návrhom gréckej vlády

a nebolo by dobré pre Európsky parlament, keby sme ich zamietli. Môj grécky kolega bude o nich o chvíľu hovoriť.

Emanuel Jardim Fernandes, *v mene skupiny PSE.* – (PT) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, chcel by som zablahoželať pánovi spravodajcovi ku kvalite jeho správy a poďakovať ďalším poslancom za ich otvorenosť a príspevky, najmä pánovi Willimu Piecykovi, ktorý nás nedávno opustil. V roku 2006 Parlament druhýkrát odmietol návrh o prístupe na trh pre prístavné služby. Návrh v tej dobe presadzoval opatrenia v prospech väčšej transparentnosti, zdravšej konkurencie, menšieho množstva pochybných prác, lepšieho vzdelávania zamestnancov i zvýšenej bezpečnosti a zdôrazňoval, že neregulovaná liberalizácia európskeho prístavného systému je kontraproduktívna. Táto správa posilňuje vtedajší postoj.

Ako tieňový spravodajca pre socialistickú skupinu v Európskom parlamente som vždy podporoval nasledujúce body, ktoré obsahuje záverečná správa: treba využívať existujúce možnosti európskeho financovania alebo štátnej pomoci na rozvoj a nákup moderných a ekologicky zodpovedných zariadení a na ich lepšie zapojenie do siete európskych prístavov; treba, aby miestne a regionálne orgány využívali možnosti prístavov na rozvoj svojich regiónov, podporovaním väčšieho kombinovania dopravy a hospodárskej súťaže medzi prístavmi; treba zlepšiť terajšie sociálne podmienky v námornom odvetví, najmä lepšou odbornou prípravou, celoživotným vzdelávaním a zlepšovaním podmienok bezpečnosti na pracoviskách; treba posilniť konkurenčnú pozíciu Európskej únie ako svetovej námornej veľmoci, najmä posilnením regulačných rámcov v oblasti námornej bezpečnosti a finančných stimulov, pravidiel podpory verejným alebo súkromným investorom s rozličným pozadím; treba existujúce prístavy lepšie prispôsobiť prísny environmentálnym požiadavkám, najmä v súvislosti s obmedzovaním skleníkových plynov; treba posilniť súčasný regulačný rámec prístavov ako premenné veličiny, ktoré podmieňujú globálnu rovnováhu; treba prispôsobiť európsky prístavný systém mimoriadne rýchlemu technologickému rozvoju bez podceňovania vplyvu na životné prostredie; treba uznať, že niektoré investície zo strany verejných orgánov sa nemusia považovať za štátnu pomoc, najmä pre okrajové regióny a ostrovy, keď sú tieto investície nevyhnutné na zaistenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, pokiaľ z nich nemá úžitok len jeden užívateľ alebo prevádzkovateľ a ak berú do úvahy konkrétnu situáciu okrajových regiónov, ako to uznáva Zmluva o Európskej únii.

Anne E. Jensen, *v mene skupiny ALDE.* – (DA) Vážená pani predsedajúca, skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu podporuje stratégiu novej európskej prístavnej politiky Komisie. Teraz, keď boli neúspešné dva návrhy smernice o prístavoch, treba to znovu premyslieť. Navyše, séria rokovaní zorganizovaných Komisiou, na ktorých sa zúčastnili všetci akcionári prístavov, ukázali potrebu vyjasnenia pravidiel vládnej podpory, aby sa zabezpečila spravodlivá hospodárska súťaž medzi prístavmi, ako aj environmentálnych pravidiel. Preto je teraz správnu stratégiou zo strany Komisie, pripraviť usmernenia pre štátnu podporu. Je potrebné prijať rozhodnutia o mnohých podrobnostiach. Môže sa objaviť otázka, ako ďaleko do prístavu sa cesta považuje za verejný projekt a od ktorého bodu je za ňu zodpovedný prístav. Usmernenia musia dať jasné odpovede na tento druh otázok. Je dôležité, aby v otázkach štátnej pomoci vládla otvorenosť a transparentnosť a ja by som v tejto súvislosti chcela vyjadriť svoju srdečnú podporu odporúčaniam pána spravodajcu.

Komisia poskytne aj vysvetlenie, ako sa majú interpretovať právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia vo vzťahu k rozširovaniu a rozvoju prístavov. Z celkového pohľadu, rozširovanie prístavov zlepšuje podmienky pri presadzovaní námornej dopravy, ktorá je vhodnejšia z hľadiska životného prostredia. Prirodzene, rozvoj prístavov by nemal ísť na úkor životného prostredia. Jasnejšie pravidlá tiež zabezpečia, aby sa otváranie environmentálnych problémov nestávalo v skutočnosti iba prostriedkom na spomalenie a skomplikovanie rozširovania prístavov; problémov, ktoré neboli otvorené zo skutočných obáv o životné prostredie.

Komisia podporí rozvoj siete prístavov a zabezpečí prílev vhodných podporných investícií. Veľkým problémom je to, ako dostaneme tovar do prístavu a z prístavu, a preto by podporné programy EÚ v budúcnosti mali viac odrážať potrebu dobrých dopravných spojení po zemi, pričom by sa to nemalo týkať len regionálnej podpory, ale zrejme aj programov ako Marco Polo.

Efektívnosť prístavov zvýšime širším využívaním nových technológií a obmedzením byrokracie. Navyše sa domnievam, že by bolo dobrým výsledkom rokovacieho procesu, ak by bol dialóg medzi sociálnymi partnermi v budúcnosti konštruktívnejší. Byť zamestnancom prístavu znamená byť súčasťou kultúry, ale v moderných prístavoch je to aj vysoko odborná práca, ktorá sa vykonáva na nebezpečnom pracovisku. To si vyžaduje zamerať sa na vzdelávanie a odbornú prípravu. Myslím si tiež, že je dobré, keď sa odborná príprava stala súčasťou súboru nástrojov, ktoré pripravila Komisia. Chcela by som popriať pánovi Ortuondovi, aby mal šťastie so svojou výbornou správou a teším sa, ako bude Komisia realizovať akčný plán.

Pedro Guerreiro, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (PT) Vážená pani predsedajúca, nemôžeme podporiť hodnotenie tejto iniciatívy Európskej komisie, keďže ju považujeme za pokus, ako posledné východisko, o podporu liberalizácie prístavných služieb na úrovni Európskej únie. Komisia vo svojom oznámení uvádza, ako čelila potrebe uviesť do súladu prístavy a riadenie ich rozvoja s transparentnosťou, hospodárskou súťažou a všeobecne s právnymi predpismi EÚ, ako aj zaviesť skutočný vnútorný trh do námornej dopravy v Európe, kvôli čomu predloží legislatívny návrh, ktorého účelom bude rozšíriť pôsobnosť pravidiel hospodárskej súťaže vnútorného trhu Európskej únie na riadenie prístavov.

Je zrejmé, že Komisia nemá právomoc privatizovať. Snaží sa však vytvoriť podmienky také, že keď sa privatizácie objavia, urobia to v rámci Európskej únie cez liberalizáciu prístavných služieb, napríklad, čo sa týka služby prístavných koncesií, a teraz citujem „tak, aby nedošlo k obmedzeniu otvorenej hospodárskej súťaže“, alebo čo sa týka verejného financovania všetkých obchodných prístavov, citujem „bez výnimky“.

Z toho dôvodu sa domnievame, že by v správe Európskeho parlamentu mala byť výslovná zmienka o odmietnutí akéhokoľvek nového pokusu o liberalizáciu prístavných služieb na úrovni Európskej únie, čo sa týka verejného financovania, prístavných koncesií, technicko-námorných služieb alebo služieb manipulácie s nákladom. Odvetvie prístavov je verejnou službou strategického významu pre hospodársky a sociálny rozvoj, životné prostredie, obranu a suverenitu každého členského štátu; preto by sa nemalo liberalizovať na úrovni EÚ.

Johannes Blokland, *v mene skupiny IND/DEM.* – (NL) Vážená pani predsedajúca, rád by som začal poďakovaním pánovi Ortuondo Larreovi za jeho správu o európskej prístavnej politike. K tejto správe chcem poznamenať, že nespravodlivá hospodárska súťaž medzi európskymi prístavmi sa musí skončiť. Je neprijateľné, že jeden európsky prístav si musí pomáhať komerčne, kým druhý žije zo štátnej pomoci.

Moja prvá požiadavka voči Európskej komisii sa týka práve tohto. Môže pán komisár Mandelson prisľúbiť, že zverejní usmernenia pre štátnu pomoc prístavom do konca rok 2008?

Rád by som tiež vyzval Európsku komisiu, aby do konca roku 2008 zverejnila aj usmernenia pre uplatňovanie právnych predpisov Spoločenstva v oblasti životného prostredia. Komplikovanosť a neprehľadnosť týchto právnych predpisov v súčasnosti stojí v ceste rozvoju európskych prístavov.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Vážená pani predsedajúca, som poslancom parlamentu, ktorý denne prichádza do styku s námorným hospodárstvom. Prístavy majú veľký význam nielen pre dopravu v Európe, ale aj ako dôležitý prvok v hospodárstve a ako zdroj zamestnanosti. Námorná doprava a morské prístavy prispievajú k jednotnému trhu EÚ a spájajú ho so svetovým hospodárstvom. Ich efektívne fungovanie a stabilný rozvoj majú zásadný význam pre konkurencieschopnosť Európskej únie a pre Európu, vo svete pokračujúcej globalizácie. Aj keď cezhraničný rozsah tohto odvetvia si vyžaduje koordináciu prístavnej politiky na európskej úrovni, základy tejto politiky sa nedajú klásť bez prihliadania na miestne a vnútroštátne potreby. Vzhľadom na to prijímam s opatrným optimizmom tieto, koniec koncov, obmedzené prostriedky vplyvu Európskej únie na jednotlivé členské štáty v podobe mäkkých zákonov, inými slovami usmernení, a odstraňovanie administratívnych prekážok integrovanej a trvalo udržateľnej námornej politiky.

Jim Higgins (PPE-DE). – (GA) Vážená pani predsedajúca, vítam úvodné odporúčanie Komisie. Je to veľmi užitočný dokument a ja by som rád poblahoželel pánovi spravodajcovi k jeho náročnej práci pri príprave tejto správy. Správa zdôrazňuje, že prístavy sú veľmi dôležitou infraštruktúrou. V Európskej únii je viac ako 1200 obchodných prístavov, ktoré priamo alebo nepriamo zamestnávajú pol milióna ľudí. Rád by som privítal tú časť správy, ktorá zdôrazňuje význam dobrých vnútrozemských spojení s prístavmi. Napríklad v Írsku sotva sú nejaké vlakové prepojenia s prístavmi a nie je tam žiadne prepojenie s vnútroštátnymi alebo medzinárodnými letiskami.

Minister dopravy v Írsku, ktorý je členom Strany zelených, pripustil, že situácia s uhlíkovými emisiami v Írsku je veľmi zlá, zhoršuje sa a vzhľadom na situáciu v doprave sa ešte nepochybne ďalej výrazne zhorší. Je to nepochybne spôsobené neexistujúcimi železničnými spojeniami medzi prístavmi a letiskami. Vývozcovia a dovozcovia v Írsku nemajú na výber, iba použiť motorové vozidlá, a to je škandalózne. Vždy ma veľmi poteší, keď Výbor pre dopravu a cestovný ruch vydáva správu, ako je táto, ktorá schvaľuje právne predpisy Európskej únie v oblasti životného prostredia.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, využijem možnosť poďakovať pánovi Ortuondo Larreovi za jeho správu. Robím to ako jeden z tých, ktorí pred dvomi rokmi podnietili odmietnutie návrhu smernice o prístavnom službám.

Som za to, aby sa s prístavmi zaobchádzalo ako s prvkami infraštruktúry, a teda aby verejný sektor niesol strategickú zodpovednosť za rozvoj prístavov. Prístavy nemusia byť riadené štátom, ale verejný sektor musí byť za ne zodpovedný. Rovnako mi vyhovuje, že hovoríme o verejnej podpore. Zrejme niečo také potrebujeme a pravidlá hry nám nepochybne dobre poslúžia.

Rád by som zdôraznil význam stabilizácie podmienok pre zamestnancov prístavu. Je to skupina ľudí, ktorí, spoločne s prístavom ako prvkom infraštruktúry, tvoria zdroj hospodárskeho potenciálu. Posledným bodom, na ktorý som chcel upírať pozornosť, je potreba modernizovať prístup k prístavom, inými slovami, cesty, železničné trate a vnútrozemské vodné cesty, aby vzniklo centrum kombinovanej dopravy.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Rada by som sa poďakovala pánovi spravodajcovi a dúfam, že táto správa bude tentoraz úspešná.

Moja domovská krajina, Estónsko, je tiež námornou krajinou a teší ma, že sa táto správa sústreďuje na odstraňovanie prekážok v odvetví prístavov vo viacerých členských štátoch.

Prístavy majú veľký význam pre hospodársky a sociálny rozvoj a konkurencieschopnosť celej Európskej únie, ale my budeme schopní udržať krok so svetom globálnej hospodárskej súťaže, iba ak budeme nadpriemerní z hľadiska inovácie a najlepších z pohľadu kvality.

V námornej krajine sú námorné záležitosti neoddeliteľnou súčasťou komplexného logistického systému a sú integrálnou súčasťou celého hospodárskeho systému krajiny. Námorná doprava je tiež dôležitým dopravným prostriedkom v rámci Európskej únie, a preto vítam iniciatívu na vytvorenie jednotného priestoru námornej dopravy bez bariér.

Som toho názoru, že Európska únia by nemala znevýhodňovať námornú dopravu na krátke vzdialenosti v porovnaní s inými spôsobmi dopravy a že tovar, prečlený na území Spoločenstva, by už nemal podliehať ďalším colným kontrolám v Európe.

Je potrebné stanoviť spoločné pravidlá riadenia činnosti prístavov v Európskej únii. Zároveň je však pre Európsku úniu dôležité zvýšiť podporu svojim vlastným prístavom na vyváženie nespravodlivej hospodárskej súťaže zo strany prístavov tretích krajín.

Jedným z dôležitých slovných spojení v diskusii o prístavoch je „námorná bezpečnosť“; zlepšenia v tejto oblasti sú potrebné a spolupráca medzi námornými záchranými koordináčnymi strediskami sa nepochybne musí zlepšiť.

Dúfam, že všetky kroky, uvedené v správe (môj vymedzený čas dvoch minút mi, samozrejme, neumožňuje venovať sa všetkým), pomôžu zvýšiť konkurencieschopnosť námornej dopravy Európskej únie a prispieť k rozvoju európskej prístavnej politiky.

Hélène Goudin (IND/DEM). - (SV) Vážená pani predsedajúca, keď bola v roku 2006 predložená na diskusiu smernica o prístavoch, strana Junilistan jasne a dôrazne hlasovala proti nej. Dôvodom nášho nesúhlasu s touto smernicou je to, že európske prístavy už teraz fungujú dobre a sú konkurencieschopné, dokonca aj z medzinárodného hľadiska. Správa, o ktorej teraz diskutujeme, obsahuje viacero prvkov obsiahnutých už v smernici o prístavoch, proti ktorej sme hlasovali. Navyše, správa obsahuje mnoho návrhov, ktoré sú rovnako hrozivé ako nežiaduce.

Navrhuje sa, napríklad, aby tovar, prečlený na území Spoločenstva, bol vyňatý z colnej kontroly. To je veľký problém, najmä v súvislosti s pašovaním, napríklad, drog. Malo by byť vecou každého členského štátu, aby rozhodol, či sa kontajner otvorí alebo nie.

Toto je správa, ktorá páchne nepotrebnou reguláciou, skrytým protekcionizmom a veľkými nákladmi pre daňových poplatníkov. Preto vás vyzývam, aby ste zajtra hlasovali proti nej.

Roberto Fiore (NI). - (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, mestecká a mestá sa rozvinuli okolo našich prístavov a tieto prístavy sú spojené s rozvojom našich ľudí. Je preto životne dôležité, aby naše prístavy boli príkladné, legitímne a aby ich prevádzka bola prísne v súlade so zákonom.

Nanešťastie, musím poukázať na to, že v Taliansku sú dva prístavy, Neapol a Gioia Tauro, v ktorých sa zistilo závažné porušovanie zákona. Prebieha tam organizovaný ilegálny dovoz výrobkov, napríklad z Číny, a ten potom podkopáva hospodársku štruktúru krajiny. Ďalej sú tam organizácie mafie, ktoré organizujú jasne nelegálny dovoz drog a zbraní a pokračujú v podkopávaní hospodárstva, zákona a poriadku v našej krajine a v Európe ako celku.

Preto by príslušné orgány a Európsky parlament mali pozorne sledovať túto situáciu, kde, nanešťastie, stále panuje neporiadok, mafia vládne a nie je tam kontrola ani vhodná regulácia.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (NL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, pán spravodajca, dámy a páni, myslím si, že predložený návrh je lepší, než ten, ktorý bol predstavený minule. Obsahuje oveľa väčší priestor na decentralizáciu zodpovednosti. Zvyšuje aj úlohu členských štátov a o tom by som chcel, ako člen Výboru pre regionálny rozvoj, ešte raz diskutovať.

Prekvapuje ma však, že na jednej strane je veľmi jasne definovaná pozícia prístavov, ale na druhej strane, nevyhnutné prepojenie zázemia v mnohých prípadoch zaostáva. Jedným príkladom sú Antverpy tu, v Belgicku, a druhým oblasť Porúria. Už roky sa diskutuje o rozbehnutí projektu Železná Porýnie, železničného spojenia, ktoré by konečne zastavilo súvislý prúd kontajnerov, ktoré majú vodiči áut neustále pred sebou na diaľnici. Situácia je absurdná: všetko by mohlo byť iné, ale hlavnú zodpovednosť nesú národné štáty.

Platí to aj pre Holandsko, kde bola vybudovaná trať Betuwe Line z Antverp do oblasti Porúria, do ktorej sa investovali miliardy eur. Predstavte si môj úžas: na nemeckej hranici chýba optimálne prepojenie. To je určite niečo, o čom musíme diskutovať. Vzhľadom na nárast medzinárodnej dopravy cez prístavy, tieto tepny, musíme prijať prísnejší integrovaný prístup.

Viem o tom, že Európska komisia pracuje na dokumente o územnej súdržnosti, ktorú si treba uvedomovať nielen v západnej Európe, v starých členských štátoch, ale aj v nových členských štátoch a za ich hranicami. V tom je jednoduché nájsť priestor na trochu viac usmernenia. Nehovorím o tvrdých zákonoch a reguláciách, ale o vzájomnom preskúmaní si svojej zodpovednosti. Nehovorím ani o mýňaní peňazí zo štrukturálnych fondov. Miliardy eur sa nalievajú do rozvoja prístavov a zoskupení, bez vhodnej koordinácie so zázemím. Toto je poslanstvo, o ktorom chcem hovoriť. Môžem sa opýtať pána komisára, či táto prioritná oblasť figuruje v zelenej knihe o územnej súdržnosti, ktorá sa má predstaviť v októbri?

Ramona Nicole Mănescu (ALDE). - (RO) Rada by som poblahožela pánovi spravodajcovi za prácu a úsilie, ktoré vynaložil pri príprave tohto dokumentu.

Námorná doprava a prístavy predstavujú dva kľúčové prvky siete, spájajúcej európsky jednotný trh so svetovým hospodárstvom a sú nevyhnutné pre obsluhu 90 % európskeho medzinárodného trhu. Z pohľadu regionálneho rozvoja prístavy predstavujú jeden zo základných prvkov súdržnosti v Európe, vďaka rozvoju kapacity cestovného ruchu, ako aj vytvoreniu viac ako pol milióna pracovných miest, čo spoločne dynamizuje a rozvíja najvzdialenejšie regióny.

V tejto súvislosti k regionálnemu rozvoju zásadne prispievajú také aspekty, ako je zlepšovanie imidžu prístavov a ich lepšia integrácia do mestského života, ich modernizácia s využívaním možností, ktoré ponúkajú Európsky fond regionálneho rozvoja (FEDER) a kohézne fondy, ako aj zapojenie miestnych a námorných orgánov do riadenia kvality vody a ovzdušia.

Pre konkurencieschopnú európsku politiku je nevyhnutný spoločný pohľad, so zosúladením hospodárskych, environmentálnych, sociálnych a bezpečnostných aspektov. Mali by sme si tiež všimnúť podporu programov spolupráce v susedstve Únie a politiky rozširovania, ako aj prepojenie prístavných oblastí s transeurópskymi dopravnými sieťami.

Na záver by som chcela upriamiť pozornosť na prístavy v Čiernom mori, ktoré, hoci úspešne spĺňajú všetky požiadavky na terminály, stále musia byť dopĺňané vnútrozemskými prístavmi a vodnými cestami, aby zvládli kombinovanú dopravu a obchod s členskými štátmi, ktoré samé nesusedia s morom.

Preto si myslím, že Dunaj predstavuje potenciál, ktorý by sa mal využiť s perspektívou vybudovania logistického koridoru, spájajúceho oblasť Čierneho mora, východnej brány do Európy, so západnou Európou. Preto by Únia mala venovať zvláštnu pozornosť oblasti Čierneho mora, ktorá by sa mohla stať pre Európu pólom rastu a rozvoja, a tak prispievať k znižovaniu rozdielov medzi najvzdialenejšími a centrálnymi regiónmi.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). - Vážená pani predsedajúca, ako správa správne poukazuje, prístavy nie sú dôležité iba pre dopravu, ale dávajú našim občanom prácu, majú výrazný vplyv na naše hospodárstva, a sú strategické pre bezpečnosť a obranu našich členských štátov. Z politického hľadiska by sme sa mali prednostne sústrediť na ich modernizáciu a rozvoj celého odvetvia, ktoré zahŕňa všetky ďalšie logistické operácie spojené s prístavmi. Pri rozširovaní akéhokoľvek priemyslu by sme mali mať stále na pamäti životné prostredie, najmä keď ide o naše morské a vnútrozemské vodné cesty. Kým naša politika môže chrániť

životné prostredie a sociálny dosah, mali by sme riešiť problémy spojené s krajinami mimo EÚ, ktoré bránia nášmu úspechu v tomto odvetví, pretože neuplatňujú rovnaké pravidlá a ochranné opatrenia ako my.

Jim Allister (NI). - Vážená pani predsedajúca, odsek 44 tejto správy vyzýva členské štáty, aby uplatňovali cezhraničný prístup na využívanie existujúcich kapacít pri spolufinancovaní prístavnej infraštruktúry.

Jednoducho povedané, znamená to, že jeden štát by nemal zdvojsť zariadenia existujúce v susednom štáte a nemal by byť voči nim zaujatý. A práve presne to sa môže stať v mojom volebnom obvode v Severnom Írsku, čo je oblasť, ktorú pán komisár dobre pozná.

Mesto Warrenpoint na jazere Carlingford Lough bolo najmä pomocou nedávnej veľkej investície vybudované na veľmi úspešný trajektový prístav so systémom roll-on, roll-off. Iba šesť míľ odtiaľ, v Greenore, v Írskej republike, na tom istom jazere, sa plánuje výstavba podobného zariadenia s použitím verejných peňazí, cez spoločnosť, ktorej spoluvlastníkom je vláda v Dubline.

Veľa počúvam od politikov z Írska, ako chcú pomáhať a spolupracovať so Severným Írskom, tak sa ich musím opýtať, prečo sa pokúšajú nahradiť a zničiť náš prístav v meste Warrenpoint.

Dúfam, že Komisia sa bude zaujímať o tento prípad, pozrie sa aj na otázku štátnej pomoci a príde na to, že takáto akcia je úplne nezlučiteľná s akoukoľvek rozumnou prístavnou politikou.

Margaritis Schinas (PPE-DE). - (EL) Vážená pani predsedajúca, bez konkurenčných prístavov nebude EÚ schopná splniť výzvu globalizovaného obchodu – 90 % nášho vývozu dopraviť po mori, ani nebude schopná odľahčiť svoje hlavné cesty v prospech morských trás.

Prístavy sa však nakoniec budú musieť dostať z doby kamennej. Musia prestať byť rukojemníkmi odborov a musia fungovať transparentne, prerezať červenú pásku a otvoriť sa komerčnejším vyhladkam.

Grécka vláda spustila veľmi ambiciózny program presunu časti prístavných operácií na nezávislých súkromných prevádzkovateľov, ktorí prinesú novú dynamiku, nie iba do gréckeho hospodárstva, ale aj do širšej oblasti juhovýchodnej Európy.

Chcel by som preto vyzvať svojich kolegov poslancov, aby podporili túto možnosť a odmietli pozmeňujúce a dopĺňajúce návrhy od mnohých ľavicových poslancov, ktorých cieľom je podkopať a oslabiť význam gréckeho programu pre námorné prístavy.

Colm Burke (PPE-DE). - Vážená pani predsedajúca, srdečne vítam túto správu. Integrovaná prístavná politika je nevyhnutnosťou, ak máme podporiť obchod a investície a zároveň využívať environmentálne výhody námornej dopravy. Obrovské zisky môže priniesť väčšia spolupráca medzi prístavmi a jednotlivými členskými štátmi.

V mojom meste Cork a tamojších prístavoch je návrh novej služby medzi miestnym prístavom a prístavom v Španielsku. V súčasnosti nie je žiadne trajektové spojenie medzi týmito členskými štátmi. Výhody z toho budú mať nielen Írsko a Španielsko, ale aj Spojené kráľovstvo a Francúzsko. Automobilová nákladná doprava medzi Írskom a Španielskom teraz musí prechádzať cez Spojené kráľovstvo a Francúzsko a pridáva sa tak k zaťaženiu ich ciest. Nákladné automobily teraz zmiznú z preťažených diaľnic a náklad sa bude prevážať kratšou trasou cez more, čím sa ušetrí čas, peniaze a emisie oxidu uhličitého.

Treba však dodať varovanie. Prístav, o ktorom som hovoril, sa nedávno pokúšal premiestniť do oblasti mimo mesta, do hlbšej vody. Nanešťastie, tento plán zamietol plánovací úrad, ktorý sa nezodpovedá vláde. Zdôvodnil to tým, že do novej navrhovanej lokality nie je železničné spojenie. Vláda nemá žiadnu politiku železničnej nákladnej dopravy. To ukazuje nedostatok integrovaného myslenia, keď politické rozhodovanie nie je koordinované naprieč vládnyimi agentúrami. Preto vítam túto správu.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (BG) Vážený pán komisár, táto správa je uspokojivá pre ľudí, ktorí žijú pri mori. V kontexte novej politiky Európskej únie, novej námornej politiky, je veľmi dôležité uplatňovať účinnú prístavnú politiku. Keďže prístavy sú otvorenými dverami každej krajiny do sveta a z dvadsiatich siedmich krajín sa dvadsaťštyri považuje za námorné krajiny, prístavná politika je veľmi dôležitá pre hospodársky rozvoj mnohých regiónov.

Pre miestne komunity je nevyhnutné podieľať sa na tom čo sa deje na ich území a podieľať sa na určovaní prístavnej politiky. Potrebná je ochrana životného prostredia v morských teritóriách a pobrežných zónach, pretože je to mimoriadne dôležité. Tento rok bulharské pobrežie Čierneho mora trikrát znečistili ropné

škvrný. Mali by sme sa opäť vrátiť k otázke návrhu smernice o uplatňovaní minimálnych požiadaviek v súlade s Medzinárodnou konvenciou o prevencii znečisťovania mora ropou.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, naša diskusia o európskej prístavnej politike prebieha v čase veľmi dynamických zmien v lodiarskom priemysle. Na jednej strane vidíme perspektívy rozvoja tohto priemyslu. Počet objednávok rastie a dopyt po veľkých kontajnerových lodiach sa zvyšuje. Na druhej strane musíme mať na pamäti, že naši konkurenti sú vo veľmi silnej pozícii. Takmer 75 % kontajnerových lodí v súčasnosti vyrábajú ázijské krajiny – Južná Kórea, Japonsko a Čína. Naše lodenice sú tlačené do defenzívy a so svetovou konkurenciou sa vyrovnávajú ešte ťažšie. Ďalším problémom, ktorému čelí priemysel, je nízky výmenný kurz dolára. V tejto situácii hrozí z dlhodobejšieho hľadiska mnohým lodiarskym podnikom bankrot.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Približne 30 % pohybu tovaru v Európe sa odohráva v prístavoch Rotterdam, Antverpy a Hamburg a 20 % v deviatich najväčších prístavoch Stredozemného mora. Vstup Rumunska a Bulharska poskytol Európskej únii prístup k Čiernemu moru, konkrétne priamy prístup k významným prístavom, ako sú Konstanca, Mangalia, Varna a Burgas, ako aj k prístavom na Dunaji: Galati, Braila, Tulcea a Sulina.

Mnohé európske prístavy zápasia s rozdielmi medzi skladovacími kapacitami a kapacitami nakládky a vykládky, so zlou organizáciou terminálov, s nedostatkom ciest a nedostatočným prístupom z mora alebo pevniny, dlhými čakacími dobami, nedostatočnou bezpečnosťou pre nákladné autá, vlaky a lode, nízkou produktivitou a nadmernými, pomalými a drahými formalitami.

Za priority považujem investície do budovania nových zariadení a zlepšovania existujúcich, budovanie zariadení na spracovávanie odpadu, znižovanie emisií, zjednodušovanie procedúr, transparentnosť verejného financovania, ochrana zdravia a bezpečnosti pri práci. Štrukturálne fondy, štátna pomoc, programy Naiades a Marco Polo sú iba niektoré z dostupných nástrojov Spoločenstva.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi najskôr poďakovať spravodajcovi, pánovi Ortuondo Larreovi, za jeho skvelú prácu, za pozornosť, ktorú venoval návrhom poslancov a za jeho spoluprácu s politickými skupinami. Ďakujem aj Európskej komisii za predloženie vyzretého, komplexného návrhu, ktorý berie do úvahy všetky výzvy a aspekty modernej politiky námorných prístavov.

Konkrétne by som chcela zdôrazniť otázku, ktorá bola nakoniec zahrnutá, po návrhoch, ktoré som predložila ja a ďalší poslanci: pozornosť by sa mala venovať ostrovným oblastiam. Prístavy v týchto regiónoch treba posilniť. Bolo by treba zdôrazniť, že povolené by malo byť štátne financovanie, aby sa regionálne a ostrovné prístavy mohli posilniť a zvládnuť výzvu hospodárskej a územnej súdržnosti.

Domnievam sa, že toto je reálny príspevok k cieľom EÚ, solidarite, konkurencieschopnosti a súdržnosti.

Josu Ortuondo Larrea spravodajca. – (ES) Vážená pani predsedajúca, chcel by som doplniť svoje predchádzajúce poznámky výzvou Komisii, aby podporila výmenu a šírenie osvedčených postupov v odvetví prístavov všeobecne a s ohľadom konkrétne na inovácie a odbornú prípravu zamestnancov, aby sa zlepšila kvalita služieb, konkurencieschopnosť prístavov a atraktivnosť pre investorov.

Vítame fakt, že každoročne 20. mája bude Európsky námorný deň, s dňom otvorených dverí, čo pomôže verejnosti lepšie pochopiť prácu a význam odvetvia prístavov pre naše životy a náš blahobyť. Vyzývame prevádzkovateľov, aby znížili počet prepravovaných prázdnych kontajnerov a Komisiu, aby podporila jednotný harmonizovaný prepravný doklad pre každý kontajner v Európskej únii, a tiež zjednodušenie colných postupov pre tovar, ktorý prišiel z destinácií v rámci Spoločenstva alebo do nich smeruje, nech sú na rovnakej úrovni, ako je to v prípade cestnej, železničnej alebo leteckej dopravy. Vyzývame tiež Komisiu, aby pokračovala vo svojom úsilí o zmenu opatrenia Spojených štátov, ktoré plánujú monitorovať všetky kontajnery, ktoré tam pošleme, a aby bol tento systém nahradený spoluprácou založenou na vzájomnom uznávaní autorizovaných hospodárskych subjektov a bezpečnostných noriem, schválených Svetovou colnou organizáciou.

Záverom by som sa rád poďakoval tieňovým spravodajcom, všetkým svojim kolegom, ktorí mali príspevky a sekretariátom Výboru pre dopravu a cestovný ruch a Výboru pre regionálny rozvoj, za ich pomoc a výrazný príspevok ku konečnému výsledku tejto správy, ako aj členom Komisie a riaditeľstva B Generálneho riaditeľstva pre vnútornú politiku Únie, ktorí pre nás vypracovali skvelú správu na túto tému. Ďakujem všetkým a dúfam, že zajtra budeme mať dostatočnú podporu, aby sme presadili túto dôležitú správu.

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok, 4. septembra.

19. Nákladná doprava v Európe (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom rokovania je správa (A6-0326/2008), ktorú predkladá pán Michael Cramer, v mene Výboru pre dopravu a cestovný ruch, o nákladnej doprave v Európe [2008/2008(INI)].

Michael Cramer, spravodajca. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, najskôr by som sa chcel čo najsrdečnejšie poďakovať tieňovým spravodajcom v súvislosti so správou o nákladnej doprave v Európe, ako aj sekretariátu Výboru pre dopravu a cestovný ruch, najmä pánovi Catotovi. Spolupráca bola plodná, prinajmenšom preto, že správa bola vo výbore prijatá jednomyselne, bez jediného hlasu proti alebo zdržania sa.

Európski občania stále viac trpia pod bremenom rastúcej nákladnej dopravy, najmä na cestách. Moja správa sa usiluje dostať pohromu nákladných automobilov pod kontrolu. Európska komisia má jasné ciele pre svoj akčný plán o nákladnej doprave, ktorý chce predstaviť onedlho.

Nezávislá železničná nákladná sieť v Európe bola jednomyselne odmietnutá. Aj keď je to príjemný sen, kombinovaná doprava je vo väčšine krajín pohodlná na tratiach, t. j. nákladné a osobné vlaky premávajú po tých istých tratiach. Využívanie existujúcej infraštruktúry sa preto musí zlepšovať pri každej technickej a logistickej možnosti a, pravdaže, musí sa v prípade potreby rozšíriť.

Správa Komisie o myšlienke „zelených koridorov“ priniesla väčšiu látku. Doprava by sa mala presunúť na dopravné prostriedky ohľaduplné k životnému prostrediu, čím by sa znížil počet nehôd, zaťaženie a hluk, ale aj znečistenie vzduchu a zásahy do krajiny. Významnú úlohu by v tom mali hrať obnoviteľné zdroje energie, pričom v správe sa výslovne spomínajú vietor a solárna energia.

Okrem súhlasu s princípom, aby platil používateľ a znečisťovateľ, pre všetky druhy dopravy, správa tiež prináša jasné posolstvo do diskusie o Eurovignette: Doprava silne znečisťujúcimi nákladnými autami by už nemala byť dotovaná a externé náklady sa musia úplne zmeniť na interné.

(*protestné pokrikovanie*)

... a to najmä pre lietadlá.

Základným cieľom zostáva presun nákladu z cesty na železniciu. Z toho dôvodu správa požaduje, aby sa do železníc investovalo minimálne 40 % finančných prostriedkov EÚ na dopravu. V Európe sa asi iba 17 % nákladu preváža po železnici. V krajine diaľnic, v Spojených štátoch, je však tento podiel 40 %. EÚ bude schopná zvládnuť nárast nákladnej dopravy, iba ak zlepší svoju železničnú infraštruktúru. Ministrov dopravy členských štátov naliehavo žiadame, aby nahliadli za okraj svojej národnej perspektívy a realizovali vo svojich krajinách investície potrebné pre Európu.

Dôležité je aj prepojenie jednotlivých druhov dopravy. Požadujeme aj štandardný prepravný doklad pre dopravu loďou, vlakom, autom a lietadlom; európsky priestor námornej dopravy bez bariér; nie iba európsku ale celosvetovú normu pre nakladacie jednotky kombinovanej dopravy a najmä, lepšie prepojenie medzi námornými a riečnymi prístavmi a sieť ciest a železníc v zázemí.

Napriek jednomyselnému hlasovaniu moja skupina predložila pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, pretože niektoré hlasovania vo výbore boli mimoriadne tesné. Najdôležitejší pozmeňujúci a doplňujúci návrh sa týka výzvy Komisii, aby označila oblasti s najväčším preťažením a problémami v európskom systéme nákladnej železničnej dopravy. Tento druh analýzy je potrebný, aby sa rýchlo odstránili slabé miesta železničnej siete a zvýšila sa tým jej kapacita. Mimochodom, samotná Komisia veľmi privítala túto myšlienku a dúfam, že zajtra, počas hlasovania v pléne, získame v tomto väčšinu.

Ešte raz srdečná vďaka všetkým kolegom poslancom za ich dôkladnosť.

Peter Mandelson, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, v sérii štyroch oznámení, prijatých v rokoch 2007 a 2008, Komisia pripravila svoju stratégiu zlepšenia výkonnosti systémov nákladnej dopravy v Európe. Tieto oznámenia sú: po prvé, program nákladnej dopravy EÚ, podporujúci efektívnosť, integráciu a trvalú udržateľnosť nákladnej dopravy v Európe; po druhé, akčný plán pre logistiku nákladnej dopravy; po tretie,

presun priority v rámci železničnej siete na nákladnú dopravu; a po štvrté, viacročná zmluva na zlepšenie železničnej infraštruktúry.

Mimoriadne ma teší, keď vidím, že všetky tieto oznámenia sa teraz stali predmetom návrhu uznesenia vo vašej snemovni, čo signalizuje vážnosť, ktorú Parlament prikladá tejto problematike.

Chcel by som sa poďakovať spravodajcovi, pánovi Michaelovi Cramerovi, za prácu, ktorú urobil a všetkým poslancom, ktorí k tomu prispeli.

Vo vyjadrení v tonách na kilometer, biela kniha z roku 2001 predvídala 50 % nárast prepravy tovaru v Európe počas rokov 2000 až 2020. Komisia na budúci rok zaktualizuje tento odhad, ale už teraz je jasné, že bol veľmi presný. Hlavné výzvy, ktoré tento nárast predstavuje, teda boj proti preťaženiu a klimatickej zmene, zníženie emisií znečisťujúcich látok a zaručená bezpečnosť energetických zdrojov sú teraz ešte dôležitejšie, než kedykoľvek predtým.

Voľba dopravných prostriedkov by sa preto mala nasmerovať k tým najmenej znečisťujúcim, hoci každý druh dopravy, vrátane automobilovej, by sa mal využívať tam, kde je to najefektívnejšie a najvhodnejšie.

Potrebujeme tiež zvýšiť efektívnosť európskeho dopravného systému realizáciou opatrení, ktorých cieľom je zavedenie informačných technológií vo veľkom rozsahu, zjednodušenie administratívy, ako aj zvýšenie kvality služieb.

Vítam fakt, že návrh správy vyzýva Komisiu, aby realizovala politiku prepravy tovaru, ktorá bude kladť väčší dôraz na trvalú udržateľnosť. Naším práním je vytvoriť dopravný systém, ktorý bude spoľahlivý, efektívny a životaschopný, finančne aj environmentálne. Preto som presvedčený, že jedným z pravidiel usmerňujúcich naše myslenie a konanie, sa musí stať komodalita, teda racionálne a optimálne využívanie všetkých druhov dopravy samostatne alebo kombinovane.

Navyše, jednotlivé druhy dopravy musia spĺňať množstvo výkonových kritérií, ktoré sú dôležité pre konkurencieschopnosť. Presnosť, pravidelnosť, spoľahlivosť, vysoká kvalita, dostatočná kapacita, interoperabilita a nadnárodná koordinácia na medzinárodných koridoroch, to sú slogany pre ponuku služieb, ktoré má zákazník stále na mysli. Zvýšiť efektívnosť európskeho dopravného systému dokážeme prostredníctvom konkrétnych okamžitých zásahov, pri kontrolovaných nákladoch, ako sú tie, ktoré obsahuje text vášho uznesenia, spolu s ďalšími európskymi iniciatívami, ako je zelená kniha o budúcnosti siete TEN-T.

Georg Jarzembowski, v mene skupiny PPE-DE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, naša skupina podporuje správu z vlastnej iniciatívy Výboru pre dopravu a cestovný ruch, s jej mnohostrannými návrhmi pre nákladnú dopravu v Európe. Rámcové podmienky pre nákladnú dopravu, šetrnú k životnému prostrediu a prispôsobenú požiadavkám trhu, sú nesmierne dôležité pre rast a zamestnanosť v Európskej únii.

Musím však tiež povedať, že Európska únia a členské štáty čelia výzve na výrazné zvýšenie úsilia o rozvoj a modernizáciu efektívnych dopravných štruktúr. Budeme to Komisii pripomínať pri realizácii strednodobého prieskumu finančných prostriedkov. Veľké reči nepomôžu, ak nie sú k dispozícii peniaze na modernizáciu transeurópskych sietí. Modernizácia dopravnej infraštruktúry je aktuálna najmä v prípade železničnej dopravy. Prioritou je tu zmodernizovať najviac využívané železničné koridory a vybaviť ich cezhraničným Európskym systémom riadenia železničnej dopravy ERTMS, aby sme mohli rýchlo presunúť nákladnú dopravu z cesty na železniciu. Avšak, pravdu povediac, pán komisár, keď ste zostavili zoznam návrhov pre nákladnú dopravu (ešte si pamätám, že už pán Neil Kinnock mal nápad oddelenej železničnej siete pre nákladnú dopravu), opäť ste raz konali na návrh Komisie „Smerom k železničnej sieti s prioritou nákladnej dopravy“. Od tej doby nik v Komisii o tom nič nehovoril, pretože vy aj my vieme, že nie je dosť peňazí na vytvorenie druhej železničnej siete súbežne s normálnym, citlivo rozvíjaným systémom, prispôsobeným požiadavkám trhu. Ako Komisia by ste preto mali povedať pravdu: myšlienka oddelenej nákladnej siete je mŕtva. Rozvíjame rozumné siete s dvojakým využitím: prednostne osobné vlaky cez deň, prednostne nákladné vlaky v noci. Potom musíme vyriešiť problém hluku, pretože v mestách, v Nemecku aj inde, a tiež pozdĺž Rýnu, hluk v noci skutočne lezie občanom na nervy a bráni im v spánku. Preto hovorme o praktických opatreniach proti hluku na železniciach, na transeurópskych sieťach, a o duálnom používaní železničnej siete.

Ešte dôležitejšie však je, rozumne konať v oblasti logistiky. O tom sa v správe hovorí príliš málo, pán Cramer. Je dôležité, aby členské štáty a EÚ pracovali efektívnejšie spolu s podnikmi v oblasti priemyslu a služieb, aby sa lepšie využívala logistika nákladnej dopravy. Využívanie logistiky je, samozrejme, v prvom rade vecou podnikov. Tie vedia najlepšie, ako sa logistika využíva. Európska únia a členské štáty však môžu pomôcť

odstránením zbytočných vnútroštátnych obmedzení a, napríklad, (toto plne uznávam pánovi Cramerovi) zavedením štandardných colných dokladov, aby sa logistika dala lepšie využiť. Preto modernizujeme infraštruktúru na vnútroštátnej úrovni a spolupracujeme s priemyslom pri určovaní najlepšieho využitia logistiky nákladnej dopravy.

Inés Ayala Sender, v mene skupiny PSE. – (ES) Vážená pani predsedajúca, najskôr by som sa chcela poďakovať Komisii za akčný plán pre logistiku, ktorý zobral do úvahy väčšinu predchádzajúcich návrhov Európskeho parlamentu. Rada by som tiež poďakovala pánovi Cramerovi, spravodajcovi, za to, že bol prístupný konštruktívnemu dialógu. Tým sme dosiahli viac integračný text, v ktorom by logistika nemala iba prispievať k udržateľnosti dopravy všeobecne a konkrétne nákladnej dopravy, ale tiež k zvýšeniu mobility použitím logistických riešení pre všetky druhy dopravy a podporou zelených koridorov ako modelov mobility a pohodlia.

Vítam tiež fakt, že sa kladie dôraz na využívanie existujúcich sietí železničnej dopravy, ktoré sa postupne uvoľňujú v dôsledku zavádzania pokrokových vysokorychlostných osobných vlakov, a môžu sa vyhraďovať pre nákladnú dopravu.

Zároveň si myslím, že je dôležité počítať s významnou úlohou vnútornej logistickej základne a suchých dokov, ako aj podporovať mestskú logistiku rozhodným posilňovaním logistického aspektu vo veľmi zaujímavom programe CIVITAS, čo my vítame.

Radi by sme tiež poďakovali pánovi Cramerovi za dôraz, ktorý kladie na logistický faktor v prioritných cezhraničných železničných koridoroch pre nákladnú dopravu, spomedzi ktorých musím spomenúť trať prechádzajúcu cez centrálnu Pyreneje, ktorá je budúcim prepojením medzi španielskymi logistickými základňami, ako je Plaza a podobnými základňami v južnom Francúzsku.

Na záver by som chcela nasmerovať pozornosť Komisie k návrhu programu na posilnenie spolupráce medzi národnými logistickými plánmi členských štátov do konca tohto roku, čo by pomohlo pripraviť účinnejšie nástroje na zmiernenie súčasného nedostatku zdrojov a na napĺňanie potrieb tohto kľúčového odvetvia v tejto dobe, v tejto hospodárskej klíme, keď ceny palív, požiadavky na boj s klimatickou zmenou, odsúvanie na okraj v dôsledku rozšírenia a nebezpečné pracovné podmienky v tomto odvetví znamenajú, že je ešte naliehavejšie použiť inteligentné, inovatívne a atraktívne riešenia, ktoré nám môže ponúknuť iba ambiciózny európsky logistický akčný plán.

Naša skupina preto podporuje správu pána Cramera a jeho pozmeňujúci a doplňujúci návrh číslo 4 o viacročných kontraktach.

Erik Meijer, v mene skupiny GUE/NGL. – (NL) Vážená pani predsedajúca, v rôznych etapách výrobného procesu sa tovary prepravujú na vzdialené miesta a následne, ako hotové výrobky, skončia na úplne inom mieste. Často ich prevážajú spôsobom najviac nešetrným k životnému prostrediu: nákladným automobilom po stále viac preťažených diaľniciach. Obrovský nárast nákladnej dopravy, ktorý stále pokračuje, bol spôsobený stabilným poklesom nákladov. To je veľmi zlá správa pre životné prostredie, pre bezpečnosť, pre pracovné podmienky a tiež pre životné podmienky zvierat. Naša skupina je preto za obmedzenie nárastu dopravy a presun zvyšnej nevyhnutnej dopravy na železnice a vnútrozemské vodné cesty v čo najväčšej miere. Tento zámer sa v utlmenej podobe odráža v návrhoch Európskej komisie a v doplňujúcich návrhoch spravodajcu, pána Cramera.

Namietame však proti možnosti, že nákladná doprava dostane prednosť na úkor osobných vlakov. Nárast nákladnej dopravy si môže vyžiadať dodatočnú infraštruktúru, aby sa zabránilo vzájomnému rušeniu oboch druhov dopravy. Navyše by som chcel upriamiť pozornosť na problémy so spustením jednotného európskeho bezpečnostného systému ERTMS. Investície doňho budú prínosom v budúcnosti, ale z krátkodobého hľadiska spôsobia problémy.

Johannes Blokland, v mene skupiny IND/DEM. – (NL) Vážená pani predsedajúca, rád by som začal poďakovaním pánovi Cramerovi za jeho prácu spravodajcu. Táto správa je dobrá a ja by som chcel zdôrazniť nasledujúce aspekty.

Nákladná doprava musí fungovať bez obmedzení, čestne a prehľadne, a v tomto Parlamente usilovne pracujeme na tom, aby to tak bolo. Skôr v tomto roku prišlo ukončenie obmedzení kabotáže. To bol dobrý štart. Táto správa pokračuje tým smerom, a to je výborné. Pán spravodajca správne poukazuje na to, že logistika mestskej nákladnej dopravy si vyžaduje osobitný prístup. Je mimoriadne dôležité, aby európske mestá boli vyčistené. Myslím si, že počítačom riadená rýchlosť v mestách je skvelým nástrojom,

preto dúfam, že Komisia podporí príslušné opatrenia a pripraví návrhy, ktoré by zabezpečili, že nákladná doprava v mestách nebude znamenať neustále brzdenie a akcelerovanie. To je spôsob, ako urobiť nákladnú dopravu rýchlejšou a čistejšou.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Hospodársky rozvoj a konkurencieschopnosť Únie závisia od efektívnej dopravy tovaru. Musíme rozvinúť infraštruktúru železníc, námorné koridory, infraštruktúru prístavov a komodalitu. Významným prvkom logistickej infraštruktúry je zlepšenie spojenia medzi námornými a riečnymi prístavmi, ako aj vnútrozemskej siete železničných tratí a ciest.

Vstup Rumunska a Bulharska umožnil Európskej únii prístup k Čiernemu moru. Dunaj je teraz takmer úplne vodnou cestou vnútri Únie. To predstavuje nové možnosti pre európsku dopravu tovaru. Zdôrazňujem však, že efektívna doprava tovaru si vyžaduje: vyvážené používanie všetkých druhov dopravy, odľahčenie cestnej dopravy, zjednodušenie procedúr, právnu stabilitu, investície do logistických systémov a inteligentných dopravných systémov, ako je Galileo, ale predovšetkým, zaistenie bezpečnosti dopravy.

Členské štáty nedostatočne využívajú programy ako Naiades a Marco Polo na zlepšenie prepravy tovarov. Napriek tomu upozorňujem Komisiu na prekážky, s ktorými sa stretávajú niektorí cestní dopravcovia, pričom mám na mysli konkrétne tých rumunských, pri prejazde cez územie niektorých členských štátov.

Michael Cramer, spravodajca. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, nesmieme, samozrejme, zabúdať ani na naše vlastné zlyhania. Nemôžeme zakaždým v nedeľu hovoriť o trvalo udržateľnej doprave a robiť opak od pondelka do piatku. Vyzerá to tak v prípade Komisie, keď 60 % peňazí vynakladaných na dopravu tečie do ciest v rámci spolufinancovania a iba 20 % do železníc, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu.

Dá sa povedať, že doprava v Európe je príliš lacná a doprava šetrná k životnému prostrediu príliš drahá. To súvisí s rámcovými podmienkami. Máme, napríklad, pre každý členský štát povinný mýtny systém na železniciach. Ten zachytí každú lokomotívu, každý kilometer trasy, kým mýtny systém pre automobilovú dopravu, ktorá ničí životné prostredie, je dobrovoľný, výška mýtného je obmedzená a používa sa iba na diaľniciach, zvyčajne len pre nákladné automobily s hmotnosťou 12 ton a vyššou. Musíte zmeniť tieto nespravodlivé rámcové podmienky, inak nevyriešite žiadne problémy okolo klímy ani problémy s dopravou. Prognóza je taká, že doprava je na vzostupe. Ale prečo je na vzostupe? Pretože nestojí nič.

Môžem spomenúť niekoľko príkladov. Rád by som spomenul jeden príklad z vašej domovskej krajiny. Spojené kráľovstvo vyváža 1,5 milióna ton bravčového mäsa každý rok. Keď sa pozriete na obchodnú bilanciu, tá ukazuje, že Spojené kráľovstvo tiež dováža ďalších 1,5 milióna ton bravčového mäsa. Toto by sme mohli eliminovať. Túto dopravu by sme mohli eliminovať a využiť kapacity, ktoré skutočne na to potrebujeme. V Európe musíme eliminovať množstvo nezmyslov v oblasti dopravnej kapacity a potom musíme presunúť dopravu na tie druhy, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu, a navrhnúť to tak, aby to bolo efektívne, aby sme mohli zabezpečiť mobilitu a zároveň poskytovať ľuďom tovar, ale tiež chrániť životné prostredie, lebo to je príkaz dňa.

Bez zdravého životného prostredia nebudeme mať ani my, ani naše deti, ani deti našich detí budúcnosť, akú všetci chceme.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok, 4. septembra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Gábor Harangozó (PSE), písomne. – Trvalo udržateľná a efektívna nákladná doprava sa určite musí vážne zlepšiť, pretože odvetvie dopravy je zodpovedné za veľký podiel emisií CO₂ v Únii. Keďže sa očakáva výrazný nárast tohto odvetvia, na zvyšovanie jeho efektívnosti a udržateľnosti sa treba pozeráť ako na príležitosť rozvinúť hospodársku konkurencieschopnosť a vytvoriť množstvo pracovných miest.

Únia by mala preto poskytnúť dostatočné zdroje na dosiahnutie ambiciózných cieľov zlepšenia mobility, kombinovanej dopravy, energetickej účinnosti, zníženia spotreby ropy a znečisťovania. Víťame preto strategický prístup navrhovaného akčného plánu pre nákladnú dopravu a jeho ciele: zamerať sa na koridory nákladnej dopravy s použitím kombinácie rôznych druhov dopravy; podporovať inovatívne technológie a infraštruktúru; zefektívniť riadenie nákladnej dopravy a zvýšiť atraktivnosť ostatných druhov dopravy, než je automobilová. Na zaistenie úspechu trvalo udržateľnej európskej dopravnej politiky musíme, samozrejme,

pamätať na význam posilňovania synergie a dopĺňania sa s ďalšími európskymi politikami, ako je energetická a environmentálna politika.

Cezhraničná harmonizácia vnútroštátnych pravidiel a synergie s ďalšími súvisiacimi politikami sú nevyhnutné podmienky na dosiahnutie cieľov trvalo udržateľnej a efektívnej nákladnej dopravy.

20. Zloženie výborov a delegácií: pozri zápisnicu

21. Ochrana parlamentnej imunity: pozri zápisnicu

22. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

23. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 23.50 hod.)